

GERRA AFGANISTANEN

Al Kaedako gerrillariak amore ematea onartu dute Tora Boran

ULTIMATUMA. Bertako 08:00etan armak utzi eta entregatzeko agindua eman die Iparraldeko Aliantzak

NBE-REN ESKU. Gerra presoak NBEren esku utziko dituela hitzeman dute, «nazioarteko justiziak epai ditzan»

KANDAHAR. Kezka nagusitu da, erakundeek hiru asteotan ezin izan baitute laguntzarik eraman Kandaharrera /20-22

DAVID GUTTENFELDER / AP

Iparraldeko Aliantzako bi soldadu Al Kaedako kide zendu baten poltsikoak arakutzen.

ETORKINAK

Euskal Herrian bizi diren etorkinen egoeraz kezkatuta agertu dira hainbat erakunde

■ Atzeritarren Legea gogortzat jo eta «biguntzeko» eskatu du Donostiako gotzainak

■ Papergabeen egoera lehenbailehen arautzeko deia egin du Nafarroako Arartekoak

■ Bizkaian 2.300 etorkin egoera arautzeko zain daudela salatu du Harresiak Apurtuz-ek /12-13

EAE-KO AURREKONTUAK

Osoko zuzenketak gainditzeko bidea onetsiko du gaur Atutxak

EAJren, EAren eta EB-IUren ekimenez, Eusko Legebiltzarreko presidentek erabakiko du bozketa prozedura /6-7

DIRUA

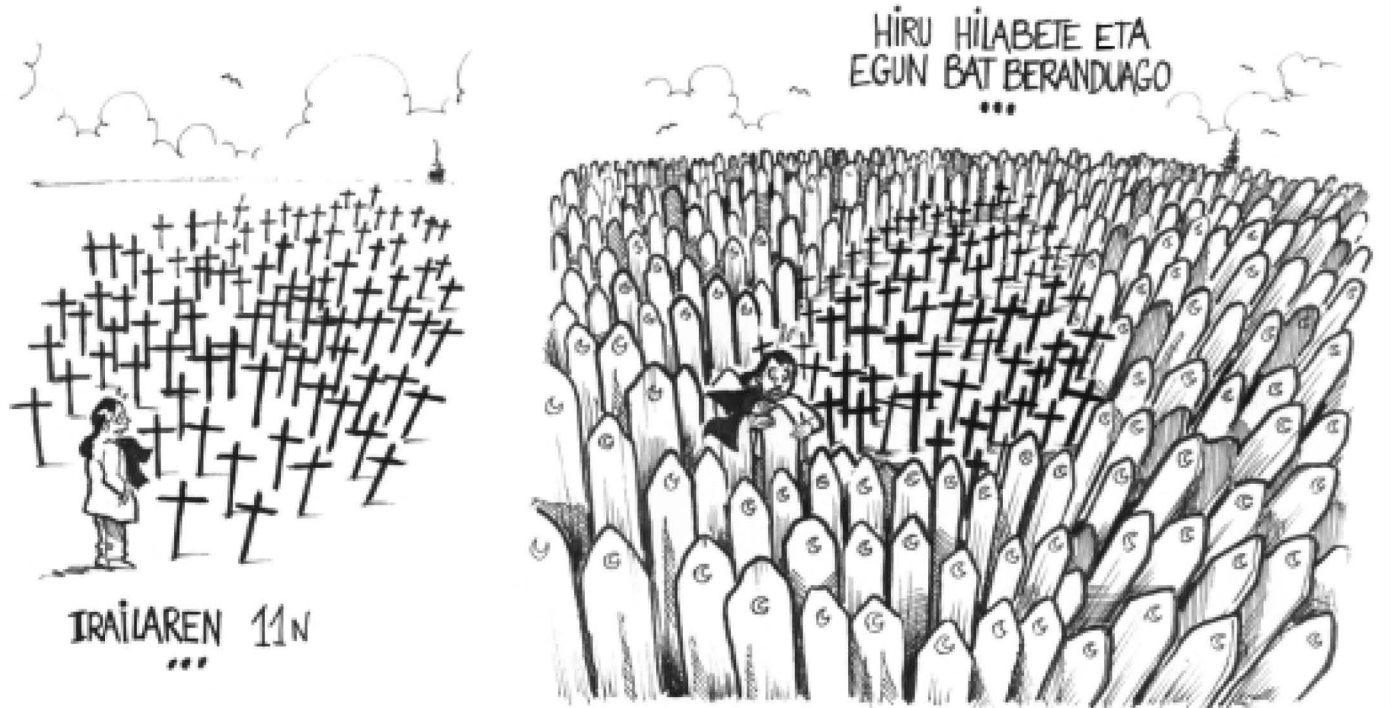
Estatu Batuetako Erreserba Federalak duela 40 urteko mailaraino jaitsi ditu interes tasak

Erreserba Federaletako zuzendari Alan Greenspanek puntu laurdena gutxitu du dolarren balioa, eta %1,75ekoak dira orain interes tasak. Aurten 11. aldiz jaitsi du diruaren balioa Erreserba Federalak. /17

2001-12-12
kioskoa**Pantxike Agirre****Erantzukizunak**

Gasteiz eta Madrilen arteko harremanen krisi honetan —Kontzertu Ekonomikoaren negoziazioaren kontura piztua—, Madrilén ikuspegi zein den argi utzi zuten atzo **Abc** eta **El Mundo** egunkariak. «Ibarretxe ahul dago», zioen lehenengoaren editorialak. «Porrot bikoitzaren aurrean dago Jaurlaritzaren bi helburu inportanteenetan: Kontzertuaren berritzea eta EAEko aurrekontuen onartzea». Ondoren, haustura iragartzen du egunkari horrek: «Kupoan 40.000 milioi pezeta ez ordaintzeko lehen-dakariak egin duen mehatxua beste probokazio bat da berea baino negoziazio gaitasun handiagoa erakutsi duen Gobernuarekin hausteko». Ibarretxek «mehatxu» bidez, «Kontzertuaren polemikari eustearekin jolasten du», **El Mundo**-k zioenez. «Jaurlaritzaren eta euskal nazionalisten estrategia izan da errentagarri zaion biktimismoarekin jokatzeari, ezer arriskatu gabe, Kontzertuaren luzatzea bermatua dagoelako. (...) Ibarretxek azaldu beharko du zergatik oztopoak baino ez dizkioten jartzen euskal burujabetza fiskala ziurtatzen duen akordioari».

«Heldu da kolapsoa», zioen Alberto Suriok **El Diario Vasco**-n EAEko aurrekontuen harira. «Besteek zuzendu dezaten EAJk izan duen obsesioak ordaina pagatu beharra ekarri dio, eta gutxiengoan gobernatzeak dakarren bakartzea eta hasieratik amaieraraino negoziatzeko beharra gogoratzen dio Ibarretxeri». Jaurlaritzak gai honetan izan duen jarrera harrigarria dela zioen **Gara**-k. «Prepotentzia erakutsi duen operazio arriskutsua abiatu zuen, oposizioak argazki horren beldur, ez zituela botoak batu-ko uste baitzuen».

Egunkaria euskaldunon 3.422. zenbakia**Ohorezko Lehendakaria:** Martin Ugalde**Administratzaio Kontseiluko Lehendakaria:** Joan Mari Torrealdai**Kontseilari Ordezkarria:** Iñaki Uribe**Zuzendaria:** Martxelo Otamendi**Gerentea:** Mikel Sorozabal**Publizitatea:** Idoia Sanz**Egoitza Nagusia:** Martin Ugalde Kultur Parkea 20140 Andoain Tel.: 943300222
Erredakzio faxa: 943300255-943590354 Publizitateko faxa: 943300707**Webgunea:** www.egunkaria.com**Posta elektronikoa:** egunkaria@egunkaria.com**Publizitatea:** publi@egunkaria.com**id** Batzorde Parekidea. 72664 E. Lege Gordailua. SS 800/90 ISSN 1134-640X
OJDK IKUSKATURIKO HEDAPENA**ORDEZKARITZAK** ■ **Araba:** San Antonio, 20-1. ezker. 01005 Gasteiz
Tel.: 945233872 Faxa: 945233873 Publizitatea: Tel.: 945131965**Nafarroa:** Irabie Monasterioa, 45-13. esk. (Irrintzi dorrea) 31011 Iruñea
Tel.: 948178078-79 Faxa: 948178077 Tel.: Publizitatea: 948176686**Bizkaia:** Egia Jenerala, 3-behea. 48010 Bilbo Tel.: 944104046 Faxa: 944103715
Tel.: Publizitate Orokorra: 944701199-80 Publizitate Lokala: 944701114**Lapurdia, Nafarroa Beherea, Zuberoa:** Pelletier 35, 1 503 Posta
kubxatila, 64100 Baiona Tel.: 559593575 Faxa: 559257511**martintxo****hizpideak****Afganistan kontrolpean**

Afganistan talibanen aurkarien esku egongo da osorik gaurtik aurrera, ustez Al Qaeda erakundekoak diren borrokariak atzo Tora Boratik irtetea onartu ondoren. Estatu Batuetako B-52 hegazkinen bonbardaketek eta bertako soldaduek lagunduta, zortzi egunetan lortu dute oposizioak Osama Bin Laden ekintzailearen ezkutalekutat jo-

tzen zen eremua kontrolpean hartzea. Aurkarien ultimatumak onartua izan ostean, gaur amore emango dute Al Qaeda kideek eta «nazioarteko justiziaren esku» geldituko dira.

Iparaldeko Aliantza nazioartekoa- ren esku uztekoa zen dozenaka taliban, berriz, edukiontzietan itota aurkitu dituzte, *New York Times* egunkariaren arabera. Aliantzaren eskuetan gertatutako hilketak ikusita, gerra presoak era egokian tratatu eta Nazioarteko Gurtze Gorriaren lana ez oztopatzeko eskatu du Amnesty International erakun-

deak. Giza laguntzarako erakundeak ere kezkatuta daude, baina Kandahar hirian dagoen kaos egoeraz. Herritarren arabera, joan den ostiralean talibanak irten zirenetik lapurretak eta borroak nagusi dira bertan. Azken hiru asteetan ez da laguntzarik iritsi Kandaharrera.

Estatu Batuek Osama Bin Laden irailaren 11ko atentatuaren erantzulea dela frogatzeko beste bideo bat kaleratuko dute gaur. «Terrorismoaren aurkako gerran» babes sendoagoa nahi dute. Somalia eta Irakera hedatzeko, agian.

Legebiltzarreko Talde Politikoen Bozeramaileen Batzordea aurrekontuez hizketan.

Marine-ak duela 12 urte AEBk Kabulén abandonatu zuten enbaxadan berriro.

Jaurlaritzaren estualdiak

Aurrekontuak Jaurlaritzara itzultzea eragotziko du gaur Juan Maria Atutxak, osoko zuzenketak banan-banan bozkatzea onartuko duelako. Erabaki horrekin araudia bat datorrela argudiatuko dute EAJk, EAK eta IUk, baina Juan Jose Ibarretxeren gobernuaren bakartasunaren eta, neurri batean, ahultasunaren frogak besterik ez da. Bakardadea, gehiengoak eratzeko gauza ez delako izan, eta ahuldadea, aurrekontuak aurrera ateratzen ez dakienak —eta hori oraindik ez dakiela agerian uzten ari da— ahultasunaren seinale ematen duelako. Jaurlaritzak aurrekontua luzatzeko motiborik ez du izango, eta baliteke sendotasun itxura berreskuratzea, baina bakardadearen zuloan beste urrats bat egingo du. Ibarretxek sozialistekin ireki nahi zuen atea; orain ematen du PSE-EEko kideek arrazoi gehiago izango dituztela popularrekin batera aritzeko. Eta Ibarretxek ez du beste aterik ikusi nahi.

Etorkinak integratzeko bitartekoak jarri behar dira

Immigrazioa eguneroko gai bilakatu zaigu. Gero eta gehiago dira lan eta bizi baldintza duinen bila Euskal Herrira etortzen diren etorkinak. Hego Euskal Herrian, adibidez, 40.000 lagunek dute bertan bizitzeko baimena, biztanleriaren %1,5. Horiei gehitu behar zaizkie paperik gabe bizi diren beste milaka batzuk. Joan Maria Uriarte Donostiako gotzainak eta Maria Jesus Aranda Nafarroako Arartekoak kolektibo horren egoera lehenbailehen konpontzeko eskaera egin zuten atzo, Atzerritarren Legea «bigunduz» eta paperik gabeko etorkinen egoera arautuz. Etorkinekin egunero lanean diharduten Gobernu Kanpoko Erakundeek (GKE), bere aldetik, egunero bizi duten errealitatea salatu zuten: Espainiako Gobernuak erregularizazio espedienteak blokeatu egiten ditu.

egunekoa

Boni Teruelo eta Mª Asun Miranda

(KAITeko lehendakaria eta lehendakariordea)

Emakumea eta kirola: ezin ezkonduzkoak

Duela egun gutxi, emakumearen aurkako indarkeria salatze nazioarteko eguna izan genuen; ia aldi berean, Bilboko Euskalduna Jauregian, Bizkaiko Kirol Zuzendaritzaren ekimenez eta, besteak beste, Kirol Arloko Iritzi Taldearen lankidetzarekin, *Emakumea eta Kirola: kirola genero bereizketarik gabe* kongresua egin zen.

Gezurra badirudi ere, eta alde gutxietatik begiratuta, oraindik ere badiugu motibo ondo oinarrituak salatze ko genero batentzat dena errazagoa dela bestearentzat baino, dena eskuragarriago duela bata besteak baino, hainbeste traba eta eragozpenik gabe. Eta, gaur egun, gizarte horren aurreratu eta lehen munduan kokatu honetan, kirolean murgiltzeko orduan ere ageri-koa da aukera desberdintasuna.

Guztiarekin ere, kirol hitz anbigua zehatzago eta doiago definitzen badugu, ikus dezakegu aldeak nabarmenagoak direla lehiaketako kirola deritzon-ean (are eskola esparruan ere), jolas- teko, osasuna zaintzeko edo, besterik gabe, ondo pasatzeko helburuarekin egiten den denontzako kirola deritzon-ean baino.

Dauden aldeak identifikatu egin behar dira, eta, ondoren, estrategia eta ekintza egokien bidez, desagerrarazi. Ekintza horietan ezinbestean onartu behar da desberdin izateak ez duela zerikusirik hobe edo txarragoa izate-arekin, balio bera eman behar zaiela

batari eta besteari, *desberdintasunaren feminismoa* aldeztu ari den bezala.

Gure gizartean, ordea, oraindik ere botere desberdintasuna dago: desoreka handia ikusten da parlamentuetan, gobernuetan, batzordeetan, federazioetan eta klubetan ari diren emakumeen kopuruan. Baliabideetan ere aldeak daude, jakina baita INEMeko zerrendetan handiagoa dela emakumeen kopurua gizonena baino, eta lan ordaindua egiten dutenean, ordaina apalagoa dela ardura bereko lanak egin arren. Defizita dago enpresa babesleen interesean, komunikabideetan, gizartean oro har.

Beharrezkoa eta justifikatua da estrategiak sustatzea emakumea kirola gehiago hurbil dadin. Besteak beste, gutxi izan arren, honako hauek aipa ditzakegu:

Lehenik eta behin, familietan mentalitatea aldatzea sustatu beharko litzateke, kirola egiten duten neskatoek eta mutikoek babes bera jaso dezaten.

Bigarrenik, kirol monitore, irakasle eta entrenatzaileen mentalitatea aldatu beharko litzateke; horretarako, aldeztu aurretik, haiek emakumeen mundu subjektiboa hobeto ulertzea lortu behar da, batzuen eta besteen kirol arrakastari balio bera eman diezaioten.

Bestalde, eta bide beretik, erakunde publikoek eta pribatuek diskriminazio-rik gabeko kirol eskaintzak egin

behar dituzte; bestela, diskriminazioa izatera, positiboa izan beharko du.

Emakumeek kirol arloko zuzendaritza eta administrazio lanetan jardun behar dute, kirolaren esparru guztietan jardun ere: eskolan, jolasten, lehiaketan, kontsumoan; eta hala, erabakiak hartzeko prozesuetan esku hartzeko bidea erraztea da kirola emakumearengana hurbiltzeko beste modu bat. Kirolaren zuzendaritza eta kudeaketa esparruan kuotak edo ehunekoak ezartzea ez da erabateko konponbidea, baina, hasiera batean, lagungarria izan daiteke aldeak nabarmen murrizteko eta, gertatzen bada, aurrerakada modu objektiboan izaltzeko. Alde horretatik, onuragarria dela ematen du gizonek emakumeak sustatzeko mugimenduetan esku hartzea.

Azkenik, badirudi ezinbesteko eta funtsezkoa dela emakumeen beren mentalitate aldatzea bultzatzea, eta kirolean bezala gizarteko beste edozein esparrutan ere dituzten ahalmenen, merituen eta balioen kontzientzia hartzea. Izan ere, aldatzea hori ez gertatzera, emakumeak ez dira hobeak izango emakumeentzat berentzat gizon batzuk baino. *Beldurgarria* emangatik ere.

Bada, hori: kirola genero bereizketarik gabe!

Erredakzioan itzulia

zutabea

Bixente Serrano Izko

Bake-sariak

Maiteak egin, ez gerra goiburu entzute-tsu hark bakearen alde erotikoa nabarmendu nahi bazuen ere, nonahi nagusitzen jarraitu du gerraren alde pornografiakoak. Diseinuko goiburua, erasan handikoa, pentsaraztekoa... Baina pentsatzen hasita, laster erakusten du bere larrugorritasuna, bere intentzio oneko okerra: bakea maitasunarekin, zoriontasunarekin lotzeko nahia, eta gerra, al-diz, gorrotoarekin, gaiztakeriarekin. Bakea, azken buruan, lagunaren arteko harremanetara mugatua: bake saindua lortzeko etsaiek lagun bihurtu beharra. Ez da harritzekoa, beraz, gerraren pornografiak, sexu eta indarkeria-nahastearen nagusitasunak bere horretan jarraitzea.

Ehun urte dela hasi ziren Bakearen Nobel sariak banatzen. Orduetik hona 107 saridun guztira, 18 aldiz saririk inori eman gabe, eta askotan Bake-itunaren bat sinatu zuten hainbat eta hainbat gerlariri emanda —lagin xume gisa; lehenbiziko hogeita hamar urteetan, %23,5 saridun gerretan ibilitako politikariak izan ziren, hauetariko bi bertzerik ezin ditzakegula jo euren ibilirez damututzat—. Ez dirudi Norvegiako batzordekideen ustez bakegintzak zerikusirik duenik 68ko idealisten erotismoarekin. Hare, ez dut uste horretan dagoenik akatsa. Sine-tsiago nago bakezale burudun norvegiar horiek hain estimu handitan dutela bakea, non edozein prezio, gerraren prezioa barne, pagatzeko prest daudenei eman nahiago baitiete maiz saria. Eta honetan dago, hain justu ere, akatsa: bakea *preziaztean*, bakeak prezio bat duela sines-tean, ohartu gabe gerra denik prezio bat, eta ga-restiena, duena.

Sariemaile eta saridun horiek bezala, nik ere ez dut sinesten bakearen erotismoarekin, bai, aldiz, gerraren pornografiarekin, kontsumitzaile gisa bakea *preziazteak* gerraren prezioa pagatzera baikaramatza. Noranahi joatearren peaje-tik libreko bide hutsa baizik ez da bakea. Estimua handiagotan duenak, bakea zorioneko helburu-tzat jotzen duenak aise onartuko du gerraren bi-dea.

seiko urrea

Gaizka Aranguren

Euskara, Iruñea eta datu bilketa

Azken urte hauetan euskaren doinua aspaldi ez bezala barreiatu da Iruñean. Duela zenbait aste EGUNKARIAN bertan argitara eman zen kale ikerketa baten emaitzek ziotenaren aurka, gero eta gehiago dira euskarak eskuratu dituen eremuak.

Aipatu lan estatistikoaren arabera, Iruñeko Bigarren Zabalgunean %1ek baino gutxiagok egin zuten euskaraz datu hartzailea zebilen inguruetan, edo hark entzunda, bederen. Jakinarazi ez zutena, ordea, zera da: datu hartzailea iruindarra zela eta hark ezagutzen zituen pertsonen zerabilten hizkuntza ezin zuela aintzat hartu. Hortaz, Iruñeko eus-

kaldunen ehuneko garrantzitsua hasiera batetik baztertuta zen datu bilketa horretan. Ziur naiz datu biltzailea Iruñekoa izan ez balitz (eta orduko hartan zegoena bereziki eza-guna da Iruñeko euskaldunen artean), emaitzak bertzelakoak izanen zirela.

Askoz ere benetakoagoa iruditzen zait auzo horretan sortu eta egunik egun 34 urtetan zehar gertatu denaz oharreza. Duela 27 urte, Ikastolako autobusetik jaisten ginenean Conde de Rodezno kalean, beti zegoen aukera Santi edo Retan biltzen ziren Kristo Erregearen Gerrillero zeritzoten haiekin topo egiteko. Ikastolako autobusa zela jakinik, ez ziren maka-

lak haien birao eta keinuak guretzat eta gure gurasoentzat. Ez zegoen inondik inora euskara entzuterik gure auzoan, gure artean ere espainolez aritzen baikinik ikastolatik atera ondoren. Gaur, edozein egunetan, Los Caidoseko kolunpioetan egonik edo Media Lunatik paseoa eginez gero, ohikoa da guraso gazte eta haurren arteko solasaldia euskaraz entzutea. Ekaitza gogorrari aitzin egin beharrean gauden honetan, entzumena laztantzen duten segundak dira.

Hemendik eskatzen dut Bigarren Zabalgunean euskararen erabilera-ri buruz egin zen datu bilketa errepikatu dezatela; eta oraingoan, otoi, datu biltzailea Iruñeko euskaldun ezaguna izan ez dadila. (Guzti honek ez du erran nahi txalogarria ez denik datu biltzaile jator hark egin zuen egun bateko lana; batez ere orduko hartan zegoen hotza aintzat hartuta).

kornerra

Mikel Elorza

Aurreko bagoietan

Nazioarteko zuzenbidea ikasi genuen, baina ez dut gogoan *behin-behineko estradizioaren* kontu hori. Monica Martinez larrabetzuarraren moduko entregak hasiak ziren ordurako, baina modalidade berria ez. *Euro-presoa* asmatzen ari dira. Tori Josetxo Arizkuren, lau hilabetez atxiki ezazue, zigortu zientu bat urtetara, eta gero atzera bueltan ekarri, gurekin dituen zorrak kita ditzan. Eta orduan *el amigo francés* da marrubiak erre eta arraina putzura botatzen zuelako bi aste lehenago *el cerdo gabacho* zena. Franco hil geroztik Espainiako Estatu gauza asko aldatu dira, baina inon eman bada jauzi izugarria zigor zuzenbidearen arloan izan da: delitu mordoa, zigor askoz luze-agoak, adin txikikoen legea, estradizioak, sakabanaketa, zigorren betetze osoa, talde eta enpresen aurkako neurriak... Zerbaitetan behintzat Europako aurreko bagoietan badira!

hondo-hondotik

Xabier Kintana

(Idazlea)

‘En cristiano’ jardutea

Sabino Arana Kultur Elkargoak antolatutako, Bizkaiko Diputazioaren Bilboko kultur aretoan abenduaren bigarren astean erakusketa interesgarria eskaini zaigu Bilbon *Habla en cristiano* izenburupean. Horren xedea, frankismo garaian, eta lehenago ere, euskarak Espainiako gobernu zentralisten azpian pairaturiko zapalkuntza gogoratzea izan da, gure mintzaira nazionala erabiltzeagatik bereizkeria, gaztigu eta lotsa publikoa jasan zuten euskaldunen umiliazio haiek gaurko belaunaldien begien aurrean, beren gordinean, jartzeko asmoz. Hor eliz agintarien gomendioak, gobernadore zibilen aginduak eta isunak ageri dira, *ABC* moduko egunkarien artikulua inperialistak, administrazioak maisu-maistrei euskararen kontra igorritako abisuak eta garai beltz horietan bizi izandako euskaldun askoren testigantza interesgarriak, orduko denborak bizi ez zutenen oroigarri.

Zintzoki esanda, beharrezkoa ere bazen horiek guztiok begien aurrean agertzea. Izan ere, Francok eta faxistek Gernika berek bonbardarazi zutela lotsagabeki ukatu zuten bezala, euskarak espainol administrazioen azpian jasandako tratua txarra ezkutatzeko eta gezurtatzeko ari dira berriz ere zenbait lagun aspaldi honetan, eta horrela, Jaime Ignacio del Burgo bezalakoei kasu eginez gero, zapalkuntza kontu horiek guztiak abertzaleok asmatutako gezurrik besterik ez baitira, martiri-itxura horrekin laguntza handiagoak lortzeko. Egindako bidegabekeriengatik barkamena eskatu ez eta kalte-ordainak eman beharrik ez izateko, ordea, aspaldian konponbide bikaina asmatu zuten naziek holokaustu

toa bera ukatzean, hura judu buruberoen asmakeria hutsa zela argudiatuz. Dakusagunez, ez dira bakarrik izan.

Baina egia historikoari zor zaion justizia behar bezala aitortu eta gero, ez nuke artikulua hau amaitu gura, aldi berean, euskaldun batzuen sasibiktimismoa salatzea gabe. Ongi da, noski, behialako —eta egungo— espainolisten portaera antieuskalduna salatzea, baina gaurko naziogintzaren bidean ezin gaitzek hor geldirik egon, errua beti inori egotziz, gertatzen zaizkigun ezbehar guztien errudunak besteak direla aldarrikatuz, geure burua lasai-lasai xuritzen dugun bitartean. Horrexegatik, iraganari baino gehiago, beharrezkoagoa zaigu gaurko egoerari begiratzea, gaurko portaeren kritika zintzoa egitea, geure gaitzak etorkizunean erremediatuko badiugu.

Franco duela hogeita sei urte hil zen. Aspaldiko hogeita bat urteotan, gainera, euskara, gaztelaniarekin batera hizkuntza ofiziala dugu Hego Euskal Herriko toki askotan, eta denbora honetan ez dira goardia zibilak ibili gure hilarrietako euskal izenak ezabatzen, ez eta kaleetan zehar euskaraz mintzatzeagatik isunak ipintzen ere. Ez eta gutxiagorik ere. Aspaldiko urtetotan euskaldunok geure hizkuntzarekin nahi duguna egiteko aukera asko izan ditugu, eta ordua da argi eta garbi aitortu dezagun gauza ugari geure arduragabekeriagatik gelditu direla egin barik, eta ez inoren debeku edo oztupoengatik.

Aski dugu geure hiriei begirada ematea: kale-izenak eta bide-seinaleak eskuarki hizkuntza ofizial bieran agertzen dira —euskaraz maiz akats ortografiko edo morfologiko

nabarmenekin azaldu arren— baina denda gehienek kartelak oraindik espainol hutsez irakur daitezke, horien jabeak, oro har, aber-tzaleak izan arren. Gure jatetxeek normalean ez dituzte beren kartak geure erkidegoko mintzaira ofizial bieran eskaintzen, eta zerbitzariak ere, gehientsuetan erdaldun hutsak izaten dira, euskaldun bezeroen kalterako. Publizitateak, politikoa eta ofiziala salbu, ez du normalean euskara kontuan hartzen. Gure produktuen etiketak, Eroskiren salbuespenaz, espainol hutsez argitaratzen dira. Euskal Kalitatearen labela daramaten ekoizkinek ere ez dute beti etiketa normalizatu eta zuzena hizkuntza ofizialen aldetik. Hiritar guztion zerbitzuan omen daude, baina er-tzain askok oraindik ez dakite tutik euskaraz. Lan pribatuaren munduan hizkuntza ofizial bien eskakizuna ia anekdotikoa da, jendearekiko harremanetan dauden lanpostuak izan arren: saltzaileak, aholkulariak, kazetariak, zerbitzariak, politikariak...edo *habla en cristiano* erakusketa-aren atezaina.

Horrez gainera, euskara erabiltzen denean ere, ortografi eta morfologi okerrak kontaezinak izaten dira (*lentejak*, *productuak*, *karroak*, *jantetxe*, *arategi Txomin*...). Irrati eta telebistako programetako euskara-kalitatea gainbegiratu eta bermatzeko ez da orain arte gauza handirik egin, horretarako behar diren aholkulari eta zuzentzaileak jarritz, aspaldian Kataluniako agintariak honetaz ardura berezia duten bitartean. Horrek. Adibidez, irratiz etengabe *hemezazpi*, *europar*, *diska* edo *okel garbia* bezalako perlatz barra-barra hedatzea eragotziko luke, eta bai entzuleei imitatzeke ere fidagarriagoak eskaini.

Oso kezagarria da, bestalde, udal mailan Eusko Jaurarlitzaren hizkuntz politikarekin inolako jarraipen eta sintoniarik ez izatea,

kaleetan jendaurrean jartzen diren kartelen hizkuntz zuzentasunaz, formaz eta ortografiaz, arduratzeke, erabiltzaileari informazioa euskara egokiaz eskaini dakion, arkitektura edo estetika arloko beste arau guztiak, aldiz, nahitaez bete beharrekoak diren bitartean. Behin eta berririo esan dudanez, kontua ez da, jakina, joan den mendearen hasieran Turkian arabiar alfabetoaren ordez latindarra jartzea erabaki zenean, Mustafa Kemal Atatürkek dirudienez hain arrakasta handiz erabili zuen sistema bera gure artean ere sartzeko, hots, karteletako ortografi okerrak isunekin zigortzea. Konponbidea, ordea, udaletan euskal zerbitzuak eskaintzea besterik ez da, hortik interesatuei aholkuak emateko, gure hizkuntza ondo ez dakitenek begien bistako akatsak egin ez ditzaten. Hori garaiz egin balitz, orain ez leudeke gaizki euskal kartel publiko gehienak, borondate

onko imitatzaleentzako oker-iturri agortezin gisa.

Ez zuen, ene ustez, ongi asmatu aurreko batean Amaia Fanok Sartre-ren «infernua besteak dira» esaldiaren esangura interpretatzean, baina, edonola ere, haren ildo-

tik, sasoi dugu euskararen kontrako eraso- en errua beti besteei botatzen ibili beharrean, guztiok *mea culpa* argia esateko, eta une historiko honetan errudun nagusiak gure garel behingoz aitortu dezagun. Azken bu-ruan, neurri handiz geure arduragabekeria, geure erosokeria, geure euskaltzaletasunik eza baitira euskaldunok oraindik ere *en cristiano* berba egitera, irakurtzera, idaztera eta bizitzera behartzen gaituztenak, eta ez beste ezerk. Eta behin gaitza ezagutu ondo- ren, errazago gertatuko zaigu erremedioa jartzea, nork bere erantzukizuna onar- turik.

EUSKARA

Aitor dezagun gauza ugari euskaldunon arduragabekeriagatik gelditu direla egin barik

Esteban Muruamendiaraz eta Alberto Tome

(HIRU sindikatuko koordinatzailea eta ekonomista)

Gasolioa: gehiago ordaindu behar

Garraiolaria autonomoak kezkatu egin ginen PPko Administrazioak jaurtitako zunda baloiarekin —askotan erabiltzen duen modua da—, zeinaren bitartez Hidrokarbueroen Zerga Berezia bost pezetara igotzea proposatzen zuen. Gaur egun, zerga hori 44,89 pezetakoa da, gure lana egiteko kontsumitu behar dugun gasolio litro bakoitzeko. 2002ko urtarrilaren 2tik aurrera lau pezetara gehiago izango da, eta hiru urtean beste lau pezetara igotzea aurreikusi dute. Errekargu hori Osasuna finantzatzeko izango da. Helburu horiek lortzeko erabilitako moduak aztertuko ditugu. Garraiolaria auto- nomoak —sektorean gehiengo handia gara— nekaturik gaude besteen arazoak kon- pontzeaz. Lan egiten dugun enpresek kos- tuak jaitsi behar badute, garraio zerbitzuaren

ordainsaria jaisten dute; likidez falta badute, ordainketa 180 egun atzeratzen digute; produkzioarekin arazoak badaude, takografoaren diskoa jango dugu lehen orduan iris- teko; produktua ezin bada egun jakin batera- ko entregatu, garraiolaria da erantzulea... PPK sistema bera erabiltzen du: osasun gastu gehiena garraiolariek ordain dezatela.

Administrazioak zera dio: errepidean istri- puak izaten direnez, eta horiek osasun gastu handia eragiten dutenez, zentzuzkoa da errepidea erabiltzen dutenek ordaintzea gas- tu hori, Hidrokarbueroen Zerga Bereziaren igoeraren bitartez. Baten batek pentsatuko du irizpide hori zuzena dela. Garraiolariek ordaindu beharko dugu, geure poltsikotik, fakturaren zati gehiena, errepidean ibili be- har dugunez gero. Eta hori sinplista izatea

da. Finantzaketaren bila bakarrik ibili be- harrean, ez al lukete neurriak hartu behar erre- pide istripuak eta osasun gastuak eragiten dituzten ondorioak eragozteko?

Garraioaren sektorean, prebentziozko po- litika batek asko jaitziko luke errepideetako istripu kopurua. Horretarako, neurriak hartu beharko lirake hainbat arlotan: erretiro au- rreratuak, gaixotasun profesionalak daudela onartu; Lan Ezintasun Iragankoragatik baja kobratzeko eskubidea izatea lehenengo egu- netik (hori posible litzateke garraiolaria auto- nomoaren baldintzak Gizarte Segurantzako Erregimen Orokorreko baldintzekin pareka- tuta); atsedene guneak; errepide sareko hobe- kuntzak... Gaurko egunean, 63 urteko ga- rraiolaria batek gidatzen jarraitzen du erreti- ro duin bat lortu ezin duelako; 35 urte darama- tza gaixotasun baxerik ez hartzen saiatzen, lehenengo 15 egunak estali gabe dituelako; seguruena, izango du arazo fisikoren bat, la- nak eraginda, eta horrek errepideko usteka- beetan erreazio ahalmena murriztu ere egingo dio, eta, gainera, errepide bazterrean egingo du lo, inolako gutxieneko zerbitzurik gabe. Egoera horrek iraun dezan utzi, eta di- ru bila ari dira lehenago edo geroago gertatu- ko den istripua ordaintzeko; eta, gainera, ez dute lan istripuztat joko, baizik eta errepide-

kotzat. Bestalde, urtarrean gasolio litroa lau pezetara igotzeak —ezingo da garraio sarian sartu, eta baliteke hiru urtean beste lau peze- ta igotzea— lan kargaren handitzea dakar errentagarritasunari eutsi ahal izateko, eta, horretara, istripu arriskua ere handitu egingo da, karga handiagorekin ibiliko baikara, ordu gehiago eman beharko baititugu gidatzen eta atsedene gutxiago hartu ahalko baitugu.

Administrazioak beretzat unerik egokiena aurkitu du neurria hartzeko. Urriko inflazioa- ren azken datuak %0,1eko jaitziera adierazi du; gasolindegietan gasolioaren prezioa ba- xuagoa da, 2000ren azkenaldian baino; eta petrolio enpresek zergaren igoera beregana dezakete salmenta prezioa igo gabe, badute- lako horretarako marjina, zeren eta azkenal- dian upelaren prezioa jaitsi egin den arren, gasolioarena ez da jaitsi neurri berean. Sek- tore honek EAEn zergetan ordaintzen duena —gutxi gorabehera 1.600 milioi gehiago, ur- tean lehen ordaintzen genituen 17.000 mi- lioien gainetik— sektorea bera hobetzeko erabili beharko litzatekeela uste dugu HIRU sindikatuko kideok. Beharrezkoa da sekto- rea egituratuko duen eta gerorako prestatu- ko duen plangintza orokor bat.

zuzendariari

(0034) 943 300 222

OHARRA: Ahalik eta iritzi gehienek izan dezaten tokia, ez da komeni makinazko 15 lerro baino luzeago idaztea gutun hauetan. Idatzi duenaren izena, telefonoa, helbidea eta NAren zenbakia agertu beharko dira. Laburtu behar izanez gero, zuzendaritzak bere esku du horretarako eskubidea. Erdaraz iristen diren gutunak ez dira argitaratuko.

zuzendariari@egunkaria.com

Gudarien etorbidea, z/g 20140 Andoain

Mikel Uzkudun eta besteak askatu!

Jaime Gutierrez (*Sinku Taldearen izenean*) • DONOSTIA

Berriro ere errepresioak kolpatu gaitu; oraingoan zuri tokatu zaizu, Mikel, zure tentsioa eta lan egiteko gogoak ez dute gustuko izan eta horregatik aldendu zaituzte gure albotik, horregatik giltzaperatu zaituzte. Eta berriro ere, muntaia polizial-judiziala izan dute espetxeratzeko oinarri; torturen eta tratu txarren bidez lorturiko adierazpen batzuk nahikoa izan dute Mikel bahitzeko, jakinda ere, eraso berri honek ez duela inondik inora gazteon gogo eta grinak geldituko.

Oraingoan ez da garzonada bat izan, nahiz eta helburua, moduak... berdin-

berdinak izan. Eta bitartean, PNVk eroso jarraitzen du; alde batetik, ezker abertzaleari egotziz beraien gabeziak eta, bestetik, espainolekin jolasean, Kontzertu ekonomikoa dela eta ez dela, ahalik eta diru eta botere gehien lortzeko helburuarekin. Orain gure kidea den Mikel ikusteko, baimena eskatu behar dugu; epaile espainol batek baimena eman behar digu gure laguna eta kidea ikusteko, leiho baten bitartez eta berrogei minutuz; eta horretarako, mila kilometro inguru egin beharko ditugu. Eta bitartean, PNVk berea ez den arazo bat bezala ikusten jarraitzen du; dispersioak sortzen dituen ezbehar eta eragozpen guztien aurrean beste alderantz begiratuaz eta benetan, herri honen askatasuna eta bakearen alde dauden borrokariak ja-

rraitu, mehatxatu eta giltzaperatzen ditu. PNV, nora zoaz?

Bukatzeko besarkada bero pilo bat bidali nahi diogu Montxiri; momentu gogorak izan dira azken hauek baina ziur egunen batean Kroketa Eguna burutuko dugula, bai horixe! Eta, nola ez, Jabu, Iñaki Beaumont, Igor Suberbiola eta Mikeli, bereziki azken honen senideei. Aupa zuek eta eutsi goiari!

Bertsoak epaitzen

Iñaki Zubizarreta (*euskara-zuzentzailea*)

Nire zalantza edo kezkatxo bat azaldu nahi nieke hemen Bertsolari Txapelketa-ko epaimahaikoei.

Orain urte batzuk euskal bideoen sari-

keta batean epaimahaiko izatea egokitu zitzaidan. Sarietako bat euskara zuzenen eta egokien erabiltzen zuenari zegokion. Idazkariak epaitzeko argibideak eman zizkigun hasteko. Zazpi ikuspuntu eduki behar genituen kontuan zuzentasunaz eta egokitasunaz gainera.

Berehala konturatu nintzen metodoaren arriskuak. Ikuspuntu guztiei puntuazio bera emanez gero, hutsetik hamarre- ra adibidez, gerta zitekeen zuzenenaren eta egokienaren puntuazioetan 4 eskuratuta ere saria irabaztea.

Eztabaidatxo baten ondoren metodoa aldatzea erabaki genuen, eta ikuspuntuaren garrantziaren arabera ematea puntuazioa, halakorik gerta ez zedin.

Ez ote dago antzeko arriskurik bertsoak epaitzean ere?

montxo

galdeiozu... ?

PELLO ESNAL

Idazlea

Zer duzu gogokoago: bertsoak idaztea edo bestelako liburuak egitea?

Joxe Rekondo (Irun)

Segun. Zer den egokiena, hainbat gauza kontuan izanda: gaia, zeinentzakoa, norakoa, zertarakoa, aldartea... Eta boladak izaten dira. Dena den, ni bertsoak idazten hasi nintzen, eta gero pasa nintzen prosara. Ez da eskola txarra bertsoena. Izan ere, gauza asko ikasten duzu: belarriaren arabera idazten, esaldi bakoitza (eta hitz bakoitza) pentsatzen... Badut amets bat: bertsoak idazten diren bezala idaztekoa liburu bat. Ez dakit beteko dudana, Joxe. Hala ere, proba txiki bat egin nuen azkeneko liburuan: *Azeri-zuloa* izenekoan.

Abenduaren 18tik aurrera **Mixel Berhokoirigoin** • **ELBko lehendakaria** izango da Galdeiozu ataleko gonbidatua. Bidali zure galderak ordurako.

hirusta

Xabier Gantzarain

Arantzazutik Guggenheimera

Urteak dira Arantzazun izan ez naizela, autorik ere ez baitaukat bedekatzeko, baina ene memoria kaxkarrak huts egiten ez badit, esango nuke elizara sartzeko jaitsi behar diren eskailerak pausoa hausten duten hoietakoak direla. Pausoaren erritmoa puskatuta, eskailera maila bakoitzean oinak non jarri pentsatu behar duzu. Lurrera begira jaitsi behar dira eskailerak. Burua makurtuta iristen zara elizako atera. Burumakur Jainkoaren aurrera. Pasa den igandean Guggenheim Bilbao Museoa izan ginen. Atarian zigarro bat erre ostean, sartzea erabaki genuen. Eskailera alu hauek berriro, pentsatu nuen. Eta bat-batean Arantzazuko eskailerak etorri zitzaizkidan gogora. Halakoxeak baitira Guggenheimeko eskailerak ere. Pausoa hausten duten hoietakoak. Kasualitatea izango zela pentsatu nuen, asko harrituko baininduke Frank Gheryk Arantzazu ezagutzea, baina, hala ere, bitxia egin zi-

tzaidan kulturaren bi tenplu hauetan sarrerako eskailerak antzekoak izatea.

Antzekotasunak ez dira hor bukatzen, ordea. Gurtu beharreko Jainkoa aldatu da, gaur dolarra baita, eta Guggenheim dolarraren tenplua. Baina Guggenheimera ere erromes goazelako irudipena nagusitzen zait batzuetan; Euskal Herriaren irudia munduan zehar desberdina izatea lortu duen museora *joan beharra* dagoelako, nahiz eta bost axola barruan erakusten diren lanak. Herri txiki bateko inkultuak ez gara sentitzeko. Gure probintziano konplexua kentzeko. Arteak barrenak lasaitzen dizkigun gizaki mundutar aurreratuak garaela sinisteko. Alde txiki bat dago, ordea, Arantzazu eta Guggenheimen artean. Bata orduko euskal artista eta arkitektoek egin zuten, eta euskaldunentzat zerbait berezia da, presoan alde egin diren gose grebengatik bada ere. Bestea, berezia da, baina dolarrez gainezka datozen jubilatu yankientzat.

AURREKONTUAK. Eusko Jaurlaritzako oposizioko hiru taldeen osoko zuzenketak gainditzeko lehen urratsa egingo du gaur Jaurlaritzak, eztabaidaren eta bozketen prozesuak tramitea gainditzeko egokituko baititu Juan Maria Atutxak.

Osoko zuzenketa guztiak gaitzesteko bidea onetsiko du gaur Atutxak

EAJk, EAK eta EB-IUk eskatu dute Legebiltzarreko presidentek erabakitzeke eztabaidak eta bozketak

MIREN SAEZ

Eusko Legebiltzarreko bozeramaileen batzordea, atzo eguerdian eginiko bilkuran.

AURREKARIAK

Bozketa ezberdinak egin ziren 1985ean eta 86an

Aurrekontuak Gobernura itzultzea eskatzen duten osoko zuzenketak bozketa bakar batean ebatzea Legebiltzarreko ohitura bihurtu da. Urtero-urtero aurkeztu dira, eta batera bozkatu dira. Baina bada salbuespenik. 1985ean eta 1986an, Juan Jose Pujana Legebiltzarreko presidentek ebatzi zuen zuzenketa bakoitzak eztabaida eta bozketa bana merezi zuela, eta hala egin zen.

izango da, eta aurrekontuak Gobernuari itzultzeko oposizio-ko alderdien eskaera hiru aldiz aztertuko da; hala, zuzenketa bakoitzak bere bozketa izango du.

Bozketa bakarra egingo balitz —Batasunak, PPk eta PSE-EEk nahi zuten bezala— oposizioak irabazi egingo luke (39-36), baina hiru bozketa eginez hori ez da posible izango. Izan ere, oposizio-ko hiru alderdiek jakinarazi dute behin eta berriro bakoitzak bere zuzenketaren alde bozkatuko duela, eta besteekin bat egitea «kasualitatea» besterik ez dela izango. Hitzak benetakoak diren frogatu beharko dute ostiralean.

«Motibazio ezberdinak»

Jaurlaritzako alderdiek bozeramaileen batzordean jakinarazi zuten euren asmoa. Arrazoietan sartuta, argudiatu zuten Legebiltzarreko araudiak hala ahalbidetzen duela, eta, gainera, esan zuten hiru alderdiek «motibazio ezberdina» azaltzen dutela aurrekontuen itzultzea aldarrikatzeko.

Batasunak, PPk eta PSE-EEk argudio erabat ezberdinak agertu dituzte ondorio bera ateratzeko, eta aurrekontu proiektuaren itzultzea eskatzeko: lehenak dio egungo markoa kudeatzeko aurrekontuak direla, eta PPk eta PSE-EEk adierazi dute

EA-EAJk nahiago du aurrekontuak luzatzea UPN eta CDNren proiektua onartzea baino

Irene Arrizurieta | IRUÑA

Nafarroako 2002. urteko aurrekontu proiektuak «erabat aldatu» behar direla uste du EA-EAJk. Hori zaila ikusten duenez, aurtengo aurrekontuak luzatzea iradoki du.

UPNk eta CDNk adostu aurrekontu proiektua «atzera-koia eta euskararen aurka-koa» dela salatu du Begoña Errazti EA-EAJko Nafarroako legebiltzarkideak. Hori dela eta proiektuak «aldaketa sakona» behar duela esan du, eta «zuzenketa batzuekin» ez direla aldatzen ohartarazi du. Beraz, Parlamentuan aurrekontu proiektuaren eztabaida «zaila» izanen dela iragarri du. «Zuzenketa batzuekin ba-

karrik ez da aurrekontua aldatzen. Eztabaida zaila izanen da, Gobernuak ez duelako aldatzeko borondaterik azaldu», esan zuen Erraztik. Izan ere, aurrekontuok «iragan urtekoak baino nabarmen txarragoak» direla dio EA-EAJk: «Gizarte politikak ahazten ditu. Aurrekoen akats berdinak errepikatzen ditu, eta batzuk sakondu egiten ditu, gainera», esan zuen Erraztik. Hori aintzat hartuz, aurrekontuen luzapena eskatzea ez dela «demagogia egitea» uste du legebiltzarkideak. «Gutxiengoa duen gobernu bat behartuta dago onartuak izan daitezkeen aurrekontuak proposatzera, eta hori UPN eta CDNren erantzukizuna da».

Atzerakoiak izateaz gain, EA-EAJk salatu du ez direla gai egoera ekonomiko berriari aurre egiteko. «Egokiena inbertsio publikoa bultzatzea litzateke, baina kontrakoa egin dutela frogatu dugu, partida %11,28 jaitsi delako», ohartarazi zuen Erraztik. Ildo horretan salatu du hainbat sailetan —Gizarte Ongizatean, Etxebizitzan eta Herrilanean, besteak beste— «uler ezin daitezkeen jaitsierak» egin dituela Gobernuak.

Halaber, hizkuntza politikarako partidetan UPNk egin dako «murrizketa orokorrak larriak» direla gaitzetsi du: «Hizkuntza etsai eta Nafarroatik desagerrarazi beharreko zerbait bezala du UPNk».

Felix Iriarte | GASTEIZ

EAJk, EAK eta EB-IUk zorrotz aztertu dute Gasteizko Legebiltzarreko araudia, aurrekontu proiektuaren eztabaida dela kausa, eta azkenean eman dute oposizioaren asmoa zapuzteko formularekin: osoko bilkuraren eztabaidak eta bozketak antolatzea Legebiltzarreko presidentaren erabakia da, ez Mahaia-rena edo bozeramaileen batzordearena, eta hark erabaki dezake guztia. Hori dio Legebiltzarreko araudiaren 124. artikularen 9. atalak, eta horri heldu diote, Batasunak, PPk eta PSE-EEk aurkeztu dituzten osoko zuzenketek aurrera egin ez dezaten.

Ostiraleko eztabaidari eta bozketei buruzko erabakia gaur jakinaraziko du Juan Maria Atutxa Legebiltzarreko lehendakariak; hala ere, erabakia Jaurlaritzako alderdien aldekoa

ESANAK

XABIER ARZALLUZ

(EAJren EBBko presidentea)

«Jaurlaritzaren jardunari traba egiteko desioan bakarrik datoz bat oposizioko alderdiak»

LEOPOLDO BARREDA

(PPko bozeramailea Legebiltzarrean)

«Demokraziaren mugak ukitu dituzte EAJk, Eak eta Iuk, eta joko arauak aldatu nahi dituzte»

RODOLFO ARES

(PSEko bozeramailea Legebiltzarrean)

«Jaurlaritza salbatzeko trikimailua besterik ez da, eta arautegia beren mesedetan erabili dute EAJk, Eak eta Iuk»

ARNALDO OTEGI

(Batasuneko bozeramailea)

«Erabaki behar da nola erabiltzen den sosa publikoa Euskal Herriak dituen arazoei aurre egiteko»

burujabetasunaren aldeko proiektua dela. Eta «ezberdintasun» horretan oinarritu dira EAJ, EA eta EB-IU, hiru bozketa eta hiru eztabaida ezberdin egiteko.

«Jaurlaritzak beste aurrekontu proiektu bat ekarri beharko balu, zergatiak argia eta garbia izan beharko luke proiektu berria egiteko. Horregatik garbi izan behar da aurrekontuak gaitzesteko arrazoia, eta ezin dira hiru arrazoi ezberdin izan, ez legokeelako modurik berria egiteko», arrazoitu dute Jaurlaritzako aldekoek. «Zuzenketa ezberdinak badira, bozketa ezberdinak egin beharko dira», erantsi dute iturri horiek.

Argudioak ez du balio oposizioko alderdietzat. Leopoldo Barreda PPko eledunak adierazi du EAJk, Eak eta EB-IUK «demokraziaren mugak ukitu» dituztela. Gainera, Barredak uste du «joko arauak» aldatu nahi dituztela Jaurlaritzako alderdiek, euren asmoa aurrera ateratzeko. Barredaren arabera, arautegiaren 124. artikulua ez da aplikatu behar osoko zuzenketa eztabaidan.

Iritzi bera azaldu zuen Rodolfo Ares PSE-EEko bozeramaileak. EAJ, EA eta IUren proposamena, Jaurlaritza salbatzeko «trikimailua» besterik ez dela esan du, eta arautegia beren mesedetan erabiltzea egotzi die.

KONTZERTU EKONOMIKOA. Urte amaiera arte negoziatziorako «astia badagoela» dio

Maider del Olmo | BILBO

Kritika gogorak egin dizkio Xabier Arzalluz EAJren EBBko lehendakariak Madrili, Kontzertu Ekonomikoaren harira. Arzalluzen arabera, «gobernuak estatusun ekonomikoan jarri nahi du Euskadi, EAEko biztanleak kate motzean loturik izateko, eta horretarako euskal herritarren poltsikoak hustu nahian dabil». Buruzagi jeltzaleak dio euskal herritarren behar baino diru kopuru handiagoa ordainarazi nahi diotela, eta «onartezina» dela hori.

Osasun arloan, esaterako, 20.000 milioi pezeta ordaindu beharko dizkio Jaurlaritzak Madrili. Kupotik Madrilgo gobernuak «behar baino» 40.000 milioi gehiago bideratu nahi dituela ere salatu du EAJk.

Halaber, Madrilak ez duela kontzertuaren gaineko akordio nahi uste du Arzalluzek, bestela, «aspaldian» izango zutelako hitzartua: «Borondatea izanez gero, nahikoa izango litzateke ordubete eskas. Nolanahi ere, badirudi Jaurlaritzak nik baino fede handiagoa duela, eta negoziatioekin jarraitzeko prest dagoela erakutsi du».

Arnaldo Otegi Batasuneko bozeramaileak, berriz, atzo adierazi zuenez, «bi aldeak biltzekoak dira Madrilan, baina inork ez daki zertaz mintzatzeko diren, dena dela, oposizio irmoa egiten dutela frogatzeko bilera deitu dute».

Otegiaren irudiko Juan Jose Ibarretxe lehendakariak azaldu beharko luke «zergatik dagoen prest 174.000 milioi ordaintzera, horietatik 40.000 milioi Barne Ministerioari, 5.000 Errege Etxeari. Hori da azaldu behar duena, eta ahaztu 40.000 milioiak, inork ez dakielako nongoak diren eta Montoro berak ukatu duela diru hori eskatu zaionik», azaldu zuen, atzo, Iruñean.

Ika-mika, epeen kontura

Bestalde, Jaurlaritzaren haserrea piztu du, Espainiako Kongresuak Kontzertuaren luzapenaren gainean atzo hartutako erabakiak. Hilaren 20an luzapenerako Lege Proiektua onartuko dutela iragarri du Kongresuak. Horregatik, Madrilak dio, astebete besterik ez dutela bi aldeek kontsentsu testu bat adostu, eta negoziatioak ixteko.

Jaurlaritzak ukatu egin du, aitzitik, hori horrela denik, eta urte amaiera bitartean «astia badagoela» berretsi du.

Cristobal Montoro Ogasun ministroak, halaber, uste du

LUIS TEJIDO / EFE

Xabier Arzalluz, atzo, Bilbon, kazetariekin hizketan.

Madril «euskal herritarren poltsikoak hustu nahian» ari dela esan du Arzalluzek

EAEko biztanleak «kate motzean lotzeko saiakera» salatu du

KUPO LIKIDOA**Jaurlaritzaren kalkuluak**

Juan Jose Ibarretxe EAEko lehendakariak adierazi du ez diola Madrilgo gobernuari Aurrekontu proiektuan iragarri duen dirutza guztia ordainduko, behar baino 40.000 milioi pezeta gehiago aurreikusi duela. Josu Jon Imaz Jaurlaritzako eledunak Ibarretxek bezperan esandakoa berretsi zuen, eta argitu zuen nondik atera duen kopuru hori. Aurrekontu proiektuan PPren gobernuak aurreikusi du EAEko Kupoaren bitartez 191.841 milioi pezeta eskuratuko dituela. Halaber, Kupo likidoa, hau da, ordaindu behar duena, 151.848,3 milioi pezeta izango direla dio. Hor dago 40.000 milioi pezetako alde. Hala ere, kopuru hori alda daiteke hitzartutakoaren arabera, Kupoaren sistemarekin beste diru sarre batzuk adosten badira. Esaterako, ez egoilarren zergak edo zenbait funtzionario estatutalenak. Horien arabera, Kupo likidoa alda daiteke.

Ibarretxe lehendakariak «estrategia aldatu» duela azken asteotan: «Kupoari lehentasuna eman eta Europa bigarren mailan uzten badu, euskal gizarteari akordioa ez sinatzeko dituen benetako arrazoiak ez-

kutatzeagatik egiten du», esan zuen. Jaime Mayor Oreja PPko buruak «zentzugabea» iritzi dio, bestalde, Ibarretxek estatuaren aurrekontuetara bideratutako dirua ez ordaintzeko egindako «mehatxuari».

OLAZTIKO UDALA

Udalak bi mila eta bateko urriaren 25ean egindako Osoko Bilkuran honako erabaki hau hartu zuen:

5.- Geltoki Auzoko Saneamendu Proiektuaren Onarpena. Desjabetzaren Espedientearen Hasiera. Herri Onurako eta Interes Sozialeko Deklarazioa. Eragindako Ondasun eta Eskubideen Zerrendaren Hasierako Onarpena.

GELTOKI AUZOKO SANEAMENDU PROIEKTUAREN ONARPENA, DESJABETZAPEN ESPEDIENTEAREN HASIERA, HERRI ONURAKO ETA INTERES SOZIALEKO DEKLARAZIOA, ETA ERAGINDAKO ONDASUN ETA ESKUBIDEEN ZERRENDAREN HASIERAKO ONARPENA.

I. AURREKARIAK

BAKARRA. Olaztiko Udalak Olaztiko Geltoki auzoan Saneamenduko Kolektore bat egin nahi du, gaur egun jarduerak eta egoiliarren hartzen dituzten erakinetako hondakinak modu iregularrean isurtzen direlako.

II. ZUZENBIDEZKO OINARRIAK

LEHENDABIZI. Olaztiko Udalak, beste edozein udalek bezala, eskumenak ditu saneamendu, hondakin-uren biltze eta estolderia arloetan, Toki-Administrazioaren Arabideko Oinarrien Legeko 25. artikuluen arabera (L.B.R.L.), eta, gainera, ezinbestean beste beharrek zerbiztu bat da, aipatu Oinarrien Legeko 26. artikuluen arabera.

BIGARRA. Nafarroako Toki Administrazio Foru Legeko 216. artikulua (L.F.A.L.N.) dio tokiko herri-lanak direla toki-entitateek egiten dituzten oin barriko, konponketa edo mantentze lanak, nola diru propioa erabiliz, hala beste entitate edo partikular batzuen laguntzarekin, betiere bere eskumeneko zerbiztuei erantzuteko edo haiek egiteko.

Tokiko herri-lan batzuk arruntak dira, eta beste batzuk hirigintzakoak, eta azken horiek hirigintza arloko legedari jarraitzen diote.

HIRUGARRA. Herri-Administrazioen Kontratuari buruzko 18/1995 Legeko 124. artikuluen arabera, obra-proiektuek honako hauek izan behar dituzte: memoria bat, plano orokorrak eta xehetasunekoak, agindu teknikoaren orria, aurrekontua, prezioak eta neurketak adieraziz, hala nola garapen programa bat; 20.000.000 ptatik beherako aurrekontuaren dute hastapeneko obraren proiektuetan, aurreko dokumentuak bateratu edo kendu ahal izango dira, espedienteari loturiko dokumentazioa nahikoa bada obrak zehaztu, balioztatu eta gauzatzeko.

LAUGARRA. Derrigorrezko Desjabetzaren Legeko 9. artikulua (L.E.F.) dio derrigorrezko desjabetzapena egiteko ezinbestekoa izango dela aurrez deklaratzeko herri onurakoa edo gizarte interesekoa dela desjabetutako objektuari lotuko zailon xedea.

Aipatu Legeko 10. artikuluen eta azken hori garatzeko R.E.F. Araudiko 112. artikuluen arabera, herri onurako deklarazioa inplizituzat jotzen da, higiezinaren desjabetzapenari dagokionez, Estatuak, probintziak edo udalak sustatutako obra eta zerbiztu plan guztietan.

BOSGARRENA. L.E.F.ko 15. artikuluen eta R.E.F.ko 15. artikuluen arabera, herri-onura deklaratu, administrazioak erabakiko du desjabetzapena egiteko ezinbestekoak diren ondasunak okupatzeko behar zehatzari buruz.

Desjabetzen duen administrazioak, Udalak kasu honetan, okupatu beharrezkotzat jotako ondasunen zerrenda zehatz eta banan-banakoa egingo du, eta honako hauek adieraziko ditu: egoera material eta juridikoa; eragindako jabeen izena, non bizi diren edo helbidea agertuz; gauza bera kalte-ordainen bat izan dezakeen eskubide edo interesen bat dutenekin. Ondoren, zerrenda jendakurren izango da 15 egunetan, interesatuek bidezko jotzen dituzten alegazioak egin ditzaten.

L.B.R.L.ko 25. artikulua, L.F.A.L.N.ko 215. eta 216. artikulua, L.E.F.ko 9. 10 eta 15. artikulua, eta R.E.F.ko 4, 11 eta 15. artikulua ikusirik, Olaztiko Udalbatzarrak aho batez hau erabaki du:

- 1.- Onartzea Olaztiko Geltoki auzoan "Saneamenduko Kolektorea" egiteko Obraren Proiektua.
- 2.- Hori herri-onurakoa zein gizarte-interesekoa dela adierazteko, L.E.F.ko 9. eta 10. artikuluen arabera.
- 3.- Hasiera batean onartzea eragindako ondasun eta eskubideen zerrenda, eta adierazteko nor diren haien jabeak, hala nola kalte-ordainen bat izan dezakeen eskubide edo interesen bat duten izenak, derrigorrezko desjabetzapenari buruzko legedaren arabera (L. ERANSKINA).
- 4.- Erabakiaren berri zuzena hauei ematea: Jose Montelay Irastorza jauna, Nafarroako Foru Erkidegoa (Herri-lan eta Garraio Departamentua, Bide Zerbizua), Cementos Portland, S.A., Renfe, Nafarroako Ondare Buruzagitza. Horren helburua da berria jaso eta hurrengo 15 egunetan aukera izatea bidezkotzat jotzen dituzten alegazio guztiak aurkezteko.
- 5.- Erabaki hau bai Nafarroako Aldizkari Ofizialean bai Nafarroako Foru Erkidegoan gehien zabalitzen diren egunkarietako batean argitaratzea.
- 6.- Eragindako ondasun eta eskubideen zerrenda: L. ERANSKINEAN dago.

Egintza edo erabaki honen aurka honako helegite hauek jar daitezke:

- Nahiz izanez gero, hilabeteko epean hura jakinarazi eta biharamunetik aurrera, BIRJARPEN HELEGITEA, erabakia hartu zuen organo beraren aurrean, edo GORAKO HELEGITEA Nafarroako Administrazio Auzitegiaren aurrean.
- ADMINISTRAZIOAREKIKO AUZI-HELEGITEA, bi hilabeteko epearen barruan, hura jakinarazi eta biharamunetik aurrera, Nafarroako Auzitegi Nagusiko Administrazioarekiko Auzien Sallean, 29/1998 Legeko 8.1 artikuluan aipatzen diren kausetan izan ezik; horietan, Administrazioarekiko Auzien Epaitegiaren jarrirako da.

OLAZTI, 2001-11-29an. IDAZKARIA.

EUROPAKO BATASUNA. Delitu ekonomikoak zerrendatik kanpo uzteko eskatu zuela ziotenak salatu ditu Berlusconi

Atxilotze eta entrega agindu europarra sinatzea onartu du Italiako Gobernuak

Horren truke, Italiako Konstituzioan egin beharreko aldaketak aintzat hartu beharko ditu EBk

Agentziak | **ERROMA**

Silvio Berlusconi Italiako lehen ministroak Europako Batasunak (EB) abian jarri nahi duen atxilotze eta entrega agindu europarra sinatzea onartu zuen atzo, Guy Verhofstadt Belgikako lehen ministro eta Europako Batasuneko Kontseiluko lehendakariarekin Erroman bildu ostean. Euroaginduari babesa ematearen truke, ekimen hori abian jarri aurretik Europako Batasunak Italiako Konstituzioan egin beharreko zenbait aldaketa aintzat hartuko dituela hitzartu zuen Berlusconi Verhofstadtekin.

Italiako lehen ministroa atxilotze eta entrega agindu europarra sinatzearen aurka agertu zen joan den abenduaren 6an Bruselan (Belgika) Europako Batasuneko Justizia eta Barne ministroen Kontseiluak eginiko goi bileran, haren gobernuak ez baitzuen onartzen iruzurra eta ustelkeria politikoa Europako Batasunak osatu nahi duen *delituen zerrendan* sartzea.

Berlusconi azpimarratu zuenez, «Italiako Gobernuak atxilotze eta entrega agindu europarra onartzen du. Hala ere, akordio horrek aintzat hartu beharko ditu barne zuzenbideko prozeduretan egin beharreko aldaketak, horiek arau berriei bateragarriak izan daitezzen».

Konstituzioan egin beharreko aldaketen ardura, aldiz, Italiako Legebiltzarrari dagokiola esan zuen Berlusconi —Italiako le-

PLINIO LEPRI / AP

Silvio Berlusconi Italiako lehen ministroa eta Guy Verhofstadt EBko Kontseiluko lehendakaria, atzo.

hen ministroak gehiengoa du bertan—, «Gobernuak ez duelako horren inguruko agindurik jaso, eta botere lejislatiboari dagokiolako aldaketa horiek egiteko ardura».

Italiako Gobernuak buruak, halaber, nabarmendu zuen berak inoiz ez duela eskatu delitu ekonomikoak Europako Batasunak osatu nahi duen delitu zerrendatik kanpo uztea. «Hori esan dutenek gezurra diote»,

gaineratu zuen Silvio Berlusconi.

Pique: «Euroagindua, Italiaren adostasunarekin edo gabe»

Italiako lehen ministro Silvio Berlusconi atxilotze eta entrega agindu europarra sinatzea onartu aurretik, Josep Pique Espainiako Gobernuak Atzerri ministroak adierazi zuen ostiral eta larunbat honetan Europako Batasuneko Estatu eta Gober-

nu buruek Laeken (Belgika) egingo duten goi bileran Italiako Gobernuak euroagindua onartzen ez bazuen ere ekimen hori aurrera aterako zela, EBko beste 14 kidek horren inguruan adostasun osoa lortu baitzuten Bruselako goi bileran.

Bestalde, Espainiako Legebiltzarreko Kanpo Arazoetarako Batzordeak aho batez onartu zuen atzo Nazio Batuen Erakundeak (NBE) 1999ko aben-

duaren 9an bultzatutako *terrorismoaren aurkako* ebazpena.

1373 gisa ezaguna den ebazpenak hainbat neurri exijitzen dizkie Nazio Batuen Erakundeak osatzen duten 169 kideei *nazioarteko terrorismo sareei* aurre egiteko: *terrorismo ekintzak* prestatzeaz edo laguntzeaz susmagarri diren pertsona edo erakundeei sostengu mota guztiak kentzeko xedapena, besteak beste.

EAJ

«Iragarritako porrot baten kronika»

Europako Batasunak abian jarri nahi duen atxilotze eta entrega agindu europarra «iragarritako porrot baten kronika» dela azpimarratu zuen atzo Emilio Olabarria EAJko legebiltzarkideak. Olabarriaren aburuz, «Italiarekin iruzur delituen inguruan gertatu dena beste herrialdeekin ere gertatuko da». Hala, Espainiako Konstituzioa terrorismoaren apologiaren kasua aipatu zuen Olabarriak.

Olabarriak adierazi zuenez, «EBk haxe egin behar zuen: Europa osoko zigor esparru bat eratu, estatu bakar batean jazartzen zailak diren zenbait delitu eta nazioz gaindiko kriminaltasun elementuak jazarri ahal izateko». Halaber, Olabarriak esan zuen «zentzuzkoa» dela alor guztietan esparru europarrak eratzea, baina horretarako legedi guztiak batu behar direla. «Hori egin ezean, neurri horiek porrot egingo dute», gaineratu zuen.

Bihar

barkatu
aina

Egunkaria

**'The lord of the rings',
irudimenetik irudira**

**Iban Aranzabalen proiektu berria: Internet bidez
euskal musika taldeak sustatzea**

**4 itzal: «Gurea musika gogorra da, ez dugu uste
beste etiketarik duenik»**

**Azken portuko tabernan, Ekaitz Goikoetxea
...zure independentzia**

GIZA ESKUBIDEAK. Europari laguntza eskatu diote «herria ezabatu nahi duen basakeriari» aurre egiteko

JAGOBA MANTEROLA / GARA

Euskal Herriko eskubideen urraketa antzeztu dute Estrasburgon

SOS Euskal Herria taldeko ekintzaileek «Euskal Herriaren eskubide zibil eta politikoen kontra Espainiak eta Frantziak daramaten estrategia» antzeztu zuten herenegun Estrasburgon. *SOS Basque Country* leloa zuten buzoak eta kareta zuriak jantzirik, gorputzak zeharkatzen zituzten lantzak zeramatzen ekintzaileek, eta zintzilik Espainia eta Frantziako banderak zituzten. Lurrean, berriz, ikurrinak jarri zituzten. Parodia Estrasburgoko Notre Dame katedralaren aurreal-

dean egin zuten. Bertatik igarotzen ari ziren hiritarrek harrituta begiratu zieten ekintzaileei. Horiekin batera, hogeita hamarren bat lagunek protestaren zergatia azaltzen zuten orriak banatu zituzten. Dei egin zioten Europari «herri bat ezabatzea bilatzen duen basakeriari» aurre egiten lagundu dezan. SOS Euskal Herriaren lehen ekintza izan zen herenegungoa, eta Giza Eskubideen Nazioarteko Eguna baliatu zuten horretarako.

LABURREAN

Jaurlaritzak eta Trebiñok lankidetzaren hitzarmen bat sinatuko dute «aurki»

Eusko Jaurlaritzak lankidetzaren hitzarmen bat sinatuko du «aurki» Trebiñoko Konterriko bi udalekin, arlo politiko-administratiboa eta zerbitzu publikoena jorratzeko. Jaurlaritzaren ustez, akordioak ez du Gaztela eta Leon eta EAEko instituzioen arteko harremanetan esku hartzen. Gaztela eta Leongo Gobernauak «isekatzat» jo du.

ETAko militanteen omenaldiak galarazteko eskatu du San Gilek

PPk Jose Luis Caso ETAK duela lau urte hildako Errenterriko zinegotzia omendu zuen atzo Irunen. Gipuzkoako PPko presidente Maria San Gilek adierazi zuenez, lau urteren buruan «ETAK hiltzen segitzen du». Horregatik, «formula irmoak» eskatu zituen, «ETAko militanteei egiten zaizkien omenaldiak galarazteko».

GARI GARAIALDE

Ertzaintzak udaletxearen aurrealdea sokaz inguratu zuen.

Bonba mehatxu faltsua Donostiako udaletxean

Donostiako udaletxean lanean ari ziren beharginak eta zinegotziak irtenarazi zituen atzo Ertzaintzak, bonba mehatxua jaso ondoren. Eguerdiko 12:30ean, SOS-Deiak zerbitzuari telefonoz egindako dei batek udaletxean lehergailu bat zegoela ohartarazi zuen. Bonbak 12:45ak baino lehen eztanda egingo zuela zioen ahots anonimoak. Ertzaintza bertaratu zen eta eraikina hustuarazi zuen. Ordubete geroago, barruan ez zegoela lehergailurik baieztatu zuen Ertzaintzak, eta bere zereginetara itzuli ziren zinegotzi eta langileak. Odon Elorza alkatea ez zegoen une horretan udaletxean, bilera bat zuelako, baina hura amaitu eta inguruetan zain egon zen.

Fiskalak 22 urteko espetxe zigorra eskatu du Carmen Gisasola euskal presoarentzat

Fiskalak 22 urteko espetxe zigorra eskatu zuen atzo Carmen Gisasola euskal presoarentzat, ustez 1986an Algortako Guardia Zibilarren kuartela granadaz erasotzeagatik. Auzitegi Nazionalen egindako epaiketan, fiskalak atentatuaren egileztat jo zuen Gisasola, eta defentsak absoluzioa eskatu zuen. Frantziak estraditatu osteko lehen epaiketa du Gisasolak.

Corcuera ez zuela gainsoldatarik baimendu eta Vera ez zela aberastu diote euren abokatuak

Diru bereizien auziari buruzko epaiketan, atzo, Jose Luis Corcuera Espainiako Barne ministro ohiaren abokatuak esan zuen hark ez zuela «ez ezagutu, ez onartu eta ezta baimendu ere gainsoldatarik». Rafael Vera Segurtasunerako Estatu idazkari ohia ez zela «aberrastu» adierazi zuen, berriz, bere abokatuak.

ELKARRIZKETA

ETAko buruen «formakuntza politiko falta» nabarmendu du Madariagak

Erredakzioa | BAIONA

Julen Madariaga ETAko arduradun ohi eta Aralar-ko kideak Frantziako *Le Monde* egunkariari elkarrizketa eskaini zion atzo. Haren ustez, ETAko orai-ko buruzagitzako kideek «20 eta 25 urte bitartean dituzte eta ez daukate lehengo formakuntza ideologiko eta politikorik, ez eta pazientziarik ere». Madariagaren ustez, «lehenago gogorrak bezala aurkeztuak ziren batzuk, Mikel Antza bezala, uso itxura daukate orain».

Aralarko kidea «gehienik kezkatzen» duena da Batasuna eta Segiko gazteek «ez dutela distantziarik hartzen ETArekin». Azken hauteskundeetan Batasunak «aulkien erdia galdu ondoan, hutsegite horren ikasgaia atera behar» zuela eta «ETA bortizkeriaren uztera bultzatu», uste du Madariagak. «Baina ez dira tuntitu, gehiago erradikalizatu dira, desesperagarria da».

Jendarmeeekin gertatu azken tiroketak «Madril eta Parisen arteko kooperazio judizial eta polizialarekin» lotu zituen. Tiroketa horiek Lionel Jospin lehen ministroari zuzendu mezuek ere izan daitezkeela ez zuen baztertu. «Frantzia Korsikaz arduratzen da, baina, euskal arazoaren konponbideari dagokionez, dena Espainiarren esku utzia da», mezua litzateke, bere ustez. Estrategia aldaketa bat ba ote dagoen galde-tzean, «zuhur egon» behar dela erantzun zuen. Hala izatekotan, «Espainian eta Frantzian bietan batera fronte bat irekitzea suizidio bat litzateke militarki, baita politikoki ere», adierazi zuen.

Segurtasun neurriak

Bestalde, Pirinio Atlantikoetan diharduten polizia eta jendarmeei segurtasun neurriak handitu dizkiete. *Le Monde*-k kaleratu zuenez, gauetako patruilak hiru poliziaz osatuta daude —lehen bi ziren—, horietako bat fusil batekin armaturik, eta errepedeetako kontrolatan bost pertsona jarri dituzte.

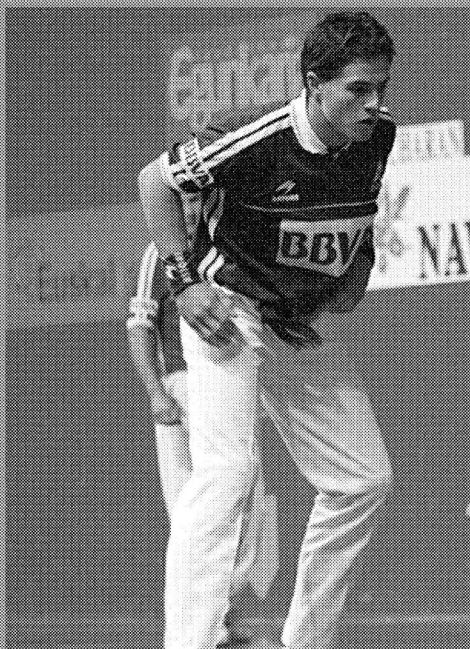
BEZERO ARRETA:
Edozein zalantzatarako
943300222

ORDUTEGIA:
09:00/13:30 - 16:00/17:30
Astelehenetik ostiralera

H A R P I D E D U N A R E N

txokoa

943 30 41 81 - htxokoa@egunkaria.com

ASTELEHENETIK OSTIRALERAHAUETAKO EDOZEIN ESKAINTZA GUSTUKO BADUZUE,
DEI EZAZUE GURE TELEFONORA, EGUNEKO 24 ORDUETAN

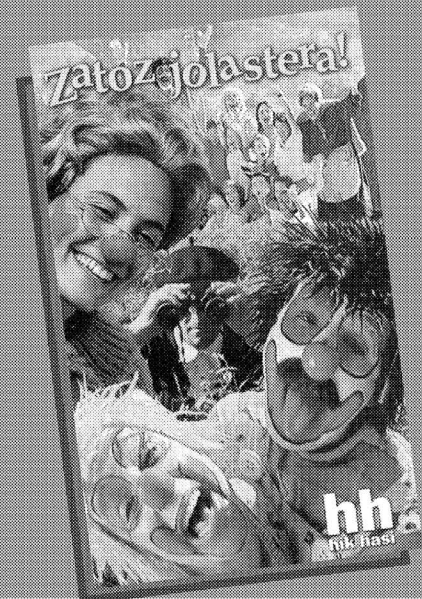
PILOTA JAIALDIA

ASTELENA PILOTALEKUA (Eibar)

8 sarrera DOAN

ASPEk pilota jaialdi bikaina antolatu du asteburu honetarako Eibarko Astelena pilotalekuan. **Igandean, arratsaldeko 17:00ean**, hiru partida: lehenengoan, XALA eta SUKIA CHAFFE eta AUXKINen aurka; bigarrenen, ETXANIZ eta LASA III.a GOÑI II.aren eta GOÑI III.aren aurka; hirugarrenen, BADIOLA III.a ETXANIZ II.aren aurka. **Zozketaren emaitza, abenduaren 14an.**

1
(SAKATU ZURE
AUKERA BADA)

HIK HASI

'Jolasean' bideoa

10 bideo DOAN

Serapio kaskagorrorak baloia kendu die plazan zebiltzan haurrei. Laster ahaztuko zaizkie penak! Pirritx eta Porrotxekin amona Josefinaren baserrira joango baitira egun pasa. Abenturaz beteriko bidean, 22 jolasetan ibiliko dira Euskal Herriko lagun ezagunekin. Serapio beti zelatan izango dute. Hik Hasi-k ateratako bideo zoragarri honen hamar ale ditugu. **Zozketaren emaitza, abenduaren 15ean.**

2

(SAKATU ZURE
AUKERA BADA)

OSKORRI

Areetako Geltoki plaza (Bizkaia)

30 sarrera DOAN

Kantaldi bikaina eskainiko dute Oskorri taldekoek Areetako geltoki plazan, **abenduaren 15ean, iluntzeko 19:00etan**. Bertaratzen direnek, *Vizcayatik... Bizkaia*ra azken laneko kantez gain, betiko kantak entzuteko parada izango dute. Hogeita hamar sarrera ditugu deitzen duten harpidedunen artean zotz egiteko. **Zozketaren emaitza, abenduaren 14an.**

3

(SAKATU ZURE
AUKERA BADA)

EURITAN BLAI /KAWA

Lugaritz kultur etxea (Donostia)

10 sarrera DOAN

Euritan Blai taldeak folk eta kantautore munduan ibilitako hainbat musikari biltzen ditu. Atarian bere lehen diskoko kantak entzuteko aukera izango da Lugaritz kultur etxean **abenduaren 14an, iluntzeko 20:30ean**. Euritan Blai taldeaz entzuteaz gain, Ali Haydar Iscen eta Gemal Aram kurdien eskutik beren herriko musika folklorikoa ezagutzeko aukera izango da. Hamar sarrera ditugu zotz egiteko. **Zozketaren emaitza, abenduaren 14an.**

4

(SAKATU ZURE
AUKERA BADA)

Orain, inoiz baino abantaila gehiago harpidedunentzat

euskalidunon
Egunkaria

IMMIGRAZIOA. 'Etorkina: behartsuaren aurpegi berria' pastoral idazkia aurkeztu du Donostiako gotzaintzak

DATUA

Biztanleen %1,5 etorkinak dira Hego Euskal Herrian

Espainiar pasaporterik ez izan arren Hego Euskal Herrian bizitzeko baimena dute 40.000 lagunek, hots, biztanleriaren %1,5ek. Horiei gehitu behar zaizkie paperik gabe bizi diren beste milaka batzuk. Nafarroa da etorkin gehien dituen lurraldea (20.000). Etorkinen ia erdia Europako Batasuneko beste herrialde batzuetakoa da.

Atzerritarren legea «biguntzeko» eskatu du Uriartek

Etorkinei laguntzeko galdegin du Donostiako gotzainak, Euskal Herriak herrialde pobreekiko duen zorra kitatzeko modu gisa

Iker Aranburu | DONOSTIA

Espainiako Atzerritarren legea «biguntzeko» eskatu zuen atzo Joan Maria Uriarte Donostiako gotzainak. Uriarteren arabera, gaur egun indarrean dagoen legea oso gogorra da, batez ere paperik ez duten etorkinentzat. Horiek «egoera tamalgarrian» bizi direla ziurtatu zuen eta deia egin zien kristauei eta gizarte osoari etorkinak abegitasun handiagoz trata ditzaten.

Etorkina: behartsuaren aurpegi berria izeneko pastoral idatzia aurkeztu zuen atzo Donostiako gotzainak. Kristau kontzien-

tziak «beste alde batera begiratzeko» ez diela eta eskaini die aurtengo abenduko pastoralak etorkinei.

Azken urteetan Euskal Herrian bizi diren atzerritarrek asko ugariatu direla eta etorkin hurbilean askoz gehiago etorriko direla ziurtatu zuen Uriartek. «Orain arte erraz onartu ditugu, guk haiek behar ditugu eta beraiek behar gaituzte. Inork nahi ez dituen lanak dira eurentzako: etxeko lanak, eraikuntza, abeltzaintza, adinduei eta ezinduei etxean laguntzea... Eguneroko iraupenagatik eta huskeriazko soldatetara ohituta, askok esplotazio nabarmenak diren lan baldintzak onartzen dituzte. Ez-legezko etorkinak direnak, gizalegerik gabeko enpresari batzuen aurrean duten babes eza ia erabatekoa da», dio pastoralak.

Europako beste lurraldeetan baino etorkin gutxiago gurean

«Sarritan ulertarazi nahi digutenaren aurka, etorkinak ez dira lubizi mehatxugarriak eta eustezinak», nabarmendu zuen Uriartek. Izan ere, Hego Euskal Herrian biztanleen %1,5 dira, Espainian %3, Frantzia %6 eta %9, esaterako, Alemanian edo Belgikan. «Ez dira arazo, aukera baizik», gogoratu zuen.

Euskal gizarteak etorkin ez europarrak mesfidantzaz hartzen dituela salatzen duen eta sarritan «arriskutsutzat» jotzen di-

JAVIER ETXEZARRETA / EFE

Patxi Aizpitarte bikario nagusia, Joan Maria Uriarte Donostiako gotzaina eta Begoña Arroyo Gipuzkoako Caritaseko arduraduna.

Paperik gabeko etorkinen egoera arautzeko deia egin du Nafarroako Arartekoak

Alberto Barandiran | IRUÑEA

Paperik gabeko etorkinen egoera laster baino lehen arautu beharko litzateke, erregularizazio bereziaren bidez, esaterako, «arrazoi etiko eta ekonomikoengatik». Hala adierazi zuen atzo Maria Jesus Aranda Nafarroako Arartekoak, Erriberan immigrazioaren inguruan egindako txostenaren aurkezpenean. «Immigranteek gehiago ematen digute gugandik jasotzen dutena baino», aipatu zuen Arandak.

Arartekoak kritikatu zuen Espainiako Immigrazio Estatu idazkariaren azken esanak, eta oso kezagarriak zirela esan. Enrique Fernandez-Mirandak adierazi zuen, Iruñean bertan, paperik gabeko etorkinak kanporatu beharko litzaketela.

«Gobernuak erregularizazio prozesua jarri beharko luke martxan», erantzun zion Nafarroako Arartekoak, «arazoari lehenbailehen irtenbidea emateko».

Erriberako immigrazioaren inguruko txostena izan da Arartekoaren bulegoak kalera-tutako lehena.

Oldeak «ustekabeen» harrapatu ditu administrazioak

Txostenak nabarmentzen du administrazioak «ustekabeen» harrapatu dituela etorkinen oldeak. Esaterako, Nafarroara iritsitako etorkinen bi heren 1999tik hona iritsi dira. Arartekoaren ustetan, administrazioek egindako lana, era berean, ez da nahikoa izan, eta polizia neurriak areagotu egin dira.

Joan den hilean, Nafarroan etorkinekin lan egiten duten erakundeek Espainiako Go-

bernu Ordezkaritzarekin harremanak hautsiko zituztela iragarri zuten, «egoera blokeatuta» zegoelako.

Egun 20.000 etorkin inguru bizi dira Nafarroan, baina Erriberan biztanleriaren %4,5 dira dagoeneko, eta zenbait hiritan –Azkoien, kasurako–, %12 dira etorkinak.

Lan eta bizi baldintza kaskarrak ari dira. Gehienak lan baimenik gabe bizi dira, aldika-lanetan aritzen dira, askotan 12 orduz lan eginez, eta jaiegunik gabe. Era berean, lan saria bertakoen erdia baino txikiagoa izaten da –600 eta 800 pezeta orduko (3,60-4,80 euro)–.

Etxeko lanak egiteko kontratatutako langileen baldintzak «demokrazia aurreko garaietakoak» direla salatzen du, era berean, txostenak. «Gure hazkunde ekonomikoa eta biztanleriaren ongizatea lotuta egongo da, etorkizunean, etorkinak integratzeko gaitasunarekin», esan zuen Arartekoak.

ETORKIZUNA

«Nafarroako hazkunde ekonomikoa lotuta egongo da, etorkizunean, etorkinak integratzeko gaitasunarekin»

JOXE LACALLE

Etorkinak Espainiak Nafarroan duen Ordezkaritzaren aurrean, iragan maiatzan.

tuela. Giza talde guztietan bezalaxe, etorkin guzti-guztiak «persona zoragarriak» ez direla esan zuen, baina datu argigarri bat zabaldu zuen gotzainak: «azken urteotan etorkinen kopurua %100 hazi bada ere, delitugile atzeritarren tasa %9koa besterik ez da igo».

Iazko abuztuan indarrean jarritako Espainiako Atzeritarren legeak etorkinei zenbait eskubide onartzen dizkiela onartu zuen Uriartek, baina deitoratu egin zuen oztopo gehiegi jartzzen dizkiela baimenik gabe etortzen direnei. «Lege hori gogorregia da legez kanpokoekin, eskubideak murriztu egiten baitizkie; askotan itxi egiten dizkie herrialdean legez egoteko sarrierak eta arrazoi gehiago ematen ditu etorkinak kanporatzeko», dio idazkiak. Legea arauen bidez biguntzearen aldeko deia egin zuen Donostiako gotzainak eta zenbait bide aipatu zituen, hala nola, administrazio publikoek biztanle pobreei eskaintzen dizkien laguntzak etorkin ez-legezkoek ere zabaltea. Halaber proposatu zuen etorkinak erregularizatzeko unean «gure interesak ez ezik, haien beharrak ere» aintzat hartzea.

Aberastasunaren banaketa «lotsagarria»

Euskaldunak duela gutxira arte Ameriketara joaten ziren moduan, orain amerikarrak gurera datozela oroitu zuen Uriartek. Arrazoiaren artean, munduko iparralde aberatsaren eta hego-

ESANAK

JOAN MARIA URIARTE
(Donostiako gotzaina)

«Huskeriazko soldatetara ohituta, lan baldintza esplotatzaileak onartu dituzte askok»

«Sarritan ulertarazten digutenaren aurka, ez dira lubizi mehatxugarria eta eustezina»

«Herrialde pobreekiko zorra kitatzeko modu bat da etorkinak ahal den neurrian onartzea eta errukia izatea»

«Etorkinen nortasuna desagerraraziko duen asimilazioa eta ghettoak baztertu behar dira»

te herrialde batzuren txirotasunari zor zaiola ziurtatu zuen.

«Moralaren kontrako» desberdintasun horren aurrean, zorra kitatzeko modu bat «etorkinak ahal den neurrian onartzea eta haiekin errukitsu izatea» dela esan zuen. Bide batez kritikatu zuen Uriartek herrialde pobreen garapenerako Nazio Batuen Erakundeak eskatu zuen Barne Produktu Gordinaren (BPG) %0,7ko laguntza Holandan eta Eskandinaviako herrialde batzuetan baizik ez dela betetzen. Bere datuen arabera, Euskal Autonomia Erkidegoak %0,4 eskaintzen du eta %0,24, berriz, Espainiak.

«Ghettoak ez»

«Etorkinen kultur nortasuna desagerraraziko duen asimilazioa edo betiko alboratuko lituzkeen ghettoa» baztertu zituen gotzainak eta horien orde, «guztiak aberastuko gaituen hartu-eman» proposatu zuen. «Utopikoa izango da agian, baina zentzu positiboan».

Uriarterekin batera prentsaurrekoan izan zen Begoña Arroyo Gipuzkoako Caritaseko arduraduna ere. Arroyok aipatu zuenez, 1997an Caritasek 207 etorkin edo familiari lagundu zien; horren aldean aurtengo datua oso urrun iritsi da, jada 850 izan baitira Caritasen laguntza hartu dutenak. Ekuador eta Kolonbiatik datoz immigrante gehienak, Magrebetik eta Afrika beltzetik gero, baina ukrainarrak eta errusiarrak ere iristen hasi dira.

alde txirotasunaren arteko aberastasunaren alde «lotsagarria» nabarmendu zuen: «%20 garenok aberastasunaren %80 dugu; eta %80ak, berriz, %20 du eta berori gaizki banatuta gainera», esan zuen Uriartek eta Euskal Herriaren moduko herrialdeen aberastasuna, hein batean, bes-

Bizkaian, 2.300 etorkinen erregularizazio espedienteak erabaki gabe daude

Gorane Agirre | BILBO

Espainiako Gobernuak etorkinen egoera erregularizatzeko zuela agindu zuen joan den ekainean. Orduan hasi zen ezohiko prozesua urte amaierarako ez dela bukatua egongo salatu zuen atzo Harresiak Apurtuz-ek, etorkinei laguntzeko gobernu kanpoko erakundearen (GKE) koordinakundeak.

Madrilgo Gobernuak Bizkaian duen Ordezkariordeztzak iragan urriaren 5ean emandako datuaren arabera, 2.300 etorkinek aurkeztu dituzte erregularizazio espedienteak; horietatik, bat bera ere konpondu gabe dagoela jakinarazi zuten Javier Galparsoro eta Rigoberto Jara Koordinakundeko bozeramaileak.

Galparsorok nabarmendu zuenez, «urtarrilaren 23a baino lehen Espainian zeuden

etorkinen egoera erregularizatzeko zabaldu zen ezohiko bidea urtea bukatu baino lehen amaitzea oso zaila da Bizkaian, ezinezkoa ez esateagatik».

Ezohiko erregularizazioa ez betetzeak etorkinengan zein langile legez enplegatu nahi dituzten bizkaitarren gain dituen ondorio kaltegarriak salatu zituen Javier Galparsorok. Bere hitzetan, «etorkinek bizi duten egoera dramatiko eta larria da, izan ere, beren egoera erregularizatzen ez duten bitartean ezin dute lan egin».

Ildo horretan, bide hau «azkartasunez» garatzeko Madrilgo Gobernuak «borondate politikorik» ez duela salatu zuten Harresiak Apurtuz-eko kideek. Eta horren adibide gisa, iaz lau hilabeteetan, Bizkaian, 1.600 etorkinen egoera legeztatu zutela gogorarazi zuten.

KILOMETROAK 2002. Urriaren 6an izango da

«Elkarren beharrean» leloarekin antolatuko da Zumarraga-Urretxun

Iker Aranburu | DONOSTIA

Elkarren beharrean leloa aukeratu du Urretxu-Zumarragako ikastolak 2002ko Kilometroak festa egiteko. Lelo horren bidez, «Euskal Herriari dagokion hezkuntza sistema propioaren antolaketan eskola eredu guztiek parte hartu beharra» aldarrikatu nahi dute antolatzaileek, Aitor Zubizarreta Urretxu-Zumarragako ikastolako zuzendariak atzoko aurkezpenean azpimarratu zuenez.

«Ideologia guztien gaitetik», Kilometroek euskarene eta ikastolen alde dagoen jendea biltzen dutela gogoratu zuen Zubizarretak eta «inor ez baztertzeko» deia egin zuen.

Igor Elortza antolatzaileak aipatu zuenez, lau helburu dituzte datorren urteko Kilo-

metroen antolatzaileek. Batetik, Urretxuko eta Zumarragako herritarren auzolana aldarrikatu eta suspertzea. Bigarrenik, ikastolen irudia sendotzeko xedea. Euskarene normalizazioari ere lagundu nahi diote, eta, azkenik, Urretxu-Zumarragako ikastolaren eraikina berritze-ko dirua bildu nahi dute.

890 ikasle ditu

Urretxu-Zumarraga ikastola 1966ko urrian zabaldu zituen ateak 3 eta 6 urte bitarteko 88 haurrekin. Gaur egun 890 ikasle ditu, haur hezkuntzatik hasi eta batxilergora artekoak. Urretxu eta Zumarragako haur eta gazteak ez ezik, Ezkio-Itasokoak ere biltzen ditu. 1985ean antolatu zuen Gipuzkoako ikastolen festa lehen aldiz.

EGUNKARIA

Elkar bat egiten duten bi '2'-k osatzen dute logoa.

AZPILAGAÑAKO KRIMENA. Epaia atera da

25 urteko espetxe zigorra ezarri diote Valenciarri, emaztea hiltzeagatik

Agentziak | IRUÑEA

Jose Maria Valencia Arbones 25 urteko espetxe zigorra betetzera kondenatu du Iruñeko Entzutegiko 3. Epaitegiak. Zinpeko epaimahaiak dagoeneko frogatutzat jo zuen Valenciarri emaztea—Maria Angeles Sierra Azkarate— hil zuela, eta atzo ezagutu zen delitu horrengatik bete beharko duen zigorra.

Epaiaren arabera, akusatuak aurretik xehetasun guztiak pentsatuta burutu zuen krimena; emazteak espero gabe eraso zion; eta kolpe, labankada eta abarrekin «nahita eta basakeriaz» emaztearen mina eta sufrikarioa handitu zuen. Hori dela-eta, «nahikoa arrazoi-

tua» ikusten du Epaitegiak akusatuari horrelako hilketa bategatik jarri daitekeen zigor handiena jartzea.

Izan ere, akusatuari ezarri zaion zigorra fiskalak berak eskatu baino altuagoa da. Fiskalak 23 urteko espetxe-ratzea eskatu zuen Valenciarrentzat, eta epaileak bi urte gehiagoko zigorra erabaki du.

Kalte-ordainak amari eta anai-arrebei

Epaiak zehaztu dioenez, Valenciarri 15 milioi pezeta ere eman beharko dizkio Maria Angeles Sierraren amari, kalteordain moduan (90.000 euro inguru). Biktimaren anai-arrebei ere kalte-ordaina ematea agindu du: bosna milioi pezeta anai-arreba bakoitzari, hamar milioi guztira.

Fiskalak kalte-ordain handiagoak eskatu arren, epaiak dio ezin dela frogatu senideak Sierraren laguntza ekonomikoa jasotzen zutenik.

MOBILIZAZIOAK. Mendebaldeko herritarrek «gezurkeria neoliberala» den gatazka hori salatu behar dutela diote

AEBen erasoen kontrako manifestazioa egingo dute

Gerraren aurkako herri ekimenak deitutako protesta Bilbon izango da, larunbatean

Gorane Agirre | **BILBO**

Ameriketako Estatu Batuek (AEB) Afganistanen egiten ari diren erasoaldi guztiak bertan behera uztea exijitzeko manifestaziora deitu du Gerraren Aurkako Herri Ekimenak larunbat honetarako Bilbon. *Gerrarik ez. Beste mundu bat posible da* lelopean egingo da manifestazioa, eta 18:00etan aterako da Jesusen Bihotza plazatik.

Gerraren aurkako herri ekimena gaur egun 15 erakundek osatzen dute: Euskal Herriko Internazionalistek, Askapenak, Askagintzak, Komite Internazionalistek, LABek, Lanbroa emakume taldeak, Ipesek, Aralarrek, Batasunak, Bizkaiko Emakume Asanbladak, Segik, AABek, Euskal Herriko Komunistek, *Resumen* Latinoamerikano aldizkariak eta La Salle Iturburu elkarteak.

Walter Wendelin Gerraren Aurkako Herri Ekimenaren eldunak azaldu zuenez, «ezin dugu onartu basakeria gehiago, ez Hegoalde globalak odola isuri izana eta ez isurtzen jarraitzea; ezin dugu onartu giza eskubideak etengabe urratzea ere. Horrek guztiak munduaren izugarritzko hondamena dakar eta».

Desadostasuna agertu

Testuinguru horretan, mendebaldeko gizarteak zein herritarrek auzi honetan duten erantzukizuna gogorarazi zuen Wendelinek. «Borroka ideologikoa garatu behar dugu, gure desadostasuna agerian gera dadin. Era berean, fronte orotan erasoak desager daitezela, eta gizaki guztien eskubide demokratikoak eta herri ororen subiranotasuna errespetatu daitezela eskatu behar dugu».

Gerra honen «gezurkeria neoliberala» salatu du herri ekimenak. Izan ere, eldunak azpimarratu zuenez, «munduko biztanle gehienek aurka, neoliberalismoak bere mesedetarako dagoen ordenamendu politiko, ekonomiko eta sozialari eusti nahi dio».

New Yorkeko eta Washingtongo atentatuak izan zirenetik hiru hilabate igaro diren honetan, «mundua basakeria handi batean erortzeko arriskuan» dagoela ohartarazi zuen Gerraren Aurkako Herri Ekimeneko ordezkariak, eta ezbehar horren bultzatzailea «interes inperialista nazkagarriak» direla gaineratu.

«AEBek badu etsai bat berriro: terrorismoa edo islamismoa»

«Irailaren 11ko ekintza kriminala gertatu eta berehala, aginte inperialisten aurpegian halako poztasuna antzeman zen: AEBek bazuten berriro etsai argi bat, terrorismoa edo islamismoa», azaldu zuen. «Horrek AEBi Arabiako Penintsula eta Golkoan zein Kaspion eta Erdialdeko Asian beren esku-hartze militarra arrazoitzea baitmentzen die».

Ildo horretan, egungo erreali-

tatea «tamalgarria» dela adierazi zuen, «AEBek helburu nagusi bi dituztelako: Golkoko eta Erdialdeko Asiako energia baliabide izugarriak kontrolatzea eta bere nagusitasun militarra, ekonomikoa, politikoa eta geostrategikoa hedatzea eta indartzea; bost axola zaie gizakien bizia».

Aldi berean, gatazka honen bitartez, bestelako egoera bat sortu nahi dela gaitzetsi zuen Wendelinek. Horren bidez, «neoliberalismoaren aurkako mugimendu oro kriminalizatu eta ideologia atzerakoia inposatu egin nahi da. Ondorioz, askatasun publikoak murriztu eta gure bizitzak aldatu egingo dira».

INIGO AZKONA

Gerraren aurkako herri ekimena osatzen duten taldeetako ordezkariak, atzoko agerraldian.

PARTAIDETZA

«Gerra ez da amaitu oraindik»

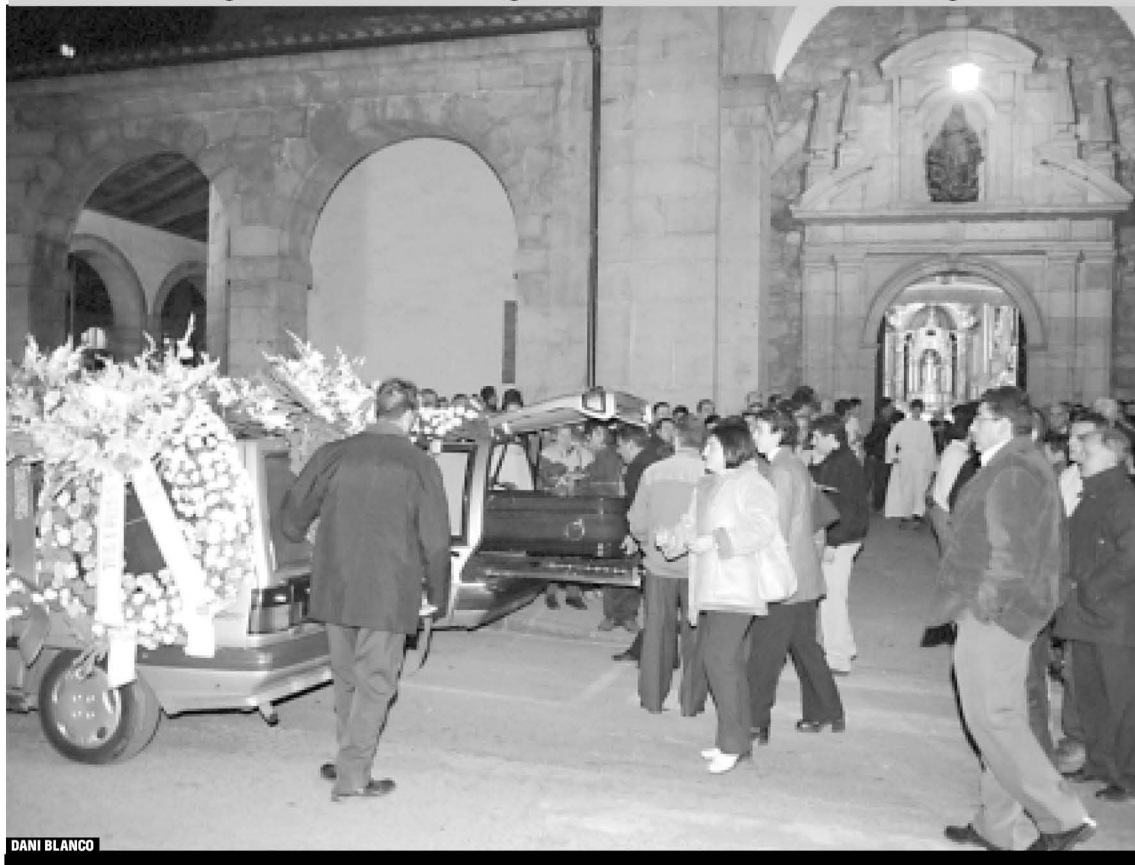
Afganistanen aurkako bonbardaketak eten badira ere gerra ez dela bukatu eta gatazkak oraindik badirauela nabarmendu zuen Walter Wendelin Gerraren Aurkako Herri Ekimenaren eldunak. Hori dela eta, gerraren aurka mobilizatzen jarraitu beharra aldarrikatu zuen.

Ildo horretan, AEBen erasoaldi «bereizi gabea» hasi zenean Gerraren Aurkako Herri Ekimena 57 elkarte osatzen bazuten ere bonbardaketak eten direnean 15 taldek bakarrik segitzen dutela gaitzetsi zuen.

«Historian biztanle zibilen aurka hain eraso krudelik ez da ikusi», azpimarratu zuen. «Eta mendebalde zibilizatuak isil-isilik dago, bihotz gabeko sistema bati men eginez. Ezinbestekoa da krudelkeria hori salatzen segitzea».

ISTRIPUA. Ezkio-Itsason eta Zumarragan egin zituzten herenegun hil ziren beharginen aldeko hiletak

Ehunka lagunek azken agurra eman diete Etxegaraten hildako langileei

DANI BLANCO

Atzo egin zituzten, Zumarragan eta Ezkio-Itsason —irudian Zumarragakoa ageri da—, herenegun Etxegaraten auto istripuz hil ziren Sunsundegi enpresako lau langileen aldeko hileta elizkizunak. Ehunka lagun bildu ziren Gipuzkoako bi herriotan Juan Merino Mutu, Javier Erostarbe Arratibel, Ramon Zaldúa Korta eta Jose Mari Epelderi azken agurra ematera. Merino eta Erostarberen aldeko hileta elizkizuna Zumarragan egin zuten, eta Zaldúa eta Epelderena, aldiz, Ezkio-Itsason. Bestalde, atzo Hiru Garraiolarien Euskal Sindikatuen Federazioak gogor kritikatu zuen Etxegarateko bikoizketa oraindik bukatua ez egotea, eta heriotza asko arrazoi horregatik gertatu dela gaineratu zuen. Hiruren ustez, 1992rako egin behar zuen Etxegarateko bikoizketak.

CRISTINA GERRIKAETXEBARRIA PSIKOLOGO KLINIKOA

«Sexu erasoa pairatu duen haurrak ez du beti tratamendua behar»

Cristina Gerrikaetxebarriak dio askotan ez dela komeni sexu erasoa jasan duen haurra psikologoaren eta laguntzaileen sarean sartzea: «Biktimak esku-hartzaren bat behar du beti, baina ez tratamendua». Haurrak, askotan, bizitza normalduta «aski» duela uste du.

Luis Karlos Garcia | GASTEIZ

Cristina Gerrikaetxebarria Arabako Diputazioak eta Gasteizko Udalak duten Sorospen Zerbitzuan sexu eta familia indarkeriaz lanean diharduen kidea da. Goiuri jauregian ariko da gaur Agintzarik antolatutako mintegian. Sexu abusua jasan duten hurrekin tratamendu psikologikoa ez dela beti beharrezkoa, uste du.

■ **Emakumeen aurkako indarkeria ikusten oso zaila bada, zailago izango da haurrei eragindako sexu erasoak ikustea, ezta?**

Hala da. Gertatzen den kasu kopuruak eta ezagutzen dugunak ez dute antzik. Sendien baitan jazota, askoz zailago da ezagutzea, eta, jakina, salatzeak arazoak izaten dituzte biktimek.

■ **Nola jakin, beraz, erasoren bat gertatu dela?**

Soilik kasu guztietako %2 ezagutzen dira gertatzen diren unean bertan. Urteen poderioz asko ezagutzen dira: normalean haurrak kontatzen dio lagun edo irakasleren bati. Halere, eraso batzuk *in situ* topatzen dira.

■ **Zerk bultzatzen du erasotzailea sexu erasora?**

Bi erasotzaile mota daude nagusiki. Pedofiloa hurrekin sexu harremanak izanez berotzen da; parafiliak gidatzen du hori. Beste batzuk ez dira pedofiloak, berez, une batean sexu harremana dute haur jakin batekin, baina haur guztiekin kilikatu gabe.

■ **Adituen ustez, zigorra ez da eraginkorra sexu erasotzailea aldarazteko. Baina, osatzen al dira tratamenduekin? Jende askok dio pedofiloa bizi osorako dela horrelakoa...**

Bi esku-hartze mota daude erasotzaile mota bakoitzaren arabera. Koxka da erasotzaileak arazoa onartu eta aldatzeko motibazioa izatea. Normalean gertatutakoa ukatzen dute; begi bistakoa bada, eta tratatzera derrigor-tuta egonez gero, motibazio urria izaten dute. Zerbitzuetara datozkigunetako %50ek onartzen dute (helduen zailkigun jendea gehienetan norbaitek etorrarazi du, eta gizarte zer-

MIREN SAEZ

TRATAMENDUA

ARRISKUA

“ «Aldatzeko motibatuta dauden erasotzaileentzat teknika eraginkorrak badira»

“ «Haurren sexu abusuen gainean, dena patologizatu eta zantzuak nonahi ikusteko arriskua dago»

bitzuek edo epaitegiek derrigor-tuta ailegatzen dira). Askok ez dute onartzen, baina aldatzeko motibatuta daudenentzat badi-ra tratamendu eraginkorrak.

Egia da pedofiloentzat zailagoa dela, askoz ere sustraituagoa baitute parafilia hori; eta lehenik eta behin sexu bultzaden kontrola lortu behar dugu, baina gaur egun sexu bultzada okertuak ezabatzeak eraginkortasuna agertu duten teknikak badi-ra. Zaila dena da pertsona horiek motibatuta egotea beharrezkoa den tratamendu osoa egiteko.

■ **Azkenaldion halako paranoia bat dago gizartearen pedofilia dela-eta. Urteetan horren inguruko isiltasun osoa izatetik neurritz kanpoko zaratara egitera igaro al da?**

Gaur egun ez da lehen baino kasu gehiago gertatzen, baina gizarteratu egiten dira, salaketak ugarituz doaz eta horrek dakar gizartearen alarma piztea. Egia da dena patologizatzeko arriskua

dagoela, susmo zantzuak nonahi izatekoa. Agian horretan gaude gaur egun, baina prozesuaren aro bat da. Normala da, eta, neurri batean ona, era bakarra delako gizartearen sentikortasuna pizteko, haurren sexu erasoa uste baino larriagoa dela jakitun izan gaitezen.

■ **Laztan batzuen eta abusuen arteko muga argia al da?**

Nire ustez, irizpidea da haurra sexu objektu gisa erabiltzea. ■ **Haurrak bereizten badaki?** Ez, ez beti. Haurrak, txikia izatean, ez daki zer den ona edo txarra indarkeriak lagunduta ez badator. Urteak igaro ahala esanahia eman diezaioke, baina haurren sexu erasoaren arazoa da, normalean, ez dela indarkeria edo mehatxurik egoten, soilkeria baizik, engainua eta opariak tarteko. Haurrak, horrela, ez daki zer gertatzen den urteak pasa arte.

■ **Erasotzailea haurren senide gertua ohi da, ezta?** Senideak edo gertuko lagunak

dira kasuetako %65 eta %85 artean.

■ **Biktima erasotzaile bihurtzen da gero?**

Ez dago loturarik. Litekeena da biktimak abusuaren oinarritutako sexu plazerria ikasi eta gero harremanetan erabiltzea.

Bestalde, biktima guztiek ez dute zertan ondorio psikologiko txarrik izan. Hortaz, ez da premiazkoa tratamendua: garrantzitsuagoa da haurra egongo den bizitza esparrua aztertu, eta gurasoek nahiz hezitzaileek kanpotik zaintzea nola dabilen. Sarritan ez da komeni psikologo eta laguntzaileen sarean sartzea, ez baitakigu ondorio psikologiko txarrik garatuko duen. Gainera, hurrek egokitzeko gaitasun itzela dute, eta askotan aski dute euren bizitza normala. Esku-hartzea behar da beti biktimarekin, baina ez tratamendua. Bestela, biktimizazio erantsia eragin diezaiokegu. Sarri gehiegizko esku-hartzea bultzatzen da premiarik gabe.

EPAIKETA

Defentsaren arabera, akusatua ez zen gutxitu psikikoa hiltzen saiatu

Agentziak | DONOSTIA

Fernando C.L. akusatua- ren defentsako abokatuak urtebeteko espetxe zigor eskaera egin zuen bere bezeroarentzat, atzo. Akusatuari gutxitu psikiko bat bortxatu, bahitu eta hiltzen saiatzea leporatzen dio fiskalak, baina defentsaren arabera, soilik lesioak eragitearen delitua lepora dakioke Fernando C.L.-ri.

Defentsako abokatuak adierazi zuenez, bortxaketarik ez zen izan, sexu harremanak biktimaren «onespenarekin» izan baitziren. Horrez gain, gutxitu psikikoa hiltzeko saiorik ere ez zuela egin dio defentsak, Fernando C.L. bera izan zelako Jaizkibelgo amildegian salbatu zuena —biktimak dio Polizia azaldu zelako erreskatatu zutela—.

23 urteko akusatua- ren aldeko argudio gisa, bestalde, toxikomania eta «familia aurrekari lazgarriek eragindako» nortasun arazoak aringarri gisa erabiltzea eskatu zuen.

Auzia epaiaren zain

Atzo izan zen epaiketaren azken eguna, eta kasu berean akusatutako Naiara T.Z.-ren abokatuak ere irakurri zituen bere ondorioak. Bigarren akusatua aurrekoaren neska-laguna zen; eta fiskalak biktima amildegitik behera botatzen laguntzea leporatzen dio, bere autoa erabili zutelako, Naiara T.Z. bera gidari zuela. Akusatuaren defentsako abokatuaren arabera, Naiara T.Z.-k ez zuen ezagutzen biktimarekin egin nahi zutena, eta absolutzioa eskatu du bere bezeroarentzat.

Fiskalak, bestalde, Fernando C.L.-ren kasuan hainbat larrigarri kontuan hartzeko eskatu zuen: biktima gutxitu psikikoa izanik, erasotzaileek zuten abantaila; eta bortxaketa egoera «laidogarrian» egitea —buruz behera eta eskuak eta hankak lotuta zegoelako—.

Atzoko saioarekin, beraz, amaitu da ahozko epaiketa, eta epaiaren zain gelditu dira parteak.

HITZ BITAN

AHT. Larunbateko manifestaziora deitu dute

Garraio ereduari buruzko eztabaida «lasaia» egiteko eskatu du Batasunak

Gorane Agirre | BILBO

Euskal Herriak behar duen garraio ereduari buruz —garraio azpiegiturez eta horien arteko osagarritasunaz— eztabaida «lasaia eta zabala» egitea eskatu zuen Batasunak, atzo.

Iñaki Antiguedad Batasunako Bizkaiko Mahaiaren Lurralde Antolaketarako arduradunak gogor salatu zuen garraio azpiegituren alorrean egun dagoen «eromena edo nahasmen itzela» eta horrek sortzen dituen ondoriak. Besteak beste, «azpiegitura berriek zaharrak ordezkatu beharrean, guztiak pilatzea» eta Eusko Jaurlaritzaren eta Diputazioetako Garraio sailen arteko «koordinazio eza».

Garraio alorreko «nahasmen» horren adibide giza Bilboko portutik merkantziak ateratzeko dauden proposamenak

aipatu zituen Antiguedadek. Bere hitzetan, «Bizkaiko Diputazioak A-8 autopistaren ordezkoa izango den Super-8a defendatzen du, baina Jaurlaritzak berak trenbidea aldarrikatzen du».

Garraio azpiegitura proiektuei dagokienez, gehitu zuen, «EAJ eta EAren barruan Afganistanen baino tribu gehiago daude eta bakoitzak bereari eusten dio».

Bestalde, jasagarritasun kontzeptuaz politikariek egiten duten erabilera «okerra» ere salatu zuen Antiguedadek: «Edo gezurretan ari dira garraio jasagarriaz hitz egiten dutenean edo ez dakite kontzeptu horrek zer esan nahi duen».

AHTren proiektua «nahasmen» horren barruan kokatu zuen Eusebio Lasa Mahai Nazionalako Politika Sozialera-

JOSU ETXEBARRIOSTE

Eusebio Lasa, Iñaki Antiguedad eta Ibon Arbulu, AHTari buruz iaz eskaintako prentsaurreko batean.

ko arduradunak, «nahi eta ezin delako proiektu horren irizpidea». Ildo horretan, Eusko Jaurlaritzak proiektu hori «lehenbailehen» egiteko borondate politikoa erakutsi badu ere, asmo hori gauzatzeko «zailtasun ugari» dituela azaldu zuen.

Trenbide proiektu hori gara-

tzeko Eusko Jaurlaritzak finantzabide arazoak dituela adierazi zuen Lasak. Eta horren adibide bezala, AHTaren egitasmorako Jaurlaritzaren 2002ko aurrekontuetan 160 milioi pezeta (milioi bat euro inguru) eta Madrilgo Gobernuarenean 500 milioi baino gutxiago aurreikusten direla azaldu zuen.

Era berean, zailtasunen artean, Euskal Herria mailan egitasmo horren kontrako indar metaketa «gero eta sendoa» aipatu zuen Mahai naizoneko kideak. Ildo horretan, AHT Gelditu! Elkarlana plataformak, larunbatean, Arrasaten antolatu duen manifestazioan parte hartzeko deia egin zuen.

INGURUMENA

Ingurumen hezkuntza zentroen gida kaleratu dute Gipuzkoako Foru Aldundiak eta BAM distrituak

Baiona-Donostia Eurohirian eta inguruan dauden ingurumen hezkuntzarako zentroen gida kaleratu dute Gipuzkoako Foru Aldundiak eta Baiona-Angelu-Miarritze hiri elkarteak. Guztira 40 zentro biltzen ditu Mugaz Gaiendiko Ingurumen Tailerrak landutako katalogoak; 95 orri ditu eta etxalde-eskolak, interpretazio zentroak eta museoak agertzen dira bertan. Ez da, baina, Baiona-Donostia Eurohiria gidak hartzen duen zonalde bakarra: Gipuzkoa osoa, Ipar Euskal Herria eta Landesetako hegoaldea hartzen ditu bere baitan.

EUSKARA

Orioko Udaleko Euskara Zerbitzuak jatetxeetako kartak euskaratzeko ekimena abiatu du

Orioko Udaleko Euskara Zerbitzuak ekimena abiatu du, herriko jatetxeetako menu-kartak euskaratzeko, Euskara Merkataritzara kanpainaren barruan. Euroaren etorrerarekin jatetxeetan kartak aldatu beharko dituztela aprobe txatu nahi izan du Udalak. Jate-txeetara gutun bana igorriko dute, karta euskaratzeko gonbita eginez eta horretarako beharrezko laguntza eskainiz.

TXEMA FERNANDEZ / EFE

DROGA TRAFIKOA

115 kilo kokaina atzeman ditu Guardia Zibilak Kolonbiatik Santurtzira etorritako itsasontzi batean

Guardia Zibilak 115 kilo kokaina atzeman zituen, azaroaren 29an, Santurtziko portura iritsitako Kolonbiako itsasontzi batean gordeta, Espainiako Gobernuak Bizkaian duen Ordezkaritza-ordetik atzo jakinarazi zuten. Itsasontzia Cartagenatik zetorren, eta behin baino gehiagotan egin izan du Kolonbiatik Euskal Herrirako bidea. Ikerketa sotoetan hasi zuten, eta han aurkitu drogak miaketa sakonago bat egitera bultzatu zituen. Hala, kokaina zuten bederatzi motxila aurkitu zituzten. Droga purutasun handikoa zen, eta Guardia Zibilaren arabera, 1.000 milioi pezetako balioa izango zuen merkatuan (6 milioi euro).

BOROA

Bizkaiko Foru Aldundiak 675 milioi pezeta emango ditu Boroako industrialdea eraikitzeko

Bizkaiko Foru Aldundiak 675 milioi pezetako diru partida onartu du, Zornotzako Boroa auzoan egingo den industrialdea eraikitzeko (4 milioi euro inguru). Eraikuntza lanen esleipena, hain zuzen ere, hilabete honetan bertan egingo dute. Aipatutako industriagunean da eraikitzekoa zentral termikoa, eta atzo onartu laguntzak proiektua aurrera doala erakusten du.

DROGA MENPEKOTASUNA

Azkunak Hontzaren inaugurazioan gertatutakoa kritikatu eta «zentzuz jokatzeari» eskatu die auzokideei

Iñaki Azkuna Bilboko alkateak Zamakola auzoko bizilagunen herenegungo jokabidea kritikatu zuen, atzo, eta «zentzuz jokatzeko» eskatu zien. Horrez gain, auzokideen jarrera ikusita, Azkunak adierazi zuen poliziak bermatuko duela auzoko segurtasuna; eta gogorarazi zuen auzokideek beraiek egin diotela uko aterpearen segimendua egingo zuen batzordean partze hartze-ari. Zamakolako bizilagunen artean toxikomanoentzako Hontza aterpeak eragin duen ondoreza eta erreakzioa «guztiz neurritz kanpoko» dela ere esan zuen Bilboko alkateak.

OSASUNA

Tumoreak eta sistema kardiobaskularreko gaitzak dira Bizkaia, Gipuzkoa eta Arabako heriotza kausa nagusia

Tumoreak izan ziren 2001. urteko bigarren hiruhilabetekoan Bizkaian, Gipuzkoan eta Araban gertatutako heriotzen eragile nagusiak, Eustatek atzo jakitera eman zuenez. Horrekin batera, eta ia kopuru berdintsuan sistema kardiobaskularreko gaitzak ere heriotza eragile garrantzitsu dira. Apirila, maiatza eta ekainean 1.324 pertsona hil ziren tumoreen eraginez; eta 1.304 lagun zirkulazio sistemaren gaixotasunen baten eraginez. Hain zuzen ere, aurtengo lehen hiruhilabetekoan gehiago izan ziren gaixotasun kardiobaskularren ondorioz hildakoak. Arnasketa arazoak dira gaixotasun heriotza eragileen artean hirugarren lekua hartzen dutenak.

HEZKUNTZA

Jaurlaritzak 301 milioi pezeta emango ditu Partaide eta Eusko Ikastola Batzaren 'Eleanitz' plana betetzeko

Eusko Jaurlaritzak 301 milioi pezetako diru saila onartu zuen, atzo, Partaide eta Eusko Ikastola Batza elkarteetan ordezkatuta dauden ikastolei emateko (1,8 milioi euro). Diru hori 2001-2002 ikasturtean Eleanitz programaren aplikazioa finantzatzera zuzenduko dute aipatutako ikastolek. Jaurlaritzako Hezkuntza Sailak eta aipatu ikastola elkarteek sinatutako hitzarmenaren bidez, haur txikienei ingelesa irakasteak ekartzen dituen kostuen zati bat betetzea da laguntzaren helburua.

AEB-ETAKO EKONOMIA BEHERALDIAN. Amerikako Estatu Batuetako ekonomia oraindik ahul dagoela esan du Erreserba Federalak eta behar izanez gero, diruaren prezioa oraindik ere gehiago jaisteko prest egongo litzatekeela iradoki du.

Erreserba Federalak orain berrogei urteko mailan utzi ditu interes tasak

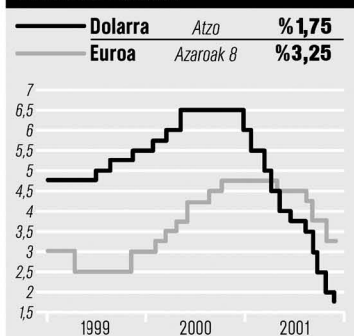
Puntu laurden bat merkatu du diruaren prezioa urteko hamaikagarren jaitsieran, %1,75ean utziz

KENNETH LAMBERT / AP

Alan Greenspanek, AEBetako Erreserba Federaletako presidentea, erabakitzen duen interes tasen hamaikagarren jaitsiera izan zen atzokoa.

Interes tasak

Eragina burtsan

AHUL ORAINDIK

Ahultasuna txikiagotzen ari dela erakusten duten seinaleak aurretiazkoak direla dio Erreserba Federalak

EUROAREN EREMUA

Inflazioaren joeraren zain

Erreserba Federalak aurtan diruaren prezioa 11 aldiz jaitsi ostean, berriro ere euroaren eremuek zer egingo duten itxaroten daude inbertsiogileak. Eta Estatu Batuetan ez bezala, Eurogunean garrantzi berezia izan ohi du prezioen bilakaerak: inflazioak beherantz eginez gero, bideak irekitzen baitzaizkio Europako Banku Zentralari Erreserbaren pauso bera emateko. Ekonomisten arabera, litekeena da uneotan euroaren eremu-ko inflazioa uste baino azkarrago jaisten egotea, eta hori argudiatuz EBZri eskatu diote berriro interes tasak jaitsi ditzala. Parisko Emmanuel Ferry ekonomistaren arabera, gaur egun ekonomiari buruz banku zentralak dituen aurreikuspenak «kontserbadoregiak» dira.

Atzo emandako azken datuaren arabera Frantzia inflazioak behera egin zuen nabarmen eta, besteak beste, euroari leporatzen zaio jaitsiera. Urte hasieran uste da inflaziok gora egingo ote duten prezioen borobiltzearen ondorioz, baina Frantzia ageri den joeraren arabera, kontrakoa ere gerta daiteke; hots merkatariak, lehiaren beldur, prezioak jaitea.

Erredakzioa | DONOSTIA

Amerikako Estatu Batuetako Erreserba Federalak diruaren prezioa berriro ere jaitea erabaki zuen atzo eta puntu laurden bat jaitsi ditu interes tasak %1,75ean utziz. Azken berrogei urteetako preziorik txikiena du, horrenbestez, AEBetako diruak orain, eta baliteke oraindik ere txikiagoa izatea, kontsumoa indartzeko beharrezkoa izanez gero, berriro ere dolarra merkatzeko prest egongo litzatekeela iradoki baitzuen Erreserba Federalak.

«Epe luzera, perspektiba ekonomikoak baikorrak dira, baina ahul dago oraindik ekonomia, eta inflazioak behera egingo du ziurrenik datozen hilabeteetan», dio Erreserba Federalak bileraren ostean kaleratutako

idatziak. «Eskariaren ahultasun hori gutxitzen ari dela erakusten duten seinaleak agertzen ari direla egia da, baina hori egiaztatzeko oraindik goizegi da», gaineratzen du.

Urtea hasi denetik Erreserba Federalak egiten duen interes tasaren hamaikagarren jaitsiera da atzokoa, kontsumo pribatua eta enpresen inbertsioa suspertzeko asmoarekin. Estatu Batuetako ekonomia atzeraka doa eta hazkunde negatiboa izan du martxoaz geroztik, eta urtarri-laz geroztik 4,75 puntu jaitsi dituzte interes tasak.

Kontsumitzaileen konfiantza ere nahiko eskasa da, eta azken hiru hilabeteetan pixka bat hazi bada ere, ez da nahi bestekoa.

Horrez gain, AEBetako langabeziaren azken tasak aspaldian izan diren altuenak izan

dira. Pasa den hilean azken sei urteetan egon den langabezia tasarik handiena izan dute AEBetan, %5,7koa, herritarren konfiantza falta areagotuz.

Datu hauek kontuan hartuta, ez du inor ezustean harrapatu interes tasen jaitsiera berriak. Azken egunetan Erreserba Federal horretako batzordeko kide batzuek egindako adierazpenen ostean, segurutzat jotzen zuten gehienek atzoko bileran diruaren prezioa jaitsiko zutela.

Interes tasaz gain, deskontuen tasa ere jaitsi du Amerikako Estatu Batuetako Erreserba Federalak, banketxeei dirua uzteagatik kobratzen dien interesa, hain zuzen ere. %1,25 arte jaitsi du deskontuen tasa, eta 1955az geroztik egon den mailarik txikienean dago orain tasa hori.

HOBETUZ. Erakundeak lortutako «ospe eta ezarpena murrizteko amarrua» dela uste du

Hobetuz-ek irregulartasunak ukatu eta filtrazio kaltegarriak salatu ditu

*El Correo*k zekarren Kontu Auzitegiaren ustezko txostena «isilpeko lan agiria» zela dio Bengoak

Joseba Aiarza | BILBO

Hobetuz EAEko langileen prestakuntzarako fundazioak ukatu du 1996, 97 eta 98. urteetan kudeaketa irregulartasunik egin duela. Jose Luis Garcia Bengoa Fundazioko presidenteak eta Luis Maria Ullibarri zuzendari gerenteak gezurtzat jo dute *El Correo* egunkariak atzo argitaratutako Estatuko Kontu Auzitegiaren ustezko txostena, interesatutako filtrazioa izan dela ziurtatuta.

Egunkari horren arabera, Kontu Auzitegiak iazko uztailean egindako auditoriaren bidez irregulartasunak aurkitu zituen, Hobetuz-ek hiru urte horietan emandako laguntzei eta kontratatutako zerbitzuei nahiz pertsonalari zegozkienak.

Bengoak argi utzi nahi izan du Kontu Auzitegiak ez duela aipatu urteetako kudeaketari buruzko txosnetik egin, baizik eta «iazko irailean txosten aurreproiektua igorri zion erakunde honi, honek alegazioak egiteko helburu bakarrarekin. Lan agiria besterik ez zen, beraz».

Lan agiri hori isilpekoa edo konfidentziala izateko eskatu

INIGO AZKONA
Jose Luis Garcia Bengoa Hobetuz-eko presidenteak Kontu Auzitegiak esanak zehaztu zituen atzo.

zion Auzitegiak Hobetuz-i, eta erakundeko Patronatoak hala onartu zuen. Horregatik, filtrazioa nork eta zertarako egin den ez dakiela, «Hobetuz-ek lortutako ospea eta ezarpena murrizteko helburuz» egin dela iritzi dio Bengoak.

Kudeaketa irizpide ezberdinak

Kontu Auzitegiaren aurreproiektuari alegazioak aurkeztu zizkion Hobetuz-ek iragan azaroan. Auzitegiak zioena ukatu gabe, irregulartasunak izan beharrean «kudeaketa irizpide ez-

berdinak» argudiatu zituen Hobetuz-ek. Gainera, aztertutako urteetan erakundea sortu berria zela eta funtzionamendua arautu gabe zegoela azaldu dute Bengoak eta Ullibarrik, Auzitegiaren kritikak azaltzeko.

Alegazioak aztertuta, Kontu Auzitegiak behin betiko txostena egingo du datozen hilabeteetan. Txosten horrek «ez ditu jasoko aurreproiektuak zekartzan irizpide ezberdintasun gehienak», aurreratu du Bengoak. Hori frogatzeko, Auzitegi horren aurretik INEMek eta Euro-

pako Gizarte Fondoak ere auditoriak egin dituztela ohartarazi dute Hobetuz-eko buruzagiek, eta auditoria horiek «konklusio positiboak eman zituzten».

Nolanahi ere, herenegun plazaratutako informazioa erakundearen alegazioetatik irten zitekeela onartu du Bengoak. Informazioa atera zuen egunkariak ere hala esan zuen. Horrek esan nahi luke Hobetuz kaltetzeko filtrazioaren egilea erakundeko partaideetako bat (Jaurlaritzak, sindikatuak eta Confebaskak osatzen dute) izan zitekeela.

INFLAZIOA

Prezioak %0,3 apaldu dira Frantzian azaroan, uste baino gehiago

Agentziak | PARIS

Kontsumorako prezioak % 0,3 apaldu ziren joan den hilabetean Frantzian, urriko prezioekin parekatuz gero. Urte osoko inflazioa ere urrian baino apalagoa zen azaroan, hala nola %1,2ko gorakada. Urrian %1,8ko gorakada zen. Iazko azaroarekin parekatuz ere, prezioen bilakaera ttipitu zuen. 2000ko azaroan, %0,3ko garestitzea izan zen prezioetan.

Inflazio horren beherakadak ekonomilariak harritu ditu. Azaroan prezioak %0,1 eta urtean zehar %1,6 igoko zirela iragarri zuten.

Ekonomia Ministerioa oso pozik agertu zen inflazioaren jaitsiera horretaz. Azken borts hilabeteetan «prezioak egonkorrak» direla nabarmendu zuen. «Horrek eros ahalmenaren igotzea» eraginen duela azpimarratu zuten Ministerioko iturriek. Soldatak urte osoan zehar %2,5 igo direla oroitarazi zuten.

Prezioen apaltzea erregaien prezioei zor zaie, %1,6 apaldu baitira (petrolio %2,9). Elikagai freskoen prezioak %2,5 apaldu dira, udazkeneko tenperatura epelei esker. Gainerateko produktu eta zerbitzuen prezioak gutxiago jaitsi dira.

ARRANTZA. Legatza eta bakailaoa berreskuratzeko epe luzeko plana aurkeztuko du datorren Europako Kontseiluan Bruselak

Legatza berreskuratzeko neurri zorrotzak proposatu ditu Europako Batzordeak

J. Senar | DONOSTIA

Europako Batzordeak legatza eta bakailaoa berreskuratzeko epe luzeko planaren berri eman zuen atzo. Datorren astelehen eta asteartean bilduko dira Bruselan Europako Arrantza ministroak, eta hurrengo urterako arrain espezie desberdinen harrapaketa kuotak zehazteaz gain, Kontseilu horretan plan hori onartu edo ez ere erabakiko dute ministroek.

Europako batzorde eragileak

proposatu du, esaterako, planak indarrean dirauen bitartean urte horietako harrapaketa kuotek irizpide zehatz bat jarraitzea: garaian egingo diren azterketa zientifikoak jarraituz, kuotek ahalbidetu beharko dute legatzaren kasuan arrain helduek urtero batez beste %15 haztea, %30 bakailaoari dagokionez.

Gainera, Bruselak eskatzen du ere ontzi bakoitza itsasoan harrapatzen egoten den denbora mugatu behar dela. Arrantza esfortzu hori murrizteko 1998

eta 2000 artean lortutako mailak edukiko lirateke kontuan, plan horrek aurrera eginez gero. Horrekin batera, Batzordeak proposatu du behin-behinean zenbait itsasgune ixtea.

Erabaki horiek betetzen direla egiaztatzeko, horrez gain, bakailao zein legatzetan aritzen diren ontziek kontrol neurriak jarraitu beharko dituzte. Besteak beste, luzeran 15 metro baino gehiago duten ontziek satelite bidezko lokalizazio tresnak eduki beharko dituzte.

Diru laguntzei dagokionez, Bruselak itsasontziak kentzeko laguntzak %20ean gehituko ditu, eta jarduera behin-behinean eteteko laguntzak jasotzeko baldintzak ere arinduko ditu.

Arcachongo akordioa berritzeko negoziazioak gaur hasiko dira Parisen

Erredakzioa | DONOSTIA

Espainiak eta Frantziak 1992an hitzartu zuten Arcachongo akordioa hurrengo urtean amaituko da; ondorioz, itun hori berritzeko negoziatioak abian jarriko dituzte Parisko eta Madrilgo gobernuek gaur, bi aldeetako arrantzaleekin batera. Parisera abiatu dira, ondorioz, bai Gipuzkoako bai Bizkaiko kofradietako ordezkariak, baxurako etorkizuna zehaztuko baitu akordioak.

Orain hamar urte erabaki zen Bizkaiko Golkoan antxoaren %90 zuen Espainiak bere 33.000 tonako kuotatik 9.000 tona ematea Frantziari, beti ere bertako arrantzaleek udaberrian antxoatan aritzeari uko egiten bazioten.

Gaurtik aitzina hasiko diren negoziatioetan, baxurako sektoreak argi dauka Espainiak Frantziari kuota gehiago eman ez gero, honek sektorearentzat mesedagarri izango den beste baldintza batzuen truke izan beharko duela. Hala, Gipuzkoako kofradiek, besteak beste 46. gradutik behera arraste sare pelagikoen debekua proposatuko dute. Dena den, seguru asko elkarriketek luze joko dute.

LAN GATAZKA GAMESAN. 610 langilek bozkatzeko aukera daukate

GPAko langileek gaur dute aurreakordioa babestu ala ez erabakitzeko ardura

LAB eta LSB alde daude, ELA eta CCOO aurka, eta UGTk ez du esan

MIREN SAEZ

Gamesako langileak ELA eta CCOO sindikatueta ordezkariekin egin zuten manifestazioa, Gasteizen.

Ivan Santamaria | **GASTEIZ**

Gamesa Producciones Aero-nauticaseko (GPA) zuzendaritzak Eusko Jaurlaritzaren bitartekaritzarekin eskainitako aurreakordioa onartu ala ez bozkatzeko dute gaur langileek. Duela hilabete eta erdi enpresak 183 langilerentzako espedienteak aurkeztu zuenetik bizi izan den lan gatazkaren azken eszena izan daiteke, lantegiko 610 beharginek hala nahi badute. Egurdiko 12:30ean dute hitzordua, Miñaoko lantegian.

Sindikatuaren artean banaketa da nagusi, azken asteotan jazo den legez. ELA eta CCOO eskainitako akordioaren aurka daude. Nahiz eta ELA Langileen Batzordean gehiengo duen sindikatua izan, bien artean sei

ordezkari batzen dituzte. Oro-tara, 15 kide ditu Langileen Batzordeak.

LAB eta LSB, berriz, ados daude zuzendaritzarekin iragan asteazkenean hitzartu ziren baldintzekin. Bi sindikatu horien artean ere sei ordezkari dituzte.

Ordezkaritza duen azken sindikatuak, UGTk, hiru kide ditu Langileen Batzordean, eta ez da nabarmen lerratu alde batekin edo bestearekin. Izan ere, erabakirik zuzenena langileek euren zein izan behar duen erabaki dezatela defendatzen du.

ELA eta CCOOren manifestazioa Gasteizko hirigunean

Mila lagun inguru bildu ziren atzo ELAk eta CCOOk deitu zuten manifestazioan. Protestak Gasteizko hiriguneko hainbat

kale zeharkatu zituen, Bilbo plaza-ziatik abiatuta. ELAk eta CCOOk «Gamesako lanpostuen defentsan» mobilizazioekin segitzeko beharra aldarrikatu zuten. Bildutakoen artean, Jose Eloorrieta ELAko idazkari nagusia.

Hasiera batean UGTk ere bere parte-hartzea iragarri zuen. Azken momentuan, ordea, atzera egin zuen.

ELAko Metaleko arduradunak, Koldo Zelaiak, itunaren aurka bozkatzeari aholkatu zuen, «tesi patronalak babesten dituelako».

LAB sindikatuak manifestazio-ko babesleak kritikatu zituen, eta koherentzia sindikala «falta» zaiela salatu zuen. Gaur eztabaidatuko diren proposamenekiko «errespetua» eskatu zuen, era berean.

LABURAREN

Bizkaiko Foru Aldundiak barne sistemak, agiriak eta inprimakiak eurora egokitu ditu dagoeneko

Bizkaiko Aldundiak eurora egokitu ditu dagoeneko barne sistema informatikoak, agiriak eta inprimakiak. Horrela, 2002ko urtarrilaren 1etik Aldundiarekiko diru harremanak eurotan egin beharra dagoela gogoratu die Javier Urizarbarrena Ogasun diputatuak bizkaitarrei. Egokitzeko 1.000 eguneko prozesuan, euroa herritarren, enpresen eta komertzioen artean sustatzeko ekintzak burutu ditu Aldundiak. Hala, bizkaitarren %53 eurotan itxurazko erosketak egiteko aukera izan dute.

Mecanica de la Peña enpresako langileek batzarra dute gaur, eta manifestazioa 19an

Mecapeñako langileek batzarra izango dute gaur, konpainiak egun bizi duen egoera aztertzeko. Halaber, manifestazioa deitu dute hilaren 19rako. 450 langile ditu enpresak, eta duela gutxi enplegu erregulaziorako espedienteak aurkeztu zuen. Erretiro aurreratu eta baja plana nahi dute sindikatuak, 8.600 milioi pezeta inguru.

Cepsak 70.000 milioi pezeta irabaziko ditu aurtan, eta lau urtean 423.286 inbertituko ditu

Cepsa enpresa petrokimikoak aurtan 70.000 milioi pezetako mozkinak espero dituela aurreratu zuen atzo. Iazko emaitzarekin alderatuz gero, %18,14 gehiago. Halaber, konpainiak 2002-2006 epean plan estrategikoa abiatuko du. Guztira, 423.286 milioi pezeta inbertitzeko asmoa du Cepsak, eta mozkinak %11 igotzeko.

Banketxeetako kontuen kopurua ere mugatzekotan dabil Argentinako Banku Zentrala

Banketxeetatik ateratzeko diru kopurua murrizteaz gain, argentinarrak banketxeetan ireki dezakeen kontu kopurua ere mugatu nahi du Argentinako Banku Zentralak, iturri ofizialen arabera. Izan ere, joan den astean kontuko 1.000 pesotako muga ezarri zutenetik, immobilizaturako diruarekin kontu berriak irekitzen hasi dira argentinarrak, diru gehiago ateratzeko aukera izateko. Neurri hau gaur bertan jarri deza-ke indarrean Argentinako Banku Zentralak.

Nekazariarentzako pentsio sistema osagarria onartu du parlamentuak Frantzian

Frantziako diputatuak aho batez onartu zuten atzo alderdi sozialistaren lege proposamen bat, nekazari-entzat betebeharreko pentsio osagarrien sistema bat martxan jartzeko. Neurri horren erretiraturik dauden nekazariak —500.000 inguru— hilabeteko gutxienezko soldataren %75 jasoko dute.

Europako Batzordeak iruzurraren aurkako fiskal bat izendatzea proposatu du

Iruzurraren aurkako fiskal bat izendatzea proposatu du Europako Batzordeak. Iruzurraren aurkako fiskal horren betebeharra «Europako Batasunaren interes fiskalak penalki babestea» izango litzateke, eta «Europako Batasunaren aurrekontuaren kontrako iruzurrak zigortzea».

LAN ISTRIPIUA. 48 ordutan Bizkaian gertatzen den bigarren lan istripua da, herenegun beste gizon bat hil baitzen Sestaon

Langile bat zendu da Santurtziko portuan, makina batek azpian harrapatuta

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Hirurogei urteko gizon bat hil zen atzo Santurtziko Portuan, lan istripu baten ondorioz. Bilboko Portuko Agintaritzak azaldu zuenez, istripua goizeko 11:00ak aldera gertatu zen, langilea bere autotik irtetzen ari ze-

la. Ontzi batetik biltegira bobina bat pasaten ari zen makina batek azpian harrapatu zuen langilea, heriotza bertan eraginez.

48 ordutan Bizkaian hiltzen den bigarren langilea da atzokoa, herenegun beste gizoneko bat zendu baitzen Sestaoko La Naval lantegian. Lan uztea

egin zuten atzo lantegi horretako langileek, bezperan erabaki bezala. Goizeko 8:30ean, langileek batzarra egin zuten, eta minutuko isilunea egin zuten hildako langilearen omenez.

La Navaleko enpresa batzordeko iturri batzuen arabera, istripua nola gertatu zen aztertze-

ko ikerketa batzorde bat martxan jarri dute.

LAB-Metaleko ordezkariak, berriz, Metaleko Bizkaiko patronalaren egoitzaren aurrean kontzentratu ziren. Sindikatu horretako ordezkari Jokin Ganboaren esanetan, «lan istripuen erantzukizun handiena patronala eta administrazioarena da, eta heriotza gehiago egon ez dadin neurriak hartzeko eskatzen diegu. Kontzentrazio ho-

nekin, «lantegietako egoera orokorra salatu nahi dugu. Langileen heriotzak etengabeak dira, eta hori eragozteko ezinbestekoa da bai patronalak eta bai Administrazio zentralak segurtasun arauak betetzea», gaineratu zuen Ganboak.

Duina koordinadorakoek ere patronalari egotzi diote lan istripuen ardura, eta mobilizazio eta protesta ekintzetara deitu dute datozen egunetarako.

GERRA AFGANISTANEN. Presoak Nazio Batuen eskuetan utziko dituztela jakinarazi dute talibanen aurkariak, «nazioarteko justiziak epai ditzan». Iparraldeko Aliantzaren aurrean amore eman zuten dozenaka taliban hil dira edukiontzi itxien barruan itota.

Tora Bora ia erabat galduta, men egitea onartu dute Al Kaedako borrokalariek

Erasoak eten dituzte talibanen aurkako indarrek, gaur goizean armak uzteko ultimatumakaleratu eta gero

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Gaur goizaldean errenditzeko akordioa lortu zuten atzo Tora Boran gelditzen ziren Al Kaeda erakundeko borrokalariek eta haien aurka ari ziren indarrek, azken horiek AEB Ameriketako Estatu Batuen laguntzarekin egindako erasoetan eskualde horretako eremu gehienak kontrolpean hartu ostean. Talibanen aurkako Afganistan ekialdeko indarretako komandante Mohammed Zamanek su-etena indarrean jarri zuen, Al Kaedako borrokalariek men egin eta armak entrega zitzaten, hark kaleratutako ultimatumakaleratu ondoren.

Akordioaren arabera, ekintzaileak talde txikietan entregatu eta Tora Boran beren aurka borrokan ari diren indarren esku geldituko dira. Presoak NBE Nazio Batuen Erakundearen esku utziko dituztela jakinarazi zuen Zamak, «nazioarteko justiziak epai ditzan». Ekintzaileek adostutakoa betetzen ez badute, eraso egiten jarraituko

dutela iragarri dute talibanen aurkako indarrek.

Men egiteko akordioa talibanen aurkariak azken egunetan Al Kaedaren gotorleku zen Tora Boran emandako aurrerapausoen ondorio da. Eskualde horretako tunel eta kobazulo gehienak uztera behartu zituzten ekintzaileak atzoko.

Bien bitartean, AEBetako B-52 hegazkin bonbardatzaile erraldoiek lehergailu handiak bota zituzten eskualdean. Ameriketako Estatu Batuetako dozenaka soldaduk parte hartu zuten astelehen gaueko erasoetan. Talibanen aurkako indarrek zortzi egun eman dituzte Tora Boran gordetako Al Kaedako mila borrokalarari ingururen aurka egiten.

Al Kaedako hainbat ekintzaile Pakistanera ihes egiten saiatu dira Tora Boraren aurkako erasoaldia hasi zenetik. Hori dela eta, Islamabadek soldaduak hedatu ditu eskualde horren hegoaldeko mendietan, borrokalariek muga zeharkatzea eragozteko.

AEB-ETAKO INDARRAK

Marine-ek Al Kaedako kideen eta talibanen armak eskuratzeko operazioa martxan jarri dute hegoaldean

PAKISTANERA IHESI

Islamabadek soldaduak hedatu ditu Tora Bora hegoaldean, Al Kaedako borrokalariek muga zeharkatzea eragozteko

AEBetako *marine*-ek ere Al Kaedako kideen eta talibanen armak eskuratzeko operazioa martxan jarri dute Afganistan hegoaldean. David Romley kapitainak atzo jakinarazi zuenez, «helburua armak hartu eta suntsitzea da, talibanen komunikazioak eta hornikuntza bideak

mozteko». Ihes egiten ari diren talibanak aurkituz gero, joaten utziko zietela adierazi zuen Romleyk, armak era baketsuan entregatzen bazituzten. «Al Kaedako kideak badira, atxilotuak izango dira, eta jarrera oldarkorrra badute tiro egingo diegu», ohartarazi zuen kapitainak.

Dozenaka preso taliban itota

AEBetako *The New York Times* egunkariak atzo kaleratu zuenez, Iparraldeko Aliantzaren aurrean amore eman zuten dozenaka taliban itota hil ziren duela egun batzuk, Kunduz hiritik Shibarghanera edukiontzi itxien barruan zeramatzatenean. Preso horien arduradun Jurabek Aliantzako komandanteak 43 taliban hil zirela baieztatu zuen, baina hildakoak ehun bat izan zirela esan zuten lekukoek.

Afganistango gerra presoak era egokian tratatzeko eta Gurutze Gorria hori bermatzeko egiten ari den lana ez oztopatzeko exijitu zuen Amnesty International giza eskubideen aldeko erakundeak atzo.

GIZA LAGUNTZA

Kandaharrera sartu ezinik

Erakunde humanitarioak larrituta agertu dira azken egunetan Afganistan hegoaldean eta, bereziki, Kandahar hirian bizi den egoeraren inguruan. Izan ere, azken hiru asteetan ez da giza laguntzarik iritsi hiri horretara eta inguruko beste hainbat eremutara. Herritarrek aditzera eman dutenez, lapurretak eta borrokak nagusitu dira joan den ostiralean talibanek Kandaharren kontrola galdu zutenetik.

Behin-behineko agintariak egoera normalizatu dela badioten ere, erakunde humanitarioek Afganistan hegoaldean sartzea arriskutsua dela diote. Herritarrek eskualde horretatik Pakistan aldera eta errefuxiatu gunetara ihes egiten jarraitzen dute.

IRAILAREN 11KO ATENTATUAK IKERGAI

Bin Ladenekin konspiratzea egotzi diote marokoar bati

Irailaren 11n New York eta Washingtonen izandako atentatuekin lotura zuzena izateagatik karguak ezarri zituzten AEB Ameriketako Estatu Batuetan atxilotu baten aurka lehen aldiz atzo. Akusatua abuztuaren 17an legez kanpoko pasaportea izateagatik Minnesotan atzemandako Zacarias Musau marokoarra da. John Ashcroft AEBetako Justizia ministroak aditzera eman zuenez, «Osama Bin Laden —ekintzaile islamistarekin— eta —hura buru duen— Al Kaeda erakundearekin milaka pertsona hiltzeko konspiratzea» egotzi diote Musauri.

Bestalde, Washingongo iturri ofizialek atzo aditzera eman zuten, litekeena da AEBek gaur kale-

Osama Bin Laden ekintzaile islamista, azaroan kaleratutako zinta batean. Grabazio berri bat erakutsiko dute AEBek.

ratzea Bin Laden irailaren 11ko atentatuengatik «pozik» erakusten duen bideo zinta. George W. Bush presidenteak atzo adierazi zuenez, «zinta ikusiko dutenek Bin Laden hilketatik izugarri baten arduraduna bakarrik ez, baina gizadiaren alderik ilunena ordezkatzeko duen arimarik eta kontzientziarik gabeko pertsona ere badela ulertuko dute». Pentagonoaren arabera, 40 minutu irauten du zintak eta Afganistango Jalalabad hiriko etxebizitza pribatu batean aurkitu zen; bideoan argi uzten du Bin Ladenek atentatuaren zehaztasunen berri bazuela.

Iturri horiek aditzera eman zuten, Dorre Bikien eta Pentagonoaren aurka talka egin zuten hegazkinetako bahitzaileetako batzuek hilko zirela ez zekitelarik argi uzten du ekintzaileak zintan. Era berean, atentatuek dorreetan horren kalte handiak eragitea espero ez zuela ere nabarmentzen du Osama Bin Ladenek.

ROMEO GACAD / EPA - B.K. BANGASH / AP

Ezkerrean, talibanen aurkariak Tora Boran, Al Kaedaren posizioei eraso egiten. Ondoan, borrokalari bat erakundearen base batean aurkitu tanke munizioa indargabetzen. Goian, errefuxiatuak Pakistango NBERen gune batean izena ematen.

AEBen hurrengo jomugak

Somalia
Washingtonen arabera, lotura dago Al Kaeda eta Somaliako Al-Itihad erakunde islamistaren artean. Muqdishoko behin-behineko gobernuak hiriburuaren zati batzuk bakarrik dituen kontrolpean, estatuko autoritatek ezak talde estremistek bertan egotea erraz diezaikeela uste dute Estatu Batuek. Kuwaiten AEBetako soldaduak daude, antza denez, Somaliaren erasoak egiteko prest. Gainera, Washingtonen gerraontziak eraman ditu Somaliako kostaldera.

Irak
Mehatxutzat dute AEBek Saddam Husseinen gobernu, masa suntsiketak armak dituelakoan, eta irailaren 11ko atentatuak ez zituelako salatu.

J. APEZTEGIA

AEBak Al Kaedaren baseak bilatzen dabilta Somali

Iraken iparraldean nagusi diren alderdi kurduekin ere elkarriketan ari dira Saddam Hussein agintetik botatzeko asmoz

Agentziak | MUQDISHO-BAGDAD

Somaliaren Osama Bin Ladenen Al Kaeda erakundearen baseen bila dabilta AEB Ameriketako Estatu Batuetako ordezkariak, Rahanwein Erresistentzia Armada gerrillak atzo jakinarazi zuenez. Washingtonen ez du berria baieztatu, baina Afganistango ondorengo jomuga Somalia izango den zurrumurrua gero eta zabalago hedatu da berri hori.

Gerrillariak adierazi zuten, igandean 13 agintarirekin elkarriketak izan zituzten —horie-

tatik bederatzi AEBetakoak ziren—, eta Al-Itihad erakunde islamistak Kenyako muga ondoan entrenamendu eremu bat duela esan zieten. Washingtonen dio Al-Itihaden eta Al Kaedaren artean lotura dagoen frogak dituela. Hassan Abshir Fara behin-behineko presidentek, ordea, astelehenean ukatu egin zituen AEBek egindako salaketak, hots: bere herrialdean Al Kaedaren baseak zeudela.

Paul Wolfowitz AEBetako Defentsa idazkariordearen hitzetan, Washington aztertzen ari da zeintzuk izan daitezkeen

Al Kaedako kideen ihesbideak, eta Somalia «aukera argia» zela nabarmendu zuen: «Birtualki Gobernuak gabeko herrialde bat da, jada Al Kaedaren nola-baiteko presentzia duena».

Muqdishoko behin-behineko Gobernuak hiriburuaren zati batzuk bakarrik dituen kontrolpean, autoritate ezak talde estremistek Somaliaren egotea erraz diezaikeela uste dute Estatu Batuek. Horri aurre egiteko soldadu talde bat dute Kuwaiten, antza, eta gerra hegazkinak eraman dituzte Somaliara.

Beste jomuga posibleetako bat Irak da, nahiz nazioarteko komunitateak hari ez erasotzeko eskatu duen. AEBak iparraldean nagusi diren alderdi kurduekin negoziatzen ari dira Saddam Husseinen gobernuaren botatzeko.

GERRA AFGANISTANEN

BOTERE BANAKETA

Lakhdar Brahimi Kabulera da, agente berriari buruzko kontsultak egiteko asmoz

Iparraldeko Aliantzako kideen artean sorturiko desadostasunak leundu eta nazioarteko indar baten beharra aztertzea izango da haren lana

Erredakzioa | DONOSTIA

NBE Nazio Batuen Erakundeko Afganistanerako ordezkari Lakhdar Brahimi atzo iritsi zen Kabulera, abenduaren 22an indarrean jarriko den behin-behineko aginteari buruzko kontsultak hasteko xedez. Bonneko hi-

tzarmenaren ondotik, Iparraldeko Aliantzako kideen artean sortutako desadostasunak leuntzea eta Afganistanen nazioarteko indar bat hedatzeko proposamenaren inguruan akordio bat lortzea izango da haren lana.

Kabulera iritsi, eta Abdula Abdula Iparraldeko Aliantzako

Atzerri ministroarekin bildu zen aurrena Brahimi. Ondoren, Aliantzako beste hainbat kideekin biltzeko asmoa zuen. Era berean, atzo zen iristekoa Kabulera Hamid Karzai paxtuen behin-behineko gobernuak bu-
rua. Hala ere, lerro hauek idazteko unean oraindik zehazteke

zegoen Karzai NBEko ordezkariarekin bilduko zen ala ez, eta, biltzekotan, noiz ikusiko zuten elkar. Nolanahi, Bonnen NBEk zuzendurik egin zen goi bileran aurreikusitako gaiak landuko ditu Brahimi horiekin guztiekin, Ahmad Mawzi haren bozeramaileak jakinarazi zuenez.

Bonneko bileran hitzartutako hainbat gai desadostasunak sortu dituzte Iparraldeko Aliantzako kideen artean. Orduan hitzartutakoaren arabera, Hamid Karzairen gobernuak kargurik gehienak talibanen aurka borrokan aritu diren alderdien koalizioaren esku izango dira. Hatik, garrantzi handieneko sailak —Defentsa Ministerioa, Atzerri Ministerioa eta Barne Saila— Aliantzako alderdi bakar baten esku geldituko dira; hain justu ere, talibanek 1996an

Defentsa eta Atzerri ministerioak eta Barne Saila Rabbaniren alderdiaren esku uzteak haserrea sortu du

NAZIOARTEKO INDARRA

Kabulen zabalduko da aurrena, eta inguruko eremuetan gero; behar izanez gero, baita beste eremu batzuetan ere

garaitu zuten Burhanuddin Rabbaniren alderdiaren esku.

Azken erabaki horrek haserrea sortu du. Hala, Rashid Dostum Aliantzako buruzagi bote-
retsuenetako batek bere lurretan ez zela gobernu berriko agintaririk sartuko ohartarazi zuen. Halaber, Herateko —Afganistango mendebaldean dago— agintari izandako Ismail Khanek ere haserrea agertu du, eta sailik garrantzitsuenak ezin direla alderdi bakar horren esku utzi argudiatu.

Nazioarteko indar berezia

Bestalde, Afganistanen nazioarteko indar bat zabaltzeko proposamenaz ere hitz egingo du Brahimi Aliantzako kideekin. Bonnen hitzartu zutenaz, nazioarteko indar hori Kabulera zabalduko da lehendabizi, eta handik gertueneko eremuetan gero. Behar izanez gero, gainera, Afganistango beste eremuetara ere hedatuko da. Indar hori, baina, ez da kasko urdinez osatua egongo, nahiz eta Nazio Batuen Segurtasun Kontseiluaren menpekoa izango den.

Halaber, nazioarteko indar hori hedatuko den leku guztiek aurrez desmilitarizatuta egon beharko dute. Dena den, gai horretan ere ez datoz bat Aliantzako kide guztiak. Afganistanen zabalduko informazio batek dioenez, Aliantzako bozeramaile batek ez zuen begi onez ikusi nazioarteko indar horren betebeharra. Haren hitzetan, nazioarteko indarrek eraikinak zaintzera mugatu beharko lukete eta ez kaleak patruilatzea.

Nazioarteko indar horretan zenbat soldadu izango diren zehaztu gabe dago oraindik, baina, NBEko eledun baten hitzetan, agente berri indarrean jar-
tzen denerako Kabulera izango dira ziurrenik. Behin-behineko agenteak sei hilabete iraungo du. Gero, gobernu zabalago bat hitzartuko da, eta trantsizioaren ondoren *Loya Jirga* edo Zaharren Kontseilura deituko da, Konstituzioa idatzi eta herrialdea gobernatzeko era erabakitzeko.

DAMIR SAGOLJ / EPA

Lakhdar Brahimi NBEko ordezkaria Abdula Abdula Iparraldeko Aliantzako Atzerri ministroa agurtzen, atzo Kabulera iritsi zenean.

Erredakzioa | DONOSTIA

Nazioarteko indarraren buru Erresuma Batua izatea nahi duela esan berri du George Bush Ameriketako Estatu Batuetako presidentek. Erresuma Batua, bestalde, prest agertu da ardura hori hartzeko, betiere Nazio Batuen Erakundearen agindupean bada.

«Afganistani egonkortasuna emateko balio badu, prest gaude NBERen edozein indarren buru izateko», zehaztu zuen atzo Tony Blair Erresuma Batuko lehen ministroak.

Nazioarteko indarraren buru Erresuma Batua izatea nahi dute Estatu Batuek

Hala ere, horren inguruan oraindik erabakirik hartu ez dutela zehaztu zuen, eta oraindik lotzeko zehetasun asko gelditzen direla arrazoitu. Erabakia, baina, lehenbailehen hartu beharko litzatekeela nabarmendu zuen Blairrek.

Alemania eta Frantzia, bestalde, nazioarteko indar horretan parte hartu ala ez azter-

tzen ari dira egunotan. Hala, nazioarteko indar horretan zein lan bete beharko lukeen aztertzen ari da Frantziako Gobernua, Jacques Chirac presidentek atzo Colin Powell AEBetako Estatu idazkariari aitortutakoaren arabera.

Alemanian Gobernuak, berriz, nazioarteko indar horretan parte hartu ala ez aztertu-

ko du astea honetan, dena delako proposamena datorren astean parlamentuan bozkatu izan dadin. Alemaniako Konstituzioaren arabera, Ipar Atlantikoko Itunaren Erakundearen eskumenetatik kanpo operazio militarretan parte hartzea Parlamentuan hitzartu behar baita beti.

Errusia, bestalde, Afganistango armada berriari armak uzteko eta hango soldaduak entrenatzeko prest agertu da, baldin eta Afganistango Gobernuak Errusiakoarekin akordio bat sinatzen bada.

Harald Neuber |

Ostiral gauean amaitu zen jokoa, 19:12ak aldera. E-mailtzarik lortu gabe atera ziren Genevako Nazioen Jauregitik 1972. urteko Arma Biologikoen Kontrako Ituna izenpetu zuten 144 estatueta ordezkariek. Ondo amaitzea galarazi zuen apur bat lehenago John Bolton Ameriketako Estatu Batuetako ordezkaritzako buruak. Washingtongo diplomatikoak hutsaren hurrengo bihurtu zituen minutu gutxitan hamarkada erdi bat baino gehiagoko presaketak eta hiru asteko negoziatzioak.

Boikot honi AEBek atzerri politikan beren burua bakartu eta bere kasa jokatzeko estrategia gero eta nabarmenagoaren atala delako susmoa hartu diote behatzaileek eta diplomatikoek. Hiru asteko negoziatzioen hasiera-hasieratik tankera txarra hartu zioten Boltonek, bere ordezkaritzaren lehen hitzaldian hainbat estaturi erasorako arma biologikoak garatzeko egitasmoa izatea leporatu baitzuten. Horren frogarik ez zuen, halere, aurkezterik izan.

Probokazioak huts egin zuen, dena den. Erasoak hasiera batean haserrea eragin bazuen ere, erasotutako estatueta ordezkaritzak elkarriketei lotu zitzaizkien berriz ere. Astearen bukaeran konpromiso itun bat zehazten ari zirela, hizketaldia amaitu aurretik, Boltonek hitza hartu zuenean beste behin. Parte-hartzaileak harritu zituen: negoziatzio batzorde zentrala bertan behera uztearen alde egin zuen AEBen ordezkariek. Batzarrean partean hartzen ari zen beste inork ez zuela eskaerarekin bat egingo ongi jakinik egin zuen mugimendua.

Erantzunak oso gogorrak izan ziren: AEBak «gezurtiak» ziren, Eskandinaviako ordezkariek baten arabera; «joko zikina egiten» ari ziren. Ongi neurtutako akatsa egin zuen Washington, bere aliatutik estuenek ere azken unea arte maniobraren berri ez zutelarik. Honelako mugimenduon berri ematea di-

JAVIER GALEANO / AFP

AEBek droga sailen aurka arma biologikoak erabili dituzte Hego Amerikan. Irudian, Kolonbiako soldadu bat, drogaren aurka trebatzen.

Estatu Batuek 'bio-boikota' Genevan

AEB-AK NAZIOARTEKO ITUNAK BAZTERTZEN. Arma biologikoen kontrako akordioari buruzko elkarrizketak zapuztu ditu Washingtonek, nazioartean bakarrik ibiltzeko politika indartuz

plomaziaren ohitura izaten da, gerra denean ere.

Ikerketak itunaren mugetan

Azken asteotako elkarrizketen aurretik ere kezka gutxi erakutsi izan dute AEBek itunak arma biologikoen inguruko ikerketari ezartzen dion debekuari buruz. Akordioa defendatzeko interesik izan balute, itunaren mugetan egiten ari diren ikerketen berri emango zion Washingtonek Nazio Batuen Erakundearen konferentziari elkarrizketak hasi aurretik. *New York Times* egunkariak kazetariak plazartu zuten, azkenean, ikerketen nondik norakoak. Arma biologikoen itunaren aurkako seina-

le argia eman zuen horrek elkarrizketen aurretik.

AEBen ordezkaritzak joan den ostiralean izaniko jokabidearen eragina harantzago doa, ordea. «Estatu Batuen eta nazioartean arteko aurrez aurrekoan ezaugarri berriak» zeudela esan du Oliver Meier Londresko Verification Research Training and Information Center erakundeko armagintza kontrolaren ikuskaritza egitasmoa buruak. AEBen ordezkaritzaren portaeran George W. Bush presidentearen gobernuak atal gogorren eragin zuzena ikusi du adituak.

Washingtonen elkarrizketak hondoratzea alde aurretik

prestaturik zuela ematen du. Ika-mika honen aurretik ere, Estatu Batuetako Armadak arma biologikoak aspalditik erabili izan ditu droga sailen aurka, batez ere Hego Amerikan. Desarmean adituek beti gaitzetsi izan dituzte Arma Biologikoen Itunaren aurkako jokabideak. Bistan da ituna zabalitzeak AEBen ekimen militarrek zailduko zituela.

Estatu Batuek nazioarteko desarme itun bat zeinen arduragabe zakarrontzira bota duten ikusteak okerragoak bidean direla ematen du aditza. Arma biologikoak kontrolatzeko ituna baztertu badute, zerk lotuko ditu arma atomiko-

BOIKOTAREN ZERGATIAK

AEBen portaeran, Bushen gobernuak atal gogorren eragin zuzena dago, Oliver Meier adituaren arabera

ak edo kimikoak kontrolatzeko akordioetara?

Europaren politika

Gero eta beharrezkoagoa da Europako bake politika bat. Horretarako, 12 hilabete izango dituzte ordezkariek berriz bildu aurretik itunaren etorkizuna erabakitzeko. Bitartean, egungo akordioa izango da indarrean. Epe honetan batez ere gizarte zibileko taldeen intereseko izango da desarme ekimenen egonkortasuna eskatzea. AEBekin alderatuta —batez ere irailaren 11ren ondoren— bakearen babeslekua dirudi Europako Batasunak.

Erlatiboa da hori, halere. EB zabalitze joera betean da eta armagintzaren kontrola oztopoa izan daiteke horretan ere.

.....Interneten zuzenean

WWW.GURE-IRRATIA.COM

Gure Irratia
106.6 - 90.5 FM

EKIALDE HURBILEKO GATAZKA

ERASOAK

HOSSAN ABU ALAN / EPA

Shadi Arafaten hileta egin zen atzo Hebronan; 13 urteko Arafat herenegun hil zuten Israelgo soldaduek, Jihadeko kide baten aurkako erasoan.

'Hilketa selektiboetako' kalteak

Jihad Islamikoak su-etena egingo zuela iragarri zuen igandean, baldin eta Israelek erasoak eteten bazituen. Alabaina, Israelgo Segurtasun Kontseiluak bonbardaketak, okupazioa eta *hilketa selektiboak* areagotzea erabaki zuen, Jihadi entzungor eginez. Izan ere, Israelek ez du su-etetik nahi, Jihad desagertzea baino. Horrela, PANen eraikinak bonbardatzen jarraitu du eta astelehenean Jihadeko kide bat hiltzeko saiaketan bi haur palestinar hil eta hainbat zibil zauritu zituzten helikopteroek Hebron hirian. Palestina-ko giza eskubideen aldeko talde batek «hilketa selektiboetan» jadanik 79 pertsona hil dituztela salatu du, horietako 26 «zehir-kalteak».

Zisjordaniako erasoan hil ziren haurren hiletak egin zituzten atzo Hebronan, 13 urteko Shadi Arafat eta hiru urteko Burhan al-Himurirenak hain zuzen ere. Txikiaren aurpegia ezin izan zuten agerian jarri. Bestalde, zazpi pertsona zauritu zituzten, larri horietako batzuk, Jihad Islamikoko Mohammed Ayoud Sidr tartean. Sidr zen Israelgo misilen jomuga. Ustezko ekintzaileen autoei helikopteroz misilak jaurtitzea ohiko estrategia bihurtu da Israelentzat.

NABIL AMER

Legebiltzarreko kontuetarako Palestinako ministroa

«AEBek eta EBk zergatik ez dituzte kontuan hartzen Israelek hildako haur errugabeak eta etxe gabe utzitako familiak?»

NABIL SHAAT

Palestinako Atzerri ministroa

«Bake justua eta errealista lortzeko bide bakarra Israelek Palestina independentea onartu eta okupazioa amaitzea da»

ratzen hasi ziren Nazareten: Azmi Bishara. Israelen bizi diren arabiarrei Siria bisitatzen laguntzea egozten diote, «herrialde etsaia»; gehienak euren senitarteko errefuxiatuekin egon nahi zuten adinekoak ziren.

Erredakzioa | DONOSTIA

Bi langile palestinar hil zituzten atzo Zisjordaniako bide kontrol batean Israelgo soldaduek, Tul-karem hiritik gertu. Hebronan, berriz, 3.000 palestinar inguru bildu ziren herenegun hildako bi haurren hiletetan. Gazan, Israelgo helikopteroek misilak jaurti zituzten PAN Palestinako Aginte Nazionalaren eraikin baten kontra. Bestalde, Jihad Islamikoak Palestinako Aginte Nazionalako segurtasun buruen aurkako erasoak egingo dituela ohartarazi zuen atzo Hebronan zabaldu zen ohar batek, «baldin eta PANekoek Israeli buru islamistak hiltzeko informazioa ematen jarraitzen badute».

Anthony Zinni Ameriketako Estatu Batuetako bitartekariak Ekialde Hurbilean jarraituko duela jakin zen, lehenago Zinnik akordioaren bat lortzeko epea atzo bukatzen zela ohartarazi bazuen ere. Bidenabar, Javier Solana Europako Batasun-

Bi langile palestinar hil ditu Israelek, kontrol batean

Jihad Islamikoak Israeli informazioa ematen dioten PANeko buruei eraso egingo diela dio

neko Atzerri politikarako goi komisarioa Ariel Sharon Israelgo lehen ministroarekin eta Jasser Arafat PANeko presidentearekin bildu zen atzo. PANeko zenbait agintarik kritikatu egin zuten Europak Arafati Intifada geldiarazteko eskatu izana, gero Arafatek EBren laguntza eskertu bazuen ere.

Israelek sarritan esan du Europako Batasunak palestinarren aldeko joera duela, baina EBkoek astelehenean zabaldu-tako idatzia erekin konforme zegoen atzo Sharon; ez hala PANeko agintari asko. PANek

EBren jarrera kritikatu zuen, Israelen okupazio militarren eta okupazioaren aurkako erresistentzia maila berean jarri zitu-lako. Izan ere, Arafati Hamas eta Jihad Islamikoa suntsitzea eskatu zioten Hamabostek, ekintzaileak atxilotzea zein epaitzea eta *intifada* amaitzea. Dena den, Arafatek idatzi «zentzuzkoa» iruditzen zitzaioela esan zuen Solanarekin batera egindago prentsaurrekoan, eta eskerrak eman zizkion laguntzeagatik. Solanak «terrorismoaren aurka borrokatzen» jarraitzeko eskatu zion Arafati.

Kritikak ABren jarrerari

Nabil Amer Legebiltzarreko kontuetarako ministro palestinarra, ordea, minduta zegoen: «AEBek eta EBk zergatik ez dituzte kontuan hartzen egunero-egunero Israelek hiltzen dituen haur errugabeak, eta etxerik gabe uzten dituen familiak?». Nabil Shaat Palestinako Atzerri ministroak, berriz, hala esan zuen irratian: «Bake justu eta errealista lortzeko bide bakarra Israelek Palestina independentea onartu eta okupazioa bukatzea da». Jordaniako prentsak

Kultura Sailak diruz lagundutako egunkaria

FRANTZIA. Bigarren txanda maiatzaren 5ean izango da, eta Legebiltzarrerako bozak ekainaren 16an egingo dira

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Parisko Legebiltzarraren parlamentari taldeen bilera nagusiaren ostean atzo jakinarazi zutenez, Frantziako presidentea aukeratzeko hauteskundeak 2002ko apirilaren 21ean eta maiatzaren 5ean egingo dira, eta Asanblea Nazionaleko 577 diputatuen hautatzeko bozak, berriz, urte bereko ekainaren 9an eta 16an. Haatik egun hauek gaur dituzte berretsiko, asteazkenez egin ohi den ministroen kontseiluak baitu erabakia hartuko.

Frantziako eredu instituzionalan presidentetzarako hauteskundeek daukate nagusitasuna, botoa emateko adinean dauden herritar guztiek aukeratzaren dute presidentea baitu lehen ministroa izendatzen. Hortaz, iragan apirilaren 24an onartutako legeak ebatzi zuen lehendakaria hautatzeko bozak Legebiltzarrerako hauteskundeetan aurretik egin behar zirela. Aurretik, aldiz, erreferendumen bitartez finkatu zen 1958az geroztik zazpi urtetik behin hautatzen zen Frantziako presidentearen agintaldia bost urtera mugatuko zela, diputatuen kargu denborarekin bat etortzeko gisan.

Presidentetzarako hauteskundeetarako hautagaitza iragaritzeko epea 2002ko apirilaren 2an bukatuko da. Ordurako, hauteskunde hauetan lehiatu nahi duenak Kontseilu Konstituzionalari aurkeztu behar dizkio ezinbestekoak diren 500 auzapezen sinadurak. Frantzia, 36.500 alkate baino gehiago baldin bada ere, arau hau betetzea nahiko zaila da herritar arruntentzat, teoriarik edozein frantziarrek hauteskunde hauetara aurkeztea eskubide duen arren.

Oraindik, hautagai gutxi dute euren kandidatura ofizialki iragarri. Haatik, zalantzarik ez dago 1995eko ekainaz geroztik presidente kargua daraman Jacques Chirac gaullista berriro ere lehiatuko dela. Halaber, orduko bozetan bigarren itzuliko lehiakide izan zen eta 1997ko ekainaz geroztik lehen ministro kargutan den Lionel Jospin sozialista ere hautagai izango denik ez da inolako dudarik.

Bi hautagai nagusi hauek gain, Frantziako hautesleek ez lukete aukera eskasik izan behar, ez eskuinaren aldetik ezta ere ezkerrearen partetik. Eskuinekoetan, Alain Madelin DL Demokrazia Liberaleko presidentea eta Francois Bayrou UDF Frantziako Demokraziaren Batasuneko buruak jakinarazia dute lehiatuko direla. Halaber iragarri dute Christine Boutin UDFko diputatu ultra-

Apirilaren 21ean izango da presidentea aukeratzeko bozen lehenengo txanda

Orain arte lehendakaria zazpi urterako izendatzen zen, baina bost urtekoa izango da aurrerantzean agintaldia, diputatuena adinakoa

kontserbadoreak eta Corinne Lepagek, Alain Juppereko gobernuan 1995 eta 1997. urteen artean Ingurumen ministro izandakoak.

Ezkerrean ere, hautagai ugari

Frantziaren subiranotasunaren zaintzaile sutsu agertu nahi den Charles Pasqua Barne ministro ohiak ere behin baino gehiagotan azaldu du presidentetzara aurkezteko asmoa, baina oraindik ez du egin. Pasquarekin RPF alderdi subiranozalea

eratu zuen eta, azkenean, hautsi egin zuen. Philippe de Villiers eskuin tradizionalistakoak, berriz, datorren otsailean jakinaraziko du lehiatuko den ala ez. Mutur eskuinekoen aldetik, Jean-Mari Le Pen Fronte Nazionaleko presidentea eta haren etsai bihurtu den Bruno Megret MNR Mugimendu Nazional Errepublikanoko buruak aspalditik azaldua dute hautagai izateko asmoa, baina nekeak daukate 500 alkateren izenpeak biltzeko.

Ezkerrearen aldetik ere hautagaitza ugari egongo dela ematen du. Hala, Jospin sozialistaz gain, Robert Hue komunistak, Christiane Taubira ezkerreko erradikalak, Noel Mamere Berdeak, Jean-Pierre Chevenement MDC Herritarren Mugimenduko subiranozaleak eta Arlette Laguiller (LO) zein Olivier Besancenot (LCR) troskistek euren hautagaitzaren berri eman dute. PRGk auzetuko duen Christiane Taubira Guyana Frantziarreko diputatu da.

HAUTAGAIK

Oraindik guztien hautagaitza ofiziala ez bada ere, hauek dira, behin-behinean, hauteskunde presidentzialetan aurkezteko gogoak luketenak.

- Jacques Chirac (RPR, gaullista)
- Lionel Jospin (PS, sozialista)
- Robert Hue (PCF, komunistak)
- Francois Bayrou (UDF, Demokraziaren Batasuna)
- Alain Madelin (DL, liberala)
- J-P Chevenement (MDC, ezkerreko subiranozalea)
- Noel Mamere (Berdeak)
- Arlette Laguiller (LO, troskista)
- Olivier Besancenot (LCR, troskista)
- J-M Le Pen (FN, ultrakontserbadorea)
- Bruno Megret (MNR, ultrakontserbadorea)

MICHEL LIPCHITZ / AP
Lionel Jospin lehen ministroaren eta Jacques Chirac lehendakariaren artean espero da lehia gogorrena presidentetzarako hauteskundeetan.

LEGE BILTZARRAREN OSAERA

Kanpainaren hasiera, otsailetik landa

Raymond Forni Frantziako Asanblea Nazionaleko presidentea sozialistak iragarri zuen atzo 1997ko ekainean hasitako legeintzaldia 2002ko otsailaren 22an amaituko dela. Lan parlamentarioen amaiera honek ahalak emango ditu presidentetzarako eta Legebiltzarrerako kanpainak indarrean jartzeko. Jacques Chirac Frantziako presidentea ebatzitako disoluzioaren ondorioz egin ziren Legebiltzarrera-

ko hauteskunde ostean, ezkerreko indarrak ziren garaile azaldu, 1997ko ekainaren 1ean egin zen bozen bigarren itzulian. Orduz geroztik, ezker askotarikoa deitutako koalizio gobernu eta batasun parlamentarioa osatzen dute sozialistek (PS), komunistek (PCF), ezkerreko erradikalak (PRG), ekologistek (Berdeak) eta Jean-Pierre Chevenementen inguruko ezkerreko subiranozaleak (MDC). Ezkerreko alderdi politiko hauen arteko indar oreka haxe da, berriz: PSk 249 diputatu ditu, PCFk 33, eta ezkerreko erradikalak, Berdeak eta MDCKoak biltzen dituen talde

parlamentarioak, aldiz, 31 biltzarkide. Eskuineko oposizioa hiru talde parlamentariok ordezkatzaren dute, hots, RPRko gaullistek, 135 diputaturekin; UDFko zentristek, 68 diputaturekin; eta, DLko liberalek, 43 diputaturekin. Azkenik, lau diputatu ez dira sailkatu inolako talde parlamentariotatik, baina azpimarratzekoa da hauetatik hiruk ia aldi oro eskuineko oposizioarekin bat egiten dutela bozketetan. Laugarrena da, aldiz, Martinikako diputatu abertzale Alfred Marie-Jeanne eta honek bere uhar-tearen interesen politikoen arabera egiten dituen boto aukerak.

HITZ BITAN

PAUL VREEKER / EPA

Slobodan Milosevic, atzo, Hagako Auzitegian.

JUGOSLAVIA. Genozidioak eta hainbat gehiegikeria egin izana egotzi diote

Slobodan Milosevic lehendakari ohia bi kasugatik auzipetuko du Hagako Auzitegiak

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Slobodan Milosevic Jugoslaviako lehendakari ohia bi kasugatik —Kosovon egindako sarraskiak eta Bosnia eta Kroazia-ko gatazketan egindako

gehiagikeriengatik— auzipetuko duela iragarri zuen atzo Hagako Auzitegiak. Gizateriaren kontrako krimenak egin izana, gerra ohiturak bortxatu izana, eta Kosovo, Kroazia, eta Bosniako gatazketan genozidioak

egin izana leporatu diote Milosevici.

Ekainean bere estradizioa agindu zutenetik laugarren aldiz deklaratu zuen atzo Milosevicek Hagako Auzitegian. Jugoslaviako lehendakari ohiak egindako akusazioak «funtsik gabekoak» zirela esan zion bere kontrako akusazioak irakurri zizkion Carla del Ponte fiskalari. Are gehiago, Jugoslaviako Errepublikako bake egoerak akusazio horiek guztiak faltsuak direla bermatzeko balio beharko lukeela gaineratu zuen Milosevicek. Era berean, bere burua erruduntzat edo errugabetzat jotzeari uko egin zion.

Otsailaren 12an auzipetuko du Hagako Auzitegiak Slobodan Milosevic Kosovon egin gehiegikeriengatik. Bigarren-koz noiz auzipetuko duten ez zuen zehaztu.

Arindu zeure zergak

Kutxa Aurreikuspen eta Pentsio-Planekin zeure zergak arintzeko aukera paregabea daukazu, zergarinketarik handiena lortuz. Pisu handia kenduko duzu gainerik.

Lehendik ere Plan bat baldin baduzu, egin zeure ekarpenak **abenduaren 31 baino lehen**. Eta Planik ez baduzu, berriz, ez galdu minutu bakar bat ere. Zatoz **kutxara** eta Gestore Pertsonal batek zure **jubilazioaren** helburura eta **zergarinketako** premietara egokituko den **zeure neurrira** egindako plana prestatuko dizu.

Has zaitez jubilazioaz pentsatzen. Eta zergak arinduz bada, hobe.

Eta, gainera, eramazu gogokoen duzun oparia.

KUTXA AURREIKUSPEN ETA PENTSIO-PLANAK

Jubilazioa ez baita balabehar butsa

www.kutxa.net

kutxa

zure diruaren balio erantsia

EKIALDEKO TIMOR

Hamar herritar zigortu dituzte gizateriaren kontrako delituak egin izanagatik

Lau eta 33 urte arteko kartzela zigorrak ezarri dizkie epaile brasildar batek gizateriaren kontrako hainbat gehiegikeria egin izanagatik akusatutako hamar timortarri. Gehiegikeria guzti horiek 1999ko autodeterminazioaren inguruko erreferendumak iraun zuen denboran egin zituztela esan zuen epaileak.

ITALIA

Lau etorkin aurkitu dituzte hilik edukiontzi batean

Italiako iparraldeko Livorno hiriko kaian nortasun agiririk ez zuten ustez legez kanpoko lau etorkinen gorpuak aurkitu zituzten atzo trenez helduriko edukiontzi batean. Etor-kinak Europako Ekialdeko estatu batekoak zirela uste zuten agintariek.

SUITZA

Abentura enpresako buruak zigortu dituzte 21 lagunen heriotzagatik

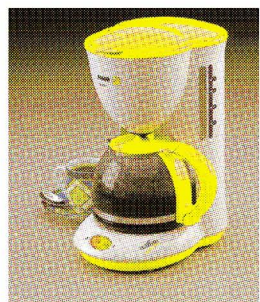
Abentura txangoak antolatzen zituen Suitzako enpresa bateko zuzendariak zigortu zituen atzo Interlaken hiriko epaitegiak 1999ko ekainean 21 lagunen heriotzaren erantzule izateagatik.

AUKERATU ZURE OPARIA

Egin zaitez harpidedun
eta...

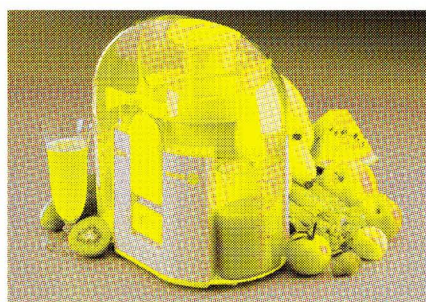
Gosaldu Egunkariarekin FAGOR

Goizeko 08:00ak aurretik jaso egunkaria etxean, lantokian, kioskoan...

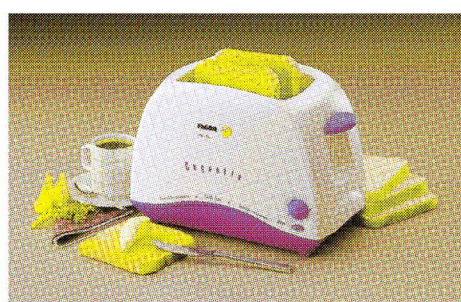
Kafe makina

☐ Bai, nahi dut

Zuku makina

☐ Bai, nahi dut

Txigorgailua

☐ Bai, nahi dut

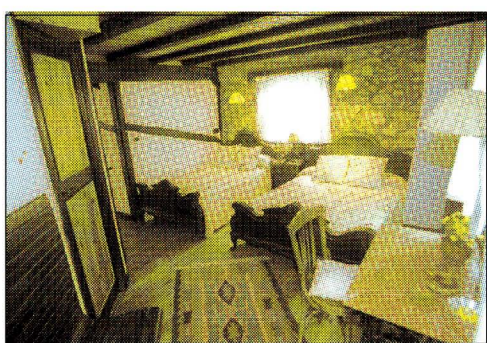
Zukugailua

☐ Bai, nahi dut

Aisialdiaz gozatu

Harpidedun txokoa: zozketak, opariak, sarrerak, afariak, egonaldiak, liburuak...

Egunkariak ateratzen dituen liburu, disko, bidaia eta beste **promozioetan abantailak**.

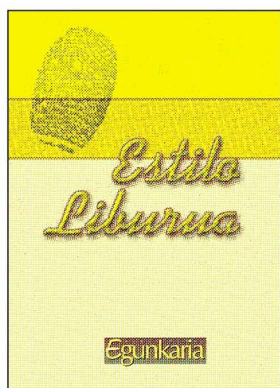

**Asteburuko egonaldia
landetxe batean**

☐ Bai, nahi dut

Informazio eta entretenimendua:

Egunero egunkari berezi eta desberdin bat zuretzat

☐ Bai, nahi dut

Bete eta bidal ezazu iragarkia

Izen-abizenak:.....

Helbidea:.....Herria:.....

Tel.:.....Lanbidea:.....Jaioteguna:.....

K/k zbk.:.....N.A.:.....

EGUNKARIA / HARPIDETZA:

Martin Ugalde Kultur Parkea - 20140 ANDOAIN

Tel.: 943 300 222 / 902 300 223

E-mail: harpidetza@egunkaria.com

Egunkaria

Harpidedun izatearen abantailaz gozatzeko
aukera paregabea duzu abenduaren 3tik 31ra.

*Opariak agortu arte. Bidaltzeko gastuak ez daude barne.

ATHLETIC. Salamancaren aurkako Espainiako Kopako final-zortzirenak bideratzea du talde zuri-gorriak helburu gaur Helmantico futbol zelaian. Heynckesek ez du gura ezustekorik, eta, beraz, Ligan hasieratik jokatu ohi duten jokalaria asko aterako ditu.

Salamanca-Athletic

Espainiako Kopako final 1/8etako joaneko partida

Zelaia
Helmantico
(17.140 ikusle)

Arbitroa
Puentes Leira

Salamanca jokatuak azken bost neurketak	
1998-99 (Liga)	2-1
1997-98 (Liga)	0-0
1995-96 (Liga)	2-1
1995-96 (Kopa)	0-0
1980-81 (Kopa)	2-1

Partidak datua

Athleticek gaur Espainiako Kopa jokatzeko duen 500. partida jokatu du. Orain arte jokatu dituen 499 partidetatik 283 irabazi ditu, 84 berdindu eta 132 galdu, eta guztira 1.056 gol sartu eta 556 besterik ez ditu jaso. Guztira 23 kopa irabazi ditu —Vizcaya taldeak 1902. urtean irabazi zuena kontutan hartu gabe—. Azkena 1984an. Urte bete geroago jokatu zuen azken finala, Atletico Madrilen aurka, 2-1 galduz.

Partidako esaldia

"Denboraldi honetako gure helburua Kopa irabaztea da". (Ismael Urzaiz, Athleticeko aurrelaria).

Partidako protagonista

Ariza Makukula. Aurrelari kongorarra zeresan handia ematen ari da. 20 urte ditu, 7 gol sartu ditu Ligan, eta talde asko bera fitxatu nahian dabiltza.

Salamanca

Entrenatzailea: BALTASAR SANCHEZ

Aurreko kanporaketak	
Golak alde 3	Salamanca 2-0 Numancia
Golak aurka 0	Salamanca 1-0 Celta

Hamaikakoa

Aulkian: Jose Ignacio Aizpuru, Mutiu Adepou, Velasco, Mario, Pepe Domingo.

Athletic

Entrenatzailea: JUPP HEYNCKES

Aurreko kanporaketak	
Golak alde 6	Amurrio 1-3 Athletic
Golak aurka 3	Toledo 2-3 Athletic

Hamaikakoa

Aulkian: Lafuente, Ocio, Murillo, Karanka, Del Horno, Cuellar, Yeste.

Haritz Gallastegi | BILBO

Salamancaren aurkako Espainiako Kopako final-zortzirenetako kanporaketa Helmantico futbol zelaian bideratzea da Athleticeko jokalaria zein teknikoaren helburu nagusia. Badakite txapelketa honek Athletice inguruan zer garrantzi daukan, eta ez dute ezustekorik gura. «Kopa erronka handia da zale eta klubarentzat, eta, beraz, gogotsu atera beharko gara», adierazi zuen Jupp Heynckesek atzo Lezaman.

Ezustekorik ez izateko, lehenengo minututik partida erabakitzea irteera gura du zuri-gorrien entrenatzaileak. «Salamanca irabazteko asmoz jardun behar dugu. Ez dugu itxaron behar itzuliko partida arte», esan zuen Heynckesek. Taldearen inguruan sortu den ilusioak Kopa arreata bereziz prestatzera behartu du entrenatzaile alemaniarra. Hortaz, Amurrioren eta Toledoren aurkako neurketetan gertatu ez zen bezala, Ligan hasieratik jokatzeko duen hamaikakoan oinarritutako taldea aterako du Salamancaren aurka.

Javi Gonzalez, Alkiza, Vales eta Tiko deialditik at utzi arren, talde indartsua aukeratuko du Heynckesek. «Kanporaketa ezberdina da. Salamanca kalitate handiagoko taldea da. Celtaren aurka erakutsi zuen Lehehengo Mailako talderik onenetakoa mendearen hartzeko gaitasuna daukala», azaldu zuen Heynckesek.

Guerrero hasierako hamaikakora itzuliko da

Ligan lan bikaina egiten diharduten jokalariekin batera, azken asteotan jokatzeko aukera gutxi izan duten zenbait jokalaria «garrantzitsu» hamaikakora itzulikoa dira. Urrutiak, Guerrero, Carlos Garciak eta Aranzubiak, esaterako, jokatzeko aukera handiak dituzte. Atezainaren inguruan laudioak besterik ez ditu alemaniarrek. «Konfiantza osoa daukat berarengan. Dohain handiko jokalaria da. Atezainen arteko lehia taldearen onerako da».

Txartelaren bila

Heynckesek ez du ezustekorik gura eta, beraz, hasieratik jokatu ohi dutenak ariko dira

EDUARDO MARGARETO / EFE

Roberto Rios, 1998ko urrian Ligan Salamancaren aurka jokatuak partidari; 0-0 amaitu zuten.

ESANAK

JUPP HEYNCKES

(Athleticeko entrenatzailea)

«Espainiako Kopa erronka handia da zale eta klubarentzat. Gogotsu atera beharko gara»

«Geure asmoa Salamancari irabaztea da. Ez dugu itxaron behar itzuliko partida arte»

«Taldekako jokalaria gazteengan konfiantza osoa daukat. Hala ere, ezin dugu arriskatu»

SALAMANCA

Harrobiko gazteek jokatu dute

Salamancako entrenatzaile Baltasar Sanchez Martin *Balta*-k bost jokalaria ditu Athleticeko aurka jokatu ezinik. Arazo fisikoak direla eta, Ligan ohikoak diren bost jokalarik ezin izango dute jokatu: Cristian Diaz, Zegarra, Nan Ribera, Ion eta Pedro lesionatuta daude. Euren ordez, harrobiko jokalaria gazteak aterako ditu Salamancako entrenatzaileak. Horrenbestez, Chupri, Juampa, Redero, Tomas eta Robertek hasieratik jokatzeko aukera izango dute. Dena dela, ohikoak ez diren jokalariek zelairatzeak ez du esan gura Salamancak kanporaketa botatzeko asmoa duenik. Izan ere, Celtaren aurkako kanporaketan ordezkoekin egin zuen aurrera.

Era berean, taldekako jokalaria gazteek aulkitik ikusi beharko dute norgehiagoka. Heynckesek konfiantza osoa dauka jokalarien gainean, baina ez duela «arriskatu» gura nabarmendu zuen.

Salamancaren inguruan ere ondo berba egin zuen entrena-

tzaileak. Uste du Numancia eta Celta kanporatu dituen taldea ez dela gutxietsi behar. «Taldea hauek hazi egiten dira hasiera baten eurak baino talde indartsuagoak diren klubetako neurketetan. Ezin gara fidatu», ohartarazi zuen Heynckesek.

KARLOS BIGURI

«Harro egoteko modukoa»

GLORIOSO KIROL HIRIA. Argiarekin eta urarekin arazoak izan arren amaitu dira dagoeneko Betoñuko kirol instalakuntzetan egin beharreko lanak, eta orain zazpi futbol zelai ditu Alavesek bertan.

Jon Rejado | GASTEIZ

UEFAn lortutakoaren gaineratik jartzen du Gonzalo Antonek datorren igandean Betoñun inauguratuko den Kirol Hiria. Glorioso izenpean Alavesen etorkizuna bermatzen lagunduko duen proiektu ikusgarri bat gordetzen da, harrobiari behin betiko bultzada emateko asmoa baitu. Onartzekoa da Betoñuko zelaietan gertatu den aldaketa ikusgarria dela. Bi futbol zelai zeuden lehen, egun zazpi daude, hiru belarrezkoak, eta lau belar artifizialezkoak. Berrikuntzan, ordea, bi tenis pista, frontoia eta astialdirako zelai bat galdu dira.

Zelaiak egitea lan gogorra izan bada, are gehiago erdi ahaztuta zeuden kirol-instalazioak hobetzea. Zelai asko egitekoan arazo handi batekin egin zuten topo Alaveseko ardura-dunek, ez baitzegoen nahikoa argi-indar zelai guztietarako. Urarekin ere arazoak egon ziren, hodiak oso zaharrak baitzeuden. Harrobiak, ordea, edozein gauza merezi duela deritzo Gonzalo Antonek, kontuan hartzen badugu harrobiko jokalariek salduz lortu nahi duela taldea Lehen Mailan mantentzea. Epe ertainera etekinak lortzea

espero du Alaveseko presidentek, eta hori areagotzeko Bigarren B Mailako hainbat jokalariren lehen taldera eraman nahi ditu, Otxoa adibidez.

Alaves denbora luzez goian mantentzeko beharrezko lanak egiteko 400 milioi pezeta inguru utzi ditu klubak (2.400.000 euro). «Eta dena gure sakelatik», azpimarratu zuen Gonzalo Antonek, berriro ere Gasteizko beste kirol taldeei kritika eginetz: «Guk ordaindu dugu dena,

kirol elkarte batek egin behar duen bezala». Dirutza horrek, ordea, ez du etorkizuna bermatzen. Alavesek berrikuntza ugari egin arren, Kirol Hiriak hartzen dituen lur eremuak Udalarenak dira, eta bost urterako kontratua baino ez du Alavesek. Hala ere, egoera hori ahalik eta azkarren konpontzen saiatzen ari dira Mendizorroztako bulegoetatik: «Alfonso Alonso alkatearekin bildu gara orain dela gutxi Betoñuko zelaien jabetza beste hamar urtez luzatzeko», adierazi zuen Alaveseko presidentek atzoko aurkezpenean.

Ibaiaren etorkizuna argiago

Betoñuko zelaiak Udalarenak diren arren, Ibaiako zelaiak Juan Arregiren oinordekoen esku daude. Alavesek ere Ibaiako berrikuntzan diru asko utzi du, eta bi hilabete barru bukatuko dira lanak. Egungo jabeekin dagoen harreman onak, ordea, etorkizun bikaina aurreikusten duela adierazi zuen: «Etorkizunerako bi aukera daude, alde batetik orain arte bezala jarraitzea, utzita, eta bestetik Ibaiako instalazioak erostea». Bi aukera horiek Gasteizko taldearentzat bikainak direla aurreratu zuen presidentek.

BERRIKUNTZAK

Zazpi zelai. Lanak hasi aurretik bi zelai baino ez zeuden; obrak bukatuta zazpi zelai egongo dira Betoñun.

Frontoia kendu. Frontoia moldatu dute, eta belar artifizialezko zelai bat jarri dute.

Jatetxea. Frontoia ondoan zegoen jatetxea berritu du Gasteizko klubak.

Aldagelak. Handitu egingo dira. Lanak bi aste barru bukatuko dira.

Bestelakoak. Atezainen-tzako txokoa, lasterketa egiteko gunea, harmailak...

ESANAK

GONZALO ANTON
(Alaveseko presidentea)

«Nire informazioen arabera, gure kirol hiria Espainiako onenen artean dago»

«Alavesen nagoenetik, lortu dudun gauzarik handiena da Kirol Hiria, UEFA ere hartuta»

«Juan Arregiren oinordekoek Ibaiako zelaiak utzi dizkigute, eta etorkizunean erosi ahal izango ditugu»

«Neguko merkatua ireki arren, ez dut uste inor fitxatuko dugunik; hala ere, taldea inoiz ez dago itxita»

«Zaleen jarraipen eskasa ikusita honako ondorioa ateratu dut: merezi duguna baino ez dugu»

Igandean 2.500 zale biltzea espero du Alavesek zelai eta instalazio berrien inaugurazioan

Jon Rejado | GASTEIZ

Alavesek Betoñuko zelaietan egindako berrikuntza bukatze-ar dago, eta datorren igandean, abenduak 16, inaugurazioa egingo dute. Glorioso Kirol Hiriaren sorrera ospatzeko jai bat antolatuko du klubak aipatu zelaietan, eta 2.500 lagun inguru biltzea espero du. Horretarako, hainbat ekimen antolatuko ditu Fundazioaren bidez. Horien artean, nola ez, futbol partida ugari egongo dira, eta baita haurrentzako jolasak ere.

Glorioso Kirol Hiriaren aurkezpena eguerdiko 12:00etan hasiko da. Bertan dauden zazpi zelaiak aldi berean inauguratuko dira, eta bakoitzean garrantzi handiko pertsona bat egongo da zeregin horretarako. Zelai bakoitzak Arabako koadrila baten izena eramango du (Aiara, Zuia, Gasteiz,...).

Gonzalo Anton atzo pozik agertu zen inauguraziora etorri behar zuten pertsonak aipatzean. Juan Jose Ibarretxe EAeko lehendakaria, Ramon Rabanera Arabako ahaladun nagusia, Alfonso Alonso Gasteizko alkatea, Angel Maria Villar Espainiako Futbol Federazioko presidentea eta Jose Maria Arrate Athleticen presidentea ohia, besteak beste.

OSASUNA

Urtarrilaren 2an omenaldia egingo diote Goikoetxeari

Jon Andoni Goikoetxeari omenaldia egingo dio Osasunak urtarrilaren 2an. Hiru talderen arteko torneo antolatu du. Sagarren jokatu da 20:00etan, eta Osasunako lehen plantillaz gain, garai batean Goikoetxearen taldekide izandako bi taldek hartuko dute parte: Bartzelonan lagun izan zituenek osatutako hamaikako bat Stoichkov, Laudrup eta Koeman barne, eta bestetik Realean, Athletice eta Osasun taldekide izan zituen jokalariek. Sarrerak 500 pezeta balioko du, eta partida zuzenean eskainiko du ETBk.

HOMENAJE A ANDONI GOIKOETXEA

2 de enero de 2002 - 20,00 horas
Estadio El Sadar

TRIANGULAR ENTRE:

1ª PLANTILLA DE OSASUNA

"DREAM TEAM"
(Koeman, Laudrup, Stoichkov, Bakero, Beguiristain, ...)

SELECCIÓN DE EX COMPAÑEROS
(Osasuna, Real Sociedad, Athletic de Bilbao)

Precio único de entrada:
500ptas. (3 euros)

Sorteo de camisetas y balones firmados por los jugadores.
Los beneficios serán destinados a CRUZ ROJA

PATRICIA ASTRAIN

MOTZEAN

ATHLETIC

Lacruzi ez diote kendu Bartzelonaren aurkako bigarren txartel horia

Espainiako Txapelketa Bartzordeak ez ditu aintzat hartu Athletice argudioak, eta Lacruzek Bartzelonaren aurkako partidari ikusi zuen bigarren txartel horia bere horretan mantendu du. Ondorioz, partida bateko zigorra bete beharko du. Rivaldok Lacruzi emandako muturrekoa, ordea, zigorrik gabe utzi du.

OSASUNA

Espainiar nazionalitatea lortzeko ahaleginetan da Rafael Olarra txiletarra

Rafael Olarra atzelari txiletarraren birraitona bizkaitarra zen, Barrikakoa. Gainera, Plentzian ere senide ugari ditu atzelariak. Hori baliatuz, espainiar nazionalitatea lortzeko ahaleginetan hasi da txiletarra. Denboraldia amaitu aurretik lor daitekeela dio klubak.

REALA

Valladoliden aurkako partida, igandez

Urteko azken jardunaldi osoa larunbatera aurreratu-ko zela zabaldu bazen ere, Osasuna-Athletic derbia bezala, Real eta Valladoliden arteko partida ere seguruenik igandean, hilak 23, jokatu da. Valladolidek Kopa du aste horretan eta ez du larunbatean jokatu nahi.

LESIONAK

Osasuna. Alfredok beste hilabete inguru beharko du osatzeko.

REALA. Larunbateko partidari jokatzeko moduan egotea espero du

«Klubak lasai egoteko esan dit, eta ni lasai nago»

Jankauskasek Benfica taldeko inork ez duela bereganatu jo esan du

PABLO S. QUIZA

Jankauskas Betisen aurka aurreko denboraldian.

EDGARAS JANKAUSKAS

Realeko aurrelaria

«Ez dakit 'Darko' etortzen bada taldean segiko dudana. Goizegi da nire etorkizunaz hitz egiteko»

JAVIER DE PEDRO

Realeko erdilaria

«Nahiago dut astebete itxarotea berragertzeko, arriskatu eta bost astez min hartuta egotea baino»

Jon Balenziaga | DONOSTIA

Edgaras Jankauskasek halako batean zoratu egin behar du. Izaeraz lasaia dirudi, eta hori beti ere lagungarri izango du egun bizitzaren ari den egoera deserosoan. «Klubak lasai egoteko esan dit eta ni lasai nago», esan zuen atzo. Dena den, Toshackek aurrelari bat edo bi fitxatu nahi dituela zabaldu zenetik, lituaniarra zurrumurru guztien bilgune bilakatu da, jakina baita bi aurrelari ekartzen badira taldean orain dau den guztientzat tokirik ez dela izango. Azken egunetan Portugalgo Benfica taldeak fitxatu

nahi duela zabaldu da, baina berak ez omen daki ezer horri buruz: «Portugalgo kazetari batzuekin hitz egin dut, baina Benficako inork ez dit deitu». Real Kovacevic fitxatzeko ahalegina egiten ari dela ere entzun du Jankauskasek, eta ondo deritzo: «Ideia ona da, jokalaririk ona delako». Momentuz, ordea, nahiago du ustezko eztabaidetan ez murgildu. «Ez dakit Darko etortzen bada taldean segiko dudana. Entrenatzailearen erabakia da hori. Osasunaren aurka bi aurrelari elkarrekin jokatu genuen, baina oker ez banaiz Kovacevic ere ez du Europako Bata-suneko pasaporterik. Ez dakit, goizegi da nire etorkizunaz hitz egiteko», esan zuen. Jankauskasek atzo ez zuen entrenatu eskuin orkatilan bihurritua egin zuelako Betisen aurkako partidari. Gaur, ordea, arratsaldean entrenatzea espero du eta era berean, larunbatean Real Madrilen aurka jokatzeko itxaropena du.

De Pedrok, osatzetik gertu egon arren, ez du arriskatu nahi

Javier de Pedro atzo taldekideekin batera entrenatu zen, baina oraindik ez dago jokatzeko moduan. «Nahiago dut astebete itxarotea berragertzeko, arriskatu eta bost astez min hartuta egotea baino», esan zuen atzo. Ez du Bernabeun jokatu. Bi urtean hiru bider egin du bihurritua belaunean.

REALA-OSASUNA

Gutxi aritu diren jokalariek izango dute gaur Zubietan jokatzeko aukera

J. B. A. L. | DONOSTIA-IRUÑEA

Realak eta Osasunak lagunarteko derbia jokatu-ko dute gaur Zubietan. John Toshackek lehen taldean normalean jokatzen ez duten jokalariek deitu ditu gaurko partidarako, eta bigarren taldeko hamar: Vallejo atezaina, Josu Aranburu, Alberdi, Del Sol, Asorey, Mikel Alonso, Blazquez, Alvarez, Uranga eta Larrainzar.

Lotinak ere erabilera bera emango dio gaurko lagunarteko partidari. Meñakarra gustura azaldu zen norgehiagokarekin, «partida ofizial bat izan ez arren, entrenamendu bat baino serioxagoa izaten baita». Manolo, Montenegro, Mateo, Lekunberri edota Jusue bezalako jokalariek hasieratik jokatzeko parada izango dute. Markuleta eta Barrena gazteak ere sartu dira deialdian. Yanguasek lesioaren ondoren ordu erdi inguru jokatzeko aukera ere izango du.

Real-Osasuna

Real: Asper, Josu Aranburu, Loren, Pikabea, Gabilondo, Demetradze, Mikel Alonso, Blazquez, Barker, Llorente eta De Paula.

Osasuna: Sanzol, Iban, Jusue, Olarra, Mateo, David Cano, Manolo, Lekunberri, Iñaki Muñoz, Montenegro, Armentano.

Lekua: Zubietako kirol instalazioak.

Ordua: 11:00ak.

EUROLIGA. Lehen itzulian egindako hankasartzea konpondu nahi dute Ivanovicen jokalariek zaleen aurrean

Tau zapaltzaileak agertu nahi du Cibonaren kontra

Radja fitxatu ondoren saskipea nabarmen indartu dute kroaziarrek

MIREN SAEZ

Elmer Bennett eta Dino Radja, iaz Tauk eta Olympiakosok Gasteizen jokatu zuten partidetak batean.

Jon Rejado | GASTEIZ

Euroligako finalera heldu zen Tau Baskonia itzuli dela ematen du, azken hiru neurketak ikusita. Estudiantes, Ural Great eta Caja San Fernandok ezer gutxi erakutsi zuten Tau Baskonia erraldoi baten aurrean. Ivanovicek, ordea, ez du zerrenda bere horretan utzi nahi; geroz eta talde gehiago idatzi nahi ditu zapal dutako taldeen listan, eta Cibona hurrengo izatea bilatuko du gaur Zurbako pabilioian. Jokalari guztiak Ivanovicen asmoetara egokitu direla ematen du, eta hori ezinbestekoa izango da inolako ezustekorik ez gertatzeko talde kroaziarren aurrean.

Euroligako lehen partidaren ezustekoa gauzatu egin zen, Gasteizko taldeak garaipena sakelana zuela tentsioa galdu eta Cibonari partida oparitu zionean. Orduko hura ez dute ahaztu Tauko jokalariek, eta orduan egindako hutsa konpontzen saiatuko dira, orain arteko eraginkortasunari eutsiz. Partida bakoitzean lerroen arteko orekak hobera egin du, Caja San Fernandoren aurrean ikusi zenez. Zonakako defentsaren aurrean gero eta arazo gutxiago ditu Ivanovicen taldeak. Saskipean ere Tomasevicen parte-hartzea gora doala argi dago, baina Scola edo Obertori inol-

ko garrantzirik kendu gabe. Hiru pibotek maila aparta erakutsi dute azken partidetan.

Tomasevicen sasoi onak, ordea, azterketa latza izango du aurrean gaurkoan, Europako saskibaloiko erraldoi baten aurka jardun beharko baitu. Cibonak Dino Radja fitxatu zuen orain dela bi jardunaldi, bere saskipeari indar gehiago emateko. Neven Spahijak entrenatzen duen taldeak erregulartasun falta nabaria izan du Euroligan, eta gogorra izango dute burua altxatzea. Kalitate handiko jokalariek izan arren, Cibonak ez du lortu talde itxurarik oraindik, eta horretaz baliatu beharko dute Tauko jokalariek aldeak irekitzeko. Bennett buru dutela, Ivanovicen jokalariek ikuskizuna eraman nahi dute berriro ere Zurbako pabilioira, aurrean Radja egin arren.

Tau Baskonia-Cibona Zagreb

Txapelketa: Euroligako hasierako ligatxoaren zortzigarren partida.

Sailkapena: Tau Baskonia 4. (4 irabazi-3 galdu); Cibona Zagreb 7. (2 irabazi-5 galdu).

Tau Baskonia: Bennett, Corchiani, Vidal, Foirest, Timinskas, Sconochini, Scola, Tomasevic, Oberto, Petruska.

Cibona Zagreb: Longin, Kus, Sesar, Krolo, Prkacin, Bowman, Planinic, Okunski, Mance, Mamic, Freeman, Dzidic, Radja.

Lekua: Fernando Buesa Arena.

Ordua: 20.30ean (ETB1)

DINO RADJA

Kirolari amaigabea

Saskibaloiko dinosauroa itzuli da, berriro ere. Dino Radja saskietatik urrun dezakeenik ez da jaio oraindik, eta hogeita hamabost urte bete behar dituela beste pauso bat eman du bere legenda handitzeko. Jugoplastikan hasi, Erroman jarraitu, NBArak joan Boston Celticsen eskutik, Amerikako Estatu Batuetatik Panathinaikosera joateko, hortik KK Zadarera, Olympiakosen denboraldi batez atsedean hartu eta Cibonan bukatu du Dino Radjak. Belauna, beti bezala, kili-kolo daukan arren, saskibaloi asko gelditzen zaiola erakutsi du Cibonarekin jokatu dituen bi partidetan. AEKren kontra jokatu zuen partidaren hamar puntu lortu eta zazpi errebote eskuratu zituen. Nolanahi ere, hori baino zehar gehiago eman beharko du Kroaziako taldea D Miltzoko lau lehenen artean sartzeko, eta Radjak hori jakin badaki.

BIGARREN ESKUKO KOTXEAK

DAEWOO LANOS 1.5 A.A. 5 ate 99 urtea
DAEWOO LANOS 1.5 A.A. 4 ate 99 urtea
DAEWOO NUBIRA 2.0 CDX SW 2000 urtea
DAEWOO 0 KM kopuru mugatua
RENAULT MEGANE 1.9 D A.A.
RENAULT 19 Diesela 1.9 A.A.
CITRÖEN ZX 1.9 Diesela 5 ate
ROVER MONTEGO 2.0 i 95 urtea
HYUNDAI LANTRA 1.8 GT A.A.
FIAT CINQUECENTO SIENA 95 urtea

DAEWOO
GEHIAGO EMATEN DIZUGU

KONTZESIONARIO OFIZIALA:

TURISMOS BOLUETA, S.A.

Bilbao-Galdakao errep. 28
48004 Bilbo
Tel. : 94 473 36 48
(Erakusketa eta Tailerra)

Bolueta metro geltokiaren ondoan

BIDASOA. Lesioa osatuta, Enbil deialdian da

Gripea eta Altea aurkari, bosgarren postua du xede

G.Z. | **DONOSTIA**

Lehen itzuliko azken txanpan sartuta, Bidasoa Europarako lehiari dago murgilduta. Aitor Etxabururen taldeak joko ona lortu du, defentsako lan sendoa oinarri, eta lehen itzulia bosgarren postuan amaitzeko itxaropena dute irundarrek —Valladolidek Bartzelonan jokatu du gaur—, txapelketa irabazteko lehiatuko den laukotearen atzetik. Horretarako, gaur Altea irabazi beharko diote Artalekun (20:30), eta hurrengo jardunaldian Cangas Galizian. Ez dirudi erronka zaila, baina espero gabeko aurkari ba-

tekin egin dute topo: gripea. David Rodriguez, Khodkov, Barreto eta Gurutz gaixo egon dira azken egunotan, eta oraindik ez dira erabat osatu. Gainera, Fredsgaard eztarriko minez dabil. Denak deialdian sartu ditu Etxaburuk, baina ez daude sasoi batean. Zorionez, Ibon Enbil osatu da bularrean jasotako kolpetik, eta jada taldeari laguntzeko moduan da.

«Altea talde zaila da guretzat, kontraerasoari uko egin eta oso motel jokatzen baitute. Beren erritmoa nagusitzen saiatzen dira, eta pazientzia handia izan behar da haiei irabazteko», esan du Aitor Etxaburuk.

BARAKALDO. Galdar joko bolada bikainean da

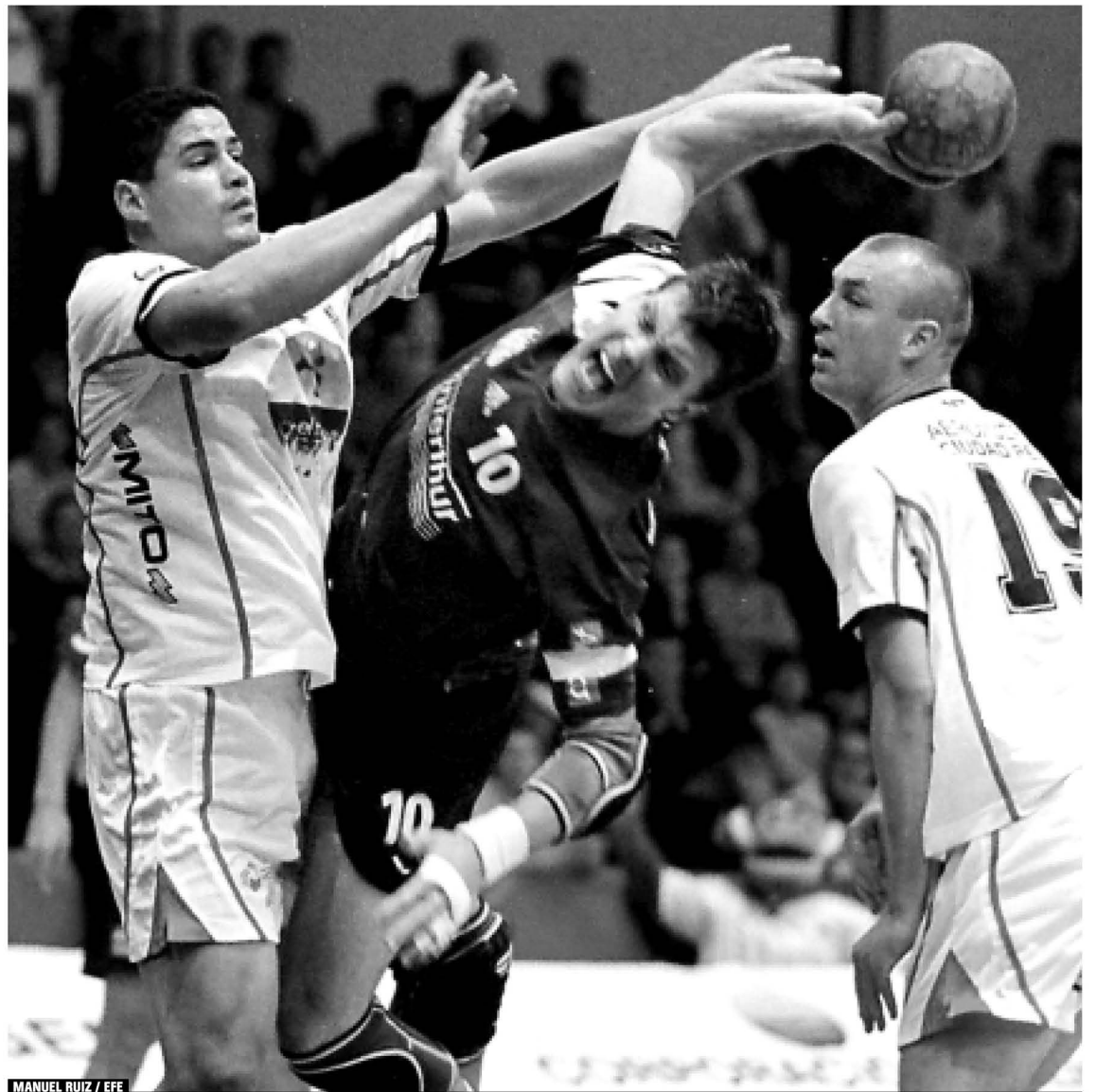
Hainbeste lesiorekin, ezusterako aukera gutxi

G.Z. | **DONOSTIA**

Urtarrileko etenaldia iritsi aurretik —Europako Txapelketa jokatu da Suedian— bi puntu lortu nahi ditu Txanpi Riverok, mailari eusteko lehiari aukerak izateko. Galdar, Teucro eta Bartzelona izango ditu aurkari tarte horretan, eta galiziarren aurka etxean jokatu beharrek da helburua betetzeko egokiena. «Bartzelonaren aurka ezer lor dezakegula pentsatzea erokeria da, eta Galdarren irabaztea ere miraria dirudi une honetan», esan du Riverok. Izan ere, funtsezko hiru jokalari

lari ditu min hartuta Barakaldo: Veselinovic, Edu Bueno eta Aurrekoetxea. Bizkaitarrek Ignacio Vico hegala fitxatu dute, baina etenaldiaren ostera arte ez du debuta egingo.

Galdarrek nahikoa denboraldi hasiera kaskarra egin zuen, baina azken jardunaldietan beren joko onena berreskuratu dute kanariarrek. Goraka doan taldea da, eta EHFko partidak eragindako nekea —Astrakhanen jokatu dute— gaintzeko moduan dira. Kopan sartzea dute orain helburu, baina denboraldi amaieran Europarako lehiari izango dira.

PORTLAND. Bere maila onena eman beharko du gaur irabazteko

MANUEL RUIZ / EFE

Ciudad Realgo Urios eta Pogorelov, joan den asteburuan Winterthurren aurka jokatuak partidan.

Ciudad Real lehen postua kentzea da gaurko erronka

Ciudad Realgo Urdiales, Muñoz eta Duixebaev jokatzeke prest dira

Gorka Zabaleta | **DONOSTIA**

Portlandek eta Ciudad Realek gaur Liga jokoan dutenik ezin esan, baina ukazina da balio handiko bi puntu direla. Behin-behineko lidergoa albo batera utzita, aurkari zuzenarekiko abantaila lortzea dute biek helburu. Gaur irabazita, aurrea hartuko lioke Portlandek Ciudad Reali; gaztelarrek, berriz, hiru puntuko zuloa zabaldu nahi dute sailkapenean.

Arrisku handiko partida da nafarrentzat, Lisboan emandako itxura kaskarraren ondoren. Taldea helburuak betetzen ari da, baina gaur mailarik onena eman beharko dute Ciudad Real mendean hartzeko. Goi mailako jokalariekin talde sendoa osatu du Veselin Vujovick. Defentsan zein erasoan, puntako taldea da Ciudad Real, hutsune eta gorabeherarik gabekoa. Duixebaev joko zuzendari —arazoak ditu sorbaldan eta belaunean, baina jokatzeke moduan da—, Europako talde

indartsuenetakoa osatu du Diaz de Mera presidenteak, eta tituluak dituzte helburu. «Ligan liderak gara, European bikain ari gara, eta Portlandek azken partidetan bezala jokatzen badu, irabazi egingo dugu Iruñean», esan du Vujovick. Handinahia soberan dute behintzat. Iker Romero gasteiztarak uste du Portlandek Lisboan baino askoz hobeto jokatu duela gaur: «Ez du zerikusirik izango. Portland talde handia da, eta, gainera, etxean jokatu du. Ez da batere erraza izango».

IHFk Sportingi eman dizkio Cetinjeren kontrako bi puntuak

Nazioarteko Federazioak Sporting Lisboaren alde egin du azkenean (10-0eko emaitzaz irabazi duela erabaki du). Sportingek zein Cetinjek diru isuna ordaindu beharko dute, eta Cetinjeko Popovic, Djukanovic, Vujovic eta Muratovick 2002ko urriaren 31 arte ezingo dute partidarik jokatu European, zaleekin izandako liskarregatik.

14. JARDUNALDIA

Kantabria	-	Granollers
Roquetas	-	Valentzia
Galdar	-	Barakaldo (22:00)
Bidasoa	-	Altea (20:30)
Bartzelona	-	Valladolid
Pilotes	-	Cangas
Portland	-	C. Real (20:30, Sportm.)
Teucro	-	Ademar

ASOBAL LIGA

	Pt	J	I	B	G	Al	Ko
1. Ciudad Real	23	13	11	1	1	375	310
2. Bartzelona	22	13	10	2	1	383	287
3. Portland	22	13	10	2	1	358	319
4. Ademar	20	13	10	0	3	372	294
5. Valladolid	15	13	7	1	5	361	321
6. Bidasoa	15	13	7	1	5	331	329
7. Granollers	14	13	6	2	5	367	355
8. Altea	14	13	5	4	4	316	323
9. Kantabria	13	13	6	1	6	322	330
10. Galdar	13	13	6	1	6	318	347
11. Valentzia	12	13	6	0	7	341	368
12. Teucro	10	13	4	2	7	351	352
13. Cangas	5	13	2	1	10	303	348
14. Roquetas	4	13	2	0	11	294	383
15. P. Posada	3	13	1	1	11	307	368
16. Barakaldo	3	13	1	1	11	306	371

Athletic Club

Athletic Club-en zuzendaritza batzak bazkideen onarpen mugatuko kanpaina egitea erabaki du, bazkide izaera lortu gura duten zaleei ahalik eta erraztasun gehien emate aldera.

Hori dela eta, lehentasuna emango diegu, eskaera jasotako egunaren arabera, zelai berriko bazkideak hartzeko kanpaina egin zenean izena eman zuten lagunei, baina daitezkeen jarleku guztiak amaitu arte. Beraz, gutuna bidaliko zaie garaia zenean 5.000 pezeta eman zutenei, eskaeren hurrenkeraren arabera, eta bertan adieraziko diegu zein egunetan etorri behar duten San Mamesera, baita xehetasun guztien berri eman ere.

Jarlekuak amaitu, eta klubak ezin erantzungo balie bazkidegaien zerrendan izena emanda dauden lagun guztien eskaerei, behar bezala jakinaraziko da. Horrela gertatuz gero, hurrengo onarpen-aldietan jarraituko diogu oraingoan ez hartutako eskaeren hurrenkerari.

Coche Oficial del
Athletic Club

ESKU-HUSKA. Atzo azken orduan zalantzan zeuden oraindik enpresak

PABLO S. QUIZA

Donostiako Atano III.eko kantxa, erreboteko kristaleratik hartuta.

Lau t'erdiko finala Donostian jokatu da azkenean

Realaren eta Valladoliden arteko Espainiako Ligako partida egun eta ordu berean jokatu arren, Atano III.aren aldeko apustua egin dute

E. Telleria | **DONOSTIA**

Patxi Eugiren eta Abel Barriola-ren arteko Lau t'erdiko Txapelketaren finala Donostiako Atano III.a pilotalekuan jokatu da, abenduaren 23an (ETB 1, 17:00). Horrela jakinarazi zuten atzo Asegarse eta Aspe enpresak, nahiz eta tartean bilera bat baino gehiago eta zalantza bat edo beste izan dituzten.

Izan ere, abenduaren 23an, ordu berean (17:00) eta ia toki berean (Anoetan), Espainiako Ligako 18. jardunaldiko partida dute Realak eta Valladolidek. Realak, aurreratu egin nahi du partida hori, nola edo hala, taldean dituen atzeritarrek Gabo-

nak euren etxeetan igaro ditzaten, besteak beste. Joan den astean, argudio horretan oinarrituta, Espainiako Futbol Federazioak 18. jardunaldi hori 23tik 22ra aldatzea erabaki zuela zabaldu zen, baina Andoni Iraola Realeko prentsa arduradunak gezurtatu egin zion hori atzo EGUNKARIARI. «Guri Ligak esan digu jardunaldi hori beste edozein jardunaldi bezala jokatu behar dela, igandean. Kontua da, guk aurreratu egin nahi dugula. Berdin digu 19an, 20an, 21ean edo 22an jokatu. Ahalik eta azkarren».

Jarri da Real harremanetan Valladolidekin, baina haiek ez dute partidarik aurreratu nahi.

Hilaren 19an, Espainiako Kopako partida dute Badajozekin, eta igandea artekoa beharko omen dute atseden hartzeko. Azken orduko adostasunik ezean, beraz, igandean jokatu litzateke partida.

Hori guztia jakinda ere, finala bere horretan mantentzea erabaki dute enpresek. «Ez dugu uste horrenbesteko galera izango denik, ez guk futbolari egingo dioguna eta ez futbolak guri egingo diguna», zioen atzo Patxi Mutiloak, Aspe enpresako gerenteak. Gasteizko Ogeta ere izan dute buruan, baina Atano III.aren alde apustu egin dute «Nafarroako pilotazaleak kontuan hartuta, batik bat».

TXOKOAN

PILOTA

Txema Aldamiz-Etxebarria izango da Euskadiko Federazioko presidente berria

Herenegun gauean eman zuen ontzat hauteskunde batzordeak Txema Aldamiz-Etxebarriaren hautagaitza, eta Bilboko 29 urteko abokatua izango da, horrenbestez, Jose Ramon Garaik Euskadiko Federazioan utzitako hutsunea bete-ko duena, berea baita aurkeztu den hautagaitza bakarra. Hilaren 29an egingo da izendapena.

ERREMONTEA

Zeberio III.a eta Badiola dira Etorkizuneko Pilotarien Torneoako beste finalistak

Agirresarobe-Aizpurua II.aren kontra, Zeberio III.a-Badiolak jokatu dute heldu den larunbatean Etorkizuneko Pilotarien Torneoako finala,

Hernaniko Galarretan. Zeberio eta Badiolak, Euskalen lortu zuten atzo finalerako txartela, Larrea-Etxebarria III.aren kontra (40-30). Badiola-
ren sarea erabakigarria izan zen (15 tanto).

JAIALDIK

ATZOKO EMAITZAK EUSKAL.

Ziganda-Reklusa 35; Martinez-Astibia 19. Ezkurra-Urko 40; Altuna II.a-Eizagirre 29. *Etorkizuneko Pilotarien Torneo*: Zeberio III.a-Badiola 40; Larrea-Etxebarria III.a 30.

BIHARKO PARTIDAK

URRETXU. 17:00.

Gonzalez-Apeztegia / Berraondo-Imaz. Titin III.a-Rai / Etxaniz-Elkoro.

GALARRETA. 16:00.

Matxin III.a-Etxebe II.a / Zeberio III.a-Astibia. Ezkurra-Etxebe III.a / Altuna II.a-Eizagirre. Zeberio III.a-Aizpurua / Altuna I.a-Etxabe. Urreta I.a-Aizpurua II.a / Bitoria-Mendizabal.

KONTRAKANTXATIK

Juan Inazio Zulaika ■ PUNTISTA OHIA

Marmolezko blokeak

Jaiotzen garenean bakoitzak marmolezko bloke handi bat eskuratzen omen du eta, aldi berean, beharrezko tresnak marmola lantzeko. Batzuk, marmola inoiz ukitu gabe, hara eta hona ibiltzen dira, blokea beraiekin eramanez. Beste batzuk, berriz, hautsi egiten dute blokea, mila puskatan. Badira, ordea, marmola lantzeaz arduratzen direnak, blokeari itxura ederrena ateraz.

Pilotarientzat partida bakoitza blokea lantzeko aukera bat da. Ez mailukadaz; eskuz nahiz erremintaz baizik; buruaz batik bat. Baina, jokalariek neurtu beharra dute beren trebezia, nor-gehiagoka batean. Zeinek landu marmola forma ederrenean, hura garaile. Eta, emaitzak, jakina, beti ezberdinak.

Eugik, pasa den igandean, Belokiren aurka, Eibarko Astele-
na pilotalekuan, aurtengo Lau t'erdiko Txapelketan eman duen itxura ederrena eskani zuen. Belokiren ginetik pasa zen lokomotora baten moduan. Neurketa bukatu bezain pronto, kazetari batek leporatu zion, Eugiri, aurreko partidetan, hain justu, Imaz eta Otaegiren aurka, beste Patxi Eugi bat ikusi ote genuen susmoa zegoela: erlaxatuegia, bere buruarengan konfiantzarik gabe, duen maila atera ezinean bezala. Haserre antzean erantzun zuen agoitzarrak. «Ezet, egungoa eta aurrekoa betiko Eugi zela, lehen eta orain, gertatzen da aurkariak ere ongi jokatzen dutela».

Egia da, dena aldatzen da. Eszenategia eta, aurkariak batik bat. Badira partidak pilotariak jokatzen hasten direnean, asmatu ezinean, blokeatuta gelditzen direnak. Idazle bati gertatu

JAVIER ECHEZARRETA / EFE

Eugi eta Beloki, elkarren kontrako partida batean.

zitzaion legez. Lehendabiziko nobelarekin sekulako arrakasta lortu omen zuen. Geroztik, nobela berri bati ekiten zion bakoitzean erabat lotuta geratzen zen. Sei urte pasa omen zituen horrela, nahi eta ezin, konturatu zen arte erabat baldintzatuta zegoela aurreko nobelarekin. Artean, erabilitako arauak ez zutelajada balio berri batean. Nobela bakoitza ezberdina dela, alegia, bide ezezagun bat esploratzea bezala.

Bai Eugik bai Belokik txapelketan zehar aurretik jokatutako partiden zama zeramaten gainean. Igandeko neurketaren hasiera ez zen batere ona izan, oso txarra. Jotzaileen arteko hiza-kuntza: lehenbiziko tantotik aurkaria txikituta utzi nahian. Ondorioz, hutsak bata bestearen atzetik. Nekez ikusiko dugu partida handi bat bien artean, hain zuzen, eraso hutsa helburu dutelako. Blokea mila zatitan. Dirua eta indarra nekez mantentzen omen dira ezkutuan eta, ez ote litzateke hobe, jo eta jo aritu beharrean, hasieratik gehiago eutsiko baliote tantoari? Tarteka alde, urrundu bloketik, erreparatu nola dijoan lana eta berrekin lanari. Helburua 22an eta, ez, noiz hautsiko aurkaria.

Eta, jakina, Beloki puskatu zen. 22-6 Eugiren alde. Lau t'erdian, kaiola barruan, dohain hobeak ditu agoitzarrak, hirutik hiru garaipen. Besoak jaitsi zituen Belokik ikusi zuenean jai zeukala Eugiren dohain fisikoekin, agoitzarrak duen irabazle sen peto-petoarekin. Bere aukera izango du Belokik konturatzenean badirela aldiak erasotzeko, besteak, defenditzeko. Eugiren aurka batik bat. Orduan, defentsari garrantzia gehiago ematen dionean, orduan, ikusiko dugu bien arteko neurketa handi bat. Marmola forma ederrenean.

HITZ BITAN

IKER CAMAÑO PHONAK TALDEKO ZIKLISTA

«Etxeko taldean korritu nahi nuen, baina ez ditut eskatzen dituzten urratsak jarraitu»

Ekaitz Agirre | DONOSTIA

Afizionatuetatik profesionale-tarako jauzia Suitzako Phonak taldearekin eman du Iker Camaña santurtziarrak. Iragan astean, Alvaro Pino zuzendaria eta taldeko gainerako ziklistak ezagutzeko parada izan zuen Klosterseko (Suitza) egonaldian. Taldearen egitura sendoak harritu du gehien.

■ **Zer moduz talde berriarekin aurreneko harremana?**

Uste nuena baino hobeto. Txirrindularien artean oso giro ona izan dugu eta taldearen antolakuntza ezinhobeia izan da. Suitzako erlojuak oso onak direla esan ohi da eta horien pareko antolakuntza izan da. UCIn sailkapenean 12. tal-

dea garela ekingo diogu denboraldiari, eta hasieratik lehen mailan mantendu nahi dugu.

■ **Zergatik aukeratu zenuen Phonak?**

Nire asmoa etxeko taldean —Euskaltel Euskadin— korritzea zen, baina jubeniletatik ez ditut bertan eskatzen dituzten urratsak jarraitu, eta ondorioz ez dut aukerarik izan. Euren bigarren taldean korritu ordez, Cafes Baqueren aldeko apustua egin nuen eta orain Phonak korrituko dut. Ez naiz damutzen hartutako erabakiez.

■ **Zehaztu al duzu zuzendariarekin zein probetan parte hartuko duzun estreinalako denboraldian?**

Egutegia zehazteko, aste honetan Alvaro Pinorekin hitz

XOUSE SIMAL

egitekoa naiz. Oraindik ez dugu dena erabaki, baina badakit debuta Mallorcako itzulian egingo dudala. Orain hilabete pasatxo, Amstel Gold Race eta Milan-San Remo korrituko ditudala esan zidan, baina oraindik ez dago zehaztuta.

■ **Oscar Camenzind mundu-**

ko txapeldun ohia izango da taldeburua, eta egonaldian bera izan duzu gelakide.

Zurichen egin genuen aurreneko gauean hala egokitu zen. Egia esan, ezusteko latza hartu nuen, baina taldekide guztien ganako erakutsi zuen jokaera bera izan zuen nirekin. Talde-

AURTENGO ERRONKAK

«Lehen urtea oso gogorra da, eta nire nahia ikastea eta kategoriara ohitzea da»

ko izarra izan arren, taldekide bat gehiago izan zen.

■ **Lehenengo urtea izango duzu profesionaletan. Zeintzuk dira zure helburuak?**

Alvaro Pinorekin hitz egin nuen horretaz, eta berak esan zidan ikastearekin eta kategoriara ohitzearekin bera gustura izango zela. Lehenengo urtea zaila izaten da eta aurre egiteko prest izan behar dut.

■ **Afizionatuetan egin dituzun lau urteetan 11 garai-pen lortu dituzu, iaz zazpi, zeintzuk dira zure ezaugarriak ziklista gisa?**

Sasoian banago, ziklista osoa naizela uste dut. Esprina izan ezik, gainerakoan moldatzen naiz. Aurtun, erlojuaren aurka bikain jardun dut, baina alda-pa gora ere moldatzen naiz.

ARRAUNKETA. Elkarlanerako akordioa sinatu dute bi klubetako ordezkariak

RAMON BASALDUA

Hondarribia eta Santiagotarrak elkarrekin arituko dira

Hondarribia eta Santiagotarrak arraun elkarrekin elkarlanerako akordioa sinatu dute hurrengo denboraldirako. Horren arabera, bi taldeen artean bi ontzi aterako dituzte; Ama Guadalupekoa nagusia, eta erabakitze dagoen bigarrena. Hurrengo denboraldian Asier Orbañanos oriotarra izango da Hondarribiko ontziaren patroia, eta bi ontzie-

tako arraunlarien artean aukeraketa egin ahalko du trainerua osatzeko. Egun, Hondarribiak 33 arraunlari ditu eta Santiagotarrak, aldiz, 11. Elkarrekin entrenatzen hasiak dira dagoeneko bi taldeetako arraunlariak, eta, hartutako elkarlanerako erabakiarekin, goi mailan jarduteko ontzia osatu nahi dute.

ERRUGBIA

Lehen aldiz, euskaldunak Espainia eta Frantziaren aurka, Euskariansek antolaturiko torneoan

Bidasoaz bi aldeetako euskal jokalariek aurrenekoz jokatu dute Espainiaren eta Frantziaren aurka, eta halaber, lehen aldiz ariko da lehian emakumezkoen Euskarians taldea. Hiruren arteko nazioarteko torneo izango da, eta 2002ko urtarrilaren 5ean jokatu da Donostiako Anoeta Estadio txikian. Lagunartekoa izango den arren, euskaldunek oso gogotsu hartuko dute, kosta baita pittin bat emakumezkoen Euskarians osatzeko. Gainera, jokalaria asko dira nazioarteko eskarmentua dutenak. Bestalde, Espainiak eta Frantziak VI Nazioetako eta Europako Txapelketak prestatzeko baliatuko dute.

TENISA

2002an torneo gutxiago jokatuko ditu Kuertenek

Gustavo Kuertenek, aurreko denboraldietan pilatutako nekea ez errepikatzeko, ohikoa baino txapelketa gutxiago jokatuko ditu 2002an. Brasildarraren asmoa, Grand Slameko lau torneoez gain, Davis Kopa, Mastersa eta Roland Garros aurreko lur gaineko hainbat torneotan parte hartzea da. Brasildarrak ez du aurtengo partida kopurua errepikatu nahi.

SASKIBALOIA

Malonek eta Stocktonek ez dute amore eman nahi

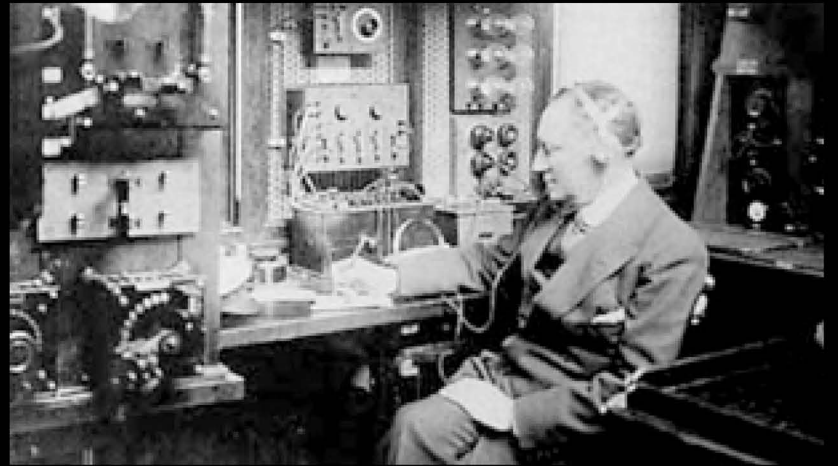
Karl Malonek eta John Stocktonek (Utah Jazz), azken urteetako NBAko bikote ezagunenak, ez du amore eman nahi. Adinean aurrera egin arren, sasoi onean daukete oraindik ere. Atzo, Utah Jazzek 107-98 irabazi zion Dallas Mavericksi. Malonek 30 puntu sartu zituen eta 12 errebote jaso, Stocktonek, aldiz, 21 puntu sartu eta 11 asistentzia banatu.

SASKIBALOIA

Komunitario gisa jokatzeko baimena kendu dio epaileak Karnisovasi

Urriaren 3an hartutako erabakia aldatu eta Espainiako Saskibaloi Federazioak zein Saskibaloi Jokalarien Elkarrekin aurkeztutako errekurtsioa onartuta, Bartzelonako Arturas Karnisovas lituanianarri ACB Ligan komunitario gisa jokatzeko baimena kendu dio Bartzelonako epaitegiak. Tau Baskoniako Mindaugas Timinskasken kasuan bezala, atzeritar gisa jokatu ahalko du soilik Karnisovasek.

Lehen uhinak itsasoz gaindi

Gaur betetzen dira ehun urte Guglielmo Marconik eta bere lantaldeak Europatik Amerikara irrati uhin bidezko estreinako transmisioa lortu zutela; berebiziko aurrerapausoa izan zen telekomunikazioen garapenerako.

EGUNKARIA

Marconi, eskuinean, eta bere lankideak Europatik igorritako irrati seinaleak jasotzeko ahalegin betean Kanadan.

42

HISTORIA. 40

Euskal Herriko historiografia aztertuko dute hainbat adituk, etzi, Iruñean

Joseba Agirreazkuenaga, Mikel Aizpuru, Manex Goienetxe, Emilio Majueto eta Ludger Mees ariko dira

MUSIKA. 41

Verdiren 'Rigoletto'-k zabalduko du Arriagako opera denboraldia

Bilboko Nazioarteko Kantu lehiaketako irabazle gazteek abestuko dute etziko eta larunbateko emanaldietan

LITERATURA. 43

Kulturaren ajeak aztertuko ditu Bilbo Zaharra euskaltegiak eztabaida bultzatzeko asmoz

Bernardo Atxaga eta Ramon Saizarbitoria izango dira lehen bi saioetako hizlariak

SOSLAIA

GUGLIELMO MARCONI JAMESON (ASMATZAILEA)

Afizionatu soil bat baino haboro

Guglielmo Marconi Jameson Bolonian (Italia) jaio zen, 1874ko apirilaren 25ean. Aita, Giuseppe, lurjabe aberatsa zuen, eta ama, Annie, Irlandako Jameson Whiskey distilategi ospetsuaren jabeen familiakoa. Ttikitatik eskulanetarako trebezia erakutsi zuen Marconik, eta objektu mekanikoak desmuntatu eta berriz muntatzear gain jostailu zientifikoak asmatzea zuen gogoko.

Marconik hezkuntza gorabeheratsua izan zuen, Ingalaterran eta Italian banatua, batzuetan eskoletan eta besteetan irakasle pribatuekin. Italiako Ontzigintza Eskolan sartzerik izan ez zenez, Boloniako Unibertsitatean Augustus Righi fisikariaren lezioak hartu zituen. Honek kable gabeko telegrafiarekiko interesa piztu zion Marconiri. Hala, etxeko ganbaran probak egiteari ekin zion, eta 1898an Marconi's Wireless Telegraph & Signal Company sortu zuen Londresen. 1909an, Fisika arloko Nobel Saria eman zioten bere lanengatik. Bere burua «afizionatu soil» gisa jozten zuen Marconik. 1927tik hil arte (1937) Italiako CNR Ikerketa Kontseiluko presidentea izan zen.

MARCONI PLC
Guglielmo Marconi eta bere irrati aparatu hartzailea St Johnen (Ternua, Kanada), 1901eko abenduan.

batura ez zela oztopo irrati seinaleak distantzia handitara bidaltzeko. Orduko ustea zen uhin elektromagnetikoak —leerro zuzenetan bidaiatzen dute— espaziora irradiatuko zirela edo Lurraren kurbaturak xurgatuko zituela.

Zernahi ere den, Marconiren ustetan uhin elektromagnetikoak atmosferako goiko geruzetan —ionosferan— islatzen ziren, eta oztopo naturalak gaindituta Lurraren kurbatura segitzen zuten. Azkenean bere usteak frogatzea lortu zuen.

Uhin motaren gaineko eztabaida

Ikertzaileek ez dute oso argi Marconik zein uhin mota erabili zituen ozeanoz gaindiko bere lehen emisio arrakastatsuan. Ionosferako F deitu geruzek uhin laburrak islatzen dituzte, eta D geruzek egun argiz uhin luzeak xurgatzen dituzte —transmisioa egun argiz egin zuten Marconiren lan taldekoek—. Hortaz, ikertzaileek uste dute uhin luzeek ezingo zutela Atlantikoa gainditu eta Marconiren aparatu sinplearekin atzemanak izan.

Zientzialarien kalkuluen arabera, uhin laburrak baliatu zituen Marconik, 5 eta 15 MHz —megahertzio— artekoak.

GUGLIELMO MARCONI

Asmatzaile italiarra

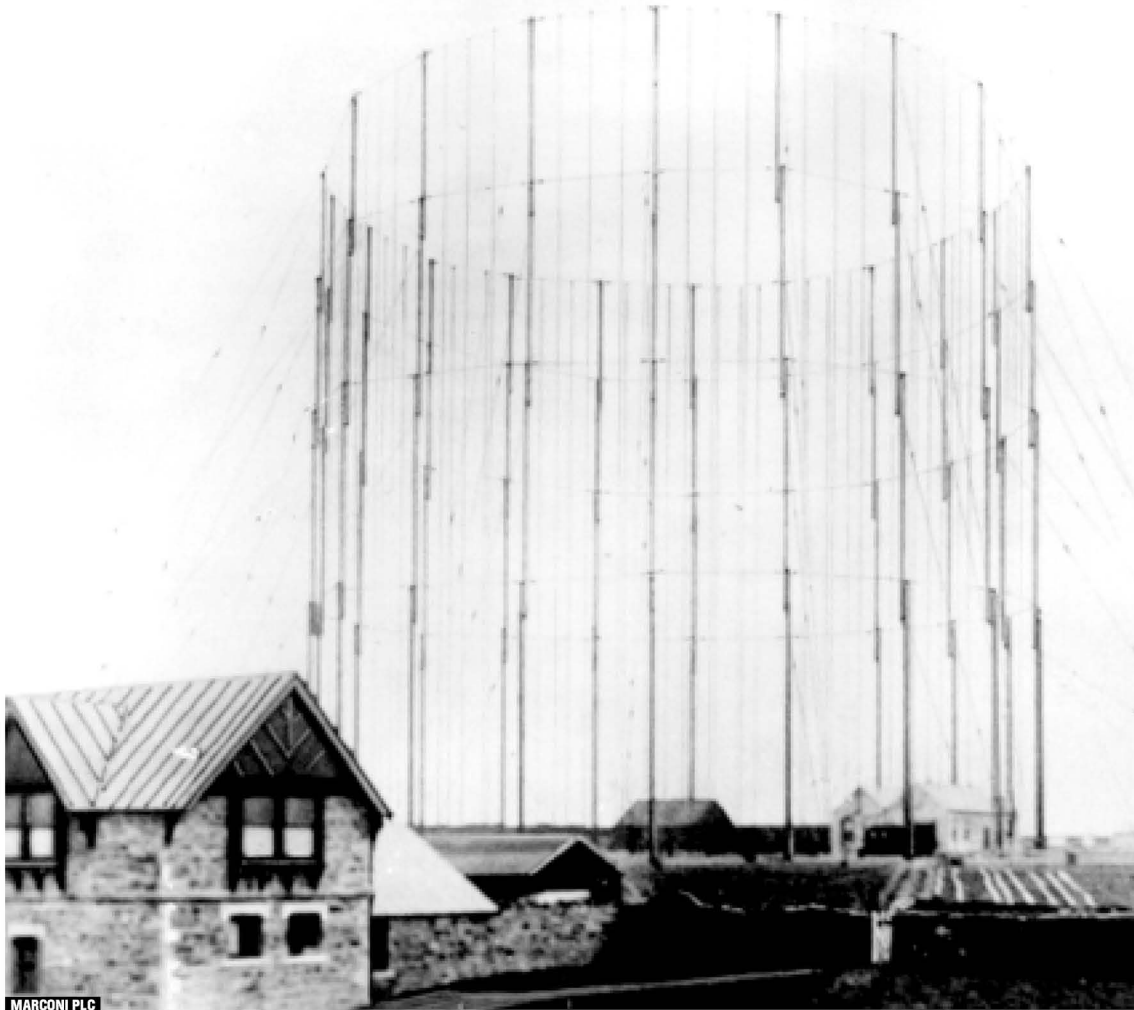
«Lehenbiziko eta azken mezua 12:30ean iritsi zen, puntu... puntu... puntu... entzun nuenean»

Edozein modutan, irrati alo-rreko ikertzaile batzuek ezbaian jarri dute uhin laburreko eremuan Marconi zegoen lekuraino anplifikatzailerik gabe iristeko adinako erradiazioa izan zela. Jack Belrose —VE2CV— doktorearen idurikotz, Poldhuti i gorritako erradiazioa ez zen aski izan Saint Johnen Marconiren aparatuarekin jasotzeko. Beste ikertzaile batzuek, aldiz, Marconiren alde egin izan dute.

Marteko seinaleen pasadizoa

Marconiren eta bere lan taldearen lorpena arras garrantzitsua izango zen gerora garatuko zen telekomunikaziorako. Haiek jor-ratutako bideak denboraren eta garapenaren poderioz hainbat berrikuntza eta posibilitate ekarriko zituen, hala nola, faxak, posta elektronikoa eta gisakoak munduko bazter batetik bestera igortzeko aukera. Baita espazio urrunetik i gorritako irrati seinaleak hartzeko ere.

Espazioa aipatuta, bada bitxikeria bat Marconiren inguruan. Askotan galdetu zioten Martetik seinalerik entzun zuenetz. Berak beti honako arrapostua ematen zuen: «Orain Lur gaineko auzitan aski lanpetua nabil».

MARCONI PLC

ANTENAK. Marconiren irrati estazioa, Poldhun (Kornualles, Britainia Handia). Bertatik Europa eta Amerika arteko lehenbiziko irrati seinalea igorri zuten. Irudian 20 antena ageri badira ere, ekaitzak hainbat bota zituen, eta presaka ordezkotz lau antena eraiki zituzten. Lau antenarekin egin zuten igorpena, azkenik.

Irrati uhinak 100 urte itsasoz gaindi

MARCONI, TELEKOMUNIKAZIOEN AITZINDARI.

Gaur 100 urte betetzen dira Marconik Europa eta Amerika arteko lehen irrati bidezko komunikazioa lortu zuenetik

Juanma Sarasola | DONOSTIA

Irudika ezazue nola moldatuko ginatekeen egungo gizarte moderno eta zibilizatuan irrati, telebistatik, sakelako telefonotik, sateliterik... eta abar gabe. Guziek ere asmakari sinple baina hagitz garrantzitsu bat dute iturburu: kable gabeko irrati. Guglielmo Marconi italiarrak gaur duela 100 urte Ozeano Atlantikoaz gaindi lehen irrati bidezko komunikazioa erdietsi zuen. Lehen emisio hartan mezu motz eta sinplea igorri zuten, baina komunikazioaren alorrean urrats erabakigarria izan zen.

Guglielmo Marconi munduan ospetsu egin zuen Europa eta Amerika arteko lehen irrati bidezko loturaren ehungarren urteurrena behar bezala ospatuko dute gaur Italian. Bertan izango dira, besteak beste, Italiako presidente Carlo Azeglio Ciampi eta Marconiren alaba Elettra. Era berean, lehenbiziko emisio haren euskarri izan ziren herrietan ekitaldi bereziak egingo dituzte. Hala, Poldhuko (Kornualles, Ingalaterra) Amateur Radio Clubeko kideek lehen mezu haren kopia bat igorriko diete Ternuako irrati-amateurrei.

Izan ere, Marconiren lan taldeak 1901eko abenduaren 12an —hain juxtu, 12. hilaren 12. egunaren 12. orduan— igorri zuen mezua sinplea bezain motza izan zen. Poldhun ziren lankideek Morse kodeko S letraren hiru puntu igorri zituzten berak asmatu tramankuluaz. Marconi bera itsasoz bestaldean zegoen zain, Ternuako (Kanada) Saint John herriko Signal Hill muinoan etxetxo batean. Arazo tekniko batzuk gainditu ondoren, azkenean iritsi zitzaion hainbeste espero zuen mezua. Berak hala xe azaldu zuen mezuaren harre-ra: «Lehenbiziko eta azken mezua 12:30ean iritsi zen, puntu...puntu... puntu... entzun nuenean». Mezuak 3.000 kilometrotik goitiko distantzia egin zuen, eta telekomunikazioen aroak lehen amasa hartu zuen.

Eszeptizismoa gainditu behar

Halere, Marconiren lorpenak eszeptizismoarekin topo egin zuen hasiera-hasieran. Thomas Edisonk, adibidez, uste zuen italiarrak entzundakoa seinaleak izan beharrean estatikoa izan zitekeela. Beste zientzialari batzuek ere uzkur hartu zituzten Marconiren aldarrikapenak.

Zientzialari ugari auzitan jartzen zutena frogatu zuen Marconik, alegia, Lurraren kur-

ANDER ASTOBIETA UROLOGO ETA ANDROLOGOA

«Erekzioaren disfuntzioak kontrola daitezke»

Erekzioaren disfuntzioak arazo izaten dira gizaseme askorentzat, eta lotsagorritzeko motibo ere bai; Ander Astobieta sendagileak gaiari buruz argi hitz egin beharra aldarrikatu zuen atzo, Donostian

JOSU ETXEBARRIOSTE

Arantxa Iraola | DONOSTIA

Galdakaoko Erietxean dihardu Ander Astobieta andrologo eta urologoak. Erekzioaren disfuntzioei buruz sinposio bat egin zen atzo, Donostian, eta bertan izan zen. Aurretik EGUNKARIArekin hitz egin zuen, hainbat itzal argitzen.

■ Zerk eraginak izaten dira erekzioaren disfuntzioak?

Arrazoi jakin batzuk baino, disfuntzioa eragin dezaketen zenbait arrisku faktore daude: adina, hipertentsioa, tabakoa erretzea, kolesterola... Faktore horiek disfuntzioa sor dezakete. Horrek ez du esan nahi, esaterako, hipertentso guztiek disfuntzioak izango dituztenik, baina izateko arrisku handiagoa dute.

■ Zein erremedio jar dakioke arazoari?

Lehenik eta behin erekzioaren disfuntzioak nahikoa ohikoak direla ulertu behar da, eta sendagilearengana joanez gero kontrola daitezkeela. Esaterako arrisku faktoreei aurre eginez gero arazoari aurre egin dakioke maiz... Horrekin aski ez denean botiketara jo daiteke.

■ Eta zer botika klase erabil daitezke?

Gaur egun bi pilula klase daude merkatuan: Viagra, orain hiru urte merkatura heldua, eta Uprima, uztailetik eskuragai.

■ Zer alde dute?

Xede bera dute bi botikek, baina era ezberdinean egiten diote aurre arazoari. Viagrak zakilera odola daramaten arteriak zabaltzen ditu era horretan erekzioa lortzeko. Uprimak, berriz, nerbio-sisteman eragiten du; garunak zakilera bidali behar duen seinalea indartu egiten du.

■ Zeren arabera erabakitzen da zein botika erabili?

Gaixo bakoitza ondo diagnostikatu behar da aurrena, eta botikaren batekiko kontraindikaziorik izan dezakeen aztertu behar da. Hori guztia aztertu ostean egin behar da botika baten edo bestearen alde.

■ Botika horiek disfuntzioak zio organikoak dituenen dira egoki. Eta arazoaren jatorria psikologikoa denean?

Disfuntzioaren atzean zio psikologikoak daudela ikusten bada, inolako botikarik hartzen hasi aurretik, arazo psikologiko hori

‘VIAGRA’ ETA ‘UPRIMA’

«Xede bera dute bi botikek, baina era ezberdinean eragiten diote arazoari»

AURREIRITZIAK

«Kontsultara beldurrik gabe etor daitekeela ulertu behar du gaixoak»

GEROA

«‘Viagra’-ren antzeko sendagai berriak izango dira aurki merkatuan»

konpondu behar da. Dena den, batzuetan zio psikologiko eta organikoak nahastu egiten dira, eta kasu horietan botikak erabilgarriak dira.

■ Erekzio disfuntzioak ohiko arazoa direla diozu. Zenbate-raino?

Espanian egindako ikerketen arabera, esaterako, 40-70 urteko gizasemeen %20k disfuntzioaren bat izan dezake... Horrek ez du esan nahi denek disfuntzio larriak dituztenik; kasu larriak %8 edo izango dira.

■ Arazo hauek ahopeka aita-tzen dira maiz...

Beno, orain esaterako Uprima merkatura iritsi dela-eta, duela hiru urte Viagra agertu zenean gertatu zena gertatu da, gaiari buruz pixka bat gehiago hitz egiten da. Hori ona da. Izan ere, gaixoak kontsultara beldurrik gabe etor daitekeela ulertu behar du. Medikuek ez du pentsatuko deus arraroa berari buruz... Ohiko arazoa da.

■ Botika gehiago agertuko dira?

Hau hasiera baino ez da. Viagraren antzeko botika berriak izango dira aurki merkatuan.

LAGUNAREN**OSASUNA**

2005. urterako polioa mundu osoan desagertuta egongo dela iragarri du Osasunerako Mundu Erakundeak

Osasunerako Mundu Erakundeak (OME) atzo aditzera eman zuenez polioa desagertzeko bidean da mundu zabalean. 2005. urtean ja guztiz desagertuta egon daitekeela iragarri zuen atzo erakundeko arduradun Bruce Aylwardek Berlinen. «Behin betiko desagertu daiteke gaitza», iragarri zuen. Baikor. Egun oraindik 11 herrialdetan —oso behartsuak guztiak— nahikoa ohikoa da gaitza.

Gaitz endemikoek jotako 64.000 nekazari lekuz aldatuko dituzte Txinan

Txinako agintariak 64.000 nekazari lekuz aldatzea erabaki dute. Shaanxi probintzian bizi dira guztiak, eta herriarren herena gaitz endemikoren batek jota dago, bertako bizi baldintza kaskarren ondorioz. Bihotzeko gaitzak eta malformazioak ohikoak dira beren elikadura pobrea delako, eta edateko erabiltzen duten urak fluorririk ez duelako.

POBREZIA

Errusiako Gobernuak milioi bat haur eskale daudela onartu du baina zenbait erakundek lau milioi direla diote

Errusiako lehen ministrorde Valentina Matvienkok atzo aditzera eman zuenez, milioi bat ume eskale bizi dira Errusian, babesik gabe. Zenbait erakunderen arabera, ordea, askoz ere gehiago dira: lau milioi inguru. Diru eskean, prostituzioan eta lapurretan ibiltzen dira ume horiek. Pobreziatik ihes egin ezinik.

IKERKUNTZA

Dinosauro itxura duten robotak egin dituzte Mexikon

Mexikoko ikertalde batek dinosauro itxurako robotak egin ditu, eta Ameriketako Estatu Batuetan saldu nahi ditu. Mexikoko Institutu Politeknikoan egin dituzte gai-luak, eta dinosauro espezie ezberdinen itxurarekin egin dituzte. Robot horiek museoetan jartzeko saldu nahi dituzte. Salduko duten lehena, hain zuzen, *tiranosaurus rex* handi bat izango da, 5,30 metro garai da eta 3 tona pisatzen ditu.

GIZA ESKUBIDEAK

«Sexu esklabotzara» behartutako umeen bizimodu gordina salatu du Unicefek

Efe | GENEVA

Nazio Batuen Haurren Laguntzarako Funtza Unicef-eko zuzendari Carol Bellamyk gogor kritikatu zuen atzo umeak «sexu esklabotzara» behartzen dituen talde kriminala. «Milioika ume saltzen eta erosten dira mundu zabalean altzairuak balira moduan, sexu esklabo izateko», azaldu zuen. Gordin.

Hilaren 17tik 20ra Yokohaman (Japonia) haurren ustiake-ta komertzialaren kontrako II. Mundu Konferentzia egingo dutela gogoratu zuen, eta arazo horri irtenbide bat jartzen saiatuko direla. Konferentzian haurren salerosketa eta erabilera bidegabe oro saihesteko neurriak hartu nahi dira.

Bellamyk atzo gogoratu zuenez mundu osoan dago hedatuta umeen sexu esplotazioa. Indian 400.000 ume jasaten dutela esan zuen, Ameriketako Estatu Batuetan 244.000-325.000 inguruk, Thaiandian 200.000k... Egoera iluna azaldu zuen. Mingarria. Horregatik Yokohamako bilkuran nazioarteko iritzi publikoan gaiaren inguruko kontzientzia piztu nahi dutela esan zuen.

IKERKUNTZA

Bularreko minbiziaren aurkako botika mota berri batek esperantza handia sortu du

Efe | WASHINGTON

Ameriketako Estatu Batuetako eta Europako ikertzaileak inhibitzaile aromatosoak erabiltzen hasi dira bularreko minbiziari aurre egiteko, eta aditzera eman dutenez, esperantza handia eragin dute aurrenengo saioek. Egun aipatu minbiziai aurre egiteko tamoxifenoak erabiltzen dira, baina ikertzaileek diotenez, inhibitzaile aromatosoak eraginkorragoak izan daitezkeen susmoa dute.

Argi ikusi dute botika horiei esker bularreko tumoreak txikitu egiten direla, eta gainera tamoxifenoek dituzten nahigabe-ko ondorioz ez dela agertzen diote. Nolanahi ere, botika hauek ondorio txarren bat ekar dezaketen ustea ere badago. Esaterako, hezurak ahuldu egin daitezkeela pentsatzen da, eta osteoporosia eragin dezakeela.

Asteazkena, 2001-12- 12

51. astea ■ 349 egun igaro dira ■ 16 egun falta dira

esaera

Piztia ere onez onean eskura

datuak

130.000

Munduko ozeanoetan 130.000 espezie daude, ustez: krustazeoak, arrainak, moluskuak... 13.000 arrain inguru omen daude. Arrain horietatik txikiak mikroskopikoak dira; eta handiak baleak dira (badira 30 metro ingurukoak ere).

%73

Planetaren %73 ozeanoa da. Ozeanoa oso-oso desberdina da leku batetik bestera, eta bertan dauden espezieak ere bai. Adibidez, izotz polarraren azpiko itsasoan -2,7 graduko tenperatura dago, eta inguru ekuatorialetan 30 graduko tenperatura.

telefonoak

Hegoaldetik Iparraldera hots egiteko: 00-335 aurrezenbakia. Iparraldetik Hegoaldera: 00-34

IPARRALDEA	
Kostaldeko ospitalea	59443535
SAMU	15/59633333
Pozoitze kasuetan	56.96.40.80
Suhiltzaileak	18
Suhiltzaileak BAMen	59635555
Polizia	17
Baionako Suprefetura	59590919
Elektrika-gas arazoak	14/59521018
Errepideetako berri	56963333
Kontseilu Orokorra	59257840
Miarritzeko aireportua	59239066
SNCFko trenbideak	59555050
Laborantza Gamera	59295043
Ordua telefonoz	3699
Meteo agiria (grabatua)	59220330
Meteo zerbitzuak	59238415
Baiona Taxi	59594848

HEGOALDEA	
SOS Deiak	112
Udalitzaingoa	092
Polizia Nazionala	091
Ordua telefonoz	093
Telefono argibideak	1003

ARABA	
Suhiltzaileak	945161163
Gurutze Gorria	945222222
DYA	945281020

Errepideetako informazioa	945222058	Renfe	944238633
Ertzaintza-Arkaute	945282000	EuskoTren	902543210
Miñoiak	945135500	Bizkaia irratia taxiak	944162222
Guardia Zibila	945256100	Radio Taxi	944448888
Txagorritxuko Ospitalea	945007000	Tele Taxi	944442333
Santiagoako O. Orokorra	945007600	Naturgas	902- 123456 / 900- 400523
Ospitale Militarra	945136577	Alkoholiko Anonimoak	944150751
Poliklinika	945140900	Hiesari aurre egiteko	
Arana Erietxea	945282800	Hiritar Elkarte, T-4	944221240
'Naa. S. Esperanza' klinika	945252500		
Asepeve klinika	945274655/66		
Araba klinika	945142100	DYA	943464622
Forondako aireportua	945163591	Gurutze Gorria	943222222
Gasteizko Renfe geltokia	945230202	Itsasoko Gurutze Gorria	943272222
Autobus geltokia	945258400	Ospitale Probintziala	943006000
Radio Taxi	945273500	Erresidentzia	943007000
Elbarrituentzako taxiak	608870144	Gurutze Gorria (Donostia)	943214600

BIZKAIA	
Diputazioko suhiltzaileak	949422800
Bilboko suhiltzaileak	944233000
Gurutze Gorria	944222222
DYA	944319200
Ertzaintza	944441444
Larrialdiak (Osakidetza)	944007474
Basurtuko ospitalea	944006099
Galdakaoko erietxea	944007000
Santa Marina	944006900
Gurutzetako ospitalea	946006000
Sondikako aireportua	944869301

Radio-taxi Donosti	943454535
Radio-taxi Santa Clara	943464646
Parada taxiak	943278825
Sanz Agirrezabala taxiak	943466757
Donosti Gas	943450200
Tolosagasa	943650782
Gas Hernani	943330928
Informazio sexuala	943320444
Donostiako suhiltzaileak	080
Gipuzkoako suhiltzaileak	943482112
Hiesari Aurrehartzeko eta Kontrolatzeko Egitasmoa	943006464

NAFARROA	
SOS Deiak/Foruzaingoa	112
Iruñeko suhiltzaileak	948222222
DYA	948171717
Gurutze Gorria	088
Errepideetako informazioa	948237000
Guardia Zibila	948221100
Equneko Psikiatri O.	948273812/61
Nafarroako Ospitalea	948422100
Bideko Ama Birjina O.	948429400
Noaingo aireportua	948168700
Iruñeko Autobus geltokia	948223854
Renfeko geltokia	948130202
Radio Taxi	948221212
Teletaxi	948232300

zozketak

Bonolotoa				Loteria primitiboa			
Astelehena, 10	Asteartea, 11	Asteazkena, 05	Ostirala, 07	Osteguna, 06	Larunbata, 08	Igandea, 09	
02 - 12 - 15	05 - 21 - 24	06 - 21 - 33	03 - 11 - 12	20 - 36 - 38	01 - 13 - 25	03 - 04 - 14	
21 - 42 - 44	40 - 43 - 46	34 - 40 - 46	24 - 39 - 42	40 - 42 - 46	28 - 45 - 46	19 - 34 - 39	
OSAGARRIA: 03	OSAGARRIA: 07	OSAGARRIA: 13	OSAGARRIA: 25	OSAGARRIA: 18	OSAGARRIA: 19	OSAGARRIA: 48	
ITZULKETA: 06	ITZULKETA: 05	ITZULKETA: 00	ITZULKETA: 08	ITZULKETA: 06	ITZULKETA: 02	ITZULKETA: 03	
ONCE				Kupoitzarra		Superkupoia	
ASTELEHENA-10	ASTEARTEA-11	ASTEAZKENA-05	OSTEGUNA-29	OSTIRALA-06	IGANDEA-09		
17.792	98.988	88.675	46.480	48.331	07.416		
				058 seriea	026 seriea		

DUELA 10 URTE

ETako ustezko 19 lagun atxilotu zituen Frantziako Poliziak

Frantziako Polizia Judizialak hermeretzi lagun atxilotu zituen atzo hamar urte Miarritzen, Bordenen, Angersen eta Poitiersen, ustez ETako kideak. Atxilotueta-tik hamalau frantses nazionalitate zuten, eta beste bostak Hegoaldeko errefuxiatuak ziren. Haien artean zeuden Jose Luis Ezizolaza-ga Galan eta Izaskun Rekalde, Santiago Arrosperiden emaztea. Atzo hamar urte, bestalde, Sofia Espainiako erregina Deustuko Unibertsitatean izan zen, droga-menpekotasunari buruzko masterreko lehen ikastaldian parte hartutakoei diplomak emateko. Egun berean, Juan Cruz Allik Nafarroako Lehendakaritza utzi egingo zuela esan zuen, UPN bere alderdiko Zuzendari-tzak eta Erregio Batzordeak sostengua ematen ez bazioten.

efemerideak

Juan Manuel Lertxundi Baztarrika hil zen

1925eko abenduaren 12an Juan Manuel Lertxundi Baztarrika idazlea hil zen, Tolosan. *Polli ta Pello bi euskaldun bikain da zintzoen kondaira* liburua argitaratu zuen, 1910ean. Horretaz gainera, *Oyalde-basoko Maitagarri*, *Euskal-Iztiya* eta *Gauzen ikaskizunak* umeentzako liburuak idatzi zituen.

1595ean Pasaiatik legatzetara joan ziren arrantzontziak urperatu eta 27 gizon ito ziren.

SANTUAK. Joana F. Chantalekoa, Ezkioga.

horoskopoa

Uxue Agirre

ARIES martxoak 21 - apirilak 20

Gabonak hurbil daude, eta oraindik ez duzu dirurik aurreztu. Xanpaina edan beharrean gaseosa edan nahi ez baduzu, hasi esnatzen.

TAURUS apirilak 21 - maiatzak 20

Zure ingurukoek badakite ez dituzula bi etxe eta bi auto. Hobe zenuke behingoz egia esatea.

GEMINI maiatzak 21 - ekainak 20

Beste asteburu bat gehiago eta zu oraindik etxetik irten gabe. Armairu aurpegia jarriko zaizu horrela jarraituz gero.

CANCER ekainak 21 - uztailak 20

Zure bihotzeko futbol taldeak aste honetan ere kale egin du. Erotu nahi ez baduzu, hobe duzu gauzak lasai hartzea.

LEO uztailak 21 - abuztuak 23

Asteburu osoa parrandan ibili ostean, aurreneko bi egunak gogorrak izan ohi dira benetan.

VIRGO abuztuak 24 - irailak 23

Aste honetan ere zure bihotzeko kuttunarekin zenuen hitzordura berandu iritsi zinen. Erne, nazkatzen hasia da.

LIBRA irailak 24 - urriak 23

Eguraldiak horrela jarraituz gero, joan zen astean erosi zenuen zamarra armairuan utzi beharko duzu.

SCORPIUS urriak 24 - azaroak 23

Laster sendatuko zaizkizu bizikletatik erortzean egin zenituen zauriak. Eutsi Goiari!

SAGITTARIUS azaroak 24 - abenduak 23

Gabon alaiak pasatu nahi izanez gero, gogor heldu beharko diezu ikasketei aste honetan.

CAPRICORNUS abenduak 24 - urtarrilak 20

Utz ezazu sakelako telefonoa etxean. Zure lagunak nazkatuak dituzu jadanik.

AQUARIUS urtarrilak 21 - otsailak 18

Gurasoek ostatu batean bizi zarela dirudiela esaten dizuten hamargarren aldia da. Kontuz ibili gero!

PISCIS otsailak 19 - martxoak 20

Asteburu luzea izan ostean berriz lanera joan beharra benetan da gogorra. Animo!

farmaziak

ARABA

GASTEIZ. 09.00-22.00: EDERRA, Koldo Mitxelena kalea, 3. ORMAZABAL, Alaba Jeneralaren kalea, 22. PERALTA, Alberto Schommer kalea, 1 Gazez: GONZALO-BILBAO, Posta kalea, 34.

LAUDIO. Gau eta egun: CARLOS FUERTES, Mahasti Zahar kalea, 9.

AMURRIO, ARTZINIEGA, AIARA, URDUÑA. Gau eta egun: CACERES, Udaletxe plaza, 19. Respaldiza (Aiara).

BIZKAIA

BILBO. 09.00-22.00: AGIRRE JUGO, Colon Larreategi kalea, 18. ARMENDARIZ, Bidebarrieta, 9. BARRENETXEA, Sabino Arana etorbidea, 6. ORTUETA, Landin Doktoarearen kalea, 4. URRUTIA, Urkijo zumardia, 22. VALLEJO, Pedro Cortes kalea, 2 (Begoña). Gazez: ARMESTO, Miguel Unamuno plaza (Zazpikaleak). UGARTE, Errekalde Zumardia, 37. **ARRATIA.** Gau eta egun: ZAMALLLOA, Askatasun kalea, 15 (Areatza).

BARAKALDO. Gau eta egun: ZALBIDEGOITIA, Askatasun etorbidea, 5.

BASAURI. Egunez: SOLAGUREN, Agirre Lehendakariaren kalea, 38. Gazez: BEASKOA, San Antonio kalea, 7 (Etxebarri).

BERMEO, MUNDAKA. Gau eta egun: MUNIOZGUREN, Askatasun Bidea, 15 (Bermeo).

DURANGALDEA. Egunez: LARRINAGA, Zengotitabengoa kalea, 9 (Berriz). Gazez: SANROMA, Uribarri kalea, 5 (Durango).

ERANDIO-TXORIERRI. 09.00-22.00 RAMON-DIAZ, Etxegorri kalea, 3. Astrabudua (Erandio).

GERNIKA, BUSTURIA, FORUA. Gau eta egun: DOMINGUEZ, Don Tello kalea, 7 (Gernika).

GETXO. Gau eta egun: GOMEZA, Iparbide kalea, 7. Fadura (Algorta).

LEIOA. 09.00-22.00: VADILLO, Maiatzaren Bata kalea, 2.

LEKEITIO-EA. Gau eta egun: ARRIETA, San Kristobal plaza (Lekeitio).

MEATZALDEA. Gau eta egun: LOPEZ LINARES, Meatzariaren etorbidea, 2 (Urtiella).

MUNGIALDEA. Gau eta egun: GUMUZIO, Aita Elorriaga kalea, 17 (Mungia).

ONDARROA, MARKINA, BERRIATUA. Gau eta egun: BEREZIBAR, Artibai kalea, 36 (Markina).

PORTUGALETE, SANTURTZI, SESTAO. 09.00-22.00: ESTEFANIA, Mugakoa, 3 (Portugalete). ORAA, J.M. Barandiaran, 6 (Santurtzi). GOMEZ ITURRIAGA, Miramar, 2 (Sestao). Gazez: RUEDA, J. M. Barandiaran, 26 (Santurtzi).

URIBE-KOSTA. Gau eta egun: IRUSTA, Aitz-Gaine kalea, 1 (Berango).

ZALLA, GUENES, BALMASEDA. Gazez: SARALEGI, Maristarren kalea, 10 (Zalla).

ZORNOTZA. Gau eta egun: GUARROTXENA, Jauregizar auzoa, 1.

GIPUZKOA

DONOSTIA. 09.00-22.00: CABIRO, Askatasun etorbidea, 14. SOTO, Madrit etorbidea, 7 (Amara). ARNEDO, Pilarko Ama (Martutene). LOSA, Euskadi etorbidea, 27 (Trintxerpe). Gazez: ARETIO-LAODEN, Askatasun etorbidea, 32.

ANDOAIN. Gau eta egun: ELIZONDO, Zumea kalea, 20. Gazez: GOMEZ, Kale Nagusia, 15 (Hernani).

ARRASATE. Gau eta egun: IRIZAR, Erquin kalea, 11.

AZKOITIA, AZPEITIA. Egunez: ASEGINOLAZA, Goiko kalea, 2 (Azpeitia). Gau eta egun: JAEN, Ibai-Ondo kalea, 28 (Azkoitia).

BEASAIN, ORDIZIA. Egunez: ATORRASAGASTI, Pakea auzoa (Ordizia). Gazez: ARRIOLA, Plaza Nagusia, 10 (Ordizia).

BERGARA. Gau eta egun: CAMACHO, Oxirondo kalea, 4.

DEBA, MUTRIKU. Gau eta egun: BARRERA, Lersundi kalea, 20 (Deba).

EIBAR, ERMUA. Gau eta egun: LAS HERAS-RAUNDEGI, Sostoa kalea, 10.

ELGOIBAR, SORALUZE, MENDARO. Gau eta egun: FERANANDEZ, Mendarozabal, 1 (Mendaro).

ERREENTERIA, LEZO, PASAIA. Gau eta egun: URRACA, Donostia kalea, 3 (Erreenteria).

ESKORIATZA, GATZAGA. Gau eta egun: ITURRALDE, Mitarte kalea, 18 (Aretxabaleta).

HERNANI, URNIETA. Gau eta egun: GOMEZ, Kale Nagusia, 15 (Hernani).

HONDARRIBIA. Gau eta egun: IRAOLA, Alonso Almirantearen kalea.

IRUN. Gau eta egun: OLLLO, Pinudi kalea, 13.

LASARTE-ORIA, USURBIL. Egunez: ATXA-ORBEA, Hipodromo etorbidea, 6 (Lasarte). Gazez: GOMEZ, Kale Nagusia, 15 (Hernani).

OIARTZUN. Gau eta egun: AGIRREZABALAGA, Arraskullarre kalea.

ONATI. Gau eta egun: JULDAIN, Kale Barria, 5. **TOLOSA.** Gau eta egun: ITURRIOZ, Euskalerria kalea, 3 (Ibarr).

URRETXU, ZUMARRAGA, LEGAZPI. Gau eta egun: R. FENOLL, Kale Nagusia, 25 (Legazpi).

ZARAUTZ, ORIO, AIA. Gau eta egun: URANGA, Zigordia kalea (Zarauz).

VILLABONA, ANOETA, IRURA, ASTEASU, ZIZURKIL. Gau eta egun: ITURRIOZ, Euskalerria kalea, 3 (Ibarra).

ZESTOA, ZUMAIA, GETARIA. Gau eta egun: FULDAIN, Elkano kalea, 1 (Getaria).

NAFARROA

IRUÑERRIA. 09.00-22.00: BENGOTXEA, Buenaventura Itiguez kalea, EZKIEITA, Alesbes kalea, 1. ARANBURU, Baionako etorbidea. ESTRADA VILLACAMPA, Sarriquiren, 16 (Mendillorri). IRIARTE, Irubidea, 2 (Zizur Txikia). ARZOZ, Gaztain plaza, 1 (Barañain). REDODO IRISO, Antso Jakitunaren plaza, 4 (Atarrabia). Gazez: AGINAGA, Zapateria plaza, 25. ESTRADA VILLACAMPA, Sarriquiren, 16 (Mendillorri). ARZOZ, Gaztain plaza, 1 (Barañain). REDONDO IRISO, Antso Jakitunaren kalea, 4 (Atarrabia).

Oharra: Frantziako legeei segituz, segurtasun neurriengatik Ipar Euskal Herriko guardiako farmazien izenak ematea debekaturik dago. Guardiako farmazia batera joateko herriko edo eskualdeko polizi etxera deitu beharra dago derrigorrez.

han-hemen

Santa Klaus mordoxxa bildu dira Galesen, lasterketa batean

Newton herrian (Gales) lasterketa bitxi bat egin zuten herenegun. Parte-hartzaile denak —500en bat— Santa Klausen arropak jantzita atera ziren. Aita Noel azkarrena Tim Davies gaztea izan zen; Ama Noel azkarrena, Annie Lander. Tim Daviesek lasterketa bukatu bezain pronto esan zuenez, «korrika egiteko, uste baino erosoagoa da arropa hau».

'The Matrix' filma grabatzen ari zen aktorea atxilotu egin dute Australian

Brendalee Doel aktore kanadarra Australian zebilen, *The Matrix Reloaded* filma grabatzen, Keanu Reavesekin batera. Australian egoteko baimenik ez zeukan Doekek, eta, gau bat atxilotuta pasatu ostean, hurrengo egunean Australiatik bidali egin zuten. Australiako legeen arabera, Doekek ezingo du hurrengo hiru urteetan Australia zapaldu. Hartara, *The Matrix Reloaded* filmean parte hartu gabe geratuko da.

Johnny Deep eta Estatu Batuak

Johnny Deep aktore estatubatuarra Parisen bizi da azken urteotan. Eta, handik, AEBen gainean hitz egin du. Dioenez, gustuko du AEBetatik kanpo bizitzea: «AEBak, normalean, armekin ikaskideak hiltzen dituzten ikasleekin lotzen ditut». Duela hiru urtetik bizi da Deep Parisen, Vanessa Paradis

PONCHAI KITTIWONGSAKUL / EPA

Txokolatezko zuhaitza

Rene Balmer sukaldari suitzarra ageri da argazkian, txokolatearekin eginiko munduko Gabonetako zuhaitzik handienari azken ukituak ematen, Bangkok, Thailandian. 85 kilo txokolate erabili ditu zuhaitza egiteko, eta Thaiandiako turismoa sustatzeko erabiliko dute.

ORLANDO KISSNER / AP

Bin Laden, Brasilgo futbolzaleen artean

Brasilgo Atletico Paranaense taldeko zale bat Osama Bin Ladenen moztarroarekin ageri da, talde horrek joan den igandean Fluminense taldearen kontra igandean jokatu zuen partiduan.

GERARD JULIEN / EPA

II. Mundu Gerrako lehergailua aurkitu dute

Jean-Pierre Poglio urpekaria eta lehergailuetan aditua Marsellan aurkitu duten II. Mundu Gerrako lehergailu batekin ageri da argazkian. Bertako urpekari batek aurkitu zuen lehergailua, atzo, itsasoan, zazpi metrora. Dena dela, lehergailua ez zen hain arriskutsua, detonatzailerik ez zeukalako.

abeslariarekin eta bien umearekin. «Atsegin dut AEBetatik kanpo nagoela jakitea», dio Deepek.

Alkateak dioenez, «Mexikoko Administrazioako gaitz handienetakoa da ustelkeria».

Acapulcoko alkatea ustelkeriaren kontrako ordainsariak ematen hasiko da

Zeferino Torreblancak, Mexikoko Acapulco hiriko alkateak, funtzionario ustelak salatzen dituenari ordainsariak emango dizkio. Era horretan, hiri horretako Administrazioa «garbitu» nahi du alkateak. «Ustelkeria onartzen duen hiri ziniko bat ezin da izan Acapulco». Zenbateko ordainsariak emango dituen, horixe ez du esan.

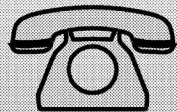
Aita Santuak Vatikanon emango du urteko azken meza

Joan Paulo II.a aita santuak Vatikanon emango du abenduaren 31ko meza, eta ez Erromako Jesuiten elizan, orain arte ohi zuen moduan. Urteroko ohitura zergatik hautsi duen ez dute esan Vatikanon. Dena dela, badiardi Joan Paulo II.aren osasun eskasak eragin duela erabaki hori hartzea, era horretan gutxiago mugitu beharko duelako.

hilberriak

ESKELAK

Gaueko 9ak arte hartzen dira

(0034) 943 300 222

Universidad
del País Vasco

Meatze eta Herri Lanetako Ingeniaritza
Teknikorako U.E.-ko ikaslea

EHUko errektoreak eta Unibertsitateko
komunitateak

Beren dolumina adierazten dute eta
galera samin honen aurrean bat egiten
dute familiaren sentimenarekin.

**Aitor
Fradejas
Rodriguez**
JAUNA

2001eko abenduak 12

HISTORIA. Bost aditu izanen dira hizlari: Agirreazkuenaga, Aizpuru, Goienetxe, Majuelo eta Mees irakasleak

Euskal Herriko historiografia aztertu eta erronkak zehaztuko dituzte Iruñean

Geronimo Uztariz Historia Institutuak antolatutako mintegia etzi egingen dute Nafarroako Unibertsitate Publikoan

E. Elizondo | IRUÑEA

Euskal Herriko Historiografiari buruzko mintegia antolatu du Iruñeko Geronimo Uztariz Historia Institutuak, urtea agurtzeko.

Etzi, ostiralean, egingen dute, Nafarroako Unibertsitate Publikoan, erakunde horretako Geografia eta Historia Sailarekin elkarlanean antolatu baitu Geronimo Uztariz elkarteak mintegia, unibertsitateko Giza Zientzien Fakultatearen laguntzarekin. NUPeko Gurbitzen eraikinean izanen da, goizeko 09:30etik aurrera.

Euskal Herriko historiografiari buruzko ikuspuntu zabala eman nahi du mintegiak, eta, horretarako, hainbat alderdi jorratuko dituzten adituak bildu dituzte antolatzaileek. Geronimo Uztariz Institutuaren helburu nagusia, dena den, ez da adi-tuen azalpen hutsean gelditzea, haien eta entzuleen arteko eztabaida bultzatzea baizik. «Eztabaida sortu nahi dugu, iritzi trukea gerta dadila», azaldu zuen atzo elkarteko kide Patxi Larrionek.

Bost aditu errealtatea aztertu eta erronkak zehazteko

Mintegian lagunok parte hartuko dute: Euskal Herriko Unibertsitateko (EHU) katedradun Joseba Agirreazkuenaga, unibertsitate bereko irakasle Mikel Aizpuru, Paue eta Aturri herrietako Unibertsitateko irakasle Manex Goienetxe, Nafarroako Unibertsitate Publikoko irakasle Emilio Majuelo, eta EHUko irakasle Ludger Mees.

Agirreazkuenagak *Euskal Historian barrena. Etorkizunaren ikuspegitik abiatuz* izenburuko hitzaldia eskainiko du, eta, Aizpuru, berriz, Berrezarkuntzako Historiografiaren, eta garai bereko gizarte eta politikaz ariko da bere parte-hartzean. Hirugarrenik, Goienetxek Ipar Euskal Herria izanen du ardatz bere mintzaldian, eta hango Historiografia aztertuko du, XIX. mendean kokatuta, beti ere. Majuelok, ondoren, Euskal Herriko historiografiak egun dituen erronkak aztertuko ditu, eta Meesek, azkenik, euskal abertzaletasunaren Historiografia izanen du mintzagai Nafarroako Unibertsitate Publikoan. Goizeko

PATXI LARRION

Geronimo Uztariz Institutuko kidea

«Errealitatearen argi-itxalak zein diren ikusi, zer erronka dagoen eta egin beharreko lana zein den aztertu nahi dugu»

JOSE MIGUEL GASTON

Geronimo Uztariz Institutuko kidea

«Iazko kongresuaren emaitzetako bat da aldizkariaren aurtengo zenbakia»

09:30ean izanen da lehen hitzaldia, Agirreazkuenagarena, alegia, eta antolatzaileen arabera, bazkalordurako amaituko da mintegia.

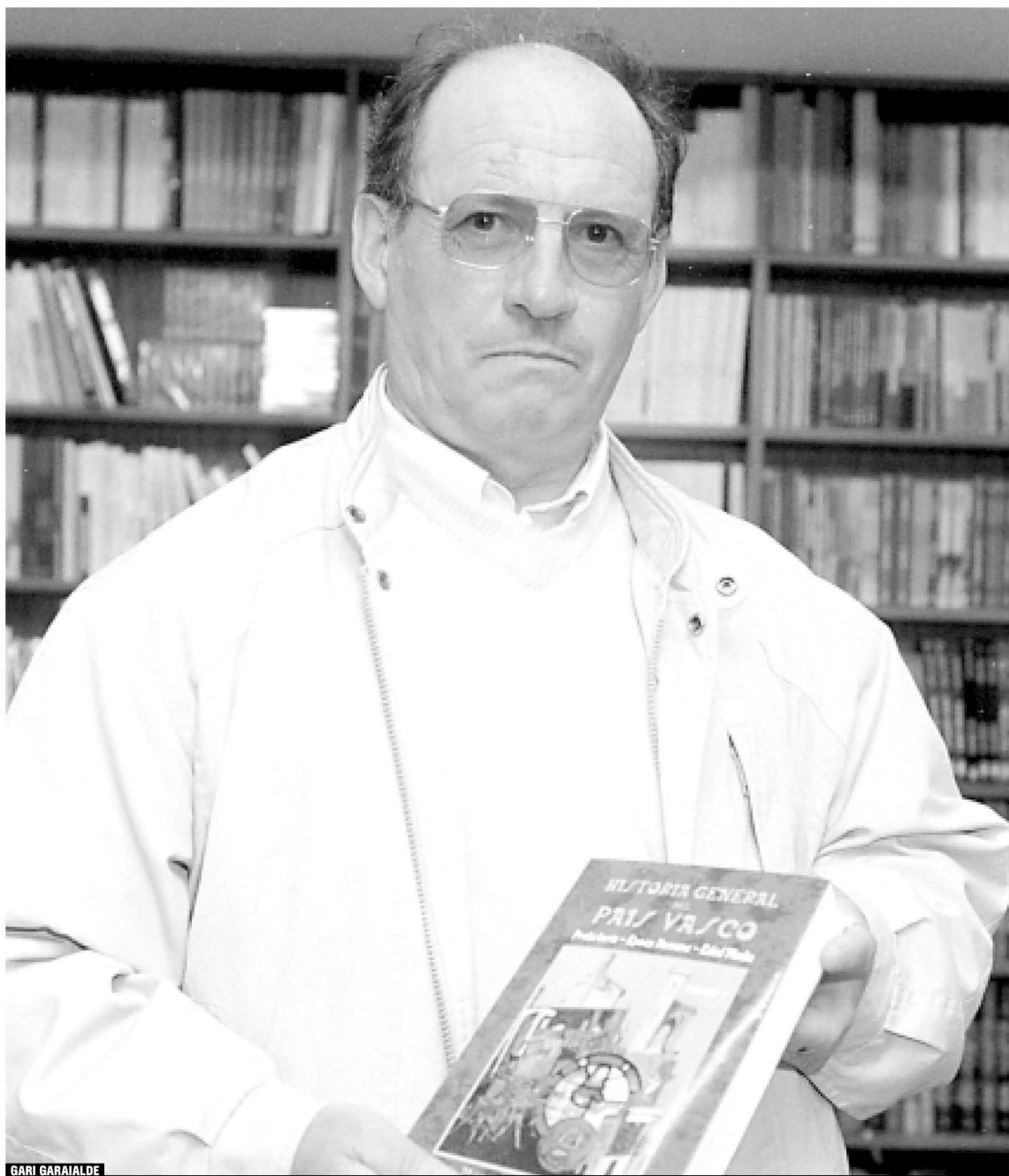
«Euskal Herriko Historiografiaz asko hitz egin da; gure asmoa da egun zer dagoen azaltzea: hau da, argi-itxalak zeintzuk diren ikusi eta, errealtatetik abiatuta, zer erronka dagoen eta zer lan egin daitekeen aztertu», azaldu zuen Larrionek etzi egingen duten mintegiari buruz.

Geronimo Uztariz Historia Institutuko kideak, gainera, ekitaldi horrek izanen duen izaera irekia azpimarratu zuen: «Aditu eta irakasleei ez ezik, interesa duen orori zuzenduta dago; nahi duen orok parte har dezake. Gure asmo nagusia da guztien artean eztabaida sortzea», erran zuen.

Urte osoko ekitaldiak: hainbat jardunaldi

Euskal Herriko Historiografiari buruzko etziko mintegiarekin amaituko da Geronimo Uztariz Historia Institutuaren aurtengo programa. Ez da, noski, urteko ekintza bakarra izan. Joan den irailean, adibidez, 10etik 12ra bitarte, Historiaren irakaskuntzari buruzko jardunaldiak egin zituen Geronimo Uztariz Institutuak.

Elkartearen ekitaldien barnean, halaber, Nafarroako Historiari buruzko kongresuak garrantzi nabarmena du ere; hirugarrena iazko azaroan egin zuten, Iruñean.

GARI GARAIALDE

Manex Goienetxek Ipar Euskal Herriko historiografia aztertuko du Iruñean.

INSTITUTUAREN ALDIZKARIA

Aurtengo zenbakia kalean

Jardunaldi eta kongresuak antolatu ez ezik, Geronimo Uztariz Historia Institutuaren lana jasotzen duen aldizkaria argitara ematen du elkarte horrek, urtero. Atzo, aurtengoa aurkeztu zuten taldekideek, hamaseigarrena, alegia.

Zenbaki horretan, nagusiki, iazko azaroan Nafarroako Unibertsitate Publikoan egin Nafarroako Historiari buruzko kongresuko lanak jaso ditu Geronimo Uztarizek. Aldizkariako edukia hiru atal nagusitan banatuta dago: lehenengoan, lehen frankismoaren garaiko Nafarroako gizartearen hainbat alderdi jorratu dituzte hainbat adituk: Rebeca Ortega, Gemma Zabalza, Esther Casanova eta Gemma Pierolak, alegia.

Bigarren atalean, euskal nazionalismoaren atarikoak aztertu dituzte Mikel Aizpuru, bate-tik, eta, Alberto Irigoienek, bestetik. Hirugarren

atal batean zenbait egileren ikasketa edo ikerketa lanak jaso ditu aldizkariak, Manuel Martorell, Fernando Mendiola, Jose Maria Jimeno Jurio, Angel Garcia eta Fernando Mikelarenarenak, zehazki.

Aldizkariaren hamaseigarren zenbaki horren inguruan, iazko kongresuak emandako emaitzetako bat dela azpimarratu zuen Jose Miguel Gaston Geronimo Uztariz Institutuko kideak. Baina ez da bakarra izanen, hark atzo jakinarazi zuenez eta aldizkariak berak argitzen duenez, eta, laster, kongresu hartan aurkeztutako testu eta lan guztiak jasoko dituen liburua argitara emanen du Nafarroako Unibertsitate Publikoak, *En torno a la Navarra del siglo XX: Veintiún reflexiones sobre sociedad, economía e historia* izenburupean. Lan hori bukatu berri den mendeari buruzko azterketak egiteko tresna baliagarria izanen dela uste dute elkarteko kideek.

MUSIKA. Antzokiak obraren emanaldi bi eskainiko ditu: lehenengoa bihar izango da, eta bestea larunbatean

Verdiren 'Rigoletto'-k zabalduko du Arriagako opera denboraldia

Bilboko Nazioarteko Kantu lehiaketan irabazle suertaturiko gazteek hartuko dute parte

Estibalitz Ezkerra | BILBO

Zenbait elementuk bihurtu zuten *Rigoletto* opera ezohikoa. Ordu arte gai aberkoiekiko joera erakutsi zuen Giuseppe Verdik (1913-1901), eta halako lan sentibera jorratu izanak zur eta lur utzi zituen XIX. mende erdialdeko opera zaleak. Baina 1848ko iraultzaren porrotak nahiko atsekabeturik utzi zuen Italiako konpositorea, eta, horregatik, bere hurrengo operetan testuinguruari baino gehiago pertsonaien psikologiari emango zion garrantzia. Zentzu horretan, *Rigoletto*-k opera klasikoaren eskema guztiak hautsi zituen, lehendabiziko aldiz protagonista gaizto rola betetzen zuena baritono bat baitzen, eta tenorra, berriz, zaldun erromantikoaren roletik urrun gaizkile maltzur bilakatzaren baitzen.

Rigoletto-ren testu liburuxka Francesco Maria Piavek idatzi zuen, Victor Hugoren *Le Roi s'amuse* (Erregeak barre egiten du) antzezlanaren oinarritzat harturik. Verdik 1851ko martxoaren 11n estreinatu zuen hura, Veneziako La Fenice antzokian, baita arrakasta handia lortu ere. 150 urte ondoren, *Il Trovatore* eta *Traviata*-rekin batera Verdiren trilogia famatua osatzen duen *Rigoletto*-k zer esana ematen jarraitzen du. Hain zuzen, Arriaga antzokiak opera ospetsu hori aukeratu du 2001-2002ko opera denboraldia hasteko. Obraren bi emanaldi egongo dira: 13an bata, eta 15ean bestea.

XOUSE SIMAL
Giuseppe Verdiren *Rigoletto* operan parte hartuko duten musikariak, atzo, Bilbon.

Arriagan izango den *Rigoletto*-k, baina, zenbait berezitasun edukiko ditu: batetik, Bilboko Nazioarteko Kantu lehiaketako irabazleek beteko dituzte rol nagusiak, eta, bestetik, jatorrizko operatik abiatuz Luis Iturri zenak egindako egokitapena edukiko dute lanabes.

Artista gazteak

Gerora izen handiko artista bihurtu diren gazte ugari ezaugarazi ditu Bilboko Nazioarteko Kantu lehiaketak. Hain zuzen, diruaz gain sariketarako opera batean parte hartzeko aukera eskaintzen die irabazleei. Kasu honetan, Hyoung-

Kyoo Kang baritonoak, Bi-Xia Wu sopranoak eta Jae-Chul Bae tenorrak *Rigoletto*-ko rol nagusiak beteko dituzte: *Rigoletto* bufoia, haren alaba Gilda eta dukea, hurrenez hurren. Mariano Viñuales, Elena Assenova, Ernesto Morillo, Juan Carlos Barona, Javier Hernani, Ignacio Renuncio eta Garbiñe Abedaño artistek osatuko dute pertsonaien zerrenda. Partaide guztiak 23 eta 26 urte bitartekoak dira.

Giorgio Crociren zuzendari-tzapean, *Rigoletto*-k Bilboko Orkestra Philharmoniaren eta Ondarreta koralaren parte-hartzea edukiko du.

Rigoletto operaren istorioa XVI. mende hasieran kokaturik dago, Italiako Mantua herrian. Bertan *Rigoletto* bufoiaren ibilerak kontatzen dira, bere broma eta adar jotzeak direla-eta jauregiko kortesauen gorrotoa irabazita daukana. *Rigolettok* alaba bat dauka Gilda izenekoa, baina isilpean gordeko du bere aitatasuna. Sekretu horrek, ordea, zurrumurruak zabalduko ditu kortesauen artean, alaba ez baina neskato hori bufoiaren amorantea dela pentsatuko dute. Gaizki ulertze, gorroto, maitasun, eta esames horiek istorioa tragedian amaitzea ekarriko dute.

Bachen oratorioa eskainiko dute Concerto Kölnek eta Rias koroak, gaur, Donostian

Erredakzioa | DONOSTIA

Eguberrien inguruan eskaintzen diren urteroko kontzertuak gerturatzen ari dira, eta horien artean erakargarrienetakoa da gaur Donostiako Kursaal-ean izango dena. Concerto Köln orkestrak eta Rias Kammerchor ganbera abesbatzak interpretaturik, Johann Sebastian Bachen *Eguberrietako Oratorioa* eskainiko dute 20:00etan. Egun Europan diren bi talde bikain horiez gain, bakarlariak ere aipatzeko modukoak dira. Johannette Zomer sopranoa, Werner Gura tenorra, Ulrike Helzel altoa eta Sebastian Noack baxua ariko dira oratorioko pasarte esanguratsuenak kantatzen. Marcus Creed-ek zuzenduko ditu kontzertuko musikari guztiak, Rias Kammerchorreko zuzendari artistiko eta pianista denak.

Concerto Kölnek opera orkestra gisara kontzertu asko eskaintzen ditu konpainia onenekin, besteak beste, Berlingo Opera, Parisko Théâtre de la Ville eta Hanburgoko Musikhallen egiten diren produkzioetan. Horrez gainera, urtero izaten ditu hitzorduak Salzburgoko Fetspielen eta Schleswig-Holstein Musikfestivalen, beste hainbat jaialdi garrantzitsuen artean. Horietan denetan batez ere Bachen eta bere garaikideen musika eskaini ohi du, eta zehazki *Eguberrietako Oratorioa* hamaika aldiz interpretatu du.

Ganbera ahots aipagarriak

Rias Kammerchorrek, berriz, abesbatza saririk onenak ditu jada, eta bere ibilbidean —1948an sortu zen— konpositore askok sortu dituzte espreski obrak taldearentzat, Arnold Schönberg, Pierre Boulez eta Arvo Partek, besteak beste, baina barrokoan ere espezialistak dira. Marcus Creed zuzendaria, berriz, 1987 urteaz geroztik ari da ganbera taldea gidatzen, baina nazioarteko abesbatza asko ere gidatzen ditu.

Nicolas Bacrik JosAnton Artzeren olerki batean oinarritutako konposizioa aurkeztuko du larunbatean, Angelun

Nora Arbelbide | BAIONA

JosAnton Artzeren *Isiltasunaren ortzadarra* olerkia hartu du abiapuntu bezala Nicolas Bacrik bere obraren idazteko.

Orkestra, abesbatza eta abeslari bat bilduko duen obraren lehen zatia dauka bururatua une honetan. Hori bera emanen dute Angeluko San Leon elizan larunbatean, 21:00etan. *Isiltasunaren Ortzadarrari* dagokionez, Sylvie Sulle kantanteak abestuko du berrogeita bost musikari biltzen

dituen Itsasaldeko orkestrarekin batera. Horrez gain, gau hartan, konposatzailearen beste obra bat eta baita beste artista batzuk ere entzunen dira.

Lehen zati honen egiteko, hiru hilabete pasa ditu artistak Euskal Herrian. Hori dela eta, hemengo musikari begira egon da. «Zortzikoa eta fandangoaren erritmoak nahasten ibili naiz. Ttuntunaren soinuaz aberastu dut, besteak beste, nire lana. Horiek izan dira nire bi eragin bakarrak», esplikatu zuen Bacrik. Horrez gain, mu-

sika testuari ahal bezain ongi lotzeko, kontrasentsurik egin gabe, Gorka Robbles Itsasaldeko orkestraren zuzendari artistikoaren laguntza ukan du. «Saiatu gara hitz bakoitzari leku egokiena aurkitzen», gehitu zuen konposatzaileak.

Kultur Erakundearen elkarlanaren fruitua

Obra hau konposatzaile frantses famatuaren eta euskal Kultur Erakundearen elkarlanaren fruitua da. «Kantuketan kanpainaren barnean sorkuntza

bat sartu nahi genuen. Kanpoko musikariaren trebetasuna eta euskal kultura lotuko lukeena», azaldu zuen Pantxo Etxegoin EKEko zuzendariak. Artzeren testua, beste frankoren artean hautatu zuen Bacrik, bere lan egiteko manerarekin frango lotua baitzen. Olerkia, bere aldetik, Artzek idatzi zuen EKEk galdegin zion kantaren definizioari erantzuteko.

Obra osoari dagokionez, Bordelen 2002ko urrian eskainiko dute lehen aldikotz.

MUSIKA. Debako bandak, Euskadiko Orkestra Sinfonikoak eta Donostiako Orfeoia parte hartu dute diskoan

Donostiako Union Artesanak danborradako martxak bildu ditu

‘Donostiako Arriada’ lanean Sarriegi, Sorozabal eta Sabadieren martxak datoz

Ainara Gorostitzu | DONOSTIA

Gero eta gertuago dago San Sebastian eguna eta, donostiarrak egun horretarako girotzen joan daitezten, Union Artesana elkarteak *Donostiako Arriada* deituriko diskoa kaleratu du, Elkarlanean disketxearekin. Bertan, Sarriegi, Sorozabal eta Sabadieren doinu klasikoak eta kantu herrikoiak bildu dituzte.

«Donostiako festaren erakusgarri den produktu zabal eta esanguratsutzat» aurkeztu zuen Anjel Valdesek *Donostiako Arriada* deituriko disko hau. «San Sebastian egunerako erabili ohi den errepertorioz zabal eta mardulena» eraberritu dute eta, horretarako, Union Artesanako danborjoleek Debako musika bandaren laguntza izan dute. Horiez gain, azken bi kantuetan (*Txuri Urdin* eta *Donostiako Martxa*-n) Donostiako Orfeoia eta Euskadiko Orkestra Sinfonikoaren laguntza izan dute, «lanaren amaiera urrezkoak izan dadin».

Hamabost abesti biltzen ditu disko honek. Bertan, San Sebastian egunean jotzen diren Sarriegiren martxez gain, gauerditik aurrera jotzen direnak ere bildu nahi izan dituzte, Anjel Valdesek adierazi zuenez.

ANJEL VALDES

Elkarlanean-eko arduraduna

«Donostiako festaren erakusgarri den produktu zabal eta esanguratsua da hau»

IÑAKI SANTISTEBAN

Union Artesana elkartearen presidentea

«‘Donostiako Arriada’ deitu diogu diskoari, hau gure danborrada delako»

«Donostiako martxarekin hasten da diskoa eta amaitu ere martxa berberarekin amaitzen da».

100 urte baino gehiago danborrak astintzen

Union Artesana elkarteak disko hau kaleratzea ez da harritzeko kontua, urte asko baitaramatza Donostiako danborradaren munduan murgildurik. Iñaki Santisteban da elkarte honetako presidentea eta, berak zehaztu zuenez, 1870ean sortu zen eta egun Donostiako elkar-

PABLO S. QUIZA

Union Artesana elkartearen biltokian aurkeztu zuten *Donostiako Arriada* diskoa, atzo.

te tradizionalik zaharrena da. Urte horretatik aurrera, «16 aldiz izan ezik, gure danborrada urtez urte ospatu da San Sebastian egunean, 131 urtez».

«*Donostiako Arriada* deitu diogu diskoari, ez *Donostiako danborrada*, hori gure danborrada delako. Beste talde askok ere parte hartzen dute danborradan, baina Arriada guk sortu genuen». Union Artesanak 1957an egin zuen lehenengo Arriada, barril joleen taldeak sukaldari traje berriak estreinatuz.

Grabaketa egin aurretik, entsegutan denbora luzez jardun zutela aitortu zuen elkartearen presidentea; danborradako zuzendariak, berriz, Iñaki Barranak, grabazioa Tourmaletarekin konparatu zuen.

«Ilusio eta gogo handiz egin dugu diskoa», zioen Santistebanek; «Izugarrizko gogoaren genuen danborradaren historiaren irudiak eta soinua dituen dokumentu bat izateko». Horrez gain, «disko honekin omenaldi zintzo bat egin nahi genien bere lan eta parte-hartzearekin Union Artesana elkarte eta danborrada gaur egun den hori izatera bultzatu duten guztiei».

Datorren urteko urtarilaren 20an Zuloaga plazatik, 22:00etan irten beharrean, 21:15ean irtengo dira; bertan izugarrizko ikuskizuna egingo dute Union Artesana elkartearekin. Ekitaldi handi horretan, musikaren ondoan, argi jokoak egingo dira, baita kearekin ere. Horretaz gain, bideo emanaldi bat ere izango da San Sebastian egunean.

Nora Arbelbide | BAIONA

Faustin Bentaberriren jauziak alde batetik, Eguberriko euskal kantuak bestetik eta Etorki taldearen grabaketak azkenik Oro Music azpizigilu berriaren bitartez kaleratu ditu Elkarlanean-ek.

Azpizigilu berriaren abiapuntuak dira hiru konpaktuak, hain zuzen. Sail berri bat hasi dute.

Izan ere, *Oro* izena eman diote molde guzietako musikak baitituzte ekoiztiko zigiluaren pean. Beti, Ipar Euskal Herriko eskaera bereziari erantzuten entseatuko dira, Peio Ospital Elkarlanean-eko

Elkarlanean-ek Faustin Bentaberriren jauziak eta Etorki taldearen kantuak kaleratu ditu

musika saileko kideak esplikatu zuenez. Helburu horretan sartzen da garbiki *Faustin Bentaberri*, *Anaban* deitu diskoa, Hiriburuko (Lapurdi) Leinua txarangak grabatu duena.

«Iparraldean euskal dantzek gero eta jende gehiago interesatzen dituzte. Disko baten ateratzea egokia atzematen genuen. Hegoaldean oraino ezagutzen ez den galdera horri erantzun nahi genion».

Konpaktu horren egiteko, Faustin Bentaberri kabalkadak sortu eta hainbat musika

zati asmatu dituen garaztarren eres zatiak bildu dituzte.

Bentaberriren jauziak molde berezian jarriak

Bilketaz gain, Leinua Txarangak molde berri batean jarri ditu jauziak. «Batetik, egin dugun instrumentu nahasketa bereziaren bidez, eta, bestetik, ezohikoa den moldaketa bati lotu gataizkio», esplikatu zuen Patrick Larralde, txaranga zuzendu duen musikariak. Horri esker, *Mutxikoak*, *Euskaldunak*, *Sorginak*, *Lapur-*

tarrak, *Ainhoarrak* eta beste zortzi jauziek soinu berri batekin entzuten ahal dira diskoan.

Betiere herri kulturaren saillean baina gehiago kantuari begira, Etorkiren konpaktua kaleratu du Elkarlanean-ek. 1954tik 1984a arte kantuz ari izan zen abesbatzak grabatu bi binilozko diskoetatik dituzte kantuak hartu, berriz grabatu gabe.

Euskalduna naiz eta, *Goizian argi hastian*, *Ardo gorri naparra* eta beste hainbat kantu entzun daitezke Etorki abesbatzaren

ahotik. Artean zati bereziak ere badaude. *Euskal Urrats* zatia, organoa eta txistua elkarrekin jotzen dutena, adibidez. Garaiko hamalau kantuak etorkizunean ere entzuteko aukera eman nahi izan dute konpaktuarekin, hain zuzen.

Bestalde, nolaz ez, Eguberri garai hauetan Eguberriko euskal kantuei leku bat eman die. Hainbat boz miresgarri bildu dituzte, hain zuzen, *Eguberriko Euskal Kantak* konpaktuan. Andra Mari abesbatzaren *Oi Betleem*, Txomin Artola eta Amaia Zubiriaren *Aintza zeruan*, Enrike Zelaia eta Xirula Mirularen musika zatiak entzun daitezke, besteak beste.

LITERATURA. Eztabaida bultzatzeko helburua du proiektu berriak

Kulturaren ajeak aztertuko dituzte Bilbo Zaharra euskaltegiaren gunean

Lehen gonbidatuak Bernardo Atxaga eta Ramon Saizarbitoria dira

E. Ezkerra | **BILBO**

Ateak ireki zituen egunetik bertatik —orain dela 25 urte—, Bilboko Bilbo Zaharra euskaltegiak argi eduki du bere jarduerak ez zirela klaseko jarduetara mugatu behar. Hain zuzen, antolatzaileen iritziz, euskararen iraupena bermatzeko beharrezkoak dira bestelako guneak eratzearaztea, betiere hizkuntza eztaba-dagai delarik. Orain dela urte batzuk, kultur munduan eta, bereziki, literatur esparruan sortzen ari ziren kezkek azaleratzeko asmoz, euskaltegia zenbait hitzaldi egiten hasi zen. Egitasmo haren barruan, besteak beste, Federico Krutwig, Jon Juaristi, Mario Onandia, Joseba Sarrionandia, Alfonso Sastre eta Emilio Lopez Adan idazleak igaro ziren Bilbo Zaharretik.

Hasierako ildo hari jarraiki, orain euskaltegiak Euskal Literatura eta Kultura Topalekua sortzea erabaki du. Hain zuzen, *Euskal kulturaren ajeak eta literatura* lelopean topalekuak jasoko dituen lehen hitzaldietan sona handiko idazle bik parte hartuko dute: Bernardo Atxagak eta Ramon Saizarbitoriak. Egile biak euskararen araudiak literaturan duen eraginaren eta beren estiloa lantzeko orduan idazleak aurkitzen dituzten oztopoen inguruan mintzatuko dira. Biek maiz hitz egin dute

XOUSE SIMAL
Aitor Argarate eta Pedro Alberdi forumaren antolatzaileetako bi.

PEDRO ALBERDI

Idazlea

«‘Aje’ hitza behin eta berriz aipatzen da euskalgintzan, baina eztabaida gutxi daude»

arazo horiei buruz, eta aproposak irizita gonbidatu dituzte.

«Azkenaldian *aje* hitza behin eta berriz ateratzen ari da euskalgintzaren inguruan. Hala ere, gutxi dira horren inguruan egin diren eztabaidak, eta zela-

ko euskara eredua lantzen ari garen jakin beharko genuke. Alde horretatik, hitzaldi hauek eztabaida bizia piztuko dutela ziur gaude. Idazle biek oso kritika zehatzak egin dituzte gai horren inguruan», esan zuen Pedro Alberdi idazleak.

Ostia! aldizkariari eginiko adierazpenen ildotik abiatuko du Bernardo Atxagak hilaren 20an Bidebarrietan eskainiko duen hitzaldia. Saizarbitoriak, berriz, *Aberriaren alde (eta kontra)* liburuan idatzitakoak azalduko ditu hilabete geroago, urtarrilaren 24an.

KOMIKIA. Argitaratu gabeko istorioak bildu dituzte ‘Hasta el rabo’ albumean

‘TMEO’ aldizkariak zenbaki berria eta Alvarez Raboren bilduma kaleratu ditu

Erredakzioa | **GASTEIZ**

TMEO aldizkariak zenbaki berria eta Alvarez Raboren bilduma kaleratu berri ditu. Aldizkaria, ohi bezala, istorio eta kolaborazio ugarirekin dator. Aurrealdean, esaterako, Mauro Entrialgoren pertsonaiarik ezagunenak, Herminio Bolaextrak, erabilpen ezohikoak bilatzen dizkie urtarrean esku artean izango ditugun euro billeteei. EBn erabiltzen hasiko den diru berriak ezaugarritzen du ageriaren atzealdea, Santi Orue marrazkilariak landu duena.

Edukiei dagokienez, AEBetan irailaren 11n gertatu ziren erasoak begirada kritikoarekin azaldu dituzte *TMEO*-koek, umore beltza eta ironia alde batera utzi gabe. Piñata, Alvaro Ortega, Orue, Abarrots edo Mauro Entrialgok darabilte gaia, zeinek bere ikuspuntutik, beste batzuen artean.

TMEO-ren egileak zeintzuk diren eta aisialdia nola igarotzen duten jakiteko irrika dutenentzat, berriz, aldizkariak egin dako bazkari eta parrandari buruzko erreportaia jaso du erdialdeko orrialdeetan, argazki

ugari eta Alvarez Raboren iritziarekin.

Istorio berriak Alvarez Rabok ateratako albumean

Alvarez Rabo marrazkilariaren album berriak *Hasta el rabo* izenburu aski adierazgarria du. Ohi dituen sexuari buruzko aferrak azaldu bai baina haratago jo du, bestelako gaiak ere jorratu baititu Rabok argitalpenean: euskal gatazka, komunikabideak, familia...

Istorio horietako batzuk lehenbiziko aldiz kaleratu dira orain.

MUSIKA

Jazzaren XIV. Jardunaldiak egingo dira gaurtik ostiralera arte Koldo Mitxelena kulturunean

VICENTE BUCCI / EFE
Robert Altman.

Jazzaren Lagunen Gipuzkoako Elkartek Jazzaren XIV. Jardunaldiak antolatu ditu. Bertan, Robert Altman zinemagile estatubatuarren *Kansas city* filma eskainiko dute gaur; bihar, berriz, Patri Goialde musika irakasleak jazz musikaren hastapenei buruzko hitzaldia eman- go du. Armonia co.guitarensamble taldeak emango dio bukaera jazz musikari buruzko topaketari, kontzertu eta CD baten aurkezpenarekin. Jardunaldi horien barruan egingo diren ekitaldiak 19:30ean hasiko dira. Alfredo Jimenez Jazzaren Lagunen Gipuzkoako Elkartek azaldu du jazz Donostian zehar zabaldu nahi dutela.

MUSIKA

Orfeoi Txikiak Gabonetan eskainiko duen erreztaldia Afganistangoei laguntzeko egingo dute

Orfeoi Txikiak eta Maimur antzerki taldeak abenduaren 28an Donostiako Kursaalera eskainiko duten Eguberrietako IV. kontzertuan bildutako dirua Unicefek Afganistanen dituen proiektuak aurrera ateratzen laguntzeko erabiliko dute. Eskudero zuzendurik, Eguberrietako abestiak kantatuko dituzte.

ANTZERKIA

Santurtziko Talia antzerki taldeak ‘Hacia una nueva mujer’ lana aurkeztuko du ostiralean, Getxon

Santurtziko Talia antzerki taldeak *Hacia una nueva mujer* izenburuko lana aurkeztuko du etzi Getxo antzokian, Emakume Bideak III. zikloaren baitan. Emanaldia arratsaldeko 19:00etan hasiko da. 50eko hamarkadako eskola bateko ikasle eta irakasleetan oinarritzen da istorioa. Garai hartan, Elizak eta doktrina politiko bakar batek zuzentzen zuen hezkuntza eta portaera, oro har. Maria Luz Diazen zuzendaritzapean, hamar emakumezko aktorek hartuko dute parte.

ZINEMA

Nik Powell ekoizle britainiarra beste bi urtez izango da Europako Akademiako presidentea

Abenduaren 1ean Berlinen Europako Zinemaren Sariak banatzeko ekitaldian jakin zenez, Nik Powuell produktore britainiarra beste bi urterako aukeratu dute Europako Zinemaren Akademiako Kontseiluko presidente. Halaber, Dieter Kosslick Berlingo Nazioarteko Zinemaldiko zuzendaria eta Humert Balsan ekoizlea berriro izango dira presidentearen ondokoak.

MUSIKA

Fundacion Tony Manerok Bilboko Kafe Antzokian bukatuko du bira, hilaren 26an, eta gero disko berria grabatuko du

Fundacion Tony Manero taldeak datorren abenduaren 26an bukatuko du musika munduan egindako lehen urtea. Kafe Antzokian 20:00etan hasiko den emanaldiarekin, 120 kontzertu baino gehiago emanak izango ditu taldeak *Looking for la fiesta* diskoarekin. Urtarritetik aurrera, disko berria grabatzen hasiko dira.

ZINEMA

Mankiewiczen ‘Bat-batean azken uda’ filma eskainiko dute gaur Donostiako Antzoki Zaharrean

Euskadiko Filmotekak eta Donostiako Kulturak antolatzen duten Nosferatu programazioak Joseph L. Mankiewicz zinemagile estatubatuarren eskainitako zikloaren barruan, *Bat-batean azken uda*, 1959ko filma izango da ikusgai gaur Donostiako Antzoki Zaharrean. Film gogor eta klaustrofobikoa da. Jack Hyldiarden argazki zainduak pisu handia hartzen dute filmean.

osasuna

Migrainaren aurkako errezeta

Osagaiak: garraiska hostoak (30gr), ezkaiz ezti (100 gr), litro bat ur.

Migraina, oro har buruaren erdiari eragiten dion buruko mina da. Batzuetan, buruko minarekin batera, botaka aritzeko gura eta izerdi hotza ere azaltzen dira. Migraina pairatzen dutenek, oro har, bi ordu inguruz egoten dira buruko minare-

kin, eta gehienez hiru egunetan. Garraiska hostoen belar urarekin buruko mina lehenago baretzea lortzen da.

Belar ura prestatzeko, garraiska hostoak pote batean sartu eta bertara litro bat ur irakiten bota. Taparekin itxi, eta utzi beratzen ordu laurden bat, ongi nahastu arte. Ondoren nahastu isuria gutxinaka eztiarekin, eta bi egunetan hartu prestatutako belar ura, egunean lau edo bost basokada hartuz.

EGUNKARIA

musika

ANDOAIN. Banja Luka.

Abenduaren 14an, Itzala tabernan, gaueko 23.00etan.

BILBO. Opera. Gaur, arratsaldeko 20.00etan, Verdiren 'I Vespri Siciliani' lana, Euskalduna jauregian.

'Lagun artean kantari'. Gaur, Kafe Antzokian, arratsaldeko 20.00etan, Anje Duhalderekin.

Ruper Ordorika. Abenduaren 14an, 22.00etan, Kafe Antzokian, *Hurrengo goizean* diskoaren aurkezpena.

DONOSTIA. 'Oratorio de Navidad' (J.S. Bach). Gaur, Kursaal Auditoriumean, 20.00etan.

The Johnny Thompson Singers. Abenduaren 14an, arratsaldeko 20.30ean, Kursaal Auditoriumean.

The Nothern Kentucky Brotherhood Singers. Abenduaren 15ean, arratsaldeko 20.30ean, Kursaal Auditoriumean.

Rev. Timothy Wright & The New York Concert Choir. Abenduaren 16an, arratsaldeko 20.30ean, Kursaal Auditoriumean.

Kawa, Euritan Blai. Abenduaren 14an, 20.30ean, Lugaritzen.

Jorge Sanchez, Eva Niño. Abenduaren 14an, Okendo kultur etxean, arratsaldeko 20.00etan.

IRUÑEA. 4 itzal. Gaur, 21.00etan, Txantrea auzoko Akelarre tabernan.

Sagarroi. Abenduaren 15ean, Akelarre tabernan, 20.30ean.

MAULE. Javier Muguruza. Abenduaren 14an, Zinka ostatuan, arratsaldeko 20.00etan.

antzerkia

BILBO. 'La sombra'. Gaur, bihar, eta abenduaren 14an, 20.30ean, Ayala antzokian. Abenduaren 15ean, 20.00etan eta 22.30ean, eta 16an, 17.00etan eta 20.00etan.

DONOSTIA. 'Underground'. Abenduaren 15ean eta 16an, Markeliñeren eskutik, Egia kultur etxean, arratsaldeko 20.00etan.

'Abere kantariak'. Abenduaren 15ean, eguerdiko 12.00etan, Amara kultur etxean.

'Badum mundua'. Abenduaren 15ean, arratsaldeko 18.00etan, Lugaritz kultur etxean.

EIBAR. Takolo, Pirritx, eta Porrotx. Abenduaren 15ean, arratsaldeko 16.30ean eta 18.30ean, unibertsitateko antzokian, *Aupa Kintxo* azken lana taularatuko dute.

musika

4 itzal. Gaur, Iruñeko Akelarre tabernan (21.00etan).

EGUNKARIA

Lau itzal taldeko kideak.

Punk-rock doinuak entzungai Iruñeko Akelarre tabernan

Xabi Solano, Etzakit taldeko kantariaren proiektu berria da 4 itzal taldea. Taldearen 'Denek dakite' lehen diskoa kalean da jada, eta bertako kantak dira taldeak gaur Iruñeko Txantrea auzoko Akelarre tabernan eskaniko dituenak. 21.00etatik aurrera, punk-rock doinuak nagusituko dira Akelarren.

GASTEIZ. 'Glob Glob'. Gaur, Gaztetxean, arratsaldeko 19.30ean, globalizazioaren inguruko antzezlan.

GETXO. Takolo, Pirritx, eta Porrotx. Abenduaren 14an, arratsaldeko 19.00etan, Areetako geltokiko plazan, *Aupa Kintxo* azken lana taularatuko dute.

'Hacia una nueva mujer'. Abenduaren 14an, Getxo antzokian, 19.00etan, Talia taldearen eskutik.

'Kontularien kluba'. Abenduaren 14an, arratsaldeko 19.00etan, Algortako kultur etxean.

Oihulari Klown. Gaur, Liburutegian, 17.30ean.

hitzaldiak

ANDOAIN. 'Bizkarrezurreko gaitzak saiesteko moduak'.

Bihar, Kultur Etxean, Michel Marmier doktorearen eskutik, arratsaldeko 19.30ean.

ARRASATE. '...Eta Santamasetan nola jantziko zara'. Gaur, Ekin emakumeak erakundearen elkartean, arratsaldeko 19.30ean.

'Energia berriztagarriak gaur eta hemen'. Gaur, Monterraon kultur etxean, arratsaldeko 19.00etan, Jokin Aldazabal hizlariarekin.

AZKOITIA. 'Azkoitiko zalduntxoek ideiak gaur'. Gaur, Udaletxean, 19.00etan, Nerea Zubizarreta alkatea, Juan Ignacio de Uria eta Jose Mari Urkiaren eskutik.

BILBO. 'Republica Dominica, lo que el turismo no ve'. Gaur, 18.30ean, Ingeneritza Eskolan.

Benedetta Tagliabue arkitekturen hitzaldia. Gaur, 19.30ean, Arkitektoen Kolegioan.

'Osasun eta elikadura'. Gaur, 19.30ean, Hikaateneoan, Mario Fernandezek eskutik.

'El movimiento abertzale en Iparralde'. Gaur, La Bolsa auzoetxean, 20.00etan, Mertxe Kolinarekin (AB) eskutik.

'Globalización y ecología'. Bihar, 19.30ean, Hikaateneoan, Jon Torre eta Paul Muñecasnek eskutik.

DONOSTIA. 'Homeopatía: alergiak eta asma'. Gaur, arratsaldeko 20.00etan, Ikasbide Elkartean, Andelmo Barandiaran sendagilearekin.

'Menopausia'. Bihar, arratsaldeko 20.00etan, Ikasbide elkartean, Fatima Azkueren eskutik.

ERMUA. 'Inmigrazioa eta

hezkuntzaren errealitatea

Ermuan'. Bihar, arratsaldeko 19.00etan, Udaletxeko ganbaran.

GASTEIZ. 'Palestina: Raíces del conflicto y situación actual'.

Bihar, Filologia Fakultateko gradu aretoan, Thamer El Birrawiren eskutik, eguerdiko 12.00etan.

'El integrismo islamico y la responsabilidad de occidente'.

Bihar, arratsaldeko 19.30ean, Gaztetxean, Thamer El Birrawi eta Gabirel Ezkurdiaren eskutik.

'Eguraldiaren iragarpena Historian zehar'. Gaur, eguerdiko 12.00etan, Magisteritza eskolan, Pello Zabalaen eskutik.

GERNIKA. 'Hacia el encuentro para la paz'. Gaur, Kultur Etxean, 20.00etan, Elkarriko bozeramaile Jonan Fernandezek eskutik.

'¿Cómo ven los sindicatos la pacificación?'. Bihar, San Frantzisko Elizan, LAB, ELA, CC.OO, eta UGTko ordezkariak eskutik, 20.00etan.

IRUN. 'Testimonios directos, cooperantes en Palestina'. Gaur, La Salle San Marcial eskolako ekitaldi aretoan, arratsaldeko 20.00etan.

'El fin de un cuento de hadas. Motivos del fracaso del proceso de paz en Palestina'. Bihar,

La Salle San Marcial eskolako ekitaldi aretoan, arratsaldeko 20.00etan, Andoni Gorostiagaren eskutik.

IRUÑEA. 'La fidelidad y el respeto mutuo como renuevo de amor y no como imposición'. Bihar, 20.00etan, Mikael aretoan, Vicente Madozen eskutik.

OÑATI. Nerabezaroko elikaduraren transtornoak. Gaur, arratsaldeko 18.30ean, Garoa aretoan, Edurne Rojo psikologoa eta Garbiñe Aguirre ACABeko lehenakariaren eskutik.

ORDIZIA. 'Eleaniztasunaren abantailak'. Gaur, arratsaldeko 19.00etan, Barrena kultur etxean, David Lasagabasterren eskutik.

ZALDIBIA. 'Bertsolaritza atzo eta gaur'. Gaur, 18.00etan, Beti Gazte Zahar Egoitzan, Juan Mari Lekuona eta Patxi Iraolaren eskutik.

ikus-entzunezkoak

BILBO. 'Desobediencia civil en Iparralde' bideo emanaldia. Bihar, Onki-xin elkartean, 20.00etan.

DONOSTIA. 'Bat batean azken uda' filma (1959, AEB). Gaur,

argitalpena

Literaturari buruzko ale berezia
kelaratu du 'Prest!' aldizkariak

Deustualdeko hilabetekari *Prest!*-ek, Deustua eta literatura lotu ditu bere azken alean. Hainbat informazioren artean, Jon Kortazar eta Antton Mari Aldekoa-Otalorari egindako elkarrizketak kaleratu dituzte hilabetekari horretan. Bertsolaritzari ere bere tartea eskaini diote bi orrialdetan euskal aldizkari arduradunek.

Argitaratzailea: **Berbaizu euskara elkarte**

azoka

Arabako Errioxako ardoaren azoka
izango da gaur, Urretxun

Santa Luziako Feriaren barruan antolatu dituzten ekitaldien artean, Arabako Errioxako ardoaren azoka izango da Urretxuko Iparragirre plazan, arratsaldeko 18:30ean hasita. 20:00etan berriz, udaletxeko areto nagusian ardo lehiaketa jarriko dute martxan, Arabako Errioxako upelategien eta hainbat enologoren eskutik.

EGUNKARIA

Antzoki Zaharrean, arratsaldeko 20:15ean, *Nosferatu*: Joseph Mankiewicz zikloaren barruan.
Film laburren emanaldia eta ondorengo solasaldia. Bihar, arratsaldeko 20:15ean, Larrotxene kultur etxean.
'Los siete samurais' (Akira Kurosawa, 1954). Abenduaren 15ean, Ernest Lluch kultur etxean, 17:00etan, jatorrizko bertsioa izango da, gaztelaniazko azpitituloekin.
GASTEIZ. 'El negocio rosa' dokumentala. Gaur, arratsaldeko 20:00etan, Lesgaytegia.
'Venezuela, iraultza isilaren taupadak' diaporama. Abenduaren 14an, Gaztetxean, arratsaldeko 20:30ean.
'La mafia en La Habana' filma. Abenduaren 16an, arratsaldeko 19:30ean, Gaztetxean. ondoren solasaldia izango da.
LAZKAO. 'Pangea espedizioa: munduko bitxikerien bila' ikus-entzunekoa. Gaur, Maizpide zineman, Ander Izagirreren eskutik, gaueko 21:00etan.
LEGAZPI. 'Yambo Kenia mendia'. Abenduaren 14an, Kultur Etxean, arratsaldeko 20:00etan, Joseba Ugaldereen eskutik.

bestelakoak

BAIONA. Eskulan merkatua. 16ra arte, Mattin megadendan, eltze, larru, zur, bitxi, etabar salgai.
BILBO. Kirmen Uribe Literatur Jazz ekitaldian. Gaur, arratsaldeko 20:15ean, Kalderapeko kulturgunean.
DONOSTIA. 'Urre eta zilarrezkoak' ipuin kontaketa. Gaur, Loiola kultur etxean, arratsaldeko 18:00etan.
Literatur solasaldia gaztelaniaz. Bihar, Loiola kultur etxean, arratsaldeko 19:30ean.
Kiki, Koko, Moko eta Flax pailazoak. Abenduaren 15ean, 17:00etan, Casares kultur etxean.
GASTEIZ. Festa kubatarra: musika, erakusketak, mojitoa, etabar. Abenduaren 15ean, Gaztetxean, gaueko 22:30ean.
'Medicus Mundiren bidezko merkatua'. Abenduaren 16a arte, San Prudencio aretoan.
GETXO. Betizu telesailaren grabazioa. Gaur, arratsaldeko 17:00etan, Areetako geltokian.

erakusketa

'Euskal Herriko hilarriak'. Gernikako Euskal Herria museoan (Apirilaren 7a arte).

Heriotzaren oroitarrien bilduma Gernikan

Erredakzioa | DONOSTIA

Abenduaren hasierarekin batera *Euskal Herriko hilarriak* erakusketa zabaldu zuten Gernikako Euskal Herria museoan.

Bizkaiko Foru Aldundiaren museoan ikusgai dagoen bildumak, gure historiako pasarteak azaltzen ditu heriotzarekin lotutako oroitarrien bidez. Guztira, 20 hilarri beha daitezke, bakoitzak ezaugarri zehatz eta istorio zehatz bat agertzen duena.

Hilarri horiek, guztiak, erakusketa batean bildu izana, Donostiako San Telmo museoko arduradunen ekimena izan da. Espirituekin lotutako oroitarriak, Euskal Herriko, Espainiako, Portugalgo eta Frantziako 15 museotatik datoz.

Euskal Herria aberatsa izan da historian zehar hilarriei dagokienez. Hala, oroitarri horien agerpena azaltzeko hainbat teoria aipatu ohi dituzte adituek: hildakoen lekukotasuna emateko zirela, edo erlijio zahar batean eguzkia edo izarrekin bat egi-

Elorrioko Argiñetan dauden hilarriak.

teko modua. Gernikako Euskal Herria museoan ikusgai diren hilarriak, 22 mendetakoak dira; Zaharrenak, K.a. IV. mendekoak dira eta berrienak, XVII. mendekoak.

Adiera historiko-etnografikoa alde batera utzita, *Euskal Herriko hilarriak* edertasun handiko erakusketa dela aipatu behar da. Izan ere, hilarrien edertasunak bat egiten du, 1733. urtean

eraiki zen Alegia jauregiarekin, hots, Euskal Herria museoarenarekin.

Apirilak zazpi dituen artean, zabalik izango da erakusketa, aste osoan zehar.

IRUN. 'La poesía Palestina contemporánea. El grito de un alma desgarrada'. Abenduaren 14an, La Salle San Marcial eskolako ekitaldi aretoan, Thamer Birrawiren eskutik, 20:00etan.

LEGAZPI. 'Parezko hegazkinak. Abenduaren 14an, 18:00etan, Udal liburutegian, Hiruki taldearen eskutik.

PASAIA. 'Duba obabadu' ipuin musikatua. Gaur, 18:00etan, Antxoko liburutegian.

TOLOSA. Eskulangintza azoka. Abenduaren 15 eta 16an, Feria lekuan.

erakusketak

ARRASATE. 'Energia gela'. Monterron kultur etxean, abenduaren 20a arte.

BAIONA. 'Gure irratia 20 urte'. Gure Irratiaren egoitzan, abenduaren 30a bitartean.

BILBO. 'Habla en Cristiano' erakusketa. Sabino Arana Kultur Elkargoaren Euskal Abertzaleatasunaren Museoko antolaturiko erakusketa urtariraren 6a arte.

BURLATA. 'Erraldoiak'. Abenduaren 16a arte iraunen du.

DONOSTIA. 'Ez ahal dira ba guztiak haurrak?'. Amnesty International erakundearen egoitzan ikusgai. Abenduaren 19a arte.

'Ironia' erakusketa. Abenduan, Koldo Mitxelena kulturgunean. Astelehenetan eta jai egunetan itxita egoten da.
Martuteneko presoaren artean erakusketa. Abenduaren 15a arte,

Kultur Etxean, astelehenetik ostiralera 17:00etatik 20:30etara, eta larunbatetan 10:00etatik 13:00etara.

GERNIKA. Joakin Gamizen argazki mundua. Abenduaren 18a arte ikusgai, Euskal Herria museoan.

IBARRA. 'Kazetaritzako argazkigintzaren mende oso bat'. Abenduaren 17a arte, Kultur Etxean, goizeko 10:00etatik 13:00etara, eta 15:30etik gaueko 21:00etara zabalik egongo da.

IZPURA. 'Kantuketan'. Faustin Bentaberri aretoan, abenduaren 19a arte izango da ikusgai.

LEGAZPI. 'Eskulanak: Iratzarri Etxekoandre Elkarteak Kideen lanak'. Abenduaren 14a arte, Kultur Etxean. Astelehenetik ostiralera 17:30etatik 20:30etara.

OIARTZUN. 'Oarsoaldea atzo,

gaur eta bihar'. Abenduaren 20a arte, astelehenetik larunbatera, 10:00etatik 13:00etara, eta 16:00etatik 20:00etara, argazki zaharren eta egitasmoen azalpena. Udal areto nagusian.

ikastaroak

ARRASATE. Perkusio afrikarra. Ikastaroa abenduaren 10 eta 17an eta urtariraren 7, 14 eta 21ean izango da Gazteluondon. Izen emateko deitu telefono honetara: 943798025.

BERGARA. Yoga ikastaroa. Parte hartzeko interesa zenbat jende duen jakin nahiko luke Udalak. Horregatik izena emateko gogo duena, pasa dadila lehenbailehen udaletxeko Gizarte Ongizate zerbitzutik edo dei dezala 943779125 telefonora.

BILBO. Tango ikastaroak.

Tangoaren oinarriko pausak ikasteko, Garua elkartearen eskutik. Uda garaian, Café Boulevard-eko lehenengo solairuan, ostiralero eta hileroko lehen larunbatetan, 23:00etatik aurrera.

DONOSTIA. Hitano ikastaroa. Abenduaren 11, 12, 13 eta 20an, 19:00etatik 21:00etara, Ipar Haizea auzo elkarte lokaletan, Intxaurrondoko Plazara Goaz euskara taldeak antolatuta.

HERNANI. Idazkuntza ikastaroa. Dobera euskara elkarteak antolatuta, urtariletik ekainera egingo da. Matrikulazio epea berriz, abenduaren 10etik, urtariraren 10a arte egongo da irekita, Dobera euskara elkartearen. Informazio gehiago: 943332799.

hiriburuetako filmak

● Txarra ★ Eskasa ★★ Balekoa ★★★ Ona ★★★★★ Bikaina

AMELIE. Frantzia, 2001. Zuz.: Jean-Pierre Jeunet. Akt.: Audrey Tautou, Mathieu Kassovitz, Yolande Moreau. 120 min. ★★★★★ Parisen kokatutako istorio bat da. Amelie tabernako zerbitzari gazte bat da. Ongia egiten saiatzen da, eta bihotz onez jokatu nahi du. Baina neskaren ekintzek, ezustean, haren kontra bihurtuko dira, eta bizitza sentimental hankaz gora jarriko zaio. Sentimendu handiz eginiko filma da. **Gasteiz (Mikeldi, Guridi), Bilbo (Avenida, Ideales), Donostia (Astoria, Bretxa), Iruñea (Golem Yamaguchi).**

ATLANTIS. AEB, 2001. Zuz.: Gary Trousdale, Kirk Wise. Marrazki bizidunak. 95 min. ★★ ★ Milo Thatch kartografoa bere aitonak urte luzez eginiko ikerketan jarraitzeko asmotan da. Atlantisko zibilizazioa aurkitu nahian. Shepherdren egunerokoari esker Atlantisko bidea topatuko dute Milok eta bere lagunek. Disneyren azkeneko lanak

sekulako efektu bereziak ditu. **Gasteiz (Yelmo Gorbeia, Ster), Donostia (Bretxa, Warner), Iruñea (Carlos III, Golem Baiona).**

EL HADA IGNORANTE. Italia, 2001. Zuz.: Ferzan Ozpetek. Akt.: Stefano Accorsi, Margherita Buy, Serra Yilmaz. 106 min. ★★★★★ Massimo auto istripuz hiltzen deanean, Antonia alarguna lur jota geldituko da. Haren depresioa amaituko da senarrak beste harreman bat bazuela jakiten duenean. Harreman hori beste gizon batekin zuen, Accorsirekin. Gizon hori ezagutuko du Antoniak, eta bien artean adiskidetasuna sortuko da. Erroman girotutako istorioa da. **Gasteiz (Guridi), Bilbo (Multi), Donostia (Principe).**

EL MOSQUETERO. AEB, 2001. Zuz.: Peter Hyams. Akt.: Justin Chambers, Mena Suvari, Stephen Rea, Tim Roth, Catherine De- neuve. 105 min.

★ ★ D’ Artagnanek bere gurasoak hiltzen ikusi zituen haurra zenean. Hamalau urte pasa dira, eta abentura bila joango da Parisera. Beste hiru ezpatarirekin batera Riche- lieu gaiztoari aurre egin beharko dio. D’ Ar- tagnanen ezpata borrokak oraingoa *Ma- trix* estiloko efektu bereziekin grabatuak daude, oso ikusgarriak izango dira, beraz. **Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Ideales), Donostia (Astoria, Garbera, Warner), Iruñea (Principe).**

EN CONSTRUCCION. Espainia, 2001. Zuz.: Jose Luis Guerín. ★★★★★ Egonarria da zinemagile saikaezin horren bertute handienetakoa. Hiru urtez jarraitu du Bartzelonako txinatar auzoa zelakoaren bihotzean altxatu duten eraikin baten eraikuntza prozesua. Lan honek oso harrera ona izan zuen Donostiako Zinemal- dian. **Gasteiz (Florida), Donostia (Trueba), Bilbo (Multi).**

HARRY POTTER Y LA PIEDRA FI- LOSOFAL. Erresuma Batua-AEB, 2001. Zuz.: Chris Columbus. Akt.: Daniel Radcliffe, Richard Harris. 152 min. ★★ ★ Harry 10 urteko umezurtza da, izeba- osabekin bizi dena. 11 urte betetzen ditue- nean, Hogwarts Magia Eskolan onartu du- tela dioen gutun bat jasoko du. Bere gura- soak magoak zirela jakingo du, eta Lord Voldemort gaiztoari aurre eginaz hil zirela. Magia Eskolan gauza harrigarriak ikasiko ditu eta abentura ugari bizi, Ron eta Her- mione lagunekin. **Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Avenida, Mikeldi, Capitol, Ideales), Donostia (Astoria, Bretxa, Garbera, Warner), Iruñea (Principe, Golem Baiona), Baiona (Bauvan).**

JUANA LA LOCA. Esp. 2001. Zuz.: Vi- cente Aranda. Akt.: Pilar Lopez de Ayala, Da- niele Liotti, Rosana Pastor. 117 min. ★★ Juanak nerabezaroan Flandriara joan

beharko du. Errege-erregina Katolikoek eta Maximiliano enperadoreak haren eta Feli- peren arteko ezkontza hitzartu dute. Hasie- ratik maitasuna sortzen da bien artean, bai- na hurrengo urteetan Gaztelako erregin kargua hartu beharko du Juanak, gogoz kontra, eta geroztik Feliperen maitasuna etengabe itzaltzen doala sentituko du. **Gas- teiz (Florida, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Mikeldi), Donostia (Astoria), Iruñea (Golem Yamagu- chi).**

KANDAHAR. Iran-Frantzia, 2001. Zuz.: Mohsen Makhmalbaf. Akt.: Niloufar Pazira, Hasan Tantai. 85 min. ★★ ★★ Filmeko pertsonai nagusia Kana- dan errefuxiaturik dagoen kazetari afganis- tandarra da. Lan honetan argi asko erakus- ten da Afganistanen emakumeen bizi bal- dintzak nolakoak diren, kazetariak Afganistanera itzultzeko beharra bultzatu- ta, bere herrialdera egingo baitu bidaia.

Gasteiz (Florida, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Mul- ti), Donostia (Principe), Iruñea (Golem Yama- guchi)

LA MALDICION DEL ESCORPION DE JADE. AEB, 2001. Zuz.: Woody Allen. Akt.: Woody Allen, Helent Hunt, Dan Aykroyd, wallace Shawn, Chalize Theron. 103 min. ★★ ★★ New Yorken 1940an kokatuta dago; C W Briggs (Woody Allen), aseguru ikertzailea da eta bere ogibidean onena dela frogatzen saiatzen da, Betty Ann (He- lent Hunt) bere enpresako langilearen au- rrean. Jadeko Eskorpioia erabiliz, Voltan mago maltzurra, Briggsen borondatearen jabe bihurtuko da. **Bilbo (Multi), Donostia (Principe), Iruñea (Carlos III, Golem Yamagu- chi), Baiona (Bauvan, l’Atalante).**

LA ZONA GRIS. AEB, 2001. Zuz.: Tim Bla- ke Nelson. Akt.: David Arquette, Steve Bus- cemi, Harvey Keitel, Mira Sorvino. 108 min.

aretoak

Araba

GASTEIZ

FLORIDA

(945 23 19 40)

El hijo de la novia: 12.30 - 17.30 - 20.00 - 22.30.

En construccion: 17.30 - 20.00 - 22.30.

El caso Pinochet: 17.30 - 20.00 - 22.30.

Sin noticias de Dios: 17.30 - 20.00 - 22.30.

Kandahar: 17.30 - 20.00 - 22.30.

La zona gris: 17.30 - 20.00 - 22.30.

Juana la loca: 17.30 - 20.00 - 22.30.

GURIDI

(945 23 19 40)

Harry Potter: 16.45 - 19.30 - 22.30.

Ni una palabra: 17.00 - 19.45 - 22.30.

El mosquetero: 17.00 - 19.45 - 22.30.

Amelie: 17.00 - 19.45 - 22.30.

El hada ignorante: 17.30.

Spy game: 17.30 - 20.00 - 22.30.

American pie 2: 17.30 - 20.00 - 22.30.

MIKELDI MULTIPLEX

(945 26 72 73)

American pie 2: 17.15 - 20.00 - 22.30.

Spy game: 17.15 - 20.00 - 22.30.

Harry Potter: 17.00 - 19.45 - 22.30 .

Amelie: 17.15 - 20.00 - 22.30.

Ni una palabra: 17.30 - 20.15 - 22.45.

La inglesa y del duque: 17.30 - 20.15 - 22.45.

Scary movie 2: 17.30 - 22.45.

El mosquetero: 18.15.

Moulin rouge: 17.30 - 20.15 - 22.45.

STER ZINEMAK

(945 18 90 00)

Harry Potter: 16.00 - 19.00 - 22.00.

Spy game: 16.05 - 18.25 - 20.45 - 23.00.

American pie 2: 16.10 - 18.20 - 20.30 - 22.40.

Ni una palabra: 16.15 - 18.30 - 20.50 - 23.05.

El mosquetero: 16.20 - 18.35 - 20.40 - 22.50.

Atlantis: 16.35 - 18.45 - 20.55 - 22.45.

Yamakasi: 16.25 - 16.40 - 20.35 - 22.30.

Moulin rouge: 20.00 - 22.25.

YELMO GORBEIA

Juana la loca: 15.35 - 17.50 - 20.20 - 22.40.

Yamakasi: 16.30 - 18.30 - 20.35 - 22.35.

Atlantis: 15.30 - 17.30 - 19.30 - 21.50.

El mosquetero: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45.

Una rubia muy legal: 15.55 - 17.55 - 19.50.

Kandahar: 21.50.

American pie 2: 15.45 - 17.50 - 20.00 - 22.15.

Ni una palabra: 15.45 - 18.00 - 20.30 - 22.50.

Sin noticias de Dios: 17.05 - 19.35 - 22.00.

Harry Potter: 15.30 - 18.30 - 21.30.

La zona gris: 16.10 - 18.20 - 20.25 - 22.40.

Los otros: 16.00 - 18.20 - 20.25 - 22.30.

Lucia y el sexo: 22.40.

Scary movie 2: 16.45 - 18.45 - 20.45 - 22.40.

AGURAIN

HARRESI

(608 90 16 70)

Ez dago emanaldirik.

Bizkaia

BILBO

AVENIDA

(94 431 0310)

Tumba abierta (JBA): 11.30 - 14.30.

Amelie: 17.00 - 19.45.

La pianista: 22.00.

BARAKALDO

MAX CENTER

(94 431 03 10)

Spy game: 16.45 - 19.30 - 22.30.

Los malditos vampiros del desierto: 17.15 - 20.15 - 22.30.

Harry Potter: 16.30 - 19.30 - 22.30.

Los otros: 17.15 - 20.15 - 22.30.

Sin noticias de Dios: 16.45 - 19.30 - 22.30.

Scary movie 2: 16.45 - 19.30.

El mosquetero: 16.45 - 19.30 - 22.30.

American pie 2: 17.00 - 19.30 - 22.30.

Una rubia muy legal: 17.00 - 19.30 - 22.30.

Ni una palabra: 16.45 - 19.30 - 22.30 .

Training day: 16.45 - 19.30 - 22.30 .

BASAURI

ANTZOKIA

La pianista: 20.00.

BILBONDO

(94 431 0310)

Ni una palabra: 17.00 - 19.45 - 22.30.

Spy game: 17.00 - 19.45 - 22.30.

El mosquetero: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.30.

Amelie: 19.45 - 22.30.

Una rubia muy legal: 17.15 - 20.00.

Training day: 17.00 - 22.30.

Sin noticias de Dios: 17.00 - 19.45 - 22.30.

American pie 2: 17.15 - 20.00 - 22.30.

‘HARRY POTTER’

Marka guztiak hausten ari den filma

Harry 10 urteko umezurtz bat da, eta osaba-izebekin bizi da. 11 urte betetzean, Hogwarts Magia

Eskolan onartu dutela dioen gutun bat jasoko du. Gurasoak magoak zirela jakingo du, eta Lord Vol-

demort gaiztoari aurre eginez hil zirela. Magia Eskolan gauza harrigarriak ikasiko ditu.

Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia) **Bilbo** (Avenida, Mikeldi, Capitol, Ideales) **Donostia** (Astoria, Bretxa, Garbera, Warner Lusomundo) **Baiona** (Vauban) **Iruñea** (Principe, Golem Baiona)

estreinaldiak

Les rois mages filma.

LE ROIS MAGES. Zuz.: Didier Bourdon, Bernard Campan. Akt.: Didier Bourdon, Pascal Legitimus, Bernard Campan. 102 m. Gabonetako komedia surrealista samarra da honako hau. Jesus eta hiru errege magoak Parisen bildu dira. Meltxor, Gaspar eta Baltasar hara eta hona ibili dira eta orain aspaldiko lagun eta etsaiekin egingo dute topo. Maria, Jo eta Herodes modernoak azalduko dira istorioan. **Baiona (Vauban), Miarritze (Royal).**

LE PEUPLE MIGRATEUR. Zuz.: Jacques Perrin., Michel Debats, Jacques Clu-zeaud. 98 m. Dokumentala. Hegazti migratzaileen istorioa, agintzari baten istorio ederra da. Itzulerraren promesa. Milaka kilometrotan hegaztiek zailtasun guztiak gainditzen dituzte, arrisku-ekui aurre eginez, mendiak, ozeanoak eta basamortuak zeharkatuz, behar bati erantzuteko: biziraupena. **Baiona (Vauban), Miarritze (Royal).**

SPY GAME. AEB, 2001. Zuz.: Tony Scott. Akt.: Robert Redford, Brad Pitt, Catherine McCormack, Stephen Dillane. Tom Bishop CIAko agentea hiltzera kondenatu du Txinako Gobernuak, espioitzagatik. Haren itxaropen bakarra Nathan Muir da, lanbideaz guztia erakutsi zion gizona. CIAk ezer ez du egingo Bishop salbatzeko, baina Muir iritsiko da bere aspaldiko lan-kidea laguntzeko asmoz. **Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Ster), Bilbo (Capitol, Ideales), Barakaldo (Max Center), Basauri (Bilbondo), Getxo (Lauren), Donostia (Astoria, Bretxa, Garbera), Irun (Txingudi), Usurbil (Lauren), Iruñea (Carlos III, Golem Baiona), Tuter**a (Cinemax).

AMERICAN PIE 2. AEB, 2001. Zuz.: J.B.Rogers. Akt.: Eugene Levy, Molly Cheek, Chris Owen, Eli Marienthal, Lisa Arturo. 104 min. Estatu Batuetako unibertsitateetan girotutako komediek arrakasta izaten dute publiko gaztearen artean. *American Pie* 2 horren adibide argia da. Gazteen arteko sexu harreman zailak eta bitxiak ez dira falta film honetan, aurreko film originalean gertatzen zen antzera. Umorea eta elkarriketa bakunak dira lan honen ardatza. **Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia), Donostia (Bretxa, Garbera, Warner Luso-mundo), Irun (Txingudi), Usurbil (Lauren), Bilbo (Capitol, Mikeldi, Ideales, Multi), Barakaldo (Max Center), Basauri (Bilbondo), Leioa (Artea), Santurtzi (Serantes), Iruñea (Olite, Golem Baiona), Lizarra (Los Llanos).**

EL CASO PINOCHET. Txile, 2001. Zuz.: Patricio Guzman. Dokumentala. Augusto Pinochet diktadorea atxilotu bitarteko gertakariak kontatzen dira doku-mental interesgarri honetan. Londresen epaiketaren zain egon zen uneak berreskuratu ditu Patricio Guzmanek, baita Txilen azkeneko urteetan izandako egoera ere. **Gasteiz (Florida), Bilbo (Multi).**

BEASAIN

USURBE

Ez dago emanaldirik.

BERGARA

NOVEDADES

Ez dago emanaldirik.

DEBA

ZUBELZU

Ez dago emanaldirik.

EIBAR

UNTZAGA

Harry Potter: 19.30 - 22.15.

RIALTO

Ez dago emanaldirik.

ELGOIBAR

HERRIKO ANTZOKIA

Ez dago emanaldirik.

ERRETERERIA

ON BIDE

Ez dago emanaldirik.

HERNANI

BITERI

Ez dago emanaldirik.

IRUN

TXINGUDI

Harry Potter: 16.00 - 19.00 - 22.00.

Yamakasi: 16.00 - 20.00.

Una rubia muy legal: 18.00 - 22.00.

Atlantis: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00.

NI UNA PALABRA. AEB, 2001. Zuz.: Gary Fleder. Akt.: Michael Douglas, Brittany Murphy, Sean Bean, Famke Janssen. 113 min.

★★ Nathan Conrad psikiatra lasai bizi da, egun batean 8 urteko alaba bahitzen dioten arte. Bahiketa Elisabeth emakume gaixo baten burutazioa izan da. Emakume hori urteetan *shock* egoeran egon da. Andrew Klavanan eleberri batean dago oinarrituta. **Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Ster, Yelmo Gor-beia), Bilbo (Mikeldi, Ideales), Donostia (As-toria, Bretxa, Garbera, Warner Lusomundo), Iruñea (Carlos III, Golem Baiona).**

SIN NOTICIAS DE DIOS. Espainia-Frantzia-Italia-Mexiko, 2001. Zuz.: Agustín Díaz Yanes. Akt.: Victoria Abril, Penelope Cruz, Gael García Bernal. 113 min.

★★★ Zerutik eta Infernutik bi aingeru bi-daltzen dituzte Lurrera, emakume gorpu-tzarekin. Bien misioa Many boxeolari aka-

Gipuzkoa

DONOSTIA

ASTORIA

(943 41 12 00)

Harry Potter: 16.45 - 19.45 - 22.45.

Juana la loca: 17.00 - 19.30 - 22.00.

Spy game: 17.15 - 20.00 - 22.30.

Ni una palabra: 17.00 - 19.30 - 22.15.

Amelie: 17.00 - 19.45 - 22.15.

Sin noticias de Dios: 17.15 - 20.00 - 22.30.

El mosquetero: 16.45 - 19.30.

La inglesa y el duque: 22.15.

BRETXA

(943 41 12 00)

Harry Potter: 16.00 - 19.00 - 22.00.

Yamakasi: 16.00 - 20.00.

Una rubia muy legal: 18.00 - 22.00.

Spy Game: 17.00 - 19.30 - 22.30.

American pie 2: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45.

Atlantis: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45.

La zona gris: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45.

Amelie: 17.00 - 19.30 - 22.15.

Ni una palabra: 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45.

GARBERA

(943 41 12 00)

Harry Potter: 17.00 - 20.00 - 23.00.

Training day: 17.00 - 19.30 - 22.45.

Spy game: 17.15 - 19.45 - 22.30.

Yamakasi: 17.35 - 19.45 - 22.30.

Ni una palabra: 17.15 - 19.30 - 22.45.

El mosquetero: 17.15 - 19.30 - 22.30.

American pie 2: 17.30 - 20.00 - 22.30.

PRINCIPE

(943 41 12 00)

La maldición del escorpion de Jade: 17.30 - 20.00 - 22.30.

El hijo de la novia: 17.15 - 19.45 - 22.30.

Moulin rouge: 17.00 - 19.30 - 22.15.

Sin noticias de Dios: 17.15 - 20.00 - 22.30.

El hada ignorante: 17.30 - 19.45 - 22.15.

Kandahar: 17.00 - 19.00 - 21.00 - 23.00.

TRUEBA

En construccíon: 17.15 - 19.45 - 22.15.

Los niños de Rusia: 17.15 - 20.00 - 22.15.

WARNER LUSOMUNDO

Harry Potter: 16.30 - 19.30 - 22.00 - 22.30.

Intacto: 17.15 - 20.00 - 22.30.

Training day: 17.00 - 19.30 - 22.15.

El mosquetero: 17.15 - 19.45 - 22.00.

American pie 2: 17.30 - 20.00 - 22.15.

Atlantis: 17.30 - 20.00 - 22.15.

Rock star: 17.30 - 19.45 - 22.00.

Una rubia muy legal: 17.15 - 20.00 - 22.15.

Ni una palabra: 17.00 - 19.30 - 22.00.

ARRASATE

ALAI ZINEMA

Ez dago emanaldirik.

ATAUN

HERRI ANTZOKIA

Ez dago emanaldirik.

AZKOITIA

BAZTARTXO

Ez dago emanaldirik.

AZPEITIA

SOREASU

Ez dago emanaldirik.

batuaren arima irabaztea izango da. Ze-ruak 50ko hamarkadako kantari eder bat bi-daliko du (Manyren emaztea), eta Infer-nuak zerbitzari bat (Manyren lehengusua). **Gasteiz (Florida, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Capi-tol), Donostia (Astoria, Principe), Iruñea (Oli-te, Golem Baiona).**

TRAINING DAY. AEB, 2001. Zuz.: Antoine Fuqua. Akt.: Denzel Washington, Ethan Haw-ke, Scott Glenn, Tom Berenger.

★★ Denzel Washington pertsonaia gaizto eta ilun batean sartzen da (Alonzo polizia). Los Angelesko auzo arriskutsuenetan girotu-tako *thriller* poliziala da. 24 orduan Jake gazteak Alonzo lankidearen metodo ziki-nak ezagutuko ditu. **Bilbo (Avenida), Donos-tia (Garbera, Warner Lusomundo).**

UNA RUBIA MUY LEGAL. AEB, 2001. Zuz.: Robert Luketic. Akt.: Reese Withersp-o-n, Luke Wilson, Selma Blair. 95 m.

Ez dago emanaldirik.

ZARAUTZ

MODELO

Ez dago emanaldirik.

ZUMAIA

AITA MARI

Ez dago emanaldirik.

ZUMARRAGA

ZELAI ARIZTI

Ez dago emanaldirik.

Lapurdi

BAIONA

L'ATALANTE

(05 59 55 76 63)

Le sortilege su scorpion de Jade: 16.30 - 20.45.

Le mariage des moussons: 11.00.

Tom et Jerry: 14.00.

VAUBAN

(08 36 68 04 45)

Le peuple migrateur: 14.00 - 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00.

Les rois mages: 14.00 - 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00.

Harry potter: 14.00 - 17.00 - 20.00.

Le sortilege du scorpion de Jade: 14.00 - 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00.

Atlantide: 14.00 - 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00.

Tanguy: 14.00 - 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00.

DONIBANE LOHIZUNE

REX

Harry Potter: 17.00 - 21.00.

Les rois mages: 14.30 - 18.15.

Beccassine: 14.15.

Le peuple migrateur: 16.00 - 21.00.

HENDAIA

LES VARIETES

Ez dago emanaldirik.

MIARRITZE

ROYAL

(08 36 68 04 45)

Le peuple migrateur: 15.00 - 20.30.

Les rois mages: 15.00 - 20.30.

Harry Potter: 15.00 - 20.30.

Atlantide: 15.00 - 20.30.

Nafarroa

IRUÑEA

CARLOS III

(948 24 44 42)

Spy game: 17.30 - 20.00 - 22.45.

Atlantis: 17.30 - 20.00 - 22.30.

Ni una palabra: 17.30 - 20.00 - 22.45.

La maldición del escorpion de Jade: 17.30 - 20.15 - 22.45.

Moulin rouge: 17.30 - 20.00 - 22.45.

GOLEM (BAIONA)

American pie 2: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.45.

Spy game: 17.15 - 20.00 - 22.45.

Harry Potter: 16.45 - 19.45 - 22.45.

★★ Elle Woods ohiko ilehori ederra da, es-kolako egutegiko modeloa eta bere frater-nitateko burua. Mutil perfektoreakin maite-minduta dago, baina mutilak ez du nahiko berarekin harremanik izan. Komedia atse-gina da. **Gasteiz (Yelmo Gorbeia), Donostia (Bretxa, Warner Lusomundo), Iruñea (Golem Baiona).**

YAMAKASI. Frantzia, 2001. Zuz.: Ariel Zeitoun, Julien Seri. Akt.: Malik Diouf, Cháu Belle Dinh, Williams Belle, Charles Perriere. 90 min.

★★ Frantziako kaleetan hazitako ninja gaz-te batzuen abentura harrigarriak kontatzen dira film honetan. Egunero entrenatzen dira, gaueko iluntasunaren babesean, eta haien afizioa filosofia bihurtzen da. Adiski-detasuna, ohorea eta ausardia dira haien baliopak. **Gasteiz (Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Avenida), Donostia (Bretxa, Garbera), Iru-ñea (Olite).**

Sin noticias de Dios: 17.15 - 20.00 - 22.45.

Atlantis: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.45.

Ni una palabra: 20.30 - 22.45.

Una rubia muy legal: 16.30 - 18.30.

GOLEM (YAMAGUCHI)

Kandahar: 16.30 - 20.30 - 22.30.

Kandahar (JBA): 18.30.

El hijo de la novia: 17.30 - 20.00 - 22.30.

Solo mía: 18.30 - 22.30.

Amelie: 17.30 - 20.00 - 22.30.

La maldición del escorpion Jade: 16.30 - 20.30.

Juana la loca: 17.30 - 20.00 - 22.30.

OLITE

American pie 2: 17.30 - 20.00 - 22.30.

Yamakasi: 17.30.

Sin noticias de Dios: 17.30 - 20.00 - 22.30.

La zona gris: 20.00 - 22.30.

PRINCIPE

(948 24 54 00)

Harry Potter: 16.30 - 19.30 - 22.30.

El mosquetero: 17.30 - 20.00 - 22.30.

Los otros: 17.30 - 20.00 - 22.30.

LEITZA

HERRI ZINEMA

Ez dago emanaldirik.

LIZARRA

LOS LLANOS

El círculo: 17.30 - 20.00 - 22.45.

American pie 2: 17.30 - 22.30.

Harry Potter: 16.45 - 19.45 - 22.45.

Ni una palabra: 20.30.

TUTERA

CINEMAX

(948 82 28 91)

Ni una palabra: 18.00 - 20.15 - 22.30.

Harry Potter: 19.00 - 22.00.

Spay game: 18.00 - 20.20 - 22.40.

Atlantis: 18.10 - 20.00 - 22.00.

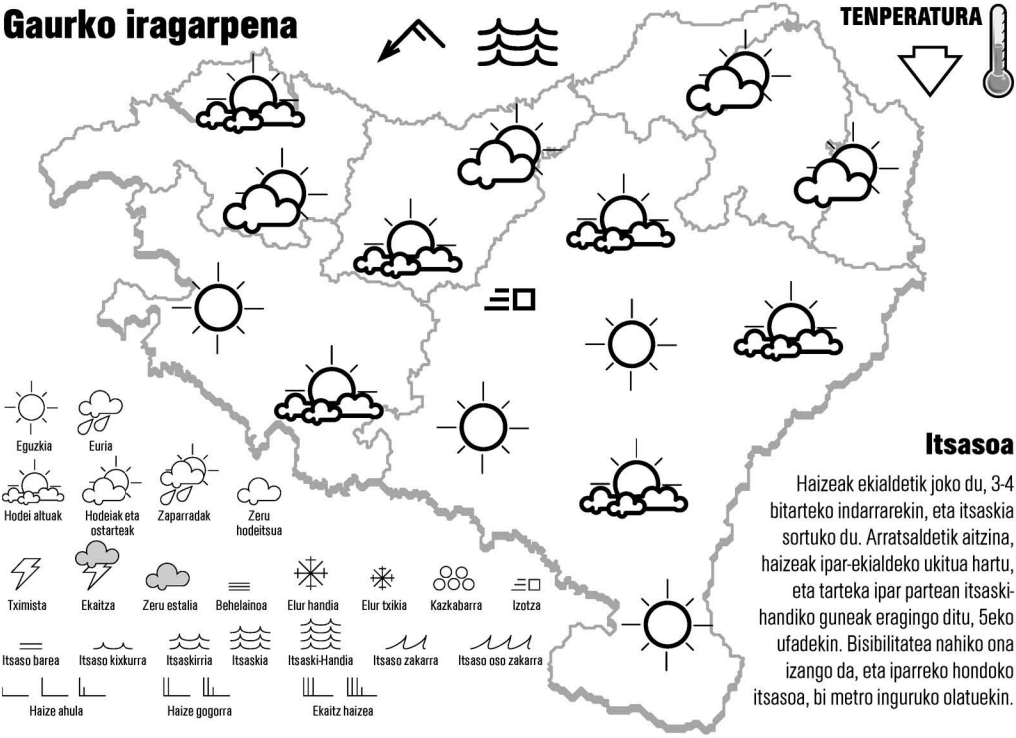
Juana la loca: 18.15 - 20.30 - 22.45.

Yamakasi: 18.30 - 20.30.

eguraldia

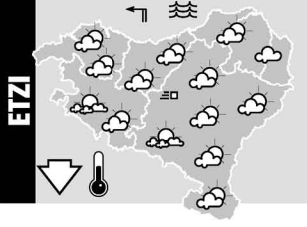
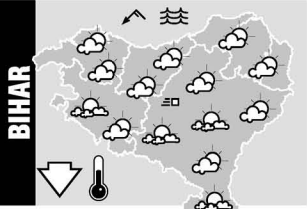
Jon Albisu

Gaurko iragarpena

Egonkortasuna nagusi

Aroak berdin segituko du. Goiz-goizetik lanbroa izanen da kostaldean, eta behe lainoa, berriz, barnealdeko haran eta ibarretan, eta mendialdean ere bai; izotza ere azalduko da betiko tokietan. Eguzkia eta hodei altuak gailenduko dira, baina ekialdeko haizeak temperatura bizpahiru gradu jaitsiko du. Arratsaldetik aurrera, haizeak ipar-ekialdeko ukitua hartu, eta hodeiak gero eta ugariago izanen dira, bereziki ipar partean eta Pirinioetan. Barnealdean, ordea, eguzkia eta zeru urdina, hodei altu bakar batzuekin.

Haizea ipar-ekialdetik ailegatu, eta hodeiak eta ostarteak tartekatuko dira ipar partean eta mendialdean; barnealdean, berriz, eguzkia eta hodei altuak izanen ditugu. Egunsentitik lanbroa, behe lainoa eta izotza ere izanen dira; gerora argituz joan arren, kontinentetik etorritako hodei dezente Euskal Herrira ailegatuko da.

Presio altuak izanen dira etzi ere, eta egonkortasun atmosferikoa bermatuko dute lurralde osoan. Goiz-goizetik lanbroa, behe lainoa eta izotza izanen dira betiko tokietan, baina poliki-poliki argituz joango da, eta ekialdeko haize indartsuak bultzatutako hodei trinko ugari ailegatuko da gure lurraldera.

Eguzkia

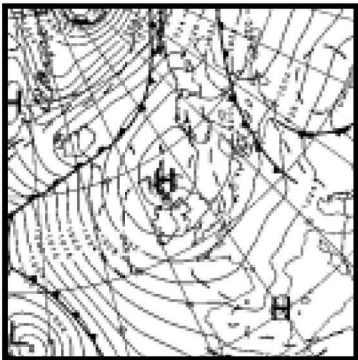
Sortu 08:27
Gorde 17:47

Ilargia

ILBETE Abenduak 30
ILBEHERA Urtarilak 6
ILBERRI Abenduak 14
ILGORA Abenduak 22

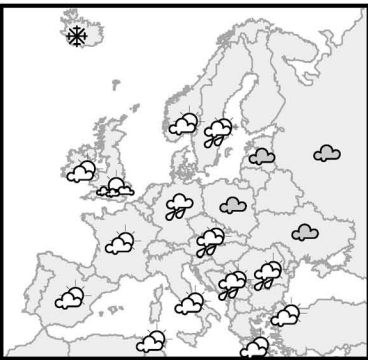
Itsasaldiak

ITSASGORA Ordua 02:26 / 14:55
Metroak 3,83 / 3,93
ITSASBEHERA Ordua 08:25 / 20:47
Metroak 0,72 / 0,59

Isobara mapa

Isobara mapak gaur arratsaldeko 13.00etarako erakusten duenez, antizikloiaren erdigunea Britainia Handiko uharteetan egongo da; haizea, ekialdetik lehenik eta ipar-ekialdetik arratsaldetik aurrera, indartsuago ailegatuko da. Presio altuak izanen dira, eta egonkortasun atmosferiko handia. Kantauri itsasoan ez da frontierik izanen; antizikloiak harresiarena ederki beteko du, eta, ondorioz, Atlantikotik etorritako fronte kateak goi latitudeetara desbideratuak izanen dira.

Europa gaur

Europako egoera atmosferikoaren ezaugarri nagusia, berriro ere, aldakortasuna da. Hala ere, goi geruzetako egoera egonkortuz joango da, eta horren ondorio zuzena dugu, hain zuzen ere, leku askotan hodeiak eta ostarteak gailentzea. Kontinenteko erdialdean dute eguraldirik txarrena, bereziki ekialdean eta Eskandinavian.

Temperaturak

EUSKAL HERRIA

Baiona	4	12
Bilbo	7	12
Donibane-Garazi	2	11
Donostia	8	10
Gasteiz	2	9
Iruñea	2	9
Maule	1	11

EUROPA

Amsterdam	3	6
Atenas	4	6
Berlin	-2	7
Bratislava	-4	-2
Brusela	-2	7
Budapest	-2	3
Dublin	3	8
Erroma	0	7
Frankfurt	0	4
Geneva	1	2
Helsinki	1	6
Kopenhage	2	7
Lisboa	3	13
Londres	4	8
Madril	2	10
Mosku	-15	-10
Oslo	0	7
Paris	0	5
Praga	-2	2
Stockholm	1	5
Varsovia	-1	0
Viena	1	3
Zurich	0	2

MUNDUA

Beirut	14	20
Buenos Aires	19	29
Bogota	17	25
Caracas	4	18
Chicago	10	14
Habana	20	31
Kairo	12	22
La Paz	7	22
Los Angeles	6	18
Manila	23	29
Miami	22	28
Mexiko	4	18
New Delhi	15	20
New York	5	11
Pekin	-6	-2
Rabat	15	20
Rio de Janeiro	25	31
Tokio	4	10
Santo Domingo	22	29
Santiago	10	29
Sao Paulo	20	29
Washington	4	11

denbora-pasa

LUMA

Zopa test

Aurki itzazu zopa-taulako letren artean ondoren jarritako galderen erantzun egokiak. Erantzunak ezker-eskuin, goitik behera eta diagonalean azalduko zazkizu

1. Non jotzen du simun haizeak?	Basamortuan	Itsasoan	Mendian
2. Itsasoratu aurretik zein da Urola ibaiak ukitzen duen azken herria?	Hondarribia	Deba	Zumaia
3. Zein euskalki erabiltzen da Saran?	Zuberera	Lapurtera	Bizkaiera
4. Usteak erdi ...	Oker	Ustel	Txar
5. Ospe handikoak dira Fiteroko ...	Piperrak	Jaiak	Bainuetxeak
6. Nola esaten zaio hiru probez osaturiko kirol lehiaketari?	Triatloia	Dekatloia	Astakeria
7.- Zein koloretakoa da Donald ahatearen jaka?	Gorria	Horia	Urdina
8.- Non dago Toloño mendia?	Araba	Nafarroa	Burgos
9.- Zein da txokolatearen osagai nagusia?	Cola-caio	Esnea	Kakaoa
10.- Nola deitzen zaio sagardo distilatuari?	Uxuala	Calvados	Pitarra

T	R	I	A	T	L	O	I	A	L
E	S	K	L	E	B	L	F	J	A
R	E	I	T	A	E	S	R	C	B
R	F	S	E	A	N	G	O	E	A
Z	U	M	A	I	A	I	C	D	S
E	K	S	C	O	D	S	U	S	A
L	A	P	U	R	T	E	R	A	M
A	E	E	S	D	Ñ	I	D	E	O
L	X	R	C	J	R	J	I	U	R
I	T	Z	E	K	G	E	N	U	T
A	E	T	N	O	A	L	A	R	U
I	U	E	F	B	A	K	M	D	A
R	N	T	A	T	N	E	A	I	N
B	I	R	D	L	Ñ	I	D	O	E
U	A	S	I	A	O	N	U	K	A
C	B	C	A	L	V	A	D	O	S

Atsotitza

Haize hegoa, emazteen gogoa

E5012

AURREKO SOLUZIOAK

			•	Z	•	M	•
			M	I	K	E	L
			•	L	A	N	A
•	H	•	S	A	L	D	U
G	A	B	I	R	A	I	A
•	R	A	•	R	•	Z	•
K	A	R	T	A	Z	A	L
•	N	E	U	•	I	B	I
B	A	T	•	O	N	A	K
•	K	U	I	A	•	L	A

1. Arautegi. 2. Kreditua. 3. Hegoalde.
4. Olagarro. 5. Erraldoi. 6. Lodikote. 7. Etorkina. 8. Aranondo. 9. Amodioak. 10. Ariketak. 11. Suspertu. 12. Igeltsua.

txoritxoari mokoka

FROGATZEN, PROBATZEN

Amagoia Iban

Anestesikoak ezin irentsita

Atzo arratsaldeko *Teleberri*-n esan zutenez, *País Vasco*-n (*Comunidad Autónoma* del-ik gabe) 20.000 bat immigrante daude. *Immigrante* hitzarekin Espainiatik edo Europako Batasunetik kanpokoez ari zaizkidala ulertzeko txertoak bere lana ederki asko betea du, antza, berehala ulertu bainuen Afrika, Amerika, Asia eta Europa Ekialdeko jendeaz ari zirena. Etorkin horien artean, emakumeek lortzen omen dute errazen lana, garbitzaile moduan. Normala, pentsatu zuten nire neurona apurrek.

Bideo berri baten garrantziaz

Osama Bin Ladenek irailaren 11ko atentatuarekin harreman zuzena duela frogatzen duen bideoa aurkitu omen dute estatubatuarrek Afganistanen. Antena 3k hara bidalia daukan kazetariak atzo goizean zioenez, harridura sortu du berriak, «aurretik munduko agintariei eman zitzaizkienak frogarabakigarriak ez ote ziren» adierazten duela. «Ea, ba, Bin Laden eta bere taldekideak lehenbailehen atxilotzen dituzten» esanez agurtu zuen Isabel San Sebastianek hori zioen kazetaria. Izan ere, zer axola digute frogak gerra bat pizterakoan?

Normala, bai, arautu gabea baitago besteren eta norbere etxean jarduten duten langileen egoera, eta non aurkituko dute lantokia langile baztertuenek, lan merkatuko arlorik baztertuenetan ez bada? *País Vasco*-n dauden 20.000 lagun horien berri eman ostean, Nafarroan beste 20 bat mila egoera berean daudela esan ziguten. Horiek, antza, ez dira Euskal Herrira etorri. Euskal Herria *Comunidad Autónoma* del aurrizkia galdu duen *País Vasco* baita; Arabaren, Bizkaiaren eta Gipuzkoaren batuketa besterik ez, alegia. Kontrakoa pentsatzen dugunok disfunzio bitxiren bat dugu, nonbait. Ni gaitz horrek jota nago, bai. Eta anestesikoek kalte egiten didate, zinez.

A3

EGUNKARIA
Rafael Moreno Gomezek pilatutako dirua lortu du.

Lehiakide batek 72 milioi pezeta eramango ditu 'Pasapalabra' gaurko saioan

Erredakzioa | DONOSTIA

Urte eta erdi da A3 katean *Pasapalabra* lehiaketa ematen dutela. Dagoeneko 330 saio aurkeztu ditu Silvia Jatok, eta jarraitzaile ugari ditu. Azkeneko asteetan, pilatutako dirua handituz joan da, 72 milioi pezetara iritsi arte (2.880.000 libera inguru). Dirutza hori 35 urteko irakasle andaluziar batek eramango du gaur iluntzean. Rafael Moreno Gomez da haren izena, eta bere lehenengo saioan lortuko ditu A-tik Z-ra definizio guztiak asmatzen. 72 milioien %48 Ogasunari eman beharko dio Granadako lehiakideak. Espainian telebistan banatzen den saririk handiena da, aparte utzita T5eko *El juego del euromillón* saioan emakume batek eramane zuten saria, milioi bat euro. *Pasapalabra*-n, bestalde, dagoeneko 400 milioi pezeta banatu dituzte (16 milioi libera). Audientziari dagokionez, astelehenean bere marka hautsi zuen lehiaketak, 2,8 milioi ikuslerek. Ziurrenik datu hori handitu egingo da gaur.

AUDIENTZIAK. EGMk emandako datuen arabera, EITBk miloi eta erdi jarraitzaile inguru ditu

EITBren inoizko emaitza onenak

MIKEL SAIZ
Emakume bat ETB ikusten Iruñeko bere etxeko egongelan.

50.000 pertsona gehiagorekin gainditu dute orain arteko marka onena, 1997. urtekoa

Urtzi Urkizu | DONOSTIA

Euskal Irrati Telebista taldeak inoizko audientzia emaitza onenak lortu ditu 2001. urtean, Komunikabideen Ikerketa Orokorrak (EGM) emandako datuen arabera. ETBko bi kateen eta bost irrati jarraitzaileak egunero 1.453.000 pertsona izan direla dio EGMk. Hego Euskal Herriko datuak dira horiek, eta Ipar Euskal Herrikoak falta dira. Horren arabera, 50.000 pertsona gehiagorekin gainditu dute orain arteko marka onena, 1997. urtekoa.

EITBk telebistan izan duten gorakada azpimarratu du. Lehenengo aldiz gainditu baitute 1.100.000 ikusleko kopurua (312.000 ETB1ek eta 829.000

ETB2 kateak). 2001eko batez bestekoa, EGMren datuen arabera betiere, 1.141.000 ikuslerena izan da ETBrentzat.

EITBko irratiak dagokienez, 340 mila entzule baino gehiagok sintonizatu dute Euskadi Irratia, Radio Euskadi, Radio Vitoria, Euskadi Gaztea edo EITB Irratia. Radio Euskadik izan du gorakada handiena (%20 inguru): asteleheneetik ostiralera 200.000 entzule dituzte egunero. Euskadi Irratiak eta Euskadi Gazteak elkarrekin 107.000 entzule dituzte astegunetan, eta 93.000 asteburuetan. Radio Vitoria, azkenik, pribilegioko lekuan dago Araban.

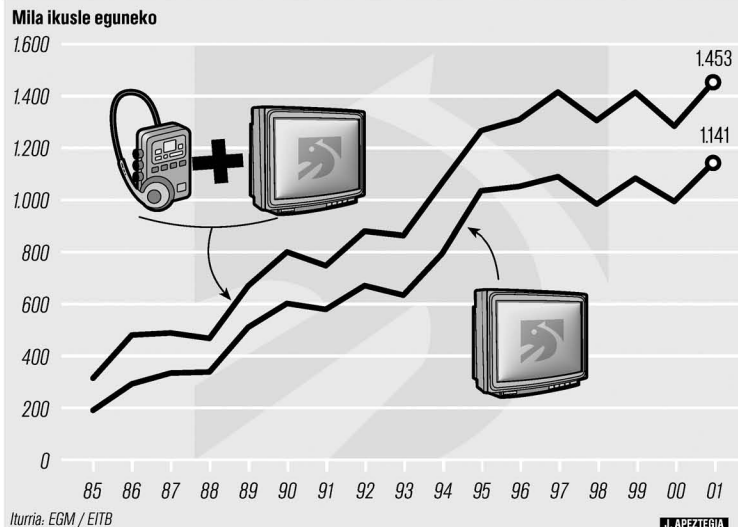
Duela aste batzuk Sofres AMk eman zituen datuen ara-

'OPERACIÓN TRIUNFO'

TVEko saioa sekulako arrakasta lortzen ari da

Espainiako kateen artean TVE1 azkenaldian bere aldea handitzen ari da T5 eta A3ekin konparatuta, batez ere *Operación triunfo* musika lehiaketari esker. Astelehen gaueko saioak, adibidez, %42,5eko *share*-a izan zuen emisioko hiru orduetan. 23:45 zirenean 7.861.000 ikusle ari ziren TVE1 ikusten (%50,6). La2 kateko laburpenak hiru milioi baino gehiagok jarraitzen dituzte egunero (katearen batez bestekoa baino 11,5 puntu gehiago).

Audientzia indizeak Hego Euskal Herrian

bera, ETB2 kateak urrian lortu zituen inoiz lortu dituen audientzia handienak. Batez beste %18,6ko pantaila kuota lortu zuten, eta gaueko *Teleberri* zen albistegirik ikusiena. Urteko batez bestekoa, berriz, %17,6koa da gutxi gorabehera. ETB1eko

batez bestekoa %5aren inguruan dabil.

Hego Euskal Herrian biztanle bakoitzak hiru ordu eta erdi ikusten du batez beste telebista, Sofresen datuek diotenez, eta azkeneko hilabeteetan T5 katea izan da ikusiena.

gaurko filmak

Promesa de hermano	★
Zuz.: Bill Corcoran. 88m. AEB. 1996.	
11:00 La2	
La doble vida de mi marido	★
Zuz.: Alan Metzger. 87m. AEB. 2001.	
16:30 T5	
Cuenta hasta tres y reza	★★
Zuz.: George Sherman. 102m. 1955.	
18:10 ETB2	
28 jours en sursis	★
Zuz.: Betty Thomas. 100m. AEB. 2000.	
21:00 C+(f)	
Arlington Road: temerás a ...	★★
Zuz.: Mark Pellington. 113m. AEB. 1998.	
22:00 A3	
¡La verdad si yo miento!	★
Zuz.: Thomas Gilou. 100m. Fran. 1997.	
22:00 C+(e)	
La Squale	★
Zuz.: Fabrice Genestal. 100m. 1999.	
22:40 La2	
Le genèse	★★
Zuz.: Cheick Oumar Sissoko. 1999.	
22:40 Arte	
Macadam cowboy	★★
Zuz.: John Schlesinger. 115m. 1969.	
00:20 Arte	
Sahara	★★★
Zuz.: Zoltan Korda. 97m. AEB. 1943.	
02:30 La2	
● ★ ★★ ★★ ★★ ★★ ★★	
Txarra	EsKasa
Balekoa	Ona
Bikaina	

LA DOBLE VIDA DE MI MARIDO

★ T5 - 16:30

Zuz.: Alan Metzger. Akt.: Margaret Collin, Lay O. Sanders. 87m. AEB. 2001.

Alan Metzgerrek zuzenean pantaila txikirako sortutako auzi-drama arrunt samarra da, egunero bazkalondoan ikus ahal izaten ditugun horietakoa. Oraingoan, sendi protagonistaen bizimodu lasai eta zoriontsua bertan behera erortzen ikusiko dugu, hain zuzen aitaren enpresakoek azpijokoe-tan aritzeaz akusatuko dutenean.

CUENTA HASTA TRES Y REZA

★★ ETB2 - 18:10

Zuz.: George Sherman. Akt.: Van Heflin, Joanne Woodward.

George Shermanek aktore erakargarriak deitu zituen Mendebalde Urru-nean girotutako drama koloretsu interesgarri hau filmatzeko. Van Heflin ahaztezina eta Joanne Woodward aktore ospe-

Dustin Hoffman eta Jon Voight.

Gauerdiko ‘cowboy’ mitikoa New Yorken

MACADAM COWBOY ★★

Arte - 00:20

Zuz.: John Schlesinger. Akt.: Dustin Hoffman, Jon Voight. 115m. AEB. 1969.

Gaur egun klasikotzat har dezakegun film puska eder honek egungo ikusentzuleok ere erraz hunkitzea lortuko du, bertan azaltzen diren bi pertsonaia bitxien arazoak, istiluak, amets eta ilusioak gureak egingo baititugu hasieratik, hamaikagarren aldiz ikustera bagoaz ere. Dustin Hoffman eta Jon Voight izarren karreretan ezinbestekoak bilakatu diren antzeppen bikainekin aho zabalik utziko gaituzte, behin eta berriro ; film hau estreinatu zenez geroztik hamaika filmetan errepikatu nahi izan dituzten pertsonaiak jokatzten dituzte. Jon Voight *cow-boy* ignorantea da eta, filmak, Dustin Hoffman ameslari azkarra ezagutu eta elkarrekin biziko dituzten gorabeherak erakusten ditu. Lehen aldiz hiri handira doan herritar inozoak bertan biziko dituen gaizki-ulertzeen ondorioak ederki islatuak daude.

tsua rol nagusiak antzeztzen jarri zituen, Ipar Ameriketako Gerra Zibilaren ondorengo istorio honestan. Iragan susmagarria duen ustezko apaiz bat ezagutuko dugu; benetako nortasuna ezkutatuz, nekazal giroko herrixka

batean kokatuko da, bizi-modu berri bati ekiteko, hantxe.

ARLINGTON ROAD: TEMERAS A TU VECINO

★★ A3 - 22:00

Zuz.: Mark Pellington. Akt.: Jeff Bridges, Joan Cusack. 113m. AEB. 1998.

Ane Muñoz

Jeff Bridges, Tim Robbins eta Joan Cusack hirukote arrakastatsua suspentsezko drama ilun honen aktore nagusiak dira eta, hain zuzen, horien partaidetza nabarmengarria da beste elementuen gaintik. Bi sendi auzokideen harremanaren inguruan garatzen da. Hasiera batean ederki moldatuko badira ere, sendi protagonista laster ohartuko da auzokide susmagarriok ez direla uste bezain jator eta zintzoak. Film zuzena da, ederki girotua eta, tira, aktoreen laguntzaz ere, erraz ikusten da.

SAHARA

★★★ La 2 - 02:30

Zuz.: Zoltan Kordan. Akt.: Humphrey Bogart, Bruce Bennett. 97m. AEB. 1943.

Humphrey Bogartentzat ia propio egindako gerra giroko film zahartxo hau gautxoriei gomendatu nahi diet, luxuzko aktore taldea biltzeaz gain istorio interesgarri baten kontakizun ederra baita eta aproposa, halaber, tarte entretenigarria igarotzeko. Bigarren Mundu Gerraren garaiko Afrikan dago kokatua eta hantxe borrokatzeko deituak izan diren soldadu amerikar batzuen gorabeherak erakusten ditu. Ustekabean galdu egingo dira, eta izugarriko tentsioa, gaizkiulertzeak, kontraesanak eta liskarrak sortuko dira soldadu atsekabetu horien artean. Korda zuzendariak pertsonaien izaerak eta jokabideak kontu askorekin zaindu zituen, soldaduok oso sinesgarriak eginez. Merezi du.

ETB-1

07:00: Betimu.
07:25: Betizu.
08:50: Gure lanbide zaharrak. *Txikizkariak*.
09:20: Firin faran.
10:20: Jaun ta jabe. Telesaila.
11:15: Benta berri. Telesaila.
11:35: 64. Telesaila.
12:00: Lekuan lekuko. *Antartika*.
12:30: Bidaide. *Itsasoko otsoak*.
13:25: Iparraldearen orena.
13:35: Betizu.
14:00: Gaur egun. Albistegia.
14:40: Bertatik bertara.
15:05: Goenkale.
15:35: Bosteko familia. Telesaila.
16:20: Bidaide. *Goi-buruko heroiak*.
17:15: Ikusgela.
17:40: E-klipse@.
18:15: Betizu. Shin chan. Rocket Power.
19:15: Betimu.
20:00: Gaur Egun. Albistegia.
20:25: Saskibaloia: Euroliga 2001/2002. Tau Baskonia - KK Cibona VIP.
22:15: Hasiberriak.
22:45: Sorginen laratza.
23:45: Kirolez kirol: Errege kopa. laburpenak.
00:30: Esanak esan.
00:30: Hego zoroa.
01:05: Bakarrik edo...
04:00: Bertatik bertara.
04:30: Esanak esan.
05:00: Elkartasunaren bidea.
05:25: Euskal Herritik.
06:00: Benta berri.

ETB-2

07:00: Del pais de los vascos.
07:30: Palabra de ley.
08:00: Cafe co-media. Radio noticias. El show de Jeff Foxworthy. La cruda realidad. Loco por ti.
09:30: El Punto. Gonbidatua: Ramon Zallo.
10:00: Forum. Gonbidatua: Alejandro Zabala.
10:45: Clasicos en serie. Starsky y Hutch. La casa de la pradera. Pacific blue.
13:25: Euskadi directo. (EAEn)
13:25: Navarra directo. (Nafarroan).
13:50: El principe de Bel Air.
14:20: Date el bote.
14:58: Teleberri. Albistegia
15:45: Lo que faltaba.
18:10: Zinema.
Cuenta hasta tres y reza
Zuz.: George Sherman. Akt.: Van Heflin. 1955.
20:00: Esta es mi gente.
20:58: Teleberri. Albistegia.
21:45: Doctoras de Filadelfia.
23:30: Stargate.
01:10: Pasados de vueltas.
01:35: Shasta.
02:35: Medias de seda.
03:35: Esta es mi gente.
04:25: Lo que faltaba.
06:15: Forum.
06:50: Musica popular vasca.

TVE1

06:00: Canal 24 horas.
07:30: Telediario matinal. Los desayunos de TVE. Gonbidatua: Jose Antonio Labordeta.
10:15: Pobre Diabla. Telesaila.
11:30: Saber vivir. Manuel Torreiglesiasek aurkeztutako saioa. *¿Hay alimentos que curan?*.
12:45: Así son las cosas. Manuel Gimenezek aurkeztutako saioa.
14:00: Informativo territorial. Albistegia.
14:30: Corazon de otoño. Anne Igartiburuk aurkeztutako magazina.
15:00: Telediario 1. Albistegia.
16:00: Eguraldia.
16:05: El secreto. Telesaila.
16:40: Cuando seas mia. Telesaila.
18:45: El precio justo. Lehiaketa.
20:00: Gente. Pepa Buenok eta Sonia Ferrerek aurkeztutako magazina.
21:00: Telediario 2. Albistegia.
21:55: Eguraldia.
22:00: Tiempo al tiempo. Concha Velascok aurkeztutako saioa.
01:15: Telediario - 3. Albistegia.
01:45: Mision especial. Telesaila.
03:00: Canal 24 horas.

A3

07:05: Ana de las tejas verdes. Telesaila.
07:30: Club megatrix. *Ace aventura*. *Chicho Terremoto*. *Marsupilami*.
09:15: Especial informativo.
09:30: El primer cafe.
10:30: De buena mañana.
13:25: Informativos territoriales.
13:55: Sabrina. Telesaila.
14:25: La niñera. Telesaila.
15:00: Noticias. Albistegia.
15:55: Yo soy Betty, la fea. Telesaila.
16:50: Sabor a ti. Magazina.
18:55: El diario de Patricia.
19:55: Pasapalabra. Lehiaketa.
21:00: Noticias. Albistegia.
22:00: Zinema.
Arlington Road: temeras a tu vecino
Zuz.: Mark Pellington. Akt.: Jeff Bridges, Joan Cusack. 1998.
00:20: Kontzertua. *Dos en la carretera*.
02:00: Noticias. Albistegia.
02:35: Televenta.
05:15: Repetición de programas.
06:00: Sueños.
06:15: La ley de los Angeles. Telesaila.

irratia

RADIO EUSKADI. Pedro Garcia Larraganek BAKeko boze-ramaile eta irakasle Pedro Luis Arias elkarriketatuko du gaur goizean. Ondoren, *En profundidad* eztabaida atalean Ekialde Hurbileko gatazkaz arituko dira. Gonbidatuak honakoak izango dira: Tel Aviveko Unibertsitateko irakasle Natham Lerner eta Madrilgo Konplutenseko irakasle Eva Borreguero. Arratsaldeko 17:00etan *La jungla sonora* saioa hasiko da eta bertan Euskal Herrira etorriko diren gospel taldeez hitz egingo dute: The Northern Kentucky Brothers Singers, The Plantation Singers, The Ladies of the Song eta abar.

EUSKADI IRRATIA. Gamesako langileek egun garrantzitsua dute gaur. Gaiari helduko diote goizeko 09:30 aldera. 10:00etan, Pili Kaltzadaren gogoetak entzun ondoren, bizikletan ibiltzeko ohituraz hitz egingo dute. Segidan, garai bateko joko eta jolasez arituko dira adineko pertsonekin. 11:00etan, Gabonetako apainteketz hizketan arituko dira: nola egin litezke apaingarriak modu ezberdinetan? Eguerdian, eguraldiaren berri eman ondoren, *gazte-lu* hitzaz arituko dira. 17:15ean, *Lauretan babel* saioan, New Yorkeko gotzain ordenatuko duten Josu Iriondo le-gazpiarra elkarriketatuko dute.

LA 2	TF1
06:30: Los pueblos. <i>Singieze</i>. 07:00: That's English. 07:30: TPH club. 09:30: Aquí hay trabajo. 10:00: TV. Educativa: La aventura del saber. 11:00: Zinema. Promesa de hermano Zuz.: Bill Corcoran. Akt.: Matthew Keeslar, Len Cariou. 1996. 13:00: TPH Club. 15:15: Saber y ganar. Lehiaketa. 15:45: Grandes documentales. <i>Supervolcanes</i>. 17:25: Frontera límite. Kirol saioa. 18:10: En busca de Carmen Sandiego. 18:45: Todo va sobre ruedas. Telesaila. 19:15: Lois y Clark. Telesaila. 20:00: Informativo territorial. Albistegia. 20:30: Infelices para siempre. Telesaila. 21:00: ¡A saco! 21:30: Operación triunfo. 22:00: La 2 Noticias. Albistegia. 22:25: Eguraldia. 22:30: El tercer grado. 23:15: Documentos TV. 01:30: Los libros. 01:30: Conciertos de Radio -3. Beachwood Sparks. 02:00: El mundo en 24 horas. 02:30: Zinema. Sahara Zuz.: Zoltan Korda. Akt.: Humphrey Bogart, Bruce Bennett. 1943. 04:05: Teledeporte.	05:45: Paradis d'enfer. Telesaila. 06:10: Secrets. 06:35: TF1 info. 06:40: TFI jeunesse. Tweenies. Dino junior. Prudence petits pas. Marcelino. Fifi brindacier. Rocker Power. Pokemon. He Arnold! Molly O! Power Rangers éclair. Petites crapules. 11:20: Star academy. 11:55: Tac o tac TV. 12:05: Attention à la marche! 12:50: A vrai dire. 13:00: Albistegia. 13:50: Les feux de l'amour. Foiletoia. 14:40: Alerte cobra. 15:35: L'invincible. Telesaila. 16:30: Alerte à Malibu. Telesaila. 17:25: Melrose place. Telesaila. 18:15: Star academy. 18:55: Le bigdil. 20:00: Albistegia. Eguraldia. 20:55: Defense d'entrer. Magazina. 23:10: Le droit de savoir. Magazina. 00:30: Star academy. 01:05: Confessions intimes. 02:35: Reportages. 03:05: Ernest Leardée ou le Roman de la biguine. 04:00: 30 millions d'amis. 04:30: Musique. 04:55: Sept à huit.

T5	M6
06:30: Informativos T5. Albistegia 09:25: La mirada crítica. Montserrat Domínguezek aurkeztutako saioa. 11:00: Día a día. Mre Teresa Camposek aurkeztutako magazina. 14:30: Informativos Telecinco. Albistegia. 15:30: Al salir de clase. Telesaila. 16:30: Zinema. La doble vida de mi marido Zuz.: Alan Metzger. Akt.: Margaret Colin, Jay O. Sanders. 2001. 18:30: Historias de hoy. Paloma Ferrerek aurkeztutako saioa. 19:45: Esencia de poder. Telesaila. 20:30: Informativos Telecinco. Albistegia. 21:15: El informal. Javier Capitán eta Florentino Fernandezek aurkeztutako saioa. 22:00: Siete vidas. Telesaila. 23:30: Crónicas marcianas. Xavier Sardak aurkeztutako saioa. 02:00: Informativos telecinco. Albistegia. 02:30: Infocomerciales. 05:15: La línea de la vida. 05:45: Infocomerciales. 06:00: Nocturnos.	06:00: M6 music. 07:00: Morning live. 09:15: M6 boutique. 09:55: M6 music. 10:35: Disney kid. 11:54: Six minutes midi. 12:05: Ma sorcière bien-aimée. Telesaila. 12:35: La petite maison dans la prairie. 13:35: M6 Kid. Sakura. Enigma. Kong. Cartouche, prince des faubourgs. Evolution. 17:35: Plus vite que la musique. Magazina. 17:55: Le flic de Shangai. Telesaila. 18:55: Charmed. Telesaila. 19:54: 6 Minutes. Eguraldia. 20:05: Madame est servie. Telesaila. 20:40: Camera Cafe. 20:50: Once and Again. Telesaila. 22:40: X-Files. Telesaila. 00:20: Drôle de scène. 00:50: Franquenstar. 01:45: M6 music. 02:45: Fan de. 03:05: Concert. 04:05: Jazz 6. 05:00: Turbo. 05:25: E = M6.

gaur zer

Elkarrizketa

Ramon Zallorekin hitz egingo dute gaur goizean

Ramon Zallo EHUKo katedraduna gonbidatuko dute gaur *El punto...* elkarrizketa saiora. Duela gutxi argitaratu du Zallok *El país de los vascos*. Bertan Euskal Herriko historiaren azkeneko urteetako pasarteen errepasoa egiten du. Ermuan PPko Miguel Angel Blanco hil zutenetik EAEko maiatzaren 13ko hauteskundeak arte.

Magazina

Juan Gorritiren 'Baserriko argia' obrarako eginiko bozeto erakusketa

Juan Gorriti artistaren lanaz hitz egingo dute gaur arratsaldean *Ber-tatik bertara* saioan. Gorritik *Baserriko argia* deritzan obrarako egin-dako bozetoek osatzen dute Tolosako Aranburu jauregian etzi za-balduko duten erakusketa. Emakume Baserritarren Elkarteak anto-latu du erakusketa hori, eta martxoan Donostiara helduko da.

Saskibaloia

Euroligako partidu garrantzitsua Gasteizen Baskonia eta Cibonarentzat

Gasteizko Fernando Buesa Arena pabilioitik zuzenean eskainiko du ETBk Tau Baskonia eta Cibonaren arteko partidua gaur gauean. Jo-aneko partidua 96-95 galdu zuen Baskoniak Kroazian, eta nor-gehiagoka parekatua izango dela dirudi. Xabier de la Fuentek egin-go ditu komentarioak. 23:45ean, bestalde, Espainiako Kopako par-tiduen laburpenak emango dituzte *Kirolez kiral* saioan.

ELKARRIZKETAK		
Jose Antonio Labordeta	Los desayunos de TVE	TVE1 - 09:10
Alejandro Zabala	Forum	ETB2 - 10:00
Jose Luis Azkue (pianojolea)	Esanak esan	ETB1 - 00:35

FRANCE 2	FRANCE 3
05:55: Les Z'Amours. 06:30: Télématin. Journaux. 08:35: Des jours et des vies. Foiletoia. 09:00: Amour, gloire et beauté. Foiletoia. 09:25: KD2A. 10:55: Flash info. 11:00: Les jours euros. 11:05: Motus. 11:40: Les Z'Amours. 12:15: CD' Aujourd'hui. 12:20: Pyramide. 13:00: Albistegia. 13:50: Inspecteur Derrick. Telesaila. 14:55: Un cas pour deux. Telesaila. 16:00: Mort suspecte. 16:55: Premier rendez-vous. 17:30: Le groupe. Telesaila. 18:05: 70's show. Telesaila. 18:30: Friends. Telesaila. 18:55: On a tout essayé. Magazina. 19:50: Un gars, une fille. Telesaila. 20:00: Albistegia. Eguraldia. 20:50: Les monos. Telesaila. 22:30: Ça se discute. Jean-Luc Delaurek aurkeztutako magazina. 00:30: Albistegia. 00:55: Des mots de minuit. 02:15: Emissions religieuses. 03:15: Initiation à la video. 03:40: 24 heures d'info. 04:00: Pyramide. 04:30: Docteur Markus Merthin. 05:20: Outremers.	06:00: Euronews. 07:00: MNK. Arthur. Georges retrecit. Angela Anaconda. Pelswick. Pourquoi pas Mimi? Les Razmoket. Ginger. 10:40: Cosby. Telesaila. 11:05: La vie à deux. Magazina. 11:40: Bon appetit, bien sûr. Magazina. 12:00: Le 12-14. Eguraldia. 13:50: Keno. 13:55: Les jours euros. 14:00: C'est mon choix. Magazina. 15:00: Assemblée nationale. 16:10: MNK. 17:35: A toi l'actu@! 17:50: C'est pas sorcier. Magazina. 18:15: Un livre, un jour. Magazina. 18:20: Question pour un champion. Lehiaketa. 18:50: Le 19-20. Eguraldia. 20:10: Tout le sport. 20:20: La vie à deux. 20:50: Des racines & des ailes. Magazina. 22:50: Eguraldia. 22:55: Soir 3. 23:20: Culture et... dependances. Magazina. 01:05: Les dossiers de l'histoire. 02:05: Toute la musique qu'ils aiment. 02:40: Amaiera.

CANAL + [e]
06:52: Documental científico. 07:55: CNN+. Noticias. 08:20: Transworld Sport. 09:10: Lo + Plus. 10:00: Zinema: El fin de los días. 12:00: Zinema: Alerta: Virus. 13:30: Los 40 principales. 14:00: Más deporte. 14:55: CNN+ noticias. 15:00: La cruda realidad. Tele-saila. 15:30: Lo + Plus. 16:30: Zinema: Ausencia del bien. 18:05: NBA. 20:00: Más de-porte. 21:00: Seinfeld. 21:30: CNN+. Noticias. 21:52: Las noticias del guiñol. 22:00: Zi-nema: ¡La verdad si yo miento!. 23:40: Planeta azul. 00:33: Zinema: No mires atrás. 02:48: Música noche. 03:50: Zinema: Magnolia.
CANAL + [f]
07:10: Le journal de l'emploi. 07:15: Teletubbies. 07:40: Ça cartoon. 08:30: Zinema: Blondine. 09:30: Stick. 09:45: Dans la nature avec Stephane Peyron. 10:40: Zinema: Première sortie. 12:25: Les guignols de l'info. 12:35: Gildas et vous. 13:30: La grande course. 14:00: H. 14:25: Titus. 14:45: South park. 15:10: Surprises. 15:20: Telefilma: Te-rorisme en haute mer. 16:50: Eddy time. 18:20: Divers et varies. 19:00: Coffe passe à l'euro. 19:10: Le journal. 19:25: + de cinema. 19:55: Les guignols de l'info. 20:05: Bur-ger quiz. 20:45: Encore + de cinema. 21:00: Zinema: 28 jours en sursis. 22:40: Zine-ma: La Squala. 00:15: Midnight+. 01:10: Zinema: Le goût de la violence. 02:40: Gran-turismo. 02:55: Telefilma: Deux escrocs, un fiasco. 04:30: Des singes et des hommes.
LA CINQ
05:50: Les amphis de la cinquième. 06:40: Anglais, méthode Victor. 07:00: Les expo-rateurs du Pôle Nord. 08:00: Debout les zouzous. 08:45: Les maternelles. 10:05: Le monde tribal. 10:35: Histoires de théâtre. 10:45: Gallilée, photos-photographes. 11:05: Islande, le feu et la glace. 12:05: Midi les zouzous! 12:50: On aura tout lui! Magazina. 13:45: Le journal de la santé. 14:10: Cas d'école. 15:15: Planète insolite. Dokumentala. 16:15: Vlam vive la musique. Magazina. 17:05: Va savoir. Magazina. 17:35: 100% question. 18:05: C dans l'air. Magazina.
ARTE
19:00: Les mystères de l'évolution. 19:45: Arte Info. 20:15: Histoires de familles (3/6). 20:45: Les Mercredis de l'Histoire. Magazina. 21:40: Benjamin Britten et Peter Pears. Dokumentala. 22:40: Zinema: La genèse. 00:20: Zinema: Macadam cow-boy. 02:10: Port d'attache. Dokumentala.

zakilixut

© Olariagak

Alberto Barandiaran | IRUÑEA

ATZEKOZ AURRERA

Makineria hezurren artean

Erdi Aroko hainbat giza-hondakinen inguruko polemikak berpiztu du Gazteluko Plazako eztabaida

Iruñeko Gazteluko Plazako lanetan Erdi Aroko ehun bat eskeleto agertu zirenean Iruñeko udal teknikariak ilea lastuko zitzairen. Beste arazo bat, jada korapilatsuak gertatzen ari diren aparkalekuko lanetan. Ti-ta konpondu zuten ordea, enpresa eraikitzailearen laguntzarekin noski: hezurak berehala kendu, lanetan atzerapenik ez izateko. Gazteluko Plazaren aldeko plataformak, ordea, Kultur Intereseko izendatzeko eskatu du berriki, eta auzitegiatar eraman du enpresa eraikitzailea ere. Egoera korapilatsua inondik ere, hezurrena soka luzeko borrokaren azken afera delako.

Irailean, plataformakoek ia galdutzat eman zuten aparkalekuko lanen aurkako oposizioa, egin zuten herri kontsultaren ondotik. Emaitzak argiak izan ziren lanen aurka, baina ez parte-hartzea. Ez espero zena bezainbat, bederen. Hainbat helegite baztertuta, lanak aurreratu-ta, argudiorik gabe gelditzen ari zen oposizioa.

JOXE LACALLE

Iruñeko Gazteluko Plazan etenik gabe ari dira lanean.

Hondakinena sortu zen ordea. Historikoki garrantzi handiko gunean kokatuta, jakina zen Gazteluko Plazaren azpian hondakin historikoak agertu, agertuko zirela, baina horiek berpiztu dute, hain zuzen ere, eztabaida.

Bizilagunek argudiatzen dute aparkalekura sartzeko maldarekin derrigor suntsitu beharko lirakeela XVI. mendean Fernando Katolikoak bertan eraiki zuen gazteluaren hondakinak. Eraikina Interes Kulturalakoa

da 1948tik, eta ezin da hori suntsituko duen lanik egin.

Hori dela eta, plataformakoek eskatu diote Espainiako Kultur Ministerioari lanak bertan behera utz ditzala, eta Iruñeko udal idazkaria, bertako Hirigintza zinegotzia eta Vianako Printzea erakundeko zuzendaria auziperatu dute, ondare historikoaren kontrako delitua leporatuta.

Horrekin batera, giza-hondakinak ere Interes Kulturalakoa izendatzeko eskatu du orain

Plataformak. Eskeletoak, teknikarien arabera, domingotarren komentu zaharrekoak lirateke, eta espero zituzten, Gazteluko Plazako komunak egin zirenean, orduan jada agertu zirelako batzuk. Teknikariak harrituta gelditu dira, ordea, hondakinen kalitatearekin. Haien artean haurrak badira, eta aurkitu dute erromesek oraindik eraman ohi dituzten maskorrak bezako bat edo beste ere.

Plataformaren ustetan, «aberrantea» da eskeletoak aztertu

gabe bertatik atera eta hezurte-gira eramatea, garai hartako bizimoduaz datu asko eman baititzaizake.

Egunotan Aranzadi Elkarteko hainbat adituk aztertu dituzte hondakinak, eta laster txostena egin beharko lukete aurkitutakoaren gainean, hala agindu baitu epaileak. Epaia berak, hain zuzen ere, baldintza litzake lanak.

Bitartean, makineriaren hotsak ez du etenik. Hezurren artean.

ENPLEGUA

Beharrea hasteko arazoak ditue oraindino be Bizkaiko andrek

Bizkaiko emakumeen pres-takuntzea eta enplegu egoe-rea aztertzeke jardunaldiak egin zituan, atzo, UGT sindi-katuak, Bizkaiko Foru Al-dundiaren laguntzeaz. Ema-kumeek «orain dala urte ba-tzuk pentsauezinak» ziran ikasketak gero eta gehiago egiten dituen arren, lanean hasteko arazoak izaten ja-rraitzen dabela adierazo eban Ludy Santos UGTko Gizartekintza arduradunak.

Lanbide heziketan, oster, «ohizkoak ikasketak» egiten dituela aitortu eban UGTko Gizartekintza arduradunak. «Gizarte zerbitzuekin zeriku-sia daukien gaiak, ileapain-ketea eta antzeko ikasketak egiten ditue», ganeratu eban Ludy Santosek. Beste lanbi-de batzuetan, oster, emaku-meak %11 baino gitxiago dira.

2

LEIOA

Domekan izango da XIV. Nekazaritza eta abeltzaintza azokea

Nekazaritza eta abeltzaintza azokearen hamalagarren aldia egingo dabe Leioan datorren domekan, abenduaren 16an. Herriko Bulebarrean ipiniko dabez etxolak, 83 guztira, igaz baino %20 gehiago hain zuzen be. Azokea goizeko 9:00etan inaugurauko dabe, eta eguerdiko 14:30era bitartean produkturik onenak das-tatzeko, ikusteko eta eroste-ko aukerea eukiko dabe bisitariak.

Mota ezbardinetako 50 behi inguru, «zaldi ikusga-riak», idiak, ahuntzak, txo-riak eta baita ardi asko be —batzuk Kamerungoak— ikusi ahal izango dira Bulebarrean, besteak beste. Emuen haragia, onddoak, gaztaia eta txakolina dasta-tzeko aukerea be eukiko dau azokea bisitetan dauenak, eguerdiko 13:00etan.

4

BILBO. Hontza

Zentroa, beharginak eta erabiltzaileak babestu daiezala agindu dau Udalak

Udaltzainek Hontza zentroa, bertako beharginak eta erabiltzaileak babesteko agindua jaso dabe Udaletik. Iñaki Azkuna Bilboko alkateak aitatu ebanez, Ertzainen eta Udaltzainen be-harra izango da zerbitzua normaltasun osoz emoten dala bermatzea. Hilabete dala Ricardo Blazquez gotzaina-rekin egin eban agerpenean esan eban moduan, atzo be, «zentzu-nez» jokatzeko eskatimea egin eutsen Zamakolako bizilagunei.

Zentroko beharginei, eusteko eskatu deutse Azkunak

neurritz kanpokoak dirala esan eban Azkunak. Zentroko beharginei, barriz, eusteko eskatu eutsen Bilboko alkateak. Popularrek, honen guztiaren aurrean, alkatea jo dabe istiluen erruduntzat.

Bere burua eta Caritas be kritikau zituan alka-teak, zentroa garagarrian zabaldu ebenean Zamakolako auzotarrei inork ez eutselako abisurik emon. Hasiera bateko auzotarren haserreak onargarritzat jo zituan, baina orain

3

BILBO. Eguberriak

INIGO AZKONA

Gabonak, gero eta hurrago

Gabonak gero eta hurrago dagozala igarten hasi dira Bilboko bi-zilagunak. Uriburuko kaleetan aspaldi ipini zituen Gabon jaiak iragarten dituen argi kolotetsuak. Dendarik denda dabilzanek be igarriko zituen aldaketak erakusleihenetan eta denden barru-ko aldeetan.

Atzo, sasoiko ohizko beste apaingarri bat ikusteko aukerea euki eben Bilbon ebilzanek: Gabon zuhaitza. Arriaga antzokiaren au-rrean parau eben Udaleko beharginek. Behar dituen apainga-riez jantziko dabe egunotan, eta bizi dogun urtaroaren beste ezaugarri bat izango dabe lagun uritarrek.

ENPLEGUA. UGT sindikatuaren ekimenez egin dira jardunaldiak

Lanean hasteko arazoak izaten jarraitzen dabe Bizkaiko emakumeek

Andrazkoen prestakuntzea eta emplegu egoerea aztertu eben atzo

EGUNKARIA

Ikasketa teknikoak egiten hasi dira emakumeak.

Kepa Ugarte |

Lan ildo barriak martxan ipinteko asmoz, Bizkaiko emakumeen prestakuntzea eta emplegu egoerea aztertzeko jardunaldiak egin zituan atzo UGT sindikatuak, Bizkaiko Foru Aldundiaren laguntzaz. Sindikatuak jorratzen dituen egitasmoen barri izateaz ganera, unibertsidadeko eta lanbide heziketako adituen berbaldiak entzun eta eztabaidetan parte hartzeko aukerea euki eben Batzar Nagusietako berbaldi aretora batu ziranek. Izan be, emakumeek «orain dala urte batzuk pentsauezinak» ziran ikasketak gero eta gehiago egiten dituen arren, lanean hasteko arazoak izaten jarraitzen dabela adierazo eban Ludy Santos UGTko Gizartekintza arduradunak.

Ingeniaritza eta antzeko ikasketak egiten hasi dira

Emakumeek eta gizonek aukera bardinak izateko proiektuen barruan dagoz UGTk antolatutako jardunaldiak. Prestakuntza arloari jagokonez, Ingeniaritza eta antzeko ikasketa teknikoak egiten hasi dirala emakumeak nabarmendu eban Paquita Arbe EHUKo unibertsidade orientazino adituak. Hain zuzen be, % 50 inguru dira emakumeak Kimika ikasketetan. Izan be, «Europako herrialdeetako batzuek besteko bera edo handiagoa», Ludy Santosek adierazo ebanek.

Lanbide heziketan, barriz, «ohiko ikasketak» egiten ditue emakumeek, UGTko Gizartekintza arduradunak aitortu ebanek. «Gizarte zerbitzuekin zer ikusi daukien gaiak, ileapainketak eta antzeko ikasketak egiten ditue», ganeratu eban Santosek. Beste lanbide batzuetan, emakumeak %11 baino gutxiago dira. UGTko lanbide orientazino zerbitzuek lan prestakuntzeari indarra emon ez eze, «zuzeneko enplegua» be jorratzen dabela adierazo eban Ludy Santosek. Halandabe, arazoak eukiten jarraitzen dabe lan merkatura sartzeko, Gizartekintza arduradunaren berbetan. Ganeratu eban horixe adierazten dabela ikerketek, eta, ganera, enpresariak jarten dituen atxakiak zentzu bakoak dirala.

ALDUNDIA. Akordioa 20rako gauzatu gura da

Bilbao: «Aurrekontuak ataratearen ganean, neurritz, baina baikor gagoz»

I. Olabarri |

Aurrekontu proiektua aurkeztzen dabilzala gogoratuarazo eban Jose Luis Bilbao Lehendakaritza diputauak. Zuzenketak aurkezteko epea hilaren 20an amaituko da, eta sozialistekin «nahikoa diran, baina gauzatzeko dagozan hitzarmenak dagoz lotuta, eta gauzatzeko epea 20a da». Bilbao esan eban «neurritzko baikortasunaz» ikusten dabela egoerea.

Eusko Legebiltzarrean alderdi sozialistak hartuko dauen jarrera garrantzitsua dala esan eban Bilbao, baina, ez eban argitu gura izan hori loteslea izango dan ala ez: «Nasai egon behar da eta gauzak zelan datozen ikusi. Gure egoerari jagokonean ez da ezer aldatu».

JOSE LUIS BILBAO

Lehendakaritza diputaua

«Sozialistekin nahikoa diran, baina oraindino gauzatzeko dagozan hitzarmenak dagoz lotuta»

INGURUMENA. Hileon emongo dabez obrak

Aldundiak 675 milioi pezeta ipiniko dauz Boroako poligonoa urbanizetako

I. Olabarri |

Bizkaiko Foru Aldundiak atzo hartu eban beste erabagi bat Boroako zentrala hartuko dauen poligono industrial urbanizetan hasteko kapital diru laguntzea emotea izan zan. Bizkailur Aldundiaren enpresek 675 milioi pezeta hartuko ditu horretarako.

Jose Luis Bilbao Lehendakaritza diputauak gogoratuarazo ebanek, urbanizazi-

no obrak lehiaketa publikora aurkeztu diran enpresetako bati hileon emotea itxaroten dabe.

Behin eskatzen diran txosten teknikoak egin eta gero, abenduan bertan, ebatziko dabe poligonoa urbanizetako obrak nori emongo deustsezan.

Hori dala eta Aldundiak Bizkailurri emongo deustsan diru laguntzea 2002ko obren lehenengo faseari aurre egin ahal izateko da.

KIROLA. Futbol zelaiak barriztetako laguntzak

Hamar futbol zelaitan bedar artifiziala ipiniko dabe

I.O. |

Futboleko federata dabilzan gazteen kopurua asko handitu da azkenengo urteetan. 1990ean ebilzanen bikotxa dabilz gaur egun Bizkailur futbol zelaitan.

Horrek dakarzan eragozpenak arintzeko hamar futbol zelaitan bedar artifiziala

eta argi barriak ipiniko dabela jakinarazo dabe BBK-k eta Bizkaiko Foru Aldundiak. Plangintzea 2001 eta 2003 bitartean gauzatuko dabe eta 3.000 milioi pezetako aurrekotuagaz. Abanto, Barakaldo, Basauri, Bilbo, Gernika, Getxo, Santurtzi, Lekeitio, Turtzioz eta Zalla izango dira lehenengoak.

www.circuitocoliseo.com

ZINEMAzaleak gaur

40TK GORA ARETO
DITUGU ZINEMA
ESKAINITZA OSOA
GOZA DEZAZUN.
OSOA.

PRODUKZIO HANDIETATIK
HASI ETA EGILE-ZINEMARAINO.

Eta zu ZINEMAzalea zara?

SARREREN SALMENTA: 944 310 310
EDO BEKREN OROTARAKO
KUTXA AUTOMATIKOTAN

CAPITOL. bilbao • COLISEO. bilbao • IDEALES. bilbao •
MULTICINES. bilbao • BILBONDO. basauri
• MAX CENTER. barakaldo

CIRCUITO COLISEO

Solo CINEMAS
ZINEMAZALEAK

HONTZA. Basagoitik udal agintariei leporatu deutse Urazurrutian jazo diran istiluen errua

Zentroa, beharginak eta erabiltzaileak babesteko agindua emon dau Udalak

Azkuna alkateak eritxi deutso polizien ardurea dala zerbitzua normala izan dadin ziurtetea

Iñigo Bilbao

Udalak agindua emon deutse udaltzainei Hontza zentroko beharginak eta erabiltzaileak zaintzeko. Iñaki Azkuna alkateak nabarmendu dauenez, udaltzainen eta ertzainen ardurea izango da zerbitzua normaltasun osoz eskaintzen dala bermatzea. Berba horreek atzo esan zituan Azkunak, bezperan Urazurrutia kaian zentroa barriro zabaldu zanean izan ziran istilu larrienen ostean.

Orain dala hilabete Ricardo

Blazquez gotzainarekin batera egin eban agerraldian esan zituanak errepikatu zituan barriro alkateak: Zamakolako bizilagunei «zentzunez» jarduteko eskatu eutsen, eta kristautasunaren baloreak gogoratu zituan kale gorrian bizi diranekin alkartasunez jokatu daien.

Atzo, kritika txiki bat egin eutsen alkateak bere buruari eta Caritas alkarteari, garagarrilean, zentroa zabaldu zanean, auzokoei inork ez eutselako argitu zer zan etxe azpian ipini eutsiena. Horregaitik, hasiera bateko

haserreak «ulergarriak» izan eitekezala uste dau alkateak. Baina, orain, auzotarren ordezkariekin izandako batzarren ostean, jazo diran istiluak «neurritz kanpokoak» dirala azpimarratu eban.

Azkuna: «Ezin ditugu ertzainak tentau»

Azkunak generatu eban; dana dala, hori bezain neurritz kanpo egongo litzatekela istiluak eragiten dituenen aurrean «gu geu ertzainak tentetan ibiltea, herriarren kontra indarra erabili

daien». Bere ustez, agintariek ahalegin berezia egin beharko dabe herritarrek nasaitu daitezana. Zentroko beharginei «eusteko» eskatu eutsen, eta bertara euren alkartasuna eta babes eskaintzera joan ziranak kritikau zituan, beren beregi han izan ziran politikoak.

Astelehen gauean Hontzara joan ez zalako kritikau ebenei, Azkunak erantzun eutsen alkateak ez daukala joan beharrik «argazkian agertzeko». Bere egitekoa arazoa konpontzea dala nabarmendu eban, eta, garai baten auzotarrei eskaini jaken baina onartu ez daben jarraipen batzordea garrantzitsua izan leitekela esan eban Azkunak.

Zamakolako bizilagunek ez eze, Antonio Basagoiti PPko zinegotziak be berba gogorak esan zituan, atzo, Azkuna alkatearen kontra. Zinegotzi popularraren ustez, alkateak berak dauka errua handia jazo diran istiluetan; garagarrilean zentroa zarratu ebenean, auzotarren baimena barik ez zala barriro zabalduko agindu eutsen eta. «Alkate batek ezin dau gaur gauza bat esan eta bihar guztiz kontrakoa egin, eta holantxe jokatu dau Azkunak Zamakolako auzotarrekin», azaldu eban.

«Bilboko alkatea ezin da ezkutu. Auzora joan beharra dauka, uritarren aurrean agertu, eta bere gobernuak hartu dituan erabagien ondorioak onartu behar ditu», generatu eban PPko udal bozeroaleak.

Javier Madrazo Etxebizitza eta Gizarte sailburuak, beste alde batetik, Hontzaren aldeko kanpainearen barri emongo dau, gaur goizean. Agerraldian, Madrazorekin izango dira Angel Elias sailburuordea eta Gemma Calvet Drogamenpekotasun zuzendaria.

BILBO

FAOk ardurak eskatuko ditu Ekialdeko Saihesbidean iruzur egin bazan

I.B.

Otxarkoagako Familien Alkarteak Udaleko eta Al-
dundiko hainbat teknikari eta arduradun auzipera-
tzea eskatu dau Ekialdeko Saihesbidea egiteko agin-
tariek iruzur egin ebela onartzen badabe epaile-
ek. Euren abokatuek azaldu ditue, dagoeneko, eu-
ren ondorioak, eta Administrazioak emongo dauen erantzunaren zain dagoz epaileak azken era-
bagia hartzeko.

Alkarteko kideek eta euren abokatuek prentsaurrekoa eskaini eben atzo, salaketaren barri emoteko. Jesus Maria Nuñez alkarteko kideak lau izen emon zituan: Covadonga Ladrón de Guevara udal teknikaria, Carlos Estefanía obrearen zuzendaria, Mikel Ocio Plangintza Nagusiaren bulegoko arduraduna, Ibon Areso Urigintza zinegotzia eta Maria Esther Solabarrieta Ingurumen diputaua.

Autobidea egiteko Uria Antolatze Plangintza Nagusiko planoak legez kanpo aldatu zituela salatu eben, bere garaian, Otxarkoagako auzotarrak. EAEko Epaitegi Nagusiak aintzat hartu zituan euren salaketak, eta orain iruzurrik egon zan edo ez ebatzi beharko dabe epaileek.

Jose Angel Esnaola abokatuak azaldu eban, foru agintariek iruzur egin eben planoak legez aldatzeko beste babes politikoa ez eukielako ez Batzar Nagusietan ez Bilboko udalbatzarrean. OFAk albai arinen espero dau epaileen erabagia.

Hontzako beharginek zerbitzuari eusteko asmo sendoa daukiela azpimarratu dabe.

Kikildu barik

BEHARGINEN DUINTASUNA. «Akabau» gura zituenen aurrean pertsianea igon, eta zerbitzua eskaintzen hasi ziran

I.B.

Hontzako beharginek eta erabiltzaileek ertzainek babestuta sartu behar izan eben zentroa. Ertzainak ziran, udaltzainekin batera, Zamakolako auzokoen irain eta mehatxuen aurrean babesa emon eutsienak baina, Azkuna alkateak atzo aitortu eban lez, ertzain bat zan euren kontra garraxika egozanen buruetako bat.

Egoerea nahasia da auzoan, baina Daniel Zulaikak, Jaurilaritzako Hiesaren kontrako planaren arduradunak gogoratzen eban, gogorra-

goak izan ziran bere garaian Bailen kaleko zentroaren kontra izan ziran istiluak.

Egoerea korapilatsua bada, are gehiago nahasten dabe Zamakolan agertu diran paperek. Dinoenagaitik baino gehiago, sinatzailearen izenagaitik —Falange Vasca—.

Hontzaren kontrako jarduerak antolatu dituenen artean, nabaria zan esaten eta egiten zana neurtzeko ahalegina. Baimena kontzentrazioa goiko plazan egiteko eskatu eta eskuratu eben arren, zentroaren atariraino eroan eben protestea. Ertzainek ez eutsien galerazo.

Hori harrigarria bada, aditzeko gatxa da poliziek babestuta egoan zentroaren pertsianearen sarrailea baten batek hondatzea barriro. Astelehen lehenago, Bilbo Zaharra, San Frantzisko eta Zabala auzoetako taldeen koordinadoreak polizien jarrera kritikau eban, auzotarren aldetik jazo ziran irain, mehatxu eta erasoaren aurrean ez ebelako «ezer egiten».

Astelehen gauean Hontzako beharginek «akabau» egingo zituela entzun behar izan eben. Kikildu beharrean, pertsianea igon, eta zerbitzua eskaintzen hasi ziran.

Toni Albà

LA SOMBRA

AYALA
TEATRO - ANTZOKIA

Abenduaren 11, 12, 13, 14, 15 eta 16an:

Emanaldiak:
Abenduaren 11, 12, 13 eta 14an: 20:30ean
Abenduaren 15ean: 20:00etan eta 22:30ean
Abenduaren 16an: 17:00etan eta 20:00etan

PREZIOA: 2.000 pta.
Ikuslearen eguna, hilak 11: 1.800 eta 1.500 pta.

Indautxu metroa. Areilza dk. irteera

Lehiatilako tel.: 944 212 260
Teleka salmenta tel.: 944 310 310

Teleka

LEIOA. Domeka goizean ospatuko dabe hamalagarren edizinoa, udalerriaren erdigunean

Nekazaritza eta abeltzaintza azokan 83 erakuslek hartuko dabe parte

Gaztea, emuen haragia, txakolina eta onddoak probetako aukerea eukiko dabe bisitariek

Veronica Muñoz |

Nekazaritza eta abeltzaintza azokearen hamalagarren aldia egingo dabe Leioan datorren domekan, abenduaren 16an. Herriko Bulebarrean ipiniko dabez etxolak, 83 guztira, igaz baino %20 gehiago hain zuzen be. Azokea goizeko 9:00etan inaugurauko dabe, eta eguerdiko 14:30era bitartean produkturik onenak dastatzeko, eta ganadu ederra ikusteko eta baita eros- teko aukerea be eukiko dabe bisitariek.

Animalia asko ekarriko dabez

Abeltzainek hainbat arrazatako animalia ugari ekarriko dabez Leioara. Mota ezberdinetako 50 behi inguru, «zaldi ikusgarriak», 12 idi —batzuk tona batetako pisukoak—, ahuntzak, bertoko txoriak eta exotiko batzuk, eta baita ardi asko be —batzuk Kamerungoak— buruaren aurreko aldean ulea daukien bakarrak ikusi ahal izango dira Bulebarrean, besteak beste.

Horrezaz ganera, karpan Mendibileko museoaren proiektua aurkeztuko dabe. Museoaren maketea erakutsiko dabe, eta txakolinaren inguruan gehiago jakin gura dauenak ikastaro labur batzuetan parte hartzeko erea be izango dau.

Emuen haragia, onddoak, gaztea eta txakolina dastatzeko aukerea be eukiko dau azokea bisitetan dauenak, eguerdiko 13:00etan, eta urtero egiten dan

moduan Idiazabal izendapene-ko gazta lehiaketeta egingo dabe. Lehenengo sailkatuak 60.000 pezeta eta garaikurra eroango dauz, eta beste irabazleentzat be sariak egingo dira.

Antxinako jarduerak, zuzenean

Gaur egun desagerturik dagozan jarduerak zuzenean ikusteko aukera ederra be egongo da Leioan, Markinako uztargile baten beharra, besteak beste. Milioi bi pezetako aurrekontua onartu dabe azokarako.

Leioako erdigunea itxiko dabe trafikorako, azokea dala

eta. Holan, Getxotik datozen autoak Sabino Arana kaletik sartu beharko dira. Ganera, inguruon dagozan autobus gelotikiak Luis Libano kalean ipiniko dabez domeka goizean.

Urteak joan ahala, Leioako

MENDIBILE

Mendibilen eregiko daben txakolinaren museoaren proiektua azaltzeko, etxola berezia ipiniko dabe azokearen barruan

Nekazaritza eta Abeltzaintza Azokeak gero eta bisitari gehiago erakarten dauz. Hain zuzen be, igaz 15.000 lagun inguruk bisitatu eben.

Jentetza handia erakartez ganera, igazko protagonistea abeltzaintza alternatiboa izan zan. Orein eta emuen erakusketeta Leioako Bulebarrean batuzan jentearen arreta erakarri eban beren beregi. Horrezaz ganera, usoak eta txori bitxi asko ekarri ebezan abeltzainek Leioako azokara. Aurten milioi bi pezetako aurrekontua onartu dabe azokarako.

ONINTZA ENBEITA

Hainbat arrazatako animalia asko ekarriko dabez azokara: behi eta idi handiak, besteak beste.

MUNGIA. Taket Bertsolaritza Alkarteak San Antontxu IV. Saria bertsopaper lehiaketeta antolatu dau

V.M. |

Mungia Euskaldunduz taldeak irrati tailerra antolatu dau Euskera Zerbitzuagaz batera. Egitasmo barriaren helburua «irratian zelan behar egiten dan irakastea da, eta baita jarduer horretan trebatzea be», proiektuaren arduradunek azaldu dabez. Hain zuzen be, tailer horren bidez lortu gura daben azken helburua herri irrati euskaldun bat sortzea da, Euskera Zerbitzuko arduradunek aditzera emon dabez, «bertoko euskerea sustatu guran».

Irrati tailerra 16 urtetik gorako euskaldun irrati zale guztientzat gertau dabe. Egutegiari ja-

Herri irrati euskaldun bat sortzeko helburuagaz tailer berezia eratu dabe Mungian

gokonez, modulo bi egingo dira, lehenengoa datorren urteko urtariletik martira bitartean, eta bigarren ikastaroa apiriletik bagilera arte. Klaseak martitzetan eta eguenetan izango dira, arrastiko 18:00etatik 20:00etara.

Leku kopurua mugatua da, eta talde bakotxean 12 lagun hartuko dabez asko jota. Egitasmoaren ganean argibide gehiago gura dauenak ondorengo telefono zenbakietara jo leike in-

formazino bila: 94 615 52 51, eta 94 674 64 03.

Bertsopaper lehiaketeta

Beste alde batetik, Mungiako Taket Bertsolaritza Alkarteak San Antontxu Saria bertsopaper lehiaketeta eratu dau Gabonetarako, laugarren urtez.

Lehiaketan parte hartu gura dauenak Taket Bertsolaritza Alkarteko egoitzan emon leikez beharrak, Agirre Jauregian, abenduaren 31 baino lehen.

Bertsotako zale bakotzak gura beste bertsotako sorta bialtzeko aukerea izango dau. Beharren gaia eta neurria libreak izango dira, eta lan guztiak jatorrizkoak eta argitaratu bakoak izan beharko dira. Multzo bitan banatuko dira lehiakideak, batetik 18 urte arteko gazteak, eta bestetik 18 urtetik gorako helduak.

Urtarrilaren 20an bananduko dabez lehiaketako sariak, Mungiako Foruen enparantzan egingo daben ekitaldian. Horretarako bertsotako saio berezia gertau dabe: Andoni Egañak, Unai Iturriagak, Igor Elortzak eta Aitor Mendiluzek jardungo dabe bertsotan, eguerdiko 12:00etatik aurrera.

LAGURAEAN

GETXO

'Betimu' telebista saioa grabauko dabe arrastion Areetako geltoki plazan

Datorren urteko maiatzaren 26an Ibilaldia 2002 izango dabe Getxon, Algortako San Nikolas ikastolen antolatuta. Bizkaiko ikastolen jaialdiaren inguruan, ikastolako arduradunek zenbait ekitaldi gertau dabez, *Ibilaldiari Adi* lelopean. Hain zuzen be, gaur *Betimu* telebista saioa grabauko dabe Areetan, metro geltokiko plazan helburu horregaz ipinitako karpan. Ume getxotarrek dantzatzeko eta abesteko erea izango dabe, 17:00etan hasita.

'Lo mejor de cada casa' Getxo Antzokian

Lo mejor de cada casa (una semana en el parque) Tony Abad zuzendariaren filma botako dabe, arrastion, Algortako Getxo Antzokian. Emonaldia 20:00etan hasiko da, eta sarrerea 350 pezetan dago. Proiektzioaren ostean foruma egingo dabe.

Balet ikastaroa doan eskaintzen dau Getxoko Dantza Eskoleak

Getxoko Dantza Eskoleak ikastaroa gertau dau 7 eta 11 urte arteko neskei zuzenduta. Baleta zer dan erakutsiko deusie neskatoei, eta, ganera, doan izango da. Datorren urtarilaren 2tik 5era egingo dabe ikastaro hori, arrastiko 16:30etik 17:30era. Informazio gehiago gura dauenak eskolako egoitzara jo leike, Algortako Kasune kaleko 12. zenbakira. Telefono honetara deituta be argibide guztiak jasoko dauz: 94 430 65 80.

LEIOA

Duo Ars Novak ipiniko deutso amaierera Musika Garaikidearen Zikloari

Duo Ars Nova taldeak kontzertua emongo dau, arrastion, Leioako Musika Eskolako Areto Nagusian. Antonio Mendia Gonzalez biolin joleak eta Margarita Lorenzo de Reizabal Piano joleak osotzen dabe bikotea, eta Jon Piris kontrabaxuaren eta David Gallardo bateria jolearen laguntzea eukiko dabe gaurko emonaldian. Prokofieff, Stravinsky eta Bolling musikagileen lanak joko dabez, arrastiko 20:00etan hasita. Sarrerea doan da, eta kontzertu horregaz amaitu egingo dabe XII. Musika Garaikidearen Zikloa.

FORUA. Hilerria zabaldu egingo dabe, eta nitxo barriak jarri

ONINTZA ENBEITA

Foruko hilerriko kapila barriak ez dau oraingoaren itxurarik be izango konpontzen dabenean.

Hilerria eta bertarainoko bidea konponduko dabez

Egin zanetik dago obrarik egin barik, eta orain 65 milioi beharko dira

Onintza Enbeita |

Foruko alkate Igor Duñabeitiak adierazo dauenez, hilerria zabaldu eta atonduko dau Udalak. Joan zan hilean egindako udalbatzarrean aho batez onartu eben Foruko zinegotziek obra hori egitea, eta, bide batez, hilerirainoko bidea konpontzea.

Alkatearen arabera, 65 milioiko aurrekontua daukie obrek. Ganera, beharren zuzendaritza, eta euren ganeko txostenak egiteko gastuak, 6 milioiren bueltan ibiliko dirala uste dau Duñabeitiak.

«Hilerriko bidea zabaldu egingo dogu, arazorik egon ez daiten auto bi gurutzatzen diranean. Ganera, argiak jarriko doguz bidean, eta hilerriaren inguru-

ruan, 20 autorentzako aparkalekua egiteko asmoa daukagu», azaldu eban alkateak.

Hilerria

Hilerria zabaltzetik aparte, kapila barria egingo dabe Forun. Alkateak azaldu dauenaren arabera, benetan modernoa izango da kapilea. Berak «abanguardista» berbea erabili eban deskribatzeko.

Kristalezko eta aluminiozkoa izango da kapila barria. Kanpotik barrukoa ikusteko aukerea izango da, eta alderantziz. Kanpoko argia aprobetxauko dabe, baina badaezpada alozenozko argiak jarriko dabez barruan.

Hilerria, barriz, zabaldu egingo dabe, nitxo eta hazurtegi barriak eregitako. Hazurrak gor-

deteko, 105 kutxa barri egingo dabez. Gitxi gorabehera 500 metro koadro gehiago hartuko dauz hilerriak, eta zati barria zaharrari lotuta egongo da. Kanpora urten barik egin ahal izango da batetik besterako ibilbidea.

Nitxoek aireztatzeko sistema berezia izango dabe. Horri esker, gorpuak desagertu egingo dira. Karbono filtroa be, eukiko dabe hatsik egon ez daiten, eta deskonposizioa arintzeko.

«Herria hazten dago, eta bizientzako lur barriak eskuratzeko bagagoz, hilerriko lekua be egin behar dogu», esan eban alkateak. Domu Santu egunerako amaituko dabez beharrak.

GERNIKA-LUMO. Hasteko uria eta bere inguruaren barri emongo dabe

Bake Leku 'txoko-tertuliak' antolatu dauz, bazkideei informazioa emateko

O. E. |

Bake Leku txokoko lehendakari Jose Mari Elordui eta idazkari Fernando Garatek bertan egingo dabez txoko tertulien barri emon dabe. Hilero berbaldi bat antolatzeke asmoa daukie, eta beti afariaren inguruan izango dira.

Lehenengo berbaldia gaur gauetan izango da. Euroaren ga-

neko tertulia izango da gaurkoa, eta euroakaz salerosketan ibilteko aukerea emongo jake doazan guztiei. Afaltzeko, barriz, porrusaldea eta sahieskia gertauko dabez.

Edozein herritarrek joan ahal izango dau berbaldira eta afarira, baina lehendakariak eta idazkariak azaldu dabenez, hobeto da bazkide bategaz izena emotea. Halandabe, gernikar

guztiek joan ahal izango dabe berbaldira.

Datozan hileetan Gernikako futbol kluba, Gernikazarra, Goi Zale, Elai Alai... «Jenteak ez daiela pentsau txokoetan jateko eta edateko bakarrik batzen garanik», esan eban lehendakariak. Bake Leku Gernikako txokorik zaharrena da, eta hainbat kultur ekintzatan parte hartzen dabe urian.

LABURAEAN

GERNIKA-LUMO

Komertzioaren sustapenerako ikerketea egingo dau Merkatari Elkartuak alkarteak

Gernikako Merkatari Elkartuak alkarteak komertzioaren sustapenerako ikerketea garatuko dau Gernikan. Hiru atal aztertuko dabez: eskaintzea, eskaria eta enpresak. Eusko Jaurlaritzako komertzio zuzendari Jose Luis Montalvanek, Merkatari Elkartuak Naira Iturbek eta Gernikako kontsumo eta turismo zinegotzi Andoni Harizpek osotuko dabe jarraipen batzordea. Ikerketea, barriz, Iker taldeak egingo du. Eskaria zelan dagoen ikusteko 150 inkesta egingo dira kalean eta eskaintzea, merkatarien alkartearen dendarien arteko batzarretan aztertuko da. Enpresei, komertzioentzako iradokizunak eskatuko jakez.

GERNIKA-LUMO

Pailazoaren saioa izango da Elai Alai, datorren domekan

Datorren domekan Tutik ere pailazoak egongo dira Elai Alai aretoan. Gari, Montxo eta Joselontxo pailazoez makina bat biribuelta egingo dabez Gernikako neska-mutilak pozteko. Arratsaldeko 16:30ean hasiko da ikuskizuna. Abenduaren 27an, barriro izango da umeentzako antzerkia Elai Alai. Orduan, Taupada antzerki taldeak *Printze txikia* obrea taularutako dau arratsaldeko 19:00etan. Sarrera zehaztu barik dago kasu bietan.

BERMEO

Urtarrilaren 2an eta 3an umeentzako jolasak jarriko dabez Lameran

2003a olgetan hasiko dabe Bermeoko neska-mutilek. Urtarrilaren 2an, umeentzako jolasak jarriko dabez Lameran. Egurduko 12:00etatik 14:00etara Kuku eta Artzainen jokoa olgeteko aukerea izango dabe neska-mutilek. Hurrengo egunean, urtarrilaren 3an, umeen parkea egongo da Lameran. Zezen mekanikoa, puzgarriak eta ludoteka txikia ipiniko dabez bertan. Euria egin ezkerro, bai 2ko jaia eta bai 3koa, Artzan egingo dira.

GERNIKA-LUMO

Gabon izpiritua sustatzeko, material biketea antolatu dabe uriko hainbat kultur taldek

Urteroko moduan jostailuak, liburuak... behar dabezanari emotek aukerea izango dabe gernikarrek. Uriko kultur talde batzuek Gabonetarako kanpaina hasi dabe. Erika ezazu zure Gabon Espiritua lemapean, danetariko materiala batuko dabe Kultur Etxean. Dagoeneko, hasi leteke behar ez diranak, baina erabilgarriak diran gauzak bertara errotan. Gero, Elizbarrutiko Caritas arduratuko da guztia banatzeaz. Alkarte horrek, martitzenero eta eguenero banatzen dauz janaria eta erropak. Gabonetan, barriz, kultur taldeakaz batera egingo dauen ekintzatik aparte, biketa bereziak egiten dabez beharritza daukienen artean banatzeko.

AGENDEA

GERNIKA-LUMO

Antzerkia: Datorren barikuan goizeko 9:00etan eta 10:30ean ingelesezko antzerki saioak izango dira Elai Alai aretoan. DBH eta batxilergoko ikasleentzat izango dira *Academy Times* eta *The Visitor* antzezlanak.

Zine kluba: Etzi, gaueko 20:30ean *El cielo abierto* filma eskainiko dabe Elai Alai aretoan.

Gerrako gomutakiak: Gernikako Bakearen museoak gerra sasoiko gomutakiak batzeko deialdia egin dau. Inork etxean sasoi haretako ezer izan ezkerro, jarri daitela museoagaz hartu-emonean (udaletxearen aurrean).

AJANGIZ

Berto afaria: Mikel Mendizabalek,

Anjel Mari Peñagarikanok eta Xabier Zeberio kantauko dabe bariku gauetan, Elizaldeko txokoa. Izena hainbat arinen emon beharko da Kanpantxuko txokoa, Mendietakoan, edo udaletxera deituta.

BERMEO

Ipuin kontaketea: Bariku arratsaldeko 18:00etan, Ohiulari Klown taldeak hainbat ipuin kontauko deusiez Bermeoko neska-mutilei. Joxemiel Barandiaran liburutegian izango da ekitaldia.

Saskibaloia partiduak: Zapatu arratsaldeko 18:30ean, nagusien arteko saskibaloia partiduak jokatuko dira Areneko kiroldegian. Bermeo eta Indaya-Kukuiaaga taldeek jokatuko dabe alkarren aurka.

Arku tiroketea: Domekan jokatuko da VII. Bermeoko Hiria arku tiroketa txapelketea. Goizeko 10:00etan hasiko da Areneko kiroldegian.

LORE BENGOTXEA

LIBURUTEGIA, ANTZEZLEKU. Ipuin kontalariei esker, liburutara hurreratzen dira umeak.

Gazteak, irakurtera

IRAKURZALETASUNA BULTZATZEN. Ondarroako Txomin Agirre liburutegian, ipuin kontalariak izan dira azkenengo egunetan

Lore Bengoetxea | ONDARROA

Txomin Agirre Udal liburutegia umeen artean irakurzaletasuna bultzatzeko ahaleginaren lekuko mutua izan da azkenengo egunetan. Ipuin kontalarien eta antzerkiaren bitartez, liburutara hurreratu nahi ditu txikiak.

Aurreko astean letxerik, atzo be ipuinak entzuteko aukerea euki eben entzule gazteenek. Txomin Agirre ikastolakoak izan ziran goiztiarrenak. Hirugarren eta laugarren mailakoek goizeko 09:00etan eukien ordua. Liburutegia antzezpenerako behar zan modura ipini bitartean, kanpoan olgetan ibili ziran, zarata artean. Ateak zabaldu zituenean, gauzak aldatu egin ziran. Barrura sartueran, txilioak kanpoan laga zituen. Ixiltasun hori lagun izan eben, antzeppen guztian, lantzean-lantzean botaten zituen barre algara batzuk kenduta. Izan be, atzo ipuinak kontetako zeregina hartu ebenek, Behibi'S taldekoek, barre algara ederrak eragiten eutsiezan ikusle herriarrei.

Behibi'S taldea lagun bik baino ez dabe osotzen. Nahiko dira eurak publiko gaztearen artea lortzeko. Hiru ipuin klasiko antzeztu zituen. Maria Errauskinnen «benetako historia» kontau eben, lehenengo. Bertsino horren arabera, ipuinaren protagonistaek dantzalekuan ezagu-

GOGOTSU

Umeak parte hartzeko gogoagaz egoten dira; baten bat aktoretzat be hartzen dabe

tzen dau printzea, *Grease* pelikulako musikeak lagunduta, eta urrezko zapatearen orde, Jon Smith zaharra da galtzen daena.

Bertsino desbardinak

Beti-betiko ipuinak beste era batera kontaueran, umeak pertsonajeakandik hurrago sentitzen ziran, itxurea danez, eta ez

eutsien barre egiteari lagaten. Umeak parte-hartzeko gogotsu egozan, atzo, eta baten bat be protagonistatzat hartu eben Behibi'S taldekoek. «Lagun bat nahi dot...», esaten eban printzeseak. «Neu! Neu!», erantzuten eben umeek, atzamarra goian ebela. Baina ez bakarrik laguna izateko. Kokota kentzeko zeozeinen bila ebilzanean be, batek baino gehiagok eskaini eban bere burua, ipuinean sartzeko konbita onartuta.

Dordoka eta erbia eta *Jon babeltz* ipuinak be eroan zituen umeen artera antzerki egileek, azkenengo hori rap musikearen dantzan. Azkenean, ia dantzan urten eben, poz-pozik.

LIBURURA HURRERATZEKO AHALEGINEAN, 1998-TIK

«Harry Potter-en magiak irakurzaleak sortu ditu»

Txomin Agirre Udal liburutegia 1998an zabaldu zan. Harreke-ro, irakurzaletasuna bultzatzeko ahaleginetan dabil. Yolanda Urrosolo liburutegiko arduradunak dinoanez, «batzuk holantxe ezagutzen dabe liburutegia, eta gauza atsegintzat hartzen dabe». Ondarroako Zaldupe Herri Ikastetxeko eta Zubi Zahar eta Txomin Agirre ikastolako umeak bertatik pasetan dira, hasi txikienetatik eta bosgarren mailakoak arte. «Hori baino zaharragoekin, gatxa izaten da», dino Urrosolok. Irakurzaletasuna bultzatzeko antolatzen diran ipuin konteta eta antzerki emonaldiak, liburutegirako bidea ezagutzen dabe, behintzat. Harry Potterrek be lagundu dau aurten. Sekula ez dira horrenbeste ume hurreratu liburu bila.

LAGUARREAN

ONDARROA

Jostunen eguna ospatuko dabe Antiguako Aman

Ondarroako jostunek jai giroan pasau ahal izango dabe euren eguna. Antiguako Ama nagusien etxean, dantzaldia izango da, Santa Luziaren atxakian, zapatuan. Udalaren Emakume batzordeak herriko jostunak batu nahi ditu egun horretan. Gaueko 22:00etatik gauerdira, Gauero dantza taldea egongo da musikea jotzen.

Aurrera Mendi Taldeak federetako deia egin deutse mendi zaleei

Ondarroako Aurrera Mendi Taldeak, urtero legez, federetako kanpaina hasi dau, aste honetan. Jakitera emon dauenez, hilaren 21era arte izena emoteko aukerea egongo da. Informazioa jaso nahi dabenek Txomin Agirre kalera jo behar dabe; hantxe dauka mendi taldeak egoitzea. Ordutegia iluntzeko 20:00etatik 21:00etara artekoka da.

Afganistango gatazkearen ganean berba egingo dabe

Zer dago Afganistango gatazkearen atzean? galdereari erantzuten ahaleginduko dira, gaur, iluntzeko 19:30etik aurrera, Kultur Etxeko berbaldi aretoan batzen diranek. Beste gauza batzuen artean, komunikabide nagusiek daukien zeresana eta emoten dituen ikuspegiak aztertuko ditue. Ekitaldia Ondarroako Talde Antimilitaristek antolatu dau, nazinoarteko ordenu barriaren ganean prestatutako jardunaldien barruan. Gazte batzordeak ekimena atontzen lagundu dau.

LEKEITIO

'Ukituz-ukitu' antzerki ikuskizuna eskainiko dabe barikuan

DBH3 eta DBH4-ko ikasleek *Ukituz-ukitu* antzezlan aurrekeztuko dabe, bariku goizean, 11:30ean, Ikusgarri aretoan. Ikuskizuna Fede Badiola eta Ana Elordi aktoreek gidatuko dabe, eta Amankomunazgoko Drogamenpekotasun Prebentzinoko Zerbitzuak antolatutako ekimenen barruan dago. Datorren egunean, hilak 18, Ondarroako Bide Onera zine aretoan jarriko dabe jenteaurrean, maila bereko ikasle ondarrutarrek.

MARKINA-XEMEIN

Gabonetako opariak alkartasun-dendetan erosteko eskatu deutsie herriarrei

L.B. |

Alkartasun-denda bi jarri ditue Markina-Xemeinen: lehenengo Eroski zaharrean, bata; eta, Kale okerrean, bestea. Gabonetako opariak bertan erosi eta alkartasuna erakusteko aukerea dagoela nabarmendu dabe.

Eroski zaharrean, Mundu Zabal Gobernu Kanpoko Erakundearen denda dago zabalik, hilaren 31ra arte. Bertan, jantzi eta oinetako barriak edo Peruko artisau lanak erosi ahal izango ditue markinarrek.

Dendea astelehenetik zaptura egongo da irekita, goizeko 10:30etik 13:00etara, eta arratsaldeko 17:00etatik 20:00etara. Domeka arratsaldeetan itxita egongo da.

Presoak gogoan

Kale okerrean, Amnistiaren Aldeko Batzordeen kamisetak, jertseak, egutegiak eta belarritakoak eskuratu leitekez, beste gauza batzuen artean, hilaren 15etik aurrera. Antolatzaileek dinoenez, «Gabonetako oparia erosi eta preso eta errefuxiatuei laguntzeko aukera ederra da hau». Dendea iluntzetan egongo da zabalik.

Kontzertuaren laguntzeagaz hasiko ditue zapatuan Santo Tomas jaiak

L.B. |

Bolibarren dana daukie prest, zapatuan Santo Tomas jaietan bete-betean sartzeko. Kontzertua izango da lehenengo ekitaldia. Horretarako, Lea-Artibaiko hainbat musika talde konbidatu ditue. Gainontzeko ekimenak hurrengo asteburuetarako laga ditue.

Lau taldek joko dabe zapatuko kontzertuan, Etsaiak, Txapelpunk, Ken-7 eta Baneteuank. Ekitaldia, gaueko 23:00etan antolatu dabe, frontoian. Sarrerak 700 pezetan jarriko ditue saltzen.

Hiru asteburu, hiru ekitaldi

Santo Tomas jaiak banatuta ospatzen ditue Bolibarrekoe. Kontzertua ez da izango, beraz, ekitaldi bakarra. Hilaren 24an, ohitureari jarraituta, Olentzero jantzi eta auzorik auzo ibiliko dira, kanten bitartez bazter guztiak alaitzen.

Egitaraua amaitzeko, hilaren 30ean, domeka, talo jana izango da meza ostean.

DURANGO. Tekniko barriek lanean sortutako arazoei sormenagaz aurre egitea gura da

AITZIBER BASAURI

HETEL-eko ordezkariak eta Irizar eta Robotiker enpresetako arduradunak aurkeztu dabe programea.

Sormen Crea programa barritzailea hartuko dau Maristen ikastetxeak

Euskal Herriko Heziketa Teknikoko Alkartek landu dau egitasmoa

Aitziber Basauri |

Euskal Herriko Heziketa Teknikoko Alkartek (HETEL) sormenezko programa barria sortu dau, Sormen Crea. Durangoko San Jose Maristak L.H. Ikastetxea izango da esperientzia barri hori barneratuko dauen lehenengo ikastetxeetako bat. Urola Garaiko Lanbide Eskoleak eta

Goierriko Eskola Profesionalak be jarriko dabe martxan, ikasurte honetantxe.

Hego Euskal Herriko Lanbide Heziketako 20 zentro batzen dauz HETEL-ek; eta, Sormen Crea egitasmoaren bitartez, etorkizunean, tekniko barriek euren beharrea sortutako arazo arruntei aurre egitean sormena erabili daien lortu gura dabe.

HETEL-eko zuzendari Markel Arizmendik azaldu dauenez, «barrikuntza metodologiko eta pedagogiko inportantea» da programea; eta «enpreseari, ikasleari eta, orokorrean, gizarteari onurea ekarriko deuto».

Azken hiru urteetan landu izan dabe Sormen Crea. Programearen arduradun Patxi Ostolazak adierazo dauenez, hez-

SORMEN CREA

Hezkuntza metodologia egokitzea izan dabe helburua programearen arduradunek, enpresen preminei erantzuteko

kuntza metodologia egokitzea izan dabe helburu. «Lanbide Heziketan enpresei lotuta gagoz; halandaze, euren preminei erantzun beharrean gagoz. LOGSE amaituta, metodologia aldatu beharrean gengoan, eta programeagaz hasi ginan».

Enpresako benetako arazoak landuko dabez ikastetxeetan

Koordinazino taldea eratu da lehen etapa baten. Osteen, horrek zentroetako irakasleak heziko dabez. Irakasle horreek enpresetako benetako arazo landuko dabez gero, eskolaorduetan. IDEAL metodologian oinarrituko da programea. Arazoa identifikatu osten, definidu egingo da. Jarraian, estrategiak esploratu, horretan aritu, eta lortu aztertuko dabez. «Teknikari ekimentsuak prestetea da helburu; aldaketan aurrean jarri behar da, irizarrak daukienak, eta enpresako egoera konplexuetan arazo zaharrei konponbide barriak emonez aurrera egiten jakingo dabenak», dinoe HETEL-eko arduradunek.

Irizar eta Robotiker enpresetako arduradunek esan dabeenez, gizartean etenbako barrikuntzak eta aldaketak dagoz, eta sormena lantzea preminazkoa da. Jose Luis Monterok, programearen aholkulariak, be horregaz bat egin dau.

IURRETA

Ilusino eta magia ikuskizuna eratu dabe gaurko, nagusien kultur astearen barruan

A.B. |

Hirugarren Adinaren X. Kultur Astea eratu dabe Iurretan. Libe Diego medikuak eskainitako *Bihotz osasuntsua* berbaldiagaz hasi ebezan, atzo, ekitaldiak; halandabe, zapatura artean beste hainbat ekitaldi izango dira, Nagusien Egoitzan. Ilusino eta magia ikuskizuna eukiko dabe, gaur, 18:00etan, Francisco Cuestaren eskutik; eta, bihar, karta txapelketaren finala jokatuko dabe. Aurretik, txokolatadea eta bingoa be izango dabez, 18:00etan, hain zuzenbe.

Musikea eta dantzak

Durangoko Bartolome Ertzilla Musika Eskolako Haize Taldeak kontzertua eskainiko dau, barikuan 18:00etan. Eta, jarraian, Begoña Lauzirika eta Isidro Juanterrenak areto dantzak egingo dabez.

Zapatuan bukatuko da kultur astea. Iurretako San Miguel elizan mezea izango da 13:30ean; eta 14:15ean, Anaiarteko bazkaria egongo da Nagusien Egoitzan. Carmen Alavari eta Demetria Aguadori, bazkide nagusienek, omenaldia eskaintzeko aprobetxatuko dabe, ganera. Karta txapelketako sariak bananduko dabez, 17:00etan. Eta, gero, dantzaldia be izango da.

ABADIÑO. Enpresa komiteak deituta, azken hiru asteetan protestea egin izan dabe lantokiaren aurrean

ABLEn bidez kontratautako beharginen soldata eskubideak aldarrikatu dabez Super-Egon

A.B. |

Aldi Baterako Laneko Enpresen bitartez (ABLE) kontratautako langileek, lan taldean dagozan beharginen soldata eskubide bera eskatu dabe Super-Ego enpresako langileek. Enpresa batzordeak deituta —CCOO, LAB, UGT, ELA, USO eta sindikatu independenteak—, protesta egin dabe azken hiru asteetan. Atzo, enpresako zuzendaritzegaz batzartzeko ziran akordioa berbatzeko.

Behar bardina egiteran soldata bardina jaso behar dabe ABLEn bidez kontratautako beharginek, sindikatuen ustean.

«Kosteak merketzera jo behar dabela argudiatzen dau enpresek. ABLEn bidez hartutako langileek prekariedadea bizi dabe —hilabete edo gitxigorako kontratuak dira asko—, baina, legeak enpresea babesten dau. Soldata eskubideak, halandabe, bardinak izan behar dira». Langileok mantentzea eskatzen dabe, eta etorkizunari begira, apurka, lan-taldean sartzea.

Rothenberger multinazionalaren barruan, Super-Egok lan taldean 310 bat langile daukaz, Abadiño, Gasteiz, Elorrio eta Madrilan. Azkeneko hiru-lau urtean, ABLEn bidez hartutakoak 30 bat izan dira.

AITZIBER BASAURI

Super-Ego lantokiko beharginek protestea egin eben atzo be.

AGENDA

ZALDIBAR

Berbaldia: Bolo-bolo gazteak egitarauaren barruan, *Bolo-bolo munduan* zehar lelopean Jon Arretxe idazleak jardungo dau gaur, udaletxeko batzar aretoan, 19:30ean.

BERRIZ

Berbaldia: Ongietorri Euro berbaldia eskainiko dabe Eurobizkaia bulegoko kideek, Nagusien Egoitzan 17:00etan. Adindun pertsona milaurteko barriaren aurrean leloagaz eratutako jardunaldien barruan kokatzen da ekitaldia.

DURANGO

Erakusketea: Pablo Astarloa eta Fray Pedro Astarloa anaien ganeko erakusketea ikusi leiteke Arte eta Historia Museon. Datorren urtarilaren 27ra artean izango dabe zabalik.

BIZKAIA: Egia Jenerala, 3-behea. 48010 Bilbo. ☎ 944104046 Faxa: 944103715 **DURANGO:** ☎ 656-790774 Publizitate lokala: 946202984 **GERNIKA:** ☎ 656-790777 **GETXO:** ☎ 656-790778 **ONDARROA:** ☎ 656-790775

Publizitate Orokorra: ☎ 944701199-80 Publizitate Lokala: ☎ 944701114 Posta elektronikoa: bizkaia@egunkaria.com

INIGO AZKONA

KALEKO LIBURUDENDEA. Karpeta hurbiltzen diran bisitariek era guztietako produktuak aurkitu lekiez: liburuak, lorak, grabatuak, bizikletak.

DENDARI ADITUAK

Zabalkundeko dendariak bezeroarekin emoten diran hartu-emon estuagoak eta adituagoak berpiztu gura ditue

daukien. Beste era bateko erosketak egin leitezke era honetako denda txikiagoetan: pertsonalagoak eta hartu-emon arretatsuagoak izaten dira», dino Maite Perdices algortarrak Amaste dendan grabatua erositak.

«Produktuaren ezagutza maila sakonagoa eta adituagoa»

Amaste dendako Marian Troyasen esanetan, «geure moduko arte denda baten, produktuaren ezagutza maila sakonagoak eta adituagoak bereizten gaitue».

Arte Ederretako Bilboko Fakultadeko laugarren mailako Carolina Anton ikasleak zuzeneko grabau erakustaldia egin eban, Amaste dendako karpan. «Linolia eta zinkaren ganeko estanpauak egiten ditut. Boli-grafoz marraztu ostean, plantxara pasau dot, gubiak erabili ditut linolia kentzeko, Areatzako kioskoa estanpetako».

Abenduaren 16ra arte izango dira zabalik, salerosketaren ikuspegi pertsonalena erakusteko, Zabalguneko denda inprobisauak.

Antxinako txerpolarien ildotan, sasoi bateko saltzaile-eroslearen arteko hartu-emon estuaren lekuko, ez deusie saltoki handiei konpetentzia handirik egingo, baina erosketarako gustu onak berreskuratuko ditue.

Hasier Rekondo | **BILBO**

Ez da ohizkoa izaten, negu latzeko hotzari aurre eginaz, dendariak dendetako berotasunetik urten, eta kale gorrian ipinitako karpeta saltzen hastea, sasoi bateko txerpolarien antzera. Bilboko Zabalguneko dendariak hirugarren urtez eratu dabe *Zabalguneko sei kultur egunak* izenburuko ekimena.

«Uriko bezeroei hartu-emon estuagoa eskaintzeaz batera, Bilboko dendetako produktuen kalidadearen barri emoten dogu, ganera, jentea Bilbora erakartea dogu helburua», Ana

Zabalguneko dendariak, txerpolari

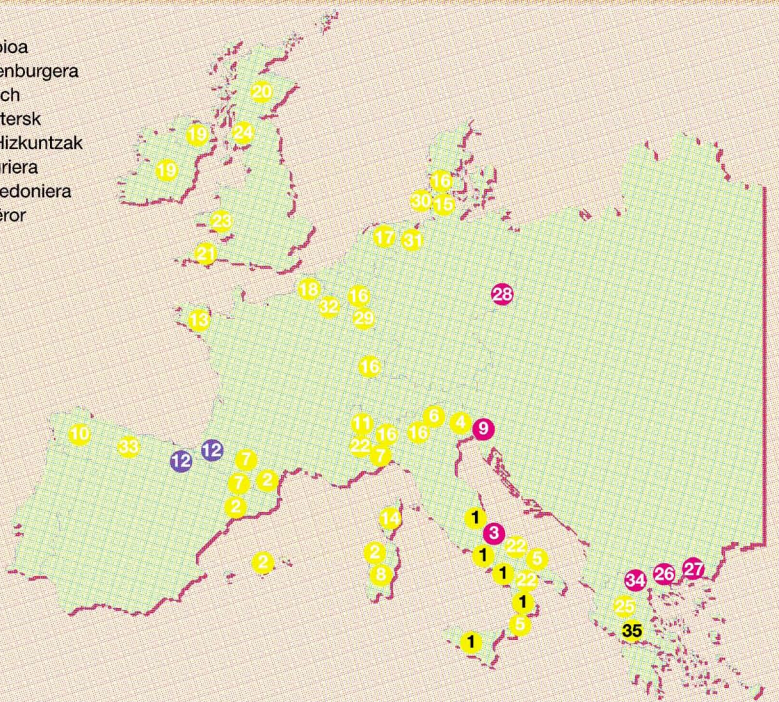
KULTUR ASTEA. Aisiaren eta kulturearen hirugarren astea antolatu dabe Bilboko Zabalguneko dendariak, Diputazio Jauregiaren atzeko Arbieta kalean

Maria Molina Zabalkundeko Dendarien Alkarteko gerentearen berbetan.

Jente ugari urreratu zan Diputazio Jauregi atzealdeko karpeta Zabalguneko dendarien produktuak ikusteko. Euren artean, Joane Somarriba, Ramontxu Gonzalez Arrieta eta Virginia Berasategi kirolari ospetsuak.

Bigarren eskukoak eta liburu zaharrak, bizikletak, artelanak edo lorak aurkitu leitezke Arbieta kaleko karpeta. «Oso interesgarria da jenteak kulturea esku-eskura eukitea. Batzuetan, nagikeria dala eta edo, ez gara konturatzen zelako kalidadea

1 Arbërishtja	28 Serbia
2 Katalana	29 Luxenburgera
3 Serbokroaziera	30 Frasch
4 Friulera	31 Seeltersk
5 Grekoa	32 Oil Hizkuntzak
6 Ladinoa	33 Asturiera
7 Okzitaniera	34 Mazedoniera
8 Sardiniera	35 Arbëror
9 Esloveniera	
10 Galiziera	
11 Frantzesia	
12 Euskara	
13 Bretainiera	
14 Korsikera	
15 Daniera	
16 Alemana	
17 Frisiera	
18 Nederlandera	
19 Irlandako Gaelikoa	
20 Eskoziako Gaelikoa	
21 Kornuallesera	
22 Franko Probentzala	
23 Galesera	
24 Eskoziera	
25 Aromaniera	
26 Pomakiera	
27 Turkoa	

BIZKAIKO FORU ALDUNDIA HIZKUNTZEN URTE EUROPARREAN EUSKARAREN ALDE

Bizkaiko Foru Aldundia
Kultura Saila

Informatika

Agenda elektronikoak erosteko irizpideak

Aparailuon sistema eragilea, pantailaren ezaugarriak, memoria, bateria, autonomia eta konputagailu bati lotzeko konexioa aztertu behar • 6

UNI

BERTSITATEA

PABLO S. QUIZA

Alecop kooperatiba aztergai, MUNiko ikasleen probalekua

Irakasle Eskolako, Enpresa-Ikasketetako eta Ingeniaritzako ikasleek konpainia balia dezakete lan munduaren ezaugarrien sakonagoa lortzeko, kurrikuluma osatzeko eta egindako ikastaro unibertsitarioak ordaintzen laguntzeko

eta gainera

Elkarriketa

«Nazioarteko ordena berriak giza eskubideak desagerraraziko ditu»

Santos Alfonso Silva irakasle perutarrek tesia idatzi du EHUrekin lankidetzan • 3

MIKEL SAIZ

MEZUAK

DONOSTIAN pisu bila dabil ingeniarietako ikasle suediarra. Bizpahiru ikasle euskaldunekin batera bizi gura du. Gros, Alde Zaharra edo Ondarreta inguruetan kokatutako etxea nahiko luke. 656786765 telefonora deitu.

BILBON pisua osatzeko neska bat behar da. Alde Zaharreko metro geltokiaren parean kokatutako etxebizitza da. Etxe polita eta ondo hornitua. 651193249 telefonora deitu, eguerdi partean ahal bada.

DONOSTIAN pisua osatzeko bi lagun behar dira. Antiguako auzoan kokatutako egoitza da. Autobus geltokia ere etxetik gertu dago. Alokairu merkea. Etxeak sukalde handia, egongela txukuna eta ikasle denentzako logela bana dauka. 667312976 edo 943216782 telefonoetara deitu.

BEKAK

Bekak. Informazio gehiago jasotzeko: www.euskadi.net; www.mec.es/becas/becas.html; www.boe.es/noticias/becas.html; www.infocurso.com; www.becas.com; www.ahoraque.com; www.wanadoo.campus.com; www.infoempleo.com; www.igsap.map.es/does

EUSKAL HERRIA

Ikastegiko Enplegu Zerbitzuan jarduteko bi beka emango ditu Nafarroako Unibertsitate Publikoak

Deitzailea: Nafarroako Unibertsitate Publikoa.
Baldintzak: Ikasketak NUPen egin dituzten ikasleek eskatu ahal izango dituzte beka. Tituludunei zuzendutako beka dira. NUPeko Enplegu Zerbitzuan jardutea da beken xedea.

Zenbatekoa: Ikasle bakoitzaren egoera ekonomikoaren arabera diru laguntzak izango dira.

Epea: Abenduaren 21ean agortuko da epea.

Informazioa: NUPeko Unibertsitatea-Gizartea erakundean dago informazio gehiago, Arrosadiko campuseko El Sario Ikasgelategian hain zuzen. Tfnoa: 948169802.

Iturria: Nafarroako Unibertsitate Publikoa.

Pasaiko Itsas Institutuan eta Ondarroako Antiguako Andre Mariaren Eskolan arrantza ikasketak egiteko beka banatuko dituzte

Deitzailea: Eusko Jaurilaritza.

Baldintzak: 2001-2002 ikasturtean ikastetxe bi horietan dabilzanek eskatu ahal izango dituzte beka. Besteak beste, Ondoko gastuak apaltzeko emango dituzte beka: ohiko etxetik kanpo bizitzeko, ikastegiara joateko, mantenua ordaintzeko eta ikasteko materiala erosteko edota hizkuntz ikastaro bereziak egiteko.

Zenbatekoa: Beka lortzen duten ikasleei, gutxienez 25.000 pezeta eta gehienez 400.000 pezeta emango zaizkie hilerok-hilerok.

Epea: Abenduaren 20an agortuko da epea.

Informazioa: Eusko Jaurilaritzako Nekazaritza eta Arrantza Saila; telefonoa: 945019631.

Iturria: Eusko Jaurilaritza.

Arte plastiko, argazkigintza eta zinema arloko artisten sormena laguntzeko beka banatuko dituzte

Deitzailea: Hondarribiko Udala.

Baldintzak: Hondarribian jaioa izatea edo gutxienez bertan bost urtez bizitakoa izatea galdatzen zaio beka lortu gura duen orori.

Zenbatekoa: 500.000 pezetakoa da beka.

Epea: Abenduaren 31n bukatuko da epea

Informazioa: Hondarribiko Udaleko Kultura Sailean dago informazio gehiago.

Iturria: Hondarribiko Udala.

Ikerketa antropologikoak, etnologikoak eta arkeologikoak egiteko Jose Miguel Barandiaran beka banatuko dituzte

Deitzailea: Barandiaran Fundazioa.

Baldintzak: Bakarka jardun gura dutenek nahiz horretarako osatutako lan taldeek eska dezakete beka. Taldea osatzekotan, proiektuaren zuzendari-arduradun bat hautatuko beharko dute ordezkari. Euskaldunek edo Euskal Herriko lurralde guztietan egoitza dutela egiaztatzen dutenek izango dute lehentasuna. Ikerketa gaiak Euskal Herriko arkeologia eta etnologia izango dira. Lan argitaragabeak soilik onartuko dira; horiek ezin izango dira beste proiektu handiago batzuen atalak, hots, beste finantzaketa iturriak dituzten proiektu handiagoen zatiak.

Zenbatekoa: 2.400.000 pezeta emango zaizkie beka lortzen duten ikasle guztiei.

Epea: Abenduaren 31n agortzen da epea

iraupena: Amaierako lanak beka onartu eta bi urte eta erdiko epean aurkeztu beharko dira.

Informazioa: Jose Miguel Barandiaran Fundazioan dago informazio gehiago.

Helbide elektronikoa: ei-sev@sk.ehu.es

Iturria: Jose Miguel Barandiaran Fundazioa.

ESPAINIA

Energiarekin zerikusia duten ikerketa proiektuak prestatzeko beka emango dituzte

Deitzailea: Gomez Pardo Fundazioa.

Baldintzak: Unibertsitateko edo goi mailako ingeniarietako edo ingeniari tekniko tituluaren nazionalitate espainiarreko pertsonak lortu ahal izango dute beka. Eskatzaileek eskaera bana egin ahal izango dute, ikastetxe bakarrean. Gomez Pardo Fundazioaren helburua da energiarekin zerikusia duten gaietako azterlanak zabaltzeko, ikastaro eta mintegietara joateko eta energia-gaien inguruko ikerlanak egiteko beka edo laguntzak ematea.

Zenbatekoa: Gehienez milioi bat pezeta jasoko dute beka lortzen duten ikasleek.

Epea: Etzi agortzen da eskaera epea.

iraupena: Urtebete, gehien jota.

Informazioa: Gomez Pardo Fundazioa; Madril; Tfnoa: 914417921 edo 914422656

Iturria: Gomez Pardo Fundazioa.

Kulturari atxikitako komunikazio teknologien ezagutzan sakontzeko prestakuntza beka emango dituzte

Deitzailea: Hezkuntza, Kultura eta Kirola Ministerioak banatuko ditu beka.

Baldintzak: Goi mailako prestakuntza zikloetan jardun duten diplomatuek eska dezakete beka. Ingeniari teknikoek eta arkitektoek ere lor dezakete diru laguntza. Eskatzaileek beka iraun bitartean garatuko duten ikerketa proiektua aurkeztu beharko dute. Bost beka emango dituzte.

Zenbatekoa: hileko 100.000 pezeta emango zaizkie beka lortzen duten ikasleei.

Epea: Abenduaren 16an agortuko da epea.

iraupena: Urte oso batez luzatuko da beka.

Informazioa: Hezkuntza, Kultura eta Kirola Ministeriora jo daiteke informazio gehiagoren eskean. Tfnoa: 917018000

Iturria: 2011-11-20ko BOE 278.

Artxibozain, bibliotekari edo dokumentalista gisa jarduteko 12 beka banatuko dituzte

Deitzailea: Espainiako Diputatuen Kongresua.

Baldintzak: Deialdi hau ofizialki argitaratzen den eguna baino lehenagoko bost urteetan lizentziatua izatea galdatzen da. Artxibozain, bibliotekari eta dokumentalisten dagozkien gaietan prestakuntza teorikoa ziurtatu beharko dute eskatzaileek. Sei hilabete baino gehiagoko epean, ezaugarri berberak dituen Espainiako Diputatuen Kongresuaren beste beka bat ez izatea beharrezkoa da. 12 beka legebiltzarreko jardueri eta ganberako dokumentazio zerbitzuei lotuak daude, eta Azterlan eta Dokumentazioko Zuzendaritzak agindutako artxiboko, liburutegiko eta dokumentazioko proiektuak lantzeko dira. Egindako azterketak eta lanak Diputatuen Kongresuaren esku egongo dira. Noten eta aurretik eginiko antzeko lanen arabera hautatuko dituzte diru laguntzak jasoko dituzten ikasleak.

Zenbatekoa: 900 euro hileko.

Epea: Abenduaren 18an agortuko da epea.

iraupena: Bekek urtebeteko iraupena izango dute, nahiz eta epe hori luzatzea posible den.

Informazioa: Diputatuen Kongresua. 28071 Madrid. Tfnoa: 91 3906296 Helbide elektronikoa: servicio.informacion@sgral.congreso.es

Iturria: 2001-12-04ko 290. BOE, 44650. or.

EUROPA

Ingeniarietan, Informatikan eta Zientzia Zehatzetan jarduteko beka banatuko dituzte

Deitzailea: Ikerkuntza Nuklearrerako Europako Erakundeak egin du beka deialdia.

Baldintzak: Ikasketak teknikoetan diharduten 30 urte baino gutxiagoko unibertsitateko ikasleak ahal izango dituzte beka. Frantsesez eta ingelesez mintzatzeko gaitasuna galdatuko zaie eskatzaileei. Aurretik jasotako sarien, egindako ikerketa proiektuen eta unibertsitate noten arabera beka izango da beka banatzen aukeraketa.

Zenbatekoa: Ikaslearen ahalmen ekonomikoaren arabera beka izango da diru laguntza.

Epea: 2002ko otsailaren 22an agortuko da beka eskaera egiteko epea.

iraupena: Sei eta hamabi hilabete arteko iraupena izango dute emango dituzten bekek.

Informazioa: Informazio gehiagorako, Ikerkuntza Nuklearrerako Europako Erakundera jo dezakete interesdunek: www.cern.web.cern.ch.

BIDALI ZURE GUTUNAK ETA MEZUAK

uni@egunkaria.com • EGUNKARIA Egia Jenerala, 3-behea 48010 Bilbo

Santos Alfonso Silva

Zuzenbide irakaslea eta abokatua

Iban Ocio • Donostia

Euskal Herriko Unibertsitateak eta Puerto Ricoko Eungenio Maria de Hostos ikastegiak hitzarturiko doktorego programan aritu da Santos Alfonso Silva perutarra. Eta egunotan gurean jardun du, *Gizarte kontrola, neoliberalismoa eta zuzenbide penala* goiburuko tesia defendatzen. Donostiako Olarain Ikastetxe Nagusian hitzordua egin eta EGUNKARIARI azaldu dio milurteko berriko gizarte «ustez demokratikoetako» agintarien begipeko sistema politikoa zein den; «giza eskubideak urratzen sendoturiko gizarte ereduak» hobetsi dituztela deitoratu du.

■ **Perun hazi, hezi eta abokatu ibilitakoa zara. Egun, baina, AEBen meneko herrialde batean bizi zara: Puerto Ricon. Nolan?**

Piura hirian jaio nintzen, Peruko iparraldean. Gaztetan Limara abiatu nintzen, eta bertan egin nituen Zuzenbide ikasketak. Gerora, 16 urtez hiriburuko inguru baztertuenetako behargin txiroenen abokatu lanean jardun nuen. Diktadurako garaioan, halaber, ustezko terrorizatza atxilotzen zituzten mugimendu ezkertiarretako kideak lagundu nituen epaitegietan. Ni ere espetxeratu ninduten. Ondotik, beste behin preso politikoen giza eskubideen aldeko beharrari ekin nion.

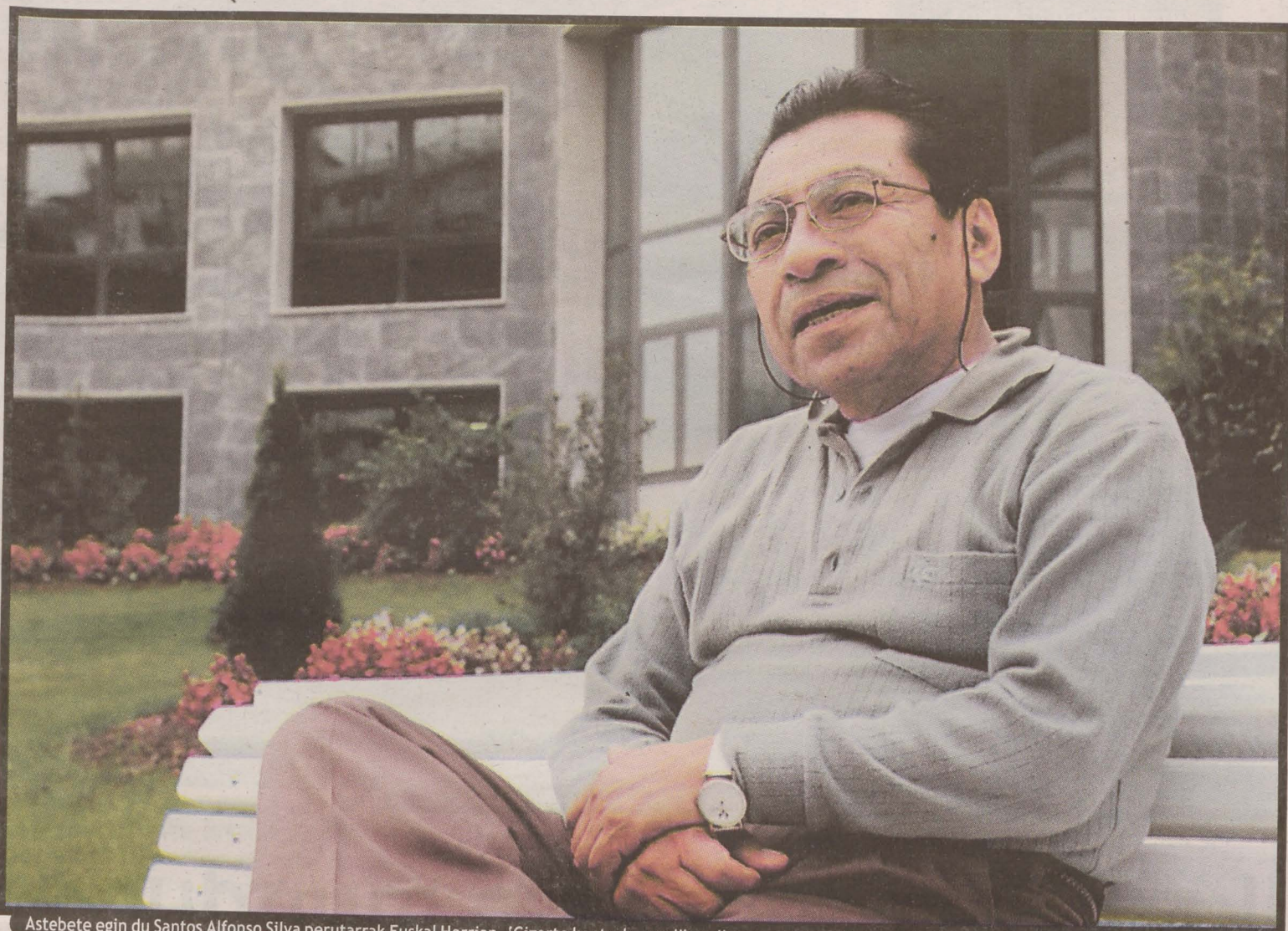
■ **1988ko Alan Garcíaren gobernuarekin, berriz, Ameriketako Estatu Batuetara joan zinen, zure gisako ekintzaileen aurkako erasoen larriak eraginda...**

Urteotan ehunka lagun atxilotu, torturatu eta erail zituzten. Mehatxu andana jaso nuen. Egokiena sendiekin batera AEBetara errefuxiatu politikoki abiatzea zela erabaki genuen. Litekeena zen Perun geratuz gero gu ere akabatzea. Auzi ideologikoen aitzakian auzipetutako lagunen aldeko amnistia galdatzeak eragin zuen orduko agintariek abiatutako jazarpen neurri zorrotza.

■ **Puerto Ricon zenbilela batu zinen EHUK eta Eugenio Maria de Hostos ikastegien elkarlanean sorturiko Zuzenbide doktorego programara...**

Banuen gogoia Estatu Batuetan abokatu jardutea bermatzen zuen titulua lortzeko. Eugenio Maria de Hostosen Zuzenbide ikasle nenbilen eta eskolak EHUrekin lankidetzan diseinaturiko doktorego programa ezin galdutzko aukera nuen ikasketoi heltzeko. Alan Garcíaren ondorengo Fujimori jaunaren gobernuarekin ere giza eskubideen aurkako ekintzak bere horretan ziren. Perun ez zen giro behar-

«Gizarte neoliberalerako agintariek sustatutako askatasun indibidualen aurkako erasoak areagotzea» arbuiatu du aditu perutarra, EHUKo Zuzenbide Fakultateko irakasleen ardurapean osatu duen tesia bide

Astebete egin du Santos Alfonso Silva perutarra Euskal Herrian, 'Gizarte kontrola, neoliberalismoa eta zuzenbide penala' tesia aurkezten. • GARI GARAIALDE

«Giza eskubideak urratzea zilegi bihurtu dute, segurtasunaren aitzakian»

gin txiroenen eta gizabanako iraultzaileen abokatu lanak egiteko. Zapalkuntza bortitza 90eko hamarkada osoan iraunarazi zuten.

■ **Bada, zeintzuk dira Donostiara ekarri zaituen ikastaroaren ezaugarri behinenak?**

Doktorego programa Puerto Ricon egiten da; aditu euskaldunak dihardute irakasle lanetan.

«Legez kanpoko jarduerak (atxiloketak, torturak...) arautu eta demokrazia hautsi dute»

Ikasle programaren bukaerako ikerketa proiektua zuzentzeko ardura, noski, euskal irakasle baten hartzen du, eta ikastaro bukaerako tesia Euskal Herrian aurkeztu beharra daukagu. Ni naiz Donostiako Zuzenbide Fakultatera ikerketa lana defendatzen etorri den lehenengo irakaslea.

■ **Tesian XX-XXI. mendeetako gizarte ereduaren analisia egin duzu, giza eskubideen eta estatu-segurtasunaren arteko gatazka abiapuntu...**

Hala da. Frantses iraultzak eta Estatu Batuen itsumustuko bilakaera ekonomikoak sustatu zuten XIX. mendearen hondarretatik aitzina askatasun indibi-

dualen errespetuan egituratzea estatu modernoak. Orain, berriz, gizarte industrializatuenean segurtasunaren paradigma gailenduz doa; hau da, agintariek uste dute edozein jardura —legez kanpoko atxiloketak eta galdeketak, torturak, lege antiterrorista ankerrak...— zilegi dela estatu-segurtasuna inposatzeko. Gizabidez jokatzeko bai-

«Neoliberalismoaren meneko gizarteetan segurtasunaren paradigma gailendu da»

no, nahiago dute neoliberalismo sutsuenak hobetsitako gizarte sistema murriztailea babestea. Tesian askatasunaren eta segurtasunaren arteko liskarrak miatu ditut.

■ **Estatuak bortxakeriaren erabilera «ohiko» bihurtu dutela salatu duzu, ozen arbuiatu ere...**

Giza eskubideak urratzea arautu —legeztatuz— dute, demokraziaren ardatzak hautsiz.

■ **Irailaren 11ko gertakariak eraginik izango dute giza eskubideen murrizketan?**

Beti legez, Estatu Batuen aurkako erasoek erbestera joandakoen, ezkerreko taldeen eta, oro har, gobernu politikak aldarazteko saioan dabiltzanen aurkako gehiegikeriak ugalduko ditu. Euskal gizarteak —adeitasunez hartu nauena, bestalde— ondo ezagutzen ditu estatu erakundeen azpijokoak.

■ **Hiritarrok erasoan inguruan zer eginik ba al daukagu?**

Jarduerok gaitzestea dugu bide bakarra; giza eskubideen aldeko mobilizazio kanpainak abiarazi, iheslari eta preso politikoen aldeko beharra egin... horiek gure lan tresnak.

MUNI

Iturburua:
Mondragon Unibertsitatea.
Kokagunea:
Arrasate.
Ekoizkinak:
Etxeko tresna elektrikoen
baitako zuntzak eta
ekipamendu didaktikoa.
Ikasle-bazkideak:
600.

Mondragon Unibertsitateko Goi Eskola Politeknikoaren ondoan kokatutako kooperatiba da Alecop. • PABLO S. QUIZA

Ikastegitik enpresa mundura, Alecop kooperatiba zubi

Mondragon Unibertsitateari atxikitako konpainiak ikastegiko ingeniari, ekonomialari eta maisu-maistra gazteen probaleku gisara jardun du aspaldidanik

Iban Ocio • Arrasate

Mondragon Unibertsitateari atxikitako erakundea da Alecop; MUNiko ikasleen probaleku gisara antolatutako kooperatiba, alegia. Ingeniaritzako, Enpresa-ikasketetako eta Irakasle Eskolako kideek Alecop baliatu dezakete, besteak beste: curriculum osatzeko, lan munduan trebatzeko eta, noski, ikasketen finantzaketan laguntzeko. Azken buruan, Alecopek MUNiko unibertsitarioen beharrian akademikoak asebetetzea du helburu; enpresa-ikuskeraz zorroztzenetik haratagoko kooperatiba da. Alecopen jomuga behinena ez da etekin ekonomiko al bait mamitsuenak lortzea, baina hezkuntzaren kalitatea hobetzeko proiektuak lantzea.

Trebakuntza teorikoenaren eta enpresa munduaren arteko loturari lana egin du kooperatibak sortzetik oraino. Arrasaterainoko jauzia egin eta Alecopen dihardutenen testigantzak batu ditu EGUNKARIAK.

Alecopen iturburua eta bilakaera

Gaurko Mondragon Unibertsitatearen magalean hazitako kooperatibak badu eskarmenturik ikasleen trebakuntzarako oinarri praktikoak zertzen. Alecopeko zuzendari Jose Antonio Jeregi azaldu du berriki 35 urte egin dituen erakundeak betiere tinko eutsi diela sorreran zehaztutako irizpideei. «Joanak joan, Alecopek MUNiko ikasleen dohainak balioztatzeke topagune izaten

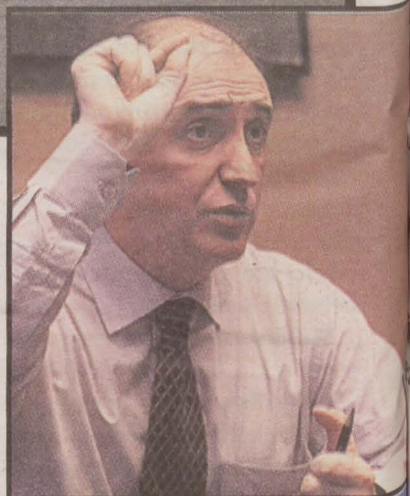
jarraitzen du». Jakina, estreina-ko urteetan Arrasatera biltzen zirenen premiak batzuk ziren: «Lehenago, sendiek ezin zuten ikasketen ordaina bere gain hartu, eta ikasleek Alecop baliatzen zuten laguntza jasotzeko», esan du Jeregi. Orain, berriz, sosek baino gehiago, lan munduari hertsiki lotutako ezagupenen garrantziak bultzatzen ditu ikasleak Alecopera. Diruak men egin du ordainsaririk handiena den lan praktiken aitzinean».

Kooperatibaren baitako lan esparruak

MUNiko ikasleen errealitate sozialak aldatu ahala, Alecopen garai berrietara egokitzeke prozesuak abiarazi dituzte. Ikasleak kooperatiban jarduteko zio-

ek ez ezik, erakundearen beraren lan ildoek ere MUNIn sortutako fakultate eta ikastaroen araberrako itxuraldaketa pairatu dutela goratu du Jeregi. «Egun, ingeniariak, ekonomialariak eta maisu-maistrak biltzen ditu ikastegiak. Gurean, horiei guztiei leku egiteko lan esparruak atondu ditugu. Urtero-urtero 600 ikasle-bazkide hartzen ditugu; bai eskulangintza lantegietan, bai administrazio postuetan bai ingeniartzan lanetan». MUNik eskaintako ikasketen isla da kooperatiba.

Lanaldi erdiko ordutegia betetzen duten ikasleekin batera, Alecopen 75 bat kooperatibistak eta erakundetik kanpora kontratatutako 30 bat beharginek jarduten dute. Lagunok bi motatako ekoizkinak lantzen dituzte: batetik, etxetresna elektrikoentzako zuntzak; bestetik, trebakuntza praktikorako beharrezkoak diren ekipamenduak eta baliabide didaktikoak. Alecopen, gainera, bestelako alorrak ere jorratzen dituzte:

Jose Antonio Jeregi
Alecopeko zuzendaria

«Lehenago, sendiek ezin zuten ikasketen ordaina bere gain hartu, eta ikasleek Alecop baliatzen zuten diru iturri gisara»

«Urtero 600 ikasle-bazkide hartzen ditugu; bai eskulangintza tailerretan bai ingeniari taldeetan, bai administrazio guneetan»

«Alecopeko eguneroko beharrak irakasteaz gain, gizarteko edozein alorrean eroso jarduteko ezagutzak ematen dizkiegu ikasleei»

Ozerinjauregi

Behargina

Bilbo • 40 urte egin ditu Jose Ozerinjauregi Alecopen beharrean. Iraren iraganak ilea urdinu dio, kooperatibaren atzera begirako atsua egitea bermatu ere.

Alecopen lanean 40 urte eman dituzuten duzu; kooperatibak, baina, 35. urrena iaz ospatu zuen...

Soniak Alecop —Actividad Laboral Cooperatiba, zehazki— deitura aurretik DIE —Departamento Industrial Escolar, hain zuzen— lege zen. Orduko nagusiek kooperatibaren izena batere deigarria ez zela eta eraginkorragoa zen beste bat zuten. Garaiotan kooperatibaren ekin genion lagunen artean ni Alecopen jarraitzen duen bakarra. Ora asko esan behar!

MUNIKo ikasleek gero eta egonaldi motzagoak dituzte Alecopen, eta lagunen eta lan praktika mamitsuenak galdu»

egiak eskaintako hez-
ren kalitatea neurtzeko
etak egin, irakasleen
untzan sakontzeko ikas-
antolatu eta kurikuluma
ko planak osatzen ditu-
galdu du Jeregik.

MUNIKo ikasleak orotariko
atan dabilta kooperati-
ecopeko zuzendariak ai-
u eguneroko beharrei
ako ezagupenez harata-
leei igortzen dizkietela
ikazioa egoki lantzeko
enak, taldean behar egi-
eta, oro har, enpresen
an eroso jardutekoak.
dua da gizarteko edozein
an aritzeko dohainak di-
profesional gaituak sor-

ara sustatzeko
gintzak abian

eko behargin ia denak
nak dira. Oraino, baina,
nia gailendu da egunero-
resa hartu-emanetan.
aren erabilera sustatze-

«Itzal handiko kooperatiba gara, sektoreko enpresen artean punta-puntakoa»

■ **Hasierako aldian egiten zenuen lana eta oraingoa zertan dira ezberdin?**

Alecopera batu ginenean, ikasleoi eraikina zaharberritzea egokitu zitzaigun. Konponketa lanetan denbora dezente egin genuen. Egun, kooperatibak hartzen dituen ikasleek beren ikasketekin harremana duten eginkizunei ekiten diete heldu eta berehala. Nire ardura da eskulangintza lantegian diharduten hasiberrien jarduna gidatzea eta ikasleonek kezak argitzea.

■ **Alecopen kanpora begirako oihartzuna dezente handitu da urterik urte...**

Lehen Alecop esan eta inork ez zintuen ezagutzen. Orain, itzal handiko kooperatiba gara, sektoreko enpresen artean punta-puntakoa.

■ **Ikasleek Alecop girotzen dutela esan duzu, eta lagunok konpainian gero eta egonaldi motzagoak egitea deitoratu...**

Lehenago ia hiru urtez jarduten zuten gure artean. Azkenaldian, kooperatibaren urte eta erdi egiten dute, gehien jota. Dela MUNIKo eta Alecopeko zuzendaritzek horrela zehaztuta, dela ikasleek hala erabakita, egonaldiak laburtu egin dira. Epeak laburtzea kalte da lagunon trebakuntzan sakontzeko eta ikasleek duten guztia ematen hasteko. Etorri eta joan batera gertatzen dira. Erdibidean, ezagupen eta lan praktika mamitsuenak.

ko, Alecopek enpresetarako euskara plangintzak sortzen dituen Emun elkartearen laguntza jaso du.

Itsaso Garmendia eta Elias Zumalde dira Kooperatibara bildu diren euskara teknikariak. Garmendiak argitu du euskararen normalkuntzarako planak ezartzen dihardutela: «Ezagutza igo eta erabilera sustatu gura dugu. Horretarako, enpresako materiala idatzia itzuli, ikastaroak atondu eta euskaraz jarduteko solas taldeak arautzen ditugu». Ikasleen artean euskara bizi-bizi dagoela azaldu du. «Bazkide-langileen artean, ordea, egoera okerragoa da», adierazi du Garmendiak.

Gerora begira, Alecopeko nagusiek orainoko jardunbideak iraunarazteko jarrera irmoa azaldu dute. Ikasleek erruz erantzun diete eskaintako hezkuntza aukerei. Konpainiak lortutako emaitza ekonomikoak baikor izatera behartzen ditu kooperatibistak. Alecopek etorkizun oparoa ei dauka.

Arantxa Unamuno

Alecopeko behargina

Iban Ocio/Arrasate • Alecopeko eskulangintza tailerretako behargin Arantxa Unamuno kooperatibara jauzi egiten duten gazteen bizipenez mintzo da. Alecop «langile gaituen haztegi oparoa» dela nabarmendu du.

■ **Enpresa-ikasketak egin bitartean diru apurra irabazteko asmotan batu zinen Alecopera... Harrera ona egingo zizuten harrezkero kooperatiban aritzeko...**

Hala da. Alecopen asko zaintzen dituzte ikasleak. Nik neuk 10 urte egin berri ditut Alecopen. Etxeko ekonomialari, ingeniari eta maisu-maistrak dira, eta arreta berezia eskaini behar. Ikasle eta hezitzaileen artean sortutako hartu-eman estuek, gainera, Alecop langile prestuen harrobi bihurtu dute; ikastegi paregabea da.

«Alecopen asko zaintzen dituzte ikasleak; gurean, gainera, Debagoiena inguruko enpresetan baino giro jatorragoan dihardugu lanean»

«Langile prestuen harrobi da Alecop, hezitzaile eta ikasleen hartu-eman estuen ondorioz»

■ **Ikaslez jositako konpainia izanagatik, Alecopekoa inguruko enpresetako baino «giro jatorragoa» dela nabarmendu duzu...**

Debagoienako hiruzpalau enpresatan behar egin nuen Alecopen jardun aurretik. Ondo dakit langileen adina igo ahala harremanak ere zailtzen direna. Nahiago ikasle artean ibili behargin nagusiagoen artean baino.

■ **Zein dira Alecopeko ikasle-bazkide bihurtzeko egin beharreko urratsak?**

Ikasturte amaieran kooperatiban jarduteko deialdia egin ohi dute. Eskolan bildutako agiriak bete eta kurikuluma aurkeztea besterik ez dago Alecopen aritzeko. Oro har, ezelango arazorik ez da izaten noiz edo noiz hartan jarduteko. Beste kontu bat da ikasle denak eurrak nahiko zuten ekintzatan ibiltzea. Zuzendarien arabera erabakia da lagun bakoitzaren egitekoa zehaztea.

■ **Aldaketarik sumatu duzu ikasle gisa jardutearen eta langile arrunt legez aritzearen artean?**

Bai, noski. Ikasle gisa nenbileneke eta gaur eguneko lan-baldintzak arras ezberdinak dira. Lehenago, ordu gutxiago lan egin eta askeago ibiltzen nintzen; ez nuen erantzukizunaren zama jasan behar. Lan-baldintzak askarragoak ziren; soldata apalagoa, eginkizun nekezagoak...

Ikasle hasiberriak.

Soniak eta Maiderrek bigarren urtea dute MUNIn. Idazkaritza eta Enpresa Ikasketak egiten dihardute, hurrenez hurren. Alecopen, berriz, garbigailuentzako kableak eskuetan dabilta ia egun osoan. «Askotan aspergarria da lau orduz jardura berdintsuetan aritzea. Hala ere, jasotako ordainsaria ez da makala, eta dagoenarekin konformatu behar!», esan du Soniak. Irakasle Eskolako eta Enpresa Ikasketetako kideak asebeteko dituzten lanpostuak urriagoak dira Alecopen. Ingeniariak ez bezala, zenbaitetan ikasitakoarekin harremanik ez duten lanetan dabilta.

Info AGENDA ELEKTRONIKOAK

ALLENDE

Xabat Zabala

Garai batean kalkulagailuetatik hurbilago zeuden agenda elektronikoak; orain, ordea, prezio ez oso handian ordenagailu txikien izatea duten agendak eskura daitezke. Agenda elektronikoetan emandako aldaketa honek bera ere aldatzea ekarri du. Gaur egun antolatzaileez edo laguntzaile pertsonal digitalez —inglesez PDA Personal Digital Assistant— hitz egiten da.

Izenak izen eta adierak adiera, lehen telefono zerrenda, kalkulagailu eta agenda funtzioak besterik ez zituzten gailuetatik, ordenagailuen bertsio txikituetara pasatu gara. Bakoitza bere sistema eragile, memoria, programa eta konexioekin. Lehenengo gailuen aldean, azken modeloen erraztasun, malgutasun eta erabilgarritasun handiak dituzte.

Agendok aztertzerakoan, ondokoak dira ezaugarri nabarmengarrienak:

Sistema eragilea: funtzionamenduaren oinarrian kokatzen denez gero, garrantzi handia hartzen duela pentsa daiteke. Erabilera sinpleenatarako ez du garrantzi handia hartzen, guztiak ere erabilerrazak eta intuitiboak baitira. Ezagunenak Palm ekoizlearen Palm OS eta Microsoft etxearen Windows CE dira, azken hau ordenagai-

Informazioa ez da bertan bakarrik jasotzen; kopia egin ohi da ordenadorean

luetarako Windows arruntetari oinarritua.

Pantailaren ezaugarriak: ordenagailuetan gertatzen den bezala, tamaina, koloreak eta irudiaren kalitatea dira oinarritzko ezaugarriak. Guztiek antzeko tamainako pantailak erabiltzen badituzte ere, koloreen erabilera garestientzat erreserbaturik dago. Ohikoez gain, ezaugarri nagusietako bat ukimenarekiko sentikortasuna izatea da. Ordenagailuan saguarekin egiten diren ekintzak pantaila ukituz egin daitezke. Horretaz gain, bide honetatik eskuz idazteko aukera eskaintzen da, idazkera berezi baten bidez. Beraz, botoi bakar batzuk salbu, pantaila da erabiltzailea gailu hauekin komunikatzeko bide bakarra, kanporako zein barrurako zentzuan.

Memoria: 64Mb inguruko lan memoria dutenak badira, baina arruntenean 2 eta 8 Mb artean izaten dituzte. Erabilera arrunt baterako memoria nahikoa da hau, programak oso sinpleak baitira, eta milaka zita eta telefono zenbaki behar baitira memoria horiek betetzeko. Modelo batzuek, barne memoria izateaz gain, hau handitzeko aukera ere eskaintzen dute, Compact Flash eta antzeko txartel txikien bidez.

Konexio fisikoa: ordenagailuarekin konektatzea ahalbidetzen du bereziki. Informazioa trukatzeko hainbat aukera daude, baina azken joera hain modakoa den USB konexioa erabiltzea da. Bestelako aukerak ere erabiltzen dira oraindik, trukatzeko informazioa ez baita oso handia. Infragorri bidezko komunikazioa ere marka eta modelo askok erabiltzen dute, ordenagailuekin konektatzeaz gain, esku telefono eta bestelako gailuekin konektatzea bideratzen duelako.

Konexio logikoa: aipaturiko bideak erabiliz, agendako datuak ordenagailutik hartu eta ordenagailura eramatea da interesgarriena. Agendaren erabilera arrunta ez da informazioa eskuragarri edukitzea besterik. Gaur egun gailu hauek ez dira erabiltzen informazioa bertan bakarrik izateko, datuak galtzeko arrisku handia dela eta aukera hau ez baita bat ere praktikoa. Oso interesgarria da, beraz, ordenagailuan agenda funtzioak egiten dituen programarekin komunikatzeko aukera izatea.

Bateria eta autonomia: gehienek pilak erabiltzen dituzte, baina bateria erabiltzen dutenak ere badira. Horretaz gain, gailuen artean autonomia ezberdina dutenak aurki daitezke, eta gutxiegi duenik ere

badira. Kontuan hartzeko ezaugarria da hau beraz.

Bestelako faktoreak: patrikarako edozein gailuk bezala, pisua eta neurria kontuan hartzekoak dira. Prozesadorea ez dugu aipatu, erabilera arrunt baterako eragin handiegirik ez baitu.

Aurreko faktore horiek guztiek mugatzen dute agenda elektronikoaren salneurria. Ordenagailuekin gertatzen den bezala, beharren arabera erosteta eginez gero, ez dira gailu oso garestiak. Adibidez, erabilera arrunt bat egiteko, koloretako pantaila eta memoria handia duen modelo batean dirua xahutzea ez du merezi. Behin baino gehiagotan aipatu dugu «erabilera arrunta», izan ere, gailu hauek oso ahaltsuak izanik, erabilera aukera zabala eskaintzen dute. Bideoak ikustetik, Interneten nabigatzeraino. Kasu hauetarako behar dira koloretako pantailak, memoria handiak eta konexio eta prozesadore azkarrak, baina ez dirudi erabilera hauek gailu hauetarako egokiak direnik. Erabilera arrunta, beraz, agenda eta telefono zerrendaz gain gauza gutxi erabiltzea da.

Gehienek pilak erabiltzen dituzte, baina badira bateria erabiltzen dutenak ere

Beti piztuta

Funtzionamenduan ordenagailuekin antzekotasun handia dutela esan badugu ere, badago nabarmena den ezaugarri bat. Gailu hauek piztearekin batera erabiltzeko prest daude. Ordenagailuekin ez da hau gertatzen, sistema eragileak kargatu behar izaten baita, eta gero, erabili nahi den programa. Izan ere, agenda elektronikoak ez dira itzaltzen: erabilera arruntan, itzaltzeko botoiari ematerakoan itzaltzen den gauza bakarra pantaila da, eta gainerako sistema guztiak bere horretan jarraitzen du.

Izaera hau hobeto ulertzen da gailu hauen hardware egitura aztertuz gero. Izan ere, biltegiatze memoria lagungarri bat daukatenez gain, lan memoria —RAMa— da daukaten memoria bakarra, eta jakina denez, memoria hau galdu egiten da gailua itzaliz gero. Eta bateria bukatu edo gailua itzaliz gero zer? Gailu hauek ez daude eginak informazioa bertan bakarrik gordeta izateko —pentzatzea da ordenagailuan edo beste gailuren batean informazio horren kopia bat dagoela, beraz ez da hau arazo larriegia—.

 galderak zalantzak galderak zalantzak

Ordenagailu bat erostear nago. Zer da egokiagoa osagai gehienak oinarritzko plakan integratuta izatea ala plakatik kanpo?

Mirari García email bidez

Hobeto da plakatik kanpo izatea. Alde batetik, osagai horiek aukeratu ahal izateko modu bakarra delako, integratuta datozenean datorrenarekin konformatu behar baita. Bestetik, edozein matxura gertatzean, hondaturiko osagaia bakarrik aldatzeko modua eskaintzen du, integratuta datorren kasuetan ez baitago horretarako aukerarik.

ORDENAGAILUEI EDO INFORMATIKARI BURUZ DITUZUN ZALANTZAK ARGITU NAHI DITUZU?

Bidali galderak unimatika@egunkaria.com helbidera eta argituko dizkizugu.

Horrelako birusek zure ordenagailutik informazioirik atera ez dezaten *firewall* edo suhesi bat instalatzea gomendatzen da.

Omenaldi umil eta sentitua

Bilboko udaletxean ekitaldi jendetsua antolatu zuten, 1936an sortu eta handik hilabete gutxira frankisten oldarraldiak desagerrarazitako Euskal Unibertsitatean jardun zuten ikasleen gorazarrez

Iban Ocio • Bilbo

Hiritarrak goi mailako ikastegi baten premiaz ohartu ziren. Eta 1936an sortu zuten Euskal Unibertsitatea. Eta Agirre lehendakariaren Gobernuko Justizia eta Kultura sailburu Leizaolak abiarazi zuen Medikuntza Fakultatea Basurtuko Ospitalean. Eta euskal gizartearen laudorioa jasozuen ikastegia desagerrarazi zuen frankisten oldarraldiak. Eta 65 urte geroago, XXI. gizaldiaren hastapenetan, Errepublikaren garaian ibilbide ondo laburreko Euskal Unibertsitatean jardun zuten ikasleei omenaldi hunkigarria egin zieten.

Ekitaldi inarroslea

Arratsaldeko zortziak. Bilboko udaletxea jendez lepo. Areto nagusira bildutako euskal erakundeetako agintariak adin dezenteko zenbait gizabanakoren inguruan kokatu dira. Euskal Unibertsitatearen sorreran Basurtun aritu ziren lagunen sendiek ere Arabiar Egongelan eginga dute hitzordua. Ehunka pertsona. Orotariko jatorriak. Asmo bakarra: Medikuntza Fakultatean jardun zuten ikasleei euskal gizartearen esker ona helaraztea.

Txistulariek ekin diote omenaldiari. Ondotik, 15 bat neska gaztek osatutako koruak *Agur jaunak* zirrargarria abestu du. Dantzariaren txanda helterako, omenduen arteko askok begiak malkotan dituzte. Ezin gaztaroko bizipenen indarrari eutsi; ezin Euskal Unibertsitatearen sorreran barrundutako jazoera gezaminek orotarazitakoei heldu.

Dantza erakustaldiaren amaiak mendeurreneko ospakizunaren gailurrera eramanez hiribilduko udaletxean bildutakoak. Orduan, EHUKo errektore Manu Monterok, Jaurlaritzako Hezkuntza sailburu Anjeles Iztuetak eta Bilboko alkate Iñaki Azkunak ikasle ohiei eman dizkiete Euskal Unibertsitatean jardun izana ziurtatzen duten oroigarriak, sendien eta politikarien txalo artean.

IRIGO AZKONA

INIGO AZKONA

INIGO AZKONA

Omenduen bizipoza

«Gutariko gehienok Espainia aldean genbiltzan ikasten, hala-beharrez. Medikuntza Fakultaterik ez zegoen hemen. Basurtuko atondu eta euskal ikasleonek desirak asebetu zituzten». Enrike Arzua mintzo da. Ikasle ohia omenaldira bildutako lagunen adeitasuna goratu eta Gerra Zibila lehertu ondoko kontuak jorratu ditu. «Frankisten oldarraldiak ordu arte jasotako irakaspenen praktikotasuna egiaztatu zuen. Gudari errepublikarren artean mediku lanak egin genituen Basurtuko ikasle askok, goragoko mailatakook».

Enrike Arzua

Ikasle omendua

«1936ko Frankisten oldarraldiak eraginda, Basurtuko ikastegiko lagun askok mediku lanetan jardun genuen gudari errepublikarren artean»

Elixabete Bilbao

Ikasle omendua

«Baurtuko ikastegian hiruzpalau neska besterik ez genbiltzan; noizbehinka gertakari matxisten lekuko ere izan ginen, giroa ondo jatorra izan arren»

Elixabete Bilbaok garaiko eskola giroa azaldu du: «Ikastegian hiruzpalau neska besterik ez zegoen. Ehunka gizonen artean ikasten jarduteak, ordea, emakumezkoek ez zigun enbarazurik egin. Giro polita zen Basurtun, tarteka-marteka ikasle matxisten lekuko bilakatu arren. Gerrak, berriz, biziki gogeldu gintuen. Goseak, heriotzek eta bestelako gertakari larriak euskaldunon ikasteko grina amaitu zuen».

Aurrerantzean, abenduaren 4an, Euskal Unibertsitatearen sorrera urteko oroipenak irautarazteko omenaldia egingo dutela zehaztu zuten euskal erakundeetako ordezkariak.